

Rekopiś i jego oprawę wy-
restaurował introligator Jan Wyżga
w czerwcu 1934 r. Nadstawiono od-
łamany rękopis przedniej deski okład-
kowej, dodano karty ochronne, zma-
lczono w rękopisie „zakładki” na-
pisano na folium. A.B.

II

10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32
14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34
16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36
18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40
22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42
24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44
26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52
34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56
38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58
40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62
44	46	48	50	52	54	56	58	60	62	64
46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66
48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68
50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70
52	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72
54	56	58	60	62	64	66	68	70	72	74
56	58	60	62	64	66	68	70	72	74	76
58	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78
60	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80
62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
64	66	68	70	72	74	76	78	80	82	84
66	68	70	72	74	76	78	80	82	84	86
68	70	72	74	76	78	80	82	84	86	88
70	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90
72	74	76	78	80	82	84	86	88	90	92
74	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94
76	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96
78	80	82	84	86	88	90	92	94	96	98
80	82	84	86	88	90	92	94	96	98	100

nr. 592
 Ten kamaton
 ligt in ieden
 roepien

[A narrow vertical strip of paper, likely a flyleaf or endpaper, is visible. It contains some faint, illegible markings and a small dark stain near the bottom.]

[The main body of the page is blank, showing signs of aging, discoloration, and a large, irregular white stain or tear running vertically down the center. Faint horizontal lines are visible on the right side, suggesting a ledger or account book format.]

MAGNE COMPOSITIONIS:
PTOLOMEI LIBRI AGEOR-
GIO TRAPESTIO TRA-
DVCTI INCIPIVT FOELI-
CITER:
PREFATIO AVCTORIS
CAPITVLVM PRIMVM:

Eroptime mihi videntur ohyre
qui bene pñati sunt speculatiua
phie partem ab actiua seperasse
Nam q si actiue accidat parti ut
prius speculatiua sit magna
tamen differentiam in ipsis in
uenies non solum quia nonnulli
virtutes morales absq disciplina etiam multis inee
possunt cum speculatiua sciam sine doctrina con-
sequi impossibile sit Verum maxima etiam quia
utilitas in altera ex frequenti actione que in ipsis
rebus habetur in altera ex progressu speculationu
fieri sola. Hinc opus esse nobis putauimus ut
actiones qdem cogitandi motibus sic temperem:
q ne in minimis quidem considerationis eius obliui-
scamur que ad pulchram ordinatamque mentis
constitutionem perducant. Ocium autem maxie ad

Almagestum Ptolomei

doctrinam theorematum quae plurima pulcherrima quae
sunt & praecipue illorum quae proprie mathematica dicitur
tur conuertamus. Commode namque admodum aristoteli
speculatiuam partem in tria rursus genera partitua
phiam a mathematicum Theologicum nam cum res oēs
& materia & forma & motu consistant quorum singula
quamuis minime seorsum a subiecto inspicere possint intel
ligi tamen sine reliquis prae. Primam quidem primi omnium
motus causam si quis in summa simplicitate accipiat: deum
inuisibilem atque immobilem esse arbitrabitur & doctrinae
genus quod in hoc uersatur theologicum appellabit altis
sima enim mundi altus hic super & assensibilibus omnino
substantiis separatus super illa penitus intelligitur genus
autem quod materiales qualitates quae semper mouentur in qui
rimus. Quae circa molle ac dulce album & calidum et
similia uersatur lute physicum nuncupabit cum ei substa
tia incorruptibilibus plerumque & sublimari orbe iuncta
tur. Quod autem formatum progressuque motuum naturam
ostendit figure in super ac magnitudinis & ad haec mag
nitudinis loci temporis atque similitum scientiam occupat. Id doc
trinae genus mathematicum esse diffinitur quippe res iste in
duas superiores constitunt non solum quia & sensu & absque
sensu percipi possunt uerum & quia omnibus simpliciter
rebus tam mortalibus quam immortalibus accidunt. Cum
in his quidem quae semper mutantur secundum separabile
formam commutentur in ijs ueroque perpetue naturae ac
ethere sunt incommutabilitatem forme immobilem seruati
que igitur hinc intelleximus duo speculationis genera
comedere magis quam certioris scientiae nomine appellari
posse cum theologicum incomprehensibile penitus atque
inuisibile sit naturale autem per immutabilitatem proprie
materie uix percipi possit atque propterea nunquam
de ipso conuenire posse philosophantes arbitremur solum

2.
mathematicum se quis recte ipso utatur firmam & immu
tabilem scientiam affirmat afferat quoniam demonstratio arith
metica geometricaque uia & ratione procedit a quibus di
bitatio longe abest placuit huic generi prouerbis ma
xime subuenire & praecipue illi eius partiquae de diuinis
atque celestibus corporibus est. sola enim haec de perpetuis
quae semper eodem modo se habent considerat & propter
ea ipsa quoque prae sine confusione semper eodem se modo ha
ac percipi quod proprium scientiae & ad cetera quoque genera
non minus quam illa ipsi conferre uidetur enim ad theologiae
genus uiam maxime praeparat nam sola recte per propinqui
tatem accidentium sensibilibus substantiis mouentibus
quod motusque perpetuus uero atque impassibilibus motibus
quoque ipsi motuumque ordinis immobile & separatum at
tum intelligere quodam modo potest ad naturale quoque ge
nus non parum conducit cum conformis totius naturalis
proprietatis a progressu motus conditionibus apprehendat
ueluti corruptibile atque quid atque incorruptibile are
ta atque artulari graue atque autem leue aut passum
atque adiuum ab eo quod est medium atque ad medio uiue
di autem agendi motum haec maxime omnium per di
uinarum rerum similitudinem ordinem & mensuram
facit perspicies per diuinarum rerum similitudinem
ordinem & mensuram facit. amorque diuine huius pul
chritudinis studiis inciet & ad simile anime statum
quali natura propter speculandi consuetudinem deducet hos
igitur ipsi quoque amore speculationis rerum sempiternarum
continue augere uolent. quae quid inuenta hactenus sunt
ab illis deducimus qui uere exquire huius disciplinis in he
serunt & ipsi tantum afferre atque conamur quantum
fere tempus quod inter nos & illos interstitium addere
potest quaecumque igitur ad praesens luce clarius perspi
cimus ea omnia quam breuiter aperteque ut uel qui aliis

tulum in doctrinis progressi sunt queant per sepe commentari
conabimur uerum ut absolute negotium hoc habeatur cunctaq;
ad inspicenda celestia conferunt serie sua exponemus siue
longa nobis oro conseruare que quid apud istos exacte muenta
sunt ea breuius enarrabimus que uero uel nodum uel non
comode tradita sunt ea breuius enarrabimus pro facilitate
nostra latius exponemus. *De ordine huius doctrine can. ij.*

Responsum autem negotij huius illud precedit ut uniuersale
terre totius habitudinem ad totum celum per spiciamus
particularium uero quae deinde sequuntur primum est ut de
obliqui circuli situ & locorum habitabilium consideremus
& ad hoc de differentia que in ordine per se inclinationes p
unum quique orizonta alterius loci ad alterum sit huius
consideratio si pregresserit faciliorem ad consideranda reliqua
uiam prebebit Alterum ut desolari motu atque lunari
& de accidentibus suis doctrinam afferamus Nam nisi
quid hoc prius tenuerit non erit possibile Stellarum
percipere accidentia ita cum ad extremum fiat sermo de
stellis que quid ad orbem Stellarum pertinet quas fixas
appellare solent iuxta precedentem Sequentur autem que
ad erratica quique accomodantur horum singula pri-
cipaliter ad inueniendum & quasi fundamen-
tis uel parti-
is que perspicue apparet partim certis priscarum mas-
que observationibus demonstrare conabimur appre-
hensionis uero que secuntur lineari demonstrationu
ma ac ratione accomodabimus Uniuersale igitur apud
precedat huius est qd celum sphericum est & globi perue-
lunt quod terra secundum figuram quid si prius
uniuersalis capiat ipsa quoque ad sensum spherica est atque
globosa Situ uero in medio totius celi centro simillima
collocatur Magnitudinis autem atque distantia ad fixarum
Stellarum spheram tanquam punctum se habet & qd nullo pro-
gressu motu mouetur de quorum singulis pauca bre-

3.
uiter ut in memoria reducantur nobis perscrutanda sunt.

De sphaera & globi modo celum conuoluitur

Prima igitur principia ab huius observatione veri-
similiter apud istos mihi hominibus inuenta uidentur
Solem enim & lunam aliasque stellas ab ortu ipse ad occasum
si iniqui distantibus inter se circulis ferri uidebant ita
ut incipientes ab inferioribus quasi ab ipsa terra sur-
sum fecantur paulatimque maius ascendere uidean-
tur rursumque proportionaliter circumuolui atque descen-
dere quousque omnia quasi inter se incidere pereant
Tempore quo aliquo interiecto rursum perspiciebantur
ab alio prius ortu atque occidere & haec tempora et ad
hoc ortum occasumque loca similia atque ordine certo
uniuersum redire Sed Stellarumque semper cernuntur
circumvolutione que circa semper uertitur centrum ut
celum sphericum esse crediderat maxime illos compellebatur
necessario enim punctum illud celestis sphaere polus effi-
ciatur cum Stellarumque ipsi propinquiores sunt in motu
circulis peruoluantur que uero remotiores secundum
proportionem distantie maiores circulos faciunt donec
ad eas que oriuntur distantia ueniat quarum etiam pro-
pinquiores illis que semper cernuntur breuiori tempo-
re occultari uidebant remotiores autem proportionaliter
maiores propter hoc igitur sola predictam opinionem primo
habuerunt: Deinde reliqua quoque consequenter intellexerunt
cum omnia simpliciterque apparenti contrariis opinionibus
suo repugnet testimonio: Nam si quis Stellarum motum
recte ad infinitum ferri supposuerit ueluti nonnulli pu-
tauerunt: que nam uia & que ratio excogitari poterit
quare ab eo quotidie ab initio ferri cernantur quo
enim pacto uelle infinitum profecto regredi possent
Aut quo regressus eorum non cerneretur aut quo magni-
tudes earum ita sensim non minueretur ut tandem nulle

viderentur. Nunc uero contra maiores quid in po ui-
dentur occasu & lenim ita occultantur ut terre super-
ficie q̄ obice obtegi uideantur. incendi autem ipsas
a terra rursusq̄ in terram extinguere absurdum. atque
inco. uidetur. Nam si quis tantam in magnitudibz et
quantitatibz earum & distantijs locis atque sp̄ibz se-
casu & absque rōne fieri concederet preterea propter p̄m
quidem aliam terre incendiendi naturam h̄c aliam uero mē-
extinguendi. Imo autem eandem aliis incendiā aliis extingue-
di et stellarum easdē alijs incensas etiam aut extingui esse
alijs nondum si quis inquam h̄c omnia ridicula concederet qd
de appare. sp̄ diceremus quae nec oriuntur nec occiduntur
aut quae decau. quae inciduntur & extinguuntur nō ubiq̄ illis
oriuntur uel occidunt. quae uero id minime patiuntur sp̄ super-
terram ubiq̄ sunt. nam eadem nō possunt alijs incendi & extinguere
semper alijs nunquā istorum aliquid pati aperte namq̄ patet
easdem stellar apud alios quidem oriri atq̄ occidere apud
alios autem neutrum istorum locere & ut breuiter perstringa
quācumq̄ aliam motus celestium figuram preter globolam quicq̄
supponitur necesse erit inaequales distantias ad terra ad su-
periorum partes corporis fieri ubicumq̄ & quomodo cumq̄
suum ipsius polueris ut & magnitudines & distantias stellar
ad inuicem inaequales easdem in singulis circumductionibus
uideantur quasi modo magis modo minus distaret quod ac-
cidere nequaquā uidemus. Namq̄ iuxta ori. Zōtes maior
magnitudo stellarum uideatur nō distantie paruitas id fa-
cit sed hūdi terram ob euntis euaporatio cum inter uisus
nēm & stellar ipas exaltet ueluti maiora. magis submersa
uidentur & quod tanto maiora quā profundiora petierit
sed illa quoq̄ ut spherica esse celestia sentiamus compel-
lunt quod nulla alia figura supposita preter istam struc-
ture instrumentorum conuenire p̄t̄z cum celestium
motus nulla re prohibeatur & facillime omnium figurarū

4.
quoq̄ omnium in superficiebz quid circularis in solidis uero
spherica facillime morietur quodque cum cupaciores ex
diuersis figuris equalem habebus ambitum ille sint quae
plures angulos h̄nt circularis quidem planis spheram uero
solidis capatior omnibus inuenitur. Celum autem ceteris
omnibus corporebus uniuersis subtiliorum partium ma-
gisque situm ether est superficies. autem corporeque situm
partium sunt similes partes h̄nt. Circularis autem sola
sola uero superficies in planis quid circularis in solidis aut
spherica similitum partium sunt. Cum igitur ether solidus
sit globolum ēē necesse est preterea terrestris quidem cor-
reptibzq̄ corpora ex rotundis uniuersaliter natura quā-
uis ex distinctum partium figuris constituit etherea uō di-
uinaq̄ omnia ex distinctum partium atq̄ sphericarum.
Nam si plana uel concaua essent non omnibus q̄ ex distinctis
terre locis in eodem tempore conspiciunt. circularis ēē si-
gure uiderentur. Quasi obres cum rationabile ē ether etia
qui h̄c continet nō similis situm partium sit & spher-
icus sit & circulariter equaliterq̄ ferat. *q̄ terra q̄*

Spherica est ad sensum quantum ad uniuersas partes.
Quero etiam ita secundum omnes partes accepta
spherica sit ad sensum sit maxime intelligemus Sole
em̄ & lunam aliasq̄ stellar uidere licet nō secundum idem
in omnibus terris oriri atq̄ occidere sed prius semper orie-
talibus posterius autem occidentalibus nam quae in eodem
tempore sunt eclipsis & maxime lunares non in eodem
horis id est equaliter a meridie distantibus apud sed semp
apud orientiores omnes conscribi inuenimus obseruatas
conscriptasq̄ horas posteriores it̄ fuisse quae ab occidentalio-
ribus obseruatae sunt. Cumq̄ horarum etiam differentia
terrarum distantie proportionalis inueniatur nō absurde
terre superficiem globolam esse quicquam affirmabit qm
similitudo partium quae per omnes partes pp̄ rotunditatem

accipitur proportionaliter semper is qui deinceps sunt le-
 ipsam obicit quod accidere non posset si alia q. sphericitate
 figura esset quod etiam inde patet: Nam si causa esset ori-
 dentalioribus orientem stellis prius uiderentur si plana
 eodem tpe omnibus simul qui in terra sunt orientem
 atque occiderent triangularis uero si esset aut quatuor an-
 gulorum uel cuiusvis plures angulorum figure omnib.
 similes qui eandem rectam lineam haberent quod nullibi fie-
 ri uidetur: quod autem nec cylindri quidem forma hz
 ita qd rotunda quide superficies ad ortum atq. ad occasum
 uerba sit planarum uero basium latera ad mundi polos qd
 quasi uerisimilius aliqui putarent inde per spiciam e q nulla
 unquam stella semper conuexam habetibus superficiem cer-
 neretur sed aut omnes omnibus oriententur atque occi-
 derent aut cedem & equate ab utroque polo distantes
 omnibus semper apparet. Nunc uero quantum magis ad
 separationem progredimur tanto plures australiorum quid
 stellarum occultantur borealiorum autem cernuntur ut hic
 patet q. ena hic sic globositas obicit proportionate ad la-
 terales faciens partes sphericam figuram undiq. ostendit
 ad hoc si montibus aut quibusdam altioribus locis aquouis
 & ad quemuis angulum nauigantes accedimus paulatim ma-
 gitudines eorum accrescere uidentur q. ab ipso mari emer-
 gant quae antea submersa pp conuexam a quo superficiem
 uidebantur. *Et terra in medio celi sita est: Caputulum. V.*

Ac re perspecta si quis deinceps de situ terre certius
 dicere uelit sic profecto quae iuxta ipam apparent
 accidere solummodo intelligendum si eam in medio celi q.
 sphaera centrum posuerit nam si sic se res non habeat aut
 oportebit q. ipa sit extra axem etiam equaliter ab utroque
 polorum distet aut in axe ita ut ad unum polorum magis
 accedat aut nec in axe nec ab utroque polorum equaliter
 distet. Ad primum igitur ex his tribus situm illa maxima

5.
 pugnant Nam si sursum aut deorsum extra axem intelligatur
 accideret ut cum in duo semper inequalia q. supra & terram
 & quod sub terra est ab oriente disseperetur nunquam in
 recta sphaera equinoctium fiat mobilia uero sphaera uel nu-
 quam uel no. Sed in medio transitu ab altero solstiorum esti-
 uodico atque hyemali ad alterum nam hec spatia inequalia
 necessario fierent non enim equinoctialis maximusq. paral-
 lelorum circulorum qui in polis circumlationis describuntur
 diuidentur ab oriente in duo equaliter: Sed unus equi di-
 tantum em ei uel borealium magis uel australium Sed
 apud omnes simpliciter constat hec spatia equalia esse ubiq. qm &
 diei ab equinoctio incrementa donec ad maximum diem in
 estimalibus solstios perueniatur equalia sunt dierum decre-
 mentis ad minimum usque solstiorum hyemalium diem;
 Si uero ad ortum uel occasum id est ad aliquor partes rursus
 accedere supponatur nec magnitudines & spatia stellarum
 secundum orientalem & occidentalem orientem equalia eademq.
 eisdem erunt nec ab ortu ad meridiem temporis equalia
 illerit tpa qd a meridie ad occasum e que omnia is quae
 apparet omnino repugnat. Ad secundam autem opinio qua
 sit in axe ponitur ut ad alterum polorum magis accedere
 intelligatur: Ita rursus quispiam responderet quia si sic
 res se haberent in linguis climatib. orientis superficies celi
 partes duas quae super terram & quae sub terra est secundum
 alium atq. alium accessum & ad se ipsas omne adinuicem se
 inuicem different efficeret n. nisi solum in recta sphaera
 in duas equalis posset separe mobliuatione autem quae pro-
 pinq. uorem polum semper facit manifestum perit quae sup
 terram est semper minueret & subterranea augeret. Unde
 accideret ut maximus q. circulus qui per medium signorum
 est inequaliter ab orientis planitie diuideretur quod mi-
 nime ita se hnt uidentur. Sed enim semper omnibus super terram
 apparet. Demde rursus cum illa super terram integre appa-

ruerint tunc reliqua non uidentur ut hinc perspicuum fiat por-
tionem quoque Zodiaci in duo equalia diuidi ab horizonte qm
idem semicirculi modo super terram modo sub terra integre sunt
etiam omnino nisi terra sub iplo equinoctiali sita esset sed ad le-
ptuonem ad meridiem ad alterum polum appropinquaret eue-
niet ut nec ad lentum qdem mequinoctialibus dieb; orientes mo-
monum umbre inequi distantibus ab horizonte super foveb; ad
rectam cum occidentalibus lineam fieret quod ubiq; consequi
apte perspicitur. Hinc autem patet nullum etia terra opino-
nem locum hre Namque primis repugnant ipi quoq; repu-
gnat q ut breuiter per hincam vniuersali series que mderce-
mentis incrementisq; dierum ac noctium perspicitur nisi me-
dium terra situm optinere ponatur penitus confunderetur &
ad lune quoq; defectus eclipsiq; in quibzcuq; partib; celi
acciderent non possent in opposito solis loco fieri cum sepius
terra non in oppositione sed in minoribus semicirculo spatis
leipam illis opponeret. *q terra quasi punctum est ad celestia
comparata. c. vi.*

De uero puncti quantum ad lentum pertinet propor-
tionem h; terra ad spatium quod est usque ab stellis
que fixe uocantur spheram magno illud argumento est quod ab
omnib; terre partibus magnitudines stellarum atque distantie
in eisdem temporibus equales similesque uidentur quemadmodum
obseruationes in diuersis climatibus factis ostendunt quibus
nec minima quidem discrepantia inuenitur accedit quod gno-
mones in quacumq; terre parte ponatur & amulatur cent-
exp spherat; idem pnt centro terre ueraci perspiciones emm
& circumductiones umbrarum ita conuenienter supponunt
conferuat apparentium quemadmodum si a puncto quod i
media terra est fieret: hinc itale hre illud ena signu e qd
superficies que undique a visib; motis educuntur qual ori-
Zontes appellamus totam celi spheram in partes equales diuidit
semper quod no fieret si ad distantia celestium sensibilis esset

6.
terre magnitudo: Sola enim superficies que per terre centum
educeretur spheram diuidere posset equaliter aquacumque
autem educeretur planitie terre semper subterraneas portiones
maiores his faceret que super terram inueniuntur: *q terra
nullo motu progressu mouetur. Capitulum vii.*

ER eodem uero demonstrabitur nullo motu terram
ad predictas laterales partes moueri aut unquam centri
locum mutare: eadem enim eueniet quae si alium situm preter me-
dium hret accideret quare si quis causas motus grauium ad me-
dium querat frustra id mihi uidetur facere cum re ipsa mani-
festissimum sit etiam terram medium mundi locum possidere ena
ponderosa omnia ferri ad ipam: illud autem ad istius rei intelligi-
tiam facillimum est atque paratissimum q cum spherica terra
& in medio totus ut diximus demonstrata sit in omnib; simpte
partibus eius grauium corporum inclinationes motus & proprios ad
rectos ad illam semper & ubique superficiem angulos fieri q
per descendendum contactum equaliter educitur patet enim qm
sic se res h; idcirco si a superficie terre no repercuterentur omno
ad ipam centrum perueniret presertim quia linea etiam que res-
te ad centrum ducit ad rectos si illi planicie semper angulos
acomodat quae in ipso inclinationis contactu spheram attingit: Qui
autem incredibile putat nec herere sibi nec fieri tantum
terre pondus q mihi uidentur no ad proprietatem totius sed
ad partes suas ipsorum respicientes huc comperare atque ita
plurimum ab errare non enim mirum eis uisum iri hoc putaret
Si animaduerteret hanc terre magnitudinem uniuerso conueni
comparata corpori puncti proportionem hre ita enim possibile ui-
debitur qd proportioe minimum est a uere maxio qd letissimum
parum e sustineri equaliter undiq; inclinatione simili com-
pulsam cum nihil deorsum aut sursum in mundo ad ipam sit ue-
luti nec in sphaera nunquam tale quid intelligere quispiam po-
terit quamuis que in ipsa creantur quatum ad proprium nalez
que motum suum lenia quidem & que subtilium partium sit

ad exteriora & quasi ad circumferentia eleuentur: uideantur
 q. motum ad singulorum superiora facere. quod ideo ita fit
 quoniam quod super caput nrm est quodq. sursum uocatur ipm
 quoz quasi ad continentem superficiem tendit. Graua uero
 celsarumq. partium omnia ad medium & q. ad centrum feta-
 tur ad inferiora cadere cernuntur idq. ideo quoniam e contra
 quod sub pedibus nris est deorsumq. uocatur ipm quoz tendit
 ad centrum terre ideo no absq. causa circa medium. hec abm
 cursu alterius ab alterum & sonitu undiq. atque equali collisione
 conspiciantur. Quasobres non inrationabiliter totum terre firmame-
 tum ita maximum respectu eorum ee perspicitur que ad eam ena
 minimi ponderis impetu feruntur ut quiescens undiq. cadentia
 in ipam recipiat. Q. si communis ceteris ponderibus singularis que
 motus ipi quoz in esset patet quia pp. tantum sui magnitudinis ex-
 cessum uniuersa dum deferretur perueniret ceterisq. relictis in
 aere animalibz dico aliisque ponderibus ipa uelocissime extra celum
 quoque ipm excederet. Verum hec ridiculissima omnium in-
 tellectu uidentur nonnulli autem cum nihil uerisimilius obijci
 illis arbitrentur hec quidem concedunt nihil uero putant sibi
 resistere posse si celum uerbi gra immobile supponat & terram
 ab ortu ad ortum in eodem axe reuolui singulis diebz una pene
 reuolutione aut etiam utraq. quantoumq. moueat dummo
 circa eundem axem ut diximus & utriusq. motui conuenienter
 hoc quippe fuit quantum ad apparentia quid instellis perti-
 net nihil. Forlan protribere si quis simpliciter consideret sic
 ista se hnt. Ab accidentibz uero que circa nos & in aere accidunt
 ridiculosum ualde id uidebitur. Nam ut eis concedamus q. que
 subtilissimarum partium ac leuissima sunt aut nullo modo mo-
 ueri quod preter naturam est aut no aliter quam ea que contra-
 rie sunt nature cumq. in aere fiant minusq. subtilium partium
 sint apte atque propius uelocius quam terrestria omnia ferat
 cumq. grauissima grauissimarq. partium proprium motum
 sic uelocem equalemq. faciat. Cumq. ipa terrestria cunctis

nec ab aliis quidem ui apte non nunquam moueri posse omnes
 concedant illud negare non pnt reuolutionem terre sicut uol-
 uetur omnium simpli motuumq. que circa ipam sunt ueloci-
 tatem fore quippe quia tantam breui tempore reuolutione
 absolueret ut cuncta que in ipa non sunt uno semper motu
 terre contrario moueri uiderentur ita nec nubes unquam
 nec aliud quicquam uolitantium aut proiectorum ad ortum nec
 aliud quicquam uolitantium aut ferri cerneretur. Sed omnia
 ipa terra preueniret motuq. ad ortum ita resisteretur
 cetera uniuersa progredi ad ortum detelicta uiderentur. Na
 & si aera dicant similiter equaliq. uelocitate cum ipa ac-
 cumduci: non minus tamen quas in ipa aere concelant sem-
 per post se relinquentes motu relinquerentur uel si etiam
 ipa quasi aeri coniuncta una cum ipa circumducerentur nu-
 llum tam preuenire aliunde aut pene sequi cerneretur. Sed
 manere semper ita ut nec in uolatu nec in iactu aliud ab
 alio proueniret que omnia sic apte fieri oculis cernimus
 ut nulla tarditas omnino nullaue uelocitas quoniam terra
 fixa no ster accidere ipsi uideat.

lex in celo pnt

motuum differentia est capim.
AS Suppositiones necessario ad particulares doc-
 trinas iparumq. consequentia prealibisse ac ad hec
 usq. summam dixisse sufficiat ab ipa enim eorumq. conse-
 quenter & demceps demonstrabuntur ad ea que apparet
 conuenientia sic confirmabuntur comprobabunturq. ut re-
 futari nequeat. Sed ad hec illud quoq. ut uniuersalium qda
 putaret quispi non iuria prelibandum q. due primotum
 motuum in celo differentie sunt altera qua omnia in ortum
 ab ortu feruntur sicut sp. & eque uolunt in eque distantibz
 inter se circulis qui a polis scilicet sphaere describuntur illius
 que omnia equaliter circumducit. Horum maximus arcus
 equinoctialis uocatur qm solus ipi ab ortu onte qui et ma-
 ximus est in duo equalia semper diuidit & solis reuolutio

Equot solum in
 uno aq. ab ortu
 30 die fecit

que in ipso sit equinoctium ubique ad sensum facit altera qua
 stellarum sphaera contra praedictum motum: in aliis quam in
 alijs. polis prime circumductionis progressus faciunt al-
 dam ita: ita se habere supponimus quia ex quotidiano quodam
 aspectu. vniuersa. simpliciter coelestia in vniuersis & equidistantibus
 equinoctiali circulo locis ipsi oculis ortus medius celi ascen-
 sus & eandem occasus facere videntur. quae res ipsius p-
 mi p- motus proprium est. Ex frequentiori. autem observa-
 tione atque continua ceterae omnes stelle. eas distantias
 quas inter se habet conseruare videntur & proprietates
 suas quas habent ad loca primi motus propria eadem modo con-
 xime solem autem atque lunam. erraticasque stellas progressio-
 nes facere qualdam cernimus & fluxus atque inter se
 equales omnes tamen vniuersaliter ad ortus relictas que
 partes a seruantibus eisdem distantias stetit & ab una quasi
 sphaera circumductis. Si ergo huius erraticarum progres-
 sus stellarum inaequidistantibus ab equinoctiali circulo fie-
 ret id est circa eos polos. a quibus prima efficitur circum-
 ductio laus recte potest quispiam posset vnam eandemq. om-
 nem circumuolutionem que primam frequenter. Credibile
 namque videretur progressum earum non per opportum mo-
 tum sed quoniam relinquere. Hunc vero simul cum progressibus
 ad ortum ad septentrionem etiam uel meridiem accedunt: ita
 ut nec quantitates quod huius accessus equalis conspiciat
 ut hoc accidens qualdam in ipsis fieri uideatur quantum ad
 hanc estimationem inaequaliter fit. Quauis inordinare quod
 ab obliquo ad equinoctialitatem circulo efficitur. Unde eis
 circulus unus atque id est erraticarum proprius esse com-
 prehenditur quauis quasi ex quibus amotu solis descri-
 bitur in quo semper & luna & erratice quinq. uersantur
 nec minimum abmersio per ipsum ad utramque partem
 accessu exadant. Verum quoniam & maximus hic circulus
 esse cognoscitur. nam & in equinoctiali & borealiore & Australiore

ipso sol fit & in uno eodemque illo ut diximus erraticarum.
 omnium progressus ad ortum sunt necesse fuit alterum
 ab vniuersali motu hunc constituere qui circa polos obliqui
 circuli sic intellecti & contra primum motum moueretur. Si
 ergo describi per utrosque praedictorum circulorum polos ma-
 ximum circulum intellexerimus qui necessario utrunque illo-
 equinoctialem dico atque obliquum in duo equalia ad rectos se-
 labit. angulos quatuor in obliquo circulo puncta fient. Duo
 quidem ab equinoctiali opposita inter se que uocantur equi-
 noctialia uocantur quorum quod ad septentrionem amercidie
 procedit uenit quod huius oppositum est autumnale nuncu-
 patur & duo que sunt a circulo in utrosque polos descrip-
 to & ipsa opposita inter se hic solstitialia nuncantur quorum
 quod ab equinoctialis meridie est hiernale quod a septentrio-
 ne estiuale uocantur intelligitur autem unus ille primusq.
 motus qui ceteros continet. Secundus uero atque multi-
 plex continetur quid a primo ipse uero erraticarum sphaeras
 omnium continet hic fertur quid a praedicto ut diximus
 Reuoluitur autem in contraria in obliqui circuli polis qui eam
 semper in ipso circulo a quo prima descriptio fit hoc est in
 eo qui per utrosque polos est rationaliter una cum ipso cir-
 cumducantur secunde latioris in contraria eundem sp-
 cum descripto per ipsos circulo maximo & ad equinoctialem
 obliquo conseruant. Sed vniuersalis quidem praeparatio su-
 matim atque per capita ita breuiter que praemittenda erat
 exposuit. Nunc uero particulares demonstrationes aggressuri
 quoniam prima esse arbitramur eam quam accis inter pre-
 dictos polos maximus per eos descripti circuli quantus sit co-
 prehenditur necessarium esse uidemus ut prius quantitas
 rectarum linearum negotium que in circulo perducuntur pre-
 feram cum nobis ante sit lineis singula demonstrare. De qua
 arate relictum linearum quae in circulo perducuntur: caput vni-
 Col ad faciliorem usum quantitas earum postea tabu-

las faciemus & arcumferentiam circuli totam in 360. portiones
diuidemus & arcum per medium gradum incrementis vel
talibus lineas accommodabimus id est quor portiones
sunt ita exponemus quasi dyameter pp computationis
numerorum commoditatem in 120. partes diuidatur / per
autem demonstrabimus quomodo quam maxime possibile sit per
eamdem paucaq; theorematum breuem ac facilem intelligentiam
quantitatum dardorum faciemus ut non solum earum magni-
tudines certius habeamus uerum etiam per linearem demo-
strabilem uiam facile possimus errata comprehendere.
venerunt autem vniuersaliter numerorum uia secundum
sexagenarii numeri modum ne fractionum facultas diffi-
cultas nobis impedimento sit multiplicationes uero atq;
diuisiones sic faciemus ut proximum semper assequamur
nec quod relinquitur ulla de qua arcandum sit differentia
differat ab eo quod asensu exquirere habetur sit. Sit ergo
semicirculus a.b.g. cuius centrum d. diametrum uero a.g.
& ex centro d. per rectos angulos ad a.g. dyametrum d.b.
linea producat. Diuidaturq; d.g. in duo equalia per
punctum e. & coniungatur e.b. cui e.f. constitutur equal
& coniungatur f.b. Dico .f. d. quidem lineam decagoni
b.f. autem pentagoni latus esse. Nam qm. d.g. rectali-
nea in duo equalia per punctum e. diuisa est / & ipsi d.f.

linea recta in longum
additur quadrangulum
quod sub g.
f. & f. d. continetur.

una cum quadra-
to linee e.d. qua-
drato illi equalis
est quod ex effli-

a f d e g
efficitur quare illi etiam quod est ex e.b. / equalis est in porta

est e.b. linea ipsi .f. e. / sed quadrato ipsius .e. b. quadrata e.d.
& d. b. linearum equalia sunt rectangulum ergo quod sub g. f. & f.
d. continetur simul cum quadrato linee d. e. equalis illis quadra-
tis est que ex b. d. & de lineis constituuntur / quare si .e. d. linee
quadratum comune utriusq; auferat reliquum quod ex g. f. & f. d.
rectangulum constituitur quadrato d. b. equalis est / quare qua-
drato etiam d. g. linea ergo f. g. secundum proportionem habe-
tem medium & duo extrema in puncto d. diuisa / quoniam
ergo sexanguli & decagoni que in eodem circulo intra descri-
buntur latera si eandem rectam continuam faciant lineam
secundum proportionem habentem medium & duo extrema di-
uiduntur. Estque linea g.d. cum a centro sit sex anguli &
decagoni quem eodem circulo intra descripta sunt. Estq; b.f.
latus rectanguli b. d. f. quadrat. b. d. linee quae sex anguli
& d. f. quae decagoni sit / quomodo ergo ut diximus circuli dia-
metrum 120 portionum esse supponimus erit propter illa

b. que modo demonstrata sunt de linea
cum eius a centro e. medietas sit partem
30 & quadratum eius 36. ea quadrati
uero .e. b. linee id est 300 / b. d. autem
cum a centro sit partem erit 60. et
quadratum eius 3600 / quadratum uero
e. b. linee id est quadratum e. f. eorum
dem 3600 / b. d. f. h. & reliqua d. f. latus
37.4 h. / decagoni ergo latus quod 36.

huiusmodi portionum arcui subtendit
quales arcus h. 360 erit 37.4 h. talium quales dyameter h.
120 / per uelut quoniam d. f. partem e. 37.4 h. & quadratum
eius 376.4 h. / Est autem etiam quadratum linee d. b. 3600
earumdem / qui numeri si componantur quadratum linee b. f.
constituunt. quod e. 37.2 h.4 h. / erit .b. f. linee longitudo pro-
xime 70.32.3 / quare latus quoque pentagoni quod
talibus gradibus subtenditur tales quales arcus h. 72.

[illegible]

Hoc ita exposito sit semicirculus ab. d. g. superdiametrum
 ad a due linee ab & a g.
 ab a puncto protrahantur
 Sicut utraq; ipsarum datema-
 gitudinis taliumq; portionu
 quales mediantero dantur
 no & coniungantur. b. g.
 dico ipsam quoque lineaz
 -b. g. datam esse durat-
 erum linee -b. d. & g. d.
 quas etiam datas essentio

est qm̄ reliquis ad semicirculum arcibus subtenduntur qm̄ ergo
in semicirculo quadrangulum in a b g d. inscriptum ē erit qua-
drangulum quod fit ex a. b. m. g. d. una cum eo quadrangulo
qd̄ est ex ad t b g. equalem quadrangulo illi quod ex a. g. m. b.
d. constituitur. Est autem quadrangulum qd̄ fit ex a. b. m. d.
g. datum ergo reliquum etia quod est ex ad m. b. g. datum ē
Sed diametris quoq; ad data est data ergo etia linea b. g. hic
manifestum est si duo arcus & linee quae illos subtendū-
t dabantur hac theoremate patet qd̄ alias quoq; lineas nec
paucas adatis excessibus inscribentis & illam ita qua duo =

decim gradus subtenduntur cum habemus 602 graduum
arcus cordam & eam quae 12 gradus subtendit sit rectus
propositum data in circulo linea medij subtenti arcus cordam
invenire *Thales*

Sitq semicirculus a b g. super diametrum a g & data linea
sit g b. arcus vero g b. in duo equalia per punctum b. di
vidatur. & ducantur lineae a b. ad. b d. g d. & d. autem
ad a g. perpendicularis d f. deducatur. Dico f. g. medietate
esse excessus ab & a g. linearum ponatur enim a e. linea
line a b. equalis & protrahatur d. e. & qm ab linea equat
est ipi ae si ad. communis accipiatut erunt lineae ab & ad
duabus ae & a d. altera alteri equalis Est autem etiam angulus
b a d. angulo e a d. equalis quare basis g. b. d. equalis erit
basis de. Est autem ipa. b. d. ipi d g. & equalis erit ergo
d. g. ipi d e equalis Qm igitur a vertex d. e. g. trianguli

duorum equalium laterum ad
basim eula d. f. perpendiculari
ris deducta erit et linea ipi
f. g. equalis Sed e g. tota li
nearum a b & a g. excessus est
& f. g. igitur excessus ipsarum
medietas est quare cum b. g.
arcus corda data sit & a b. li
niti cum ad semicirculum re
sidua sit dabitur etiam f. g.
quae a g. & a b. linearum ex

cessus medietas est. Verum qm in orthogono triangulo a g.
d. perpendiculari d f. duo trianguli a d. g. & d g. f. equa
lium angulorum efficiuntur: Estq. b. a g. ad g. d. sic g. d. ad
g. f. erit ena quod sub a g. & g. f. rectangulum continet
equale quadrato lineae d g. quare longitudo quoq. ipsius d g.
qua a b g. arcus medietas subtenditur data erit & ita
per hoc theorema & alie multe per medietatem proportionum

dabuntur & medietatis duodecim partium corda que .6. subre
& quae tres & quae unam cum dimidio & quae dimidiam unius
partis & quartam: Est autem nobis per computationem inventum
unius partis cum dimidio cordam talium esse proxime .g.
qualium e diametrum no & medietatis quaterq. simul earumde
0 97 8. **S**it rursus arcus a b g. d e super diametrum
a d & centro. f. circumductus & de puncto aduo deinceps
dati arcus accipiantur qui sint a b & b. g. & protrahantur
a b & b. g. lineae ipse quoque limite date dico si a g. coniuncta
fuerit ipam quoq. tra ducatur enim g. b. diametrum arcus que
sit b. f. e & protrahatur lineae b d. d. g. ge de parer ergo ex
seipo pp. lineam. b. g. dabitur quadrangulum in circulo con
stituitur & b. d. g. e due lineae ab angulis ad angulos eius de
ducte sunt rectangulum quod sub istis continetur equale e
utrisq. simul quae & oppositis lateribus efficiuntur: Quare qm
rectangulum linearum. b. d. & g. e. datum est & limite qd
est g. b. g. & d e. dabitur etiam quod ex b e & g. d. co
stituitur Sed diametrum quoq. b e. data est reliqua ergo ena
q. d. data erit Et pp. hoc etia ga quae ad semicirculum
residua est: quare si duo arcus & corde sue date fuerint da
bitur etiam per hoc theorema corda qua duo arcus illi per co
positionem subtenduntur perspicuum autem e quia si ad proportas
semper omnes eam componamus quae unum gradum cum di
midio subtendit & compositas computemus omnes sumpte
inscribemus quae duplicare tertiam partem habebunt & sole
relinquentur quae inter spatia unius gradus cum dimidio
sunt due in singulis qm per medietatem gradus increme
ta facimus future quare si mediu gradus cordam invenie
mus ipa tum per compositionem datarum linearum quibz spa
tia continentur tam per excessum universas nobis quae int
datae sunt facile replebit: Verum quoniam data qua unius
ac medietatis partis arcus subtenditur quae tertia eiusdem arcus
partem subtendit no datur per lineas Nam si possibile ad esset

: dabuntur:

medii gradus cordam hinc haberemus idcirco ad corda unius
ac medii gradus & a corda medii simul atque quare gradus
vnius cordam muernemus theoremate vno propolico quod
& si vniuersaliter quantitates possit determinare: attamen in
tam minimis nullam determinatas habent mutationem dico
igitur quia si due mequales linee maximo perducantur ma-
ior ad maiorem proportionem habebit q̄ arcus maioris ad
arcum minoris. Sit enim arcus a b g d. & perducatur
in eo due mequales linee quarum minor sit ab maior vero

b. g. dico b. g. b. linea
minorem hinc ad b. a.

quam b. g. ad arcum
b. a. diuidatur em a b.

g. angulus in duo e
qualia per lineam b. d.

& coniungantur a e g.
etiam a d & g d. lineae

qm̄ igitur a b g. an-
gulus in duo equalia

per b. e. d. lineam
diuisus est linea q̄ d.

g. d. equalis e lineae
ad. linea vero g e ma-

ior est quam linea ea
deducatur igit a b g.

angulus a puncto d. ad
d. e g. lineam d. f. perpendi-

cularis Et qm̄ ad maior est quam e. d. & ed. q̄ d. f. arcus
qui centro d. & spatio d. arcum describitur ad quidem lineam
diuidet d. f. vero lineam super exidet de signet exgo arcus
e t & producat d. f. ad t. quoma igitur de t. sector
d e f. triangulo maior e triangulus autem d e a. sector dei
maior habet d e f. triangulus minorem proportionem ad triangulum

d e a quam det sector ad dei sectorem Sed sicut se habet tria-
gulus d e f. ad triangulum d e a sic se habet e f. linea ad lineam
e. a. Sicut etiam d. e. t. sector ad sectorem d e i. se habet sic se habet

e. f. linea ad lineam ea sicut etiam d. e. t. sec-
tor ad angulum f. d. e. ad angulum e d a. Quare

linea f. e. minoris est proportionis ad ea lineam
q̄ f. d. e. angulus ad angulum e d a. qua-

te conuenit q̄ linea f. a. minoris est pro-
portionis ad lineam ea quam angulus f. d.

a ad angulum a d e antecedentium quocq̄
dupla ga linea minorem hinc proportionem ad

lineam ea quam angulus g d. a. ad angulum
e d a. Distinctum etiam linea g. e. ad lineam

ea minorem hinc proportionem quam angulus g d. e. ad
angulum e d a. Sed sicut se habet linea g. e. ad lineam

ea sicut angulus se hinc linea g. b. ad lineam b. a. & sicut se
hinc angulus g d. b. ad angulum b. d. a. sic se hinc arcus g b.

ad arcum b. a. Linea igitur g. b. minorem hinc proportionem
ad lineam b. a. quam arcus g b. ad arcum b. a.

Hoc ita
proportio describitur arcus a b g. & perducantur in eo
due mequales lineae a. b. & a g. supponaturque dimidia

partem gradus vnius & quartam vnam subtendi per lineam
a b per lineam vero a g gradus vnius subtendatur & quoma

a g. linea minorem proportionem habet ad lineam a b q̄ a g.
arcus ad arcum a b. Estque a g. arcus sesquitercia proportio

ad arcum a b erit g d. linea ad lineam
b a. minor quam sesquitercia demonstra-

Theor. vij ta est autem a b. linea o q̄ 7 8
taliu portionum quales dya-

metre hinc no Linea igitur g.
a minor est q̄ 7 8 earum d

hec enim in sesquitercia propor-
tione sunt ad o. q̄ 7 8. Rursum

vij

in eadem descriptioe supponamus unum gradum ba et
unum atque dimidium a g. linea subtendi limite ergo qm a
g. circumferentie pars sesquialtera est ad a b arcum erit g a
linea minor quam sesquialtera ad lineam ba. Sed a g linea
demonstrata est talium ee m 3 q 1 h qualium diameter est
120 Linea igitur ab maior est quam portiones similes in
2 70 Ad has enim sequenter hnt proportionem m 3 q 1 h
particulae Quare qm quae unum gradum subtendit linea et
maior & minor eisdem monstratur ipa quoq habebit de par-
tibus 12 ho proxime d. qualium est diameter 120 ita quae
medium gradum subtendit exstis habetur inueniturq hnt
031 27 proxime de diametri partibus. Hoc igitur modo ut
diximus reliqua spatia replebuntur nam uerbi gra primu
spatium duarum graduum arcus cordam inuenimus compo-
sitione medij gradus ad unum & dimidium demonstrata q
excessum autem qui est ad tres gradus duorum cum dimidio
graduum corda dabitur q limite in ceteris Sed negotium de-
rectis in circulo lineis sic ut puto facillime tractatum est
Verum ut paratae linearum quantitates cum opus fuerit habea-
mus tabulas qh. uersuum mediocritatis causa subiicimus
quarum prime partes arcuum quantitates medio gradu ad aut-
torum continebunt secundae cordarum quantitates arcibus
accomodatas prout diameter 120 partium supponitur Tertie
trigesimam cordarum in singulis semigradu in incrementis
partem ut unius quoque sexagesimi corda latius hnta facile
pertinentes usq ad 30 quantitates computemus Hinc si
error incubendis tabulis acciderit facilis & inquisitio et
emendatio fiet uel a duplicatui ad eum quem querimus
corda uel ab excessu aliarum at quae dare sunt uel ad resi-
dui ad semis circulum arcus corda. Est autem tabularum des-
criptio haec:-

0	31	24	1	2	60
1	2	60	1	2	60
2	34	14	1	2	60
3	5	40	1	2	60
4	37	4	1	2	48
5	8	28	1	2	48
6	39	52	1	2	48
7	11	16	1	2	47
8	42	40	1	2	47
9	14	4	1	2	46
10	45	27	1	2	46
11	16	49	1	2	44
12	48	11	1	2	43
13	19	33	1	2	42
14	50	54	1	2	42
15	22	15	1	2	40
16	53	36	1	2	39
17	24	61	1	2	38
18	56	13	1	2	27
19	27	32	1	2	35
20	58	44	1	2	33
21	30	6	1	2	32
22	1	21	1	2	30
23	32	36	1	2	38
24	13	60	1	2	27
25	3	60	1	2	26
26	34	14	1	2	60
27	5	40	1	2	60
28	37	4	1	2	48
29	8	28	1	2	48
30	39	52	1	2	48
31	11	16	1	2	47
32	42	40	1	2	47
33	14	4	1	2	46
34	45	27	1	2	46
35	16	49	1	2	44
36	48	11	1	2	43
37	19	33	1	2	42
38	50	54	1	2	42
39	22	15	1	2	40
40	53	36	1	2	39
41	24	61	1	2	38
42	56	13	1	2	27
43	27	32	1	2	35
44	58	44	1	2	33
45	30	6	1	2	32
46	1	21	1	2	30
47	32	36	1	2	38
48	13	60	1	2	27
49	3	60	1	2	26
50	34	14	1	2	60
51	5	40	1	2	60
52	37	4	1	2	48
53	8	28	1	2	48
54	39	52	1	2	48
55	11	16	1	2	47
56	42	40	1	2	47
57	14	4	1	2	46
58	45	27	1	2	46
59	16	49	1	2	44
60	48	11	1	2	43
61	19	33	1	2	42
62	50	54	1	2	42
63	22	15	1	2	40
64	53	36	1	2	39
65	24	61	1	2	38
66	56	13	1	2	27
67	27	32	1	2	35
68	58	44	1	2	33
69	30	6	1	2	32
70	1	21	1	2	30
71	32	36	1	2	38
72	13	60	1	2	27
73	3	60	1	2	26
74	34	14	1	2	60
75	5	40	1	2	60
76	37	4	1	2	48
77	8	28	1	2	48
78	39	52	1	2	48
79	11	16	1	2	47
80	42	40	1	2	47
81	14	4	1	2	46
82	45	27	1	2	46
83	16	49	1	2	44
84	48	11	1	2	43
85	19	33	1	2	42
86	50	54	1	2	42
87	22	15	1	2	40
88	53	36	1	2	39
89	24	61	1	2	38
90	56	13	1	2	27
91	27	32	1	2	35
92	58	44	1	2	33
93	30	6	1	2	32
94	1	21	1	2	30
95	32	36	1	2	38
96	13	60	1	2	27
97	3	60	1	2	26
98	34	14	1	2	60
99	5	40	1	2	60
100	37	4	1	2	48

23	54	27	1	1	33
24	26	13	1	1	3
25	46	58	1	1	26
26	27	99	1	1	27
27	48	22	1	1	29
28	29	1	1	1	25
29	26	59	1	1	11
30	27	38	1	1	8
31	30	14	1	1	4
32	0	48	1	1	0
33	31	20	1	1	0
34	29	60	1	1	66
35	29	32	1	1	62
36	30	2	1	1	98
37	30	33	1	1	44
38	31	3	1	1	40
39	31	33	1	1	35
40	32	4	1	1	37
41	32	74	1	1	27
42	33	4	1	1	22
43	33	31	1	1	17
44	34	2	1	1	11
45	34	35	1	1	8
46	35	5	1	1	3
47	35	35	1	1	67
48	36	5	1	1	62
49	36	35	1	1	48
50	37	4	1	1	43
51	37	74	1	1	38
52	38	4	1	1	32
53	38	34	1	1	27
54	39	4	1	1	22
55	39	33	1	1	16
56	40	3	1	1	11
57	40	33	1	1	8
58	41	2	1	1	3
59	41	32	1	1	67
60	42	1	1	1	62
61	42	30	1	1	48
62	43	0	1	1	43
63	43	29	1	1	38
64	44	28	1	1	32
65	44	47	1	1	27
66	45	26	1	1	22
67	45	45	1	1	16
68	46	44	1	1	11
69	46	44	1	1	8
70	47	44	1	1	3
71	47	44	1	1	0
72	48	44	1	1	0
73	48	44	1	1	0
74	49	44	1	1	0
75	49	44	1	1	0
76	49	44	1	1	0
77	50	44	1	1	0
78	50	44	1	1	0
79	50	44	1	1	0
80	50	44	1	1	0
81	50	44	1	1	0
82	50	44	1	1	0
83	50	44	1	1	0
84	50	44	1	1	0
85	50	44	1	1	0
86	50	44	1	1	0
87	50	44	1	1	0
88	50	44	1	1	0
89	50	44	1	1	0
90	50	44	1	1	0
91	50	44	1	1	0
92	50	44	1	1	0
93	50	44	1	1	0
94	50	44	1	1	0
95	50	44	1	1	0
96	50	44	1	1	0
97	50	44	1	1	0
98	50	44	1	1	0
99	50	44	1	1	0
100	50	44	1	1	0

46	4	19	0	h7	h4
46	h7	26	0	h1	47
47	32	9	0	h7	41
47	h1	0	0	h1	34
48	19	47	0	h1	27
48	48	30	0	h1	21
49	17	11	0	h7	14
49	4h	48	0	h7	7
49	14	21	0	h7	0
h0	22	h1	0	h1	h3
h1	11	18	0	h6	46
h1	39	42	0	h1	39
h2	8	0	0	h6	32
h2	36	26	0	h6	24
h3	4	21	0	h6	28
h3	32	38	0	h6	10
h4	0	38	0	h6	3
h4	28	43	0	h6	h5
h4	47	47	0	h6	48
h5	24	36	0	h6	40
h5	h2	26	0	h6	33
h6	20	12	0	h6	24
h6	47	h4	0	h6	17
h7	16	33	0	h6	9
h7	43	7	0	h6	1
h8	10	38	0	h4	h3
h8	38	5	0	h4	43
h9	5	27	0	h4	37
h9	32	45	0	h4	21
60	27	0	0	h4	21
60	h4	17	0	h4	h6
61	21	19	0	h3	h6
61	48	17	0	h3	47
62	42	10	0	h3	39
63	8	44	0	h3	28
63	36	24	0	h3	13
64	28	34	0	h2	h5
64	h6	24	0	h2	46
65	47	43	0	h2	37
66	13	1	0	h2	28
66	9		0	h2	19
			0	h2	10

67	6	11	0	h2	2
67	32	12	0	h2	h2
67	h8	8	0	h1	43
68	23	h9	0	h1	33
68	49	46	0	h1	53
69	16	27	0	h1	14
69	41	4	0	h1	7
70	6	3	0	h0	h6
70	32	3	0	h0	46
70	h1	26	0	h0	34
71	28	44	0	h0	20
71	47	h6	0	h0	16
72	13	4	0	h0	6
72	38	7	0	49	h6
73	3	h	0	49	46
73	27	h8	0	49	26
73	h2	46	0	49	16
74	17	29	0	49	6
74	42	7	0	49	h6
74	6	39	0	48	h6
74	31	7	0	48	46
74	h6	29	0	48	34
76	19	46	0	47	24
76	43	h8	0	47	13
80	M	8	0	47	3
80	M	32	0	47	h2
81	M	h6	0	47	41
82	78	19	0	46	31
82	78	43	0	46	20
82	74	7	0	46	9
82	70	30	0	46	h8
82	70	h4	0	46	47
82	17	46	0	46	36
82	41	3	0	46	24
82	4	16	0	46	24
82	27	22	0	46	3
82	h0	19	0	46	h2
82	36	9	0	46	49
82	h8	h4	0	46	38
83	21	33	0	46	6
83	4	32	0	46	43
84	6	34	0	4	31
84	28	h4	0	4	20
84	h1	10	0	4	

86	13	20	0	94	8
86	36	29	0	93	h7
86	h7	23	0	93	46
92	86	19	0	93	33
92	86	41	0	93	21
92	87	2	0	93	9
92	87	24	0	94	47
92	87	46	0	94	46
92	88	7	0	94	33
92	88	28	0	92	21
92	88	49	0	92	9
92	89	30	0	92	h7
92	89	31	0	91	46
92	89	h2	0	91	33
92	90	13	0	91	21
92	90	33	0	91	8
92	90	h4	0	91	h6
92	91	14	0	90	42
92	91	36	0	39	30
92	91	h6	0	39	17
92	92	16	0	38	4
92	92	36	0	38	h2
92	92	h6	0	38	39
92	93	25	0	38	26
93	36	11	0	38	13
93	h4	47	0	38	0
93	47	17	0	38	47
94	33	41	0	37	34
94	h4	h8	0	37	21
94	47	9	0	37	8
94	32	13	0	37	h6
94	h0	2	0	37	42
94	h6	2	0	36	24
94	37	47	0	36	26
94	46	h6	0	36	3
94	36	h0	0	36	h0
97	23	20	0	36	36
97	41	31	0	36	23
97	h9	46	0	36	9
98	17	h4	0	36	h6
98	h3	h2	0	36	42
98	h1	27	0	36	24
99	29	10	0	2	28
99	46	36	0		48

100	32	h9	0	31	31
100	21	16	0	31	20
100	38	26	0	31	6
100	h6	28	0	31	h2
101	12	24	0	33	39
101	29	14	0	33	24
101	46	h7	0	33	11
102	2	33	0	33	h7
102	19	1	0	33	43
102	36	22	0	33	24
102	h1	37	0	33	16
103	7	41	0	33	0
103	23	44	0	33	46
103	39	37	0	33	32
103	h6	23	0	33	18
104	11	2	0	31	4
104	26	34	0	30	47
104	41	h9	0	30	36
104	h7	16	0	30	47
105	12	26	0	30	7
105	27	30	0	29	h2
106	42	26	0	24	31
106	h7	14	0	24	21
106	11	h6	0	24	8
106	26	29	0	28	h1
106	40	h6	0	28	33
106	h6	14	0	28	14
107	9	27	0	28	10
107	23	32	0	27	h6
107	37	30	0	27	40
107	h1	20	0	27	24
108	h	2	0	22	10
108	18	37	0	26	h6
108	32	h	0	26	41
109	46	24	0	26	26
109	h8	38	0	26	11
109	11	44	0	24	h6
109	24	42	0	24	41
109	37	32	0	24	26
109	h0	16	0	24	h6
110	16	18	0	24	41
110	27	39	0	24	26
110	h1	42	0	23	h6

112	3	49	0	23	40
111	14	44	0	23	26
110	27	26	0	23	9
111	3	1	0	22	49
111	8	28	0	22	29
112	1	47	0	22	29
112	12	49	0	22	40
112	24	3	0	22	43
112	36	0	0	22	37
112	48	48	0	22	22
112	46	29	0	22	7
113	7	2	0	20	51
113	17	24	0	20	36
113	27	44	0	20	20
113	37	49	0	20	24
113	47	26	0	19	49
113	47	40	0	19	33
114	7	31	0	19	17
114	17	14	0	19	2
114	26	46	0	18	46
114	36	9	0	18	30
114	46	24	0	18	14
114	49	31	0	17	49
115	3	30	0	17	43
115	12	22	0	17	27
115	22	6	0	17	11
115	29	41	0	16	46
115	38	9	0	16	4
115	46	29	0	16	24
115	49	40	0	16	8
116	2	49	0	15	42
116	10	40	0	15	36
116	18	48	0	15	20
116	26	8	0	15	40
116	33	40	0	14	48
116	41	4	0	14	38
116	48	20	0	14	16
116	46	28	0	14	0
117	2	28	0	13	44
117	9	20	0	13	48
117	16	4	0	13	16
117	22	40	0	12	46
117	29	8	0	12	40
117	36	28	0	12	24
117	42	40	0	12	7

117	4	43	0	11	42
117	48	39	0	11	43
117	49	27	0	11	29
118	4	7	0	11	47
118	10	37	0	10	41
118	16	2	0	10	31
118	22	16	0	10	14
118	26	23	0	9	48
118	31	22	0	9	42
118	36	13	0	9	23
118	40	46	0	8	43
118	43	30	0	8	34
118	49	36	0	8	20
118	51	14	0	8	4
118	48	24	0	7	18
119	2	6	0	7	31
119	6	20	0	7	14
119	10	6	0	7	4
119	13	14	0	6	49
119	17	13	0	6	42
119	20	34	0	6	26
119	23	47	0	6	1
119	26	42	0	5	43
119	29	49	0	5	37
119	32	37	0	5	20
119	35	17	0	5	7
119	38	49	0	4	18
119	40	13	0	4	31
119	42	28	0	4	14
119	44	35	0	3	48
119	46	35	0	3	42
119	48	26	0	3	26
119	49	8	0	3	9
119	51	45	0	2	43
119	43	10	0	2	36
119	44	7	0	2	20
119	45	18	0	1	3
119	46	29	0	1	17
119	47	32	0	1	30
119	48	18	0	1	14
119	49	43	0	0	47
119	49	44	0	0	41
119	49	46	0	0	24
120	0	0	0	0	0

15

Sicigitur quantitate linearum circuli exposita primo demonstramus
 et ut diximus quantum obliquus circulus qui per medium si-
 gnorum intelligitur ab equinoctiali id est qua circulus qui p-
 utrosque duorum circuloz polos maximus describitur propor-
 tionem habet ad eum sui arcum qui inter polos interia-
 cet: cui equali spatio equinoctiale punctum ab utroque
 solstiale distare perspicuum est. Hoc aut nobis organice
 huiusmodi simplici fabricatione instrumenti comprehendemus
 circulum enim heretum magnitudine medietatem exquisitè ter-
 natum & superficie quadratum faciemus quo pro meridiano
 utemur sed prius ipm in 360 maximæ circuli suppositis posito =
 nel diuidemus harumque singulas in quorundam partem possi-
 bile sit. Deinde alterum subtiliorem circulum sic subpredicto
 coaptabimus ut eorum latera in una superficie maneant. circuli
 sine impedimento minor circulus sub maiore ad separationem
 atque meridiem in eadem superficie possit addere usque induat
 quibusvis diametraliter oppositis in minori circulo portionibus
 in altero laterum equales paruas regulas quæ tum ad se ipsas
 tum ad circuloz centrum exquisitè declinentur apponemus
 quæ in medio latitudinis ipsorum tenues singulasque maioris
 diuisioz circuli latera attingant quem tunc ad singulos usus adap-
 tabimus statuentesq; in sereno impauimento equali ad orientem
 plantam sustentaculi basin oblectabimus ut circuloz pla-
 nities ad orientem quidem plantam recta inuenitur puncto
 futuro meridie suspensio obseruatoz donec ex directioe suppo-
 ritorum ad oppositum diametraliter punctum faciat declinationem
 alterum meridiana linea quæ sub plantæ sustentaculi est certo
 signo notata circuliq; ad obliquum circumductis donec plantæ
 eorum equidistare linee perspicatur. Ita igitur posito ad septen-
 trionem & meridiem solis accessum obseruationis interiore
 circulum in meridiem transferentes quousque tota in feriore
 regula & tota superiore fuerit munita. Quo facto extremi-
 tates singulorum nobis significauerunt quor portionibus solis

centrum in meridiano auerſa in dies diſtabat. Sed illa etiam
commodiore obſervatione uſi ſumus laterem pro circuli lapideu
uel ligneum quadratum & inuolubilem in medioceſi latitu
dine ut ſuſtineretur fabricati. ſumus qui alterum latu
planum gualia ac extenſum h̄t in quo centrum ad unum
angulorum cepimus quartamq; circuli partem deſignauimus
coniunxiſque lineas omnes centro ad deſcriptum arcu
quæ ſub quarta circuli parte rectum angulum continet ipſamq;
arcum in 90. ſimile gradus diuiſimus poſt hec in una linea
recta quæ ad orientis planitiem recta futura erit & ſua
ad meridiem habitura duos & rectos & equales undiq; citandos
paruos ſimileq; tornatos coaptauimus. alterum in ipſo centro
& in ipſo medio deſcriptum hoc latuſ latuſ iuxta meridianam
lineam ſin ſubiecta planitie ita pro tractam ut ipa quoq; ad pla
nitiem lineam diligenter comprehendentes ſupponit uerſus qbz
dum ſubtilibus quibus directam in meridiem ſimile aq
in circulo qui a centro eſt unbrato obſeruabamus nō ſibi
ad deſcriptam circumferentiam ut certius locuſ ipſuſ teneretur
apponentes huius umbre medio ſignato portionem arcuſ in ipa
circuli quarta cepimus quæ portio ſolis progreſſum ſecundum
latitudinem in meridiano ſignificauit huius obſervationibus
ac maxime illis quæ in multis annis in ipſis ſolſticialibus diebz
examinauimus & equales eaſdemq; meridiani circuli partes quæ
in hyemalibus tam in eſtius ſolſtitiis a cum deſignatio ſemper
a puncto uerſus intercepta comprehendimus arcum qui eſt
a boreali extremo termino ad australem ſimile ultimum
inter tropicos graduum ſemper eſt 47 & portionis maioris
quidē duobz tertis minoris uero quā medietate ſimul et
quarta. Unde eadem ſerme proportio nobis collecta eſt quam
erat ſtenel repperit qz Hipparchuſ etia uſus eſt. Nam arc
circulæ quæ inter ſolſtialia puncta eſt 91. proxima
lium portionum ſit qualium eſt meridianus 93. ab hac pre
poſita obſervatione habitatorum quoq; declinationeſ inqz

16
cumque obſervationeſ ſiant facile inueniuntur ſi ceperimus tum
punctum quod inter duos terminos in ipſo equinoctiali neceſſario
ſit tum arcum qui inter hoc & punctum uerſus eſt amare
cui equalis ſoluer eſt ille quo poli diſtant ab oriente.

¶ Cum ſequatur cum particulares magnitudines eorum ar
cum demonstramus qui inter equinoctialem & arcuſ
qui per medium ſignorum eſt intercepta arcuſ illoz
qui maxime per polos deſignantur pauca breuiter utiliā q
theo^{ta} preponemus quibus plurimas pene demonstrationes
eorum quæ ſphæricè conſiderantur quam ſimpliciſſime acque
acutiſſime faciemus. In duas ergo lineas a b. & a g.
due linee b e & g d. protrahite altera altera in puncto. f.
ſecent. ¶ Duo quod g a linee ad a e lineam proportio

componitur ex proportionibz
g d. ad d f. & f b. ad b e.
protrahatur enim a puncto
e linea ei equidistant linee
g d. Cum ergo equidistantes
g d. & linee ſint proportio
g a linee ad e a lineam eade
eſt proportio g d. ad d e
deſorſum autem f d. proportio
igitur g d. ad e i. lineam e
componitur eſt ex proportionibz g d.

ad d. f. & d f. ad i e. quare proportio eſt linee g a. ad a e
componitur eſt ex proportionibus linearum g d. ad d. f. ad
i e. eſt autem etiam proportio linee d. f. ad i e. eadem pro
portioni f b. ad b e. cum eque diſtantes uerſum ſint ei et
f d. linee proportio ergo g a. linee ad a e componitur eſt expro
portionibus linearum g d. ad d f. & f b. ad b e quod
erat demonſtrandum.

¶ eodem modo demonſtrabitur quia etiam diuidendo propor
tio g e. linee ad e a lineam componitur eſt ex proportionibus

$g \cdot f$ ad $f \cdot d$ & $d \cdot b$ ad $b \cdot a$ ducta a puncto a equidistante ad
 lineam $e \cdot b$ productaq; ad ipsam lineam $g \cdot d$ i. Rursum enim
 quoniam $e \cdot a$ & $e \cdot f$ equidistantes sunt erit sicut $g \cdot e$ ad
 $e \cdot a$ sic $g \cdot f$ ad $f \cdot i$. Sed $f \cdot d$ assumpta de foris erit $g \cdot f$ lineae
 proportio ad $f \cdot i$ composita ex proportionibus linearum $g \cdot f$ ad $f \cdot d$
 & $d \cdot b$ ad $b \cdot a$ qm in $a \cdot f \cdot b$ equidistantes lineae $b \cdot a$ & $f \cdot b$ lineae
 incidunt. Quare proportio lineae $g \cdot f$ ad $f \cdot i$ ex proportionibus linea-
 rum $g \cdot f$ ad $f \cdot d$ & $d \cdot b$ ad $b \cdot a$ coniuncta est.
 sed proportio $g \cdot f$ lineae
 ad $f \cdot i$ eadem est propor-
 tio lineae $g \cdot e$ ad $e \cdot a$ erit
 ergo proportio lineae $g \cdot e$
 ad $e \cdot a$ composita ex propor-
 tionibus linearum $g \cdot f$ ad
 $f \cdot d$ & $d \cdot b$ ad $b \cdot a$ quod
 erat demonstrandum:

Sit rursum circulus $a \cdot b \cdot g$
 cuius centrum d & accipiantur quatuor puncta in circumfe-
 rentia eius scilicet $a \cdot b \cdot g$ ita tamen ut uterque arcus $a \cdot b$ & $b \cdot g$
 minor semicirculo sit quod accipiendis etiam deinceps arcibus sit
 erit intelligendum protrahanturq; $a \cdot g$ & $d \cdot b$ lineae dico
 qd sicut se habet quae duplum arcus $a \cdot b$ subten-
 dit ad eam quae subtennit duplum arcus
 $b \cdot g$ sic se habet $a \cdot e$ linea ad $e \cdot g$ lineam
 deducantur enim $a \cdot f$ & $g \cdot i$ perpendicu-
 lares a punctis a et g ad $d \cdot b$ lineam
 qm ergo $a \cdot f$ et $g \cdot i$ equidistantes sunt
 & in ipsa $a \cdot e \cdot g$ linea incidit. Sicut $a \cdot f$
 ad $g \cdot i$ sicut $a \cdot e$ ad $e \cdot g$. sed proportio $a \cdot f$
 ad $g \cdot i$ eadem est proportio lineae quae est
 sub

b
 1
 e
 f
 d
 a

e
 d
 a
 f
 pma/circularis

circumferentiae ad eam quae est sub duplo $b \cdot g$ dimidia est
 utraque utriusq; quare proportio etiam $e \cdot a$ lineae ad $e \cdot g$ eade
 est proportio eius quae est sub duplo ipsius arcus $a \cdot b$ ad eam
 quae est sub duplo $b \cdot g$ dabitur uterq; arcus etiam $a \cdot b$ et
 $b \cdot g$ dabitur eodem enim descriptione proportio coniungat
 ad $a \cdot b \cdot g$ d. quod erat demonstrandum:

Hinc sequitur si $a \cdot g$ totus arcus & proportio recte quae est sub
 duplo ipsius $a \cdot b$ ad eam quae est sub duplo arcus $b \cdot g$ dabitur
 uterque arcus etiam $a \cdot b$ & $b \cdot g$ dabitur eodem enim descriptioe
 proportio coniungatur $a \cdot d$ & a puncto d perpendicularis $d \cdot f$ ad
 $a \cdot e \cdot g$ lineam deducatur: ergo $a \cdot b \cdot g$ arcui dato angulus etiam
 ad $d \cdot f$ quo medietas eius subtennitur & ipse totus triangulus $a \cdot d \cdot f$
 datus erit perspicuum est: Et qm $a \cdot g$ tota linea data supponit
 est proportio $a \cdot e$ ad $e \cdot g$ eandem esse pro-
 portionem illius quae est sub duplo $a \cdot b$ ad eam
 quae est sub duplo $a \cdot b$ ad eam quae est sub
 duplo $b \cdot g$ erit etiam $a \cdot e$ data & reliq;
 $f \cdot e$ limite. Quare data etiam $d \cdot f$ angulus
 quoq; $e \cdot d \cdot f$ orthogoni trianguli $e \cdot d \cdot f$
 dabitur totus etiam angulus $a \cdot d \cdot b$ a
 limite quare $a \cdot b$ quoq; quoq; arcus da-
 bitur & reliquus $b \cdot g$ limite.

Sit rursum circulus $a \cdot b \cdot g$ sup centrum
 d accipianturq; in circumferentia eius
 puncta tria quae sint $a \cdot b \cdot g$ ita ut uterque
 arcus $a \cdot b$ & $a \cdot g$ minor sit semicirculo
 quod limite & de arcibus deinceps accipe-
 dis intelligendum est postea $d \cdot a$ et $g \cdot b$
 ducte protrahantur quousq; coincidunt in puncto e dico qd
 sicut se habet corda quoq; subtennit duplum arcus $g \cdot a$ ad eam
 quae est sub duplo arcus $a \cdot b$ sic se habet linea $g \cdot e$ ad $e \cdot b$. Nam
 si ut in precedenti a punctis b et g perpendiculares $b \cdot f$
 & $g \cdot i$ ad lineam $d \cdot a$ deduxerimus quia equidistantes sunt
 erit sicut $g \cdot i$ ad $b \cdot f$ sic $g \cdot e$ ad $e \cdot b$ quare sicut se habet

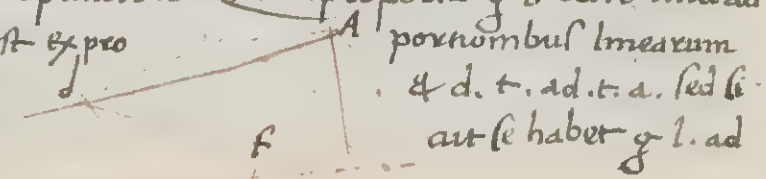
8
 circuli
 figura

que e subduplo ab arcu subtrahit sic se habet g e ad e g.
Hinc etiam sequitur quia si solus g b. arcus dabitur et propor-
 tio corde que duplum arcus g a. subtrahit ad eam que subtrahit
 duplum arcus a b. data fuerit dabitur etiam a b arcus in simili
 enim descriptione si d. b. coniungatur & d f perpendiculariter
 ad g b. lineam deducatur erit. b. d. f
 angulus quo medietas b. g arcus subtrahitur
 datur datus quare totus quoque triangulus or-
 thogonius b d. f & quomam proportio etiam

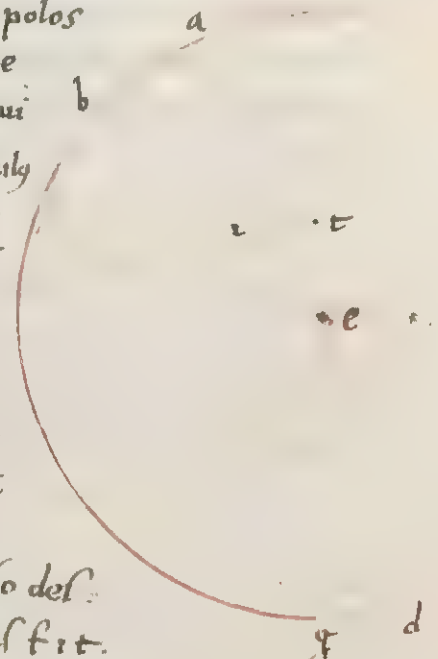
linee g e ad e b. data est et
 in super g b. linea dabitur
 b etiam e b. & tota in super e
 b. f. quare cum d. f. etiam data sit da-
 buntur limite tam angulus
 e. ed. f eundem or-
 thogonius qua reliquis angulus e. d. b. quare
 arcus etiam a b datus erit. **H**il premissis
 describantur in spherica superficie maximorum
 arcus arcuorum ita ut in duos a b. & a g.
 duo inscripi b e. & g d. se ipsos in puncto f. se-

cent. sitq. ipsorum utq. semicirculo minor q. de omnibus descriptionibus
 intelligendum e dico quia proportio corde dupli arcus g e ad cor-
 dam dupli b a. capiatur enim spherice centrum & sit i. ducatur
 que ab i. ad b. f e arcuorum sectiones i b & a. f et i. e linee
 linea quoque a d. coniuncta protrahatur & concurret i b linea
 ipsa etiam protrahata in puncto t limite d g. & a g. producte
 lineas i f. et i e secant in puncto c & in puncto l in una ergo
 recta linea sunt tria hec puncta t c l. In duabus enim a g d
 trianguli et b. f e arcus sunt limite superficiebus hec ergo produc-
 ta linea facit ut t. l. & g d. linee protrahite in duas t a & g a.
 secant se ipsas in puncto c. Quare proportio g b recte linee ad
 la composita est ex pro-
 g c ad c d.

La sic se habet corda dupli arcus g e. ad cordam dupli e a &
 sicut g c ad c d. sic corda dupli arcus g f ad cordam dupli f d.
 & sicut d. t ad t a. sic corda dupli ad b. ad cordam dupli b a.
 Quobres proportio erat corde dupli arcus g e. ad cordam dupli
 e a composita est ex proportionibus cordarum dupli arcus g f ad
 dupli f d. & dupli d. b ad dupli b a per eadem & sicut in pla-
 na rectarum descriptione in eorum demonstratur quia etiam pro-
 portio corde dupli arcus g a. ad cordam dupli d f. & corde du-
 pli b f b. ad cordam dupli b e. quae demonstranda erant.

Hoc theoremate premissa primam propositionem arcuum demo-
 strationem sic faciemus sit per utroq. polos
 equinoctialis arcus & eius qui per me-
 dium signorum arcus a b g d. equi-
 noctialisque arcus medietas sit semiorbita
 a e g eius vero qui est per medium signorum
 semiorbita sit b e d. sit autem punctum
 e vernalis equinoctij sectio ut b. quidem
 hyemale tropicum fiat d autem estinale
 & capiatur polus equinoctialis a e g in
 arcu a b g. sitq. ipse in puncto f. & dea-
 datur i e arcus eius arcus qui per medium
 signorum est supponaturq. talium e 30
 partium qualium maximus arcus est 360 des-
 cribaturq. per f i. maximus arcus arcus f i t.
 sitq. propolium nem it arcum invenire Sed illud univocaliter
 ne in singulis repetatur hic dictum sitq. quandoamq. arcum
 aut cordarum quantitates dicimus & gradus aut partes nro
 complectimur in arcibus quide tales intelligemus gradus qua-
 les maximus arcumferentia arcus habet 360 in circulis vere
 tales partes quales arcus diametri ht 120. qm ergo in maximis
 descriptione arcuorum in duos a f & a e arcus duo descripti
 sunt f t & e b. in puncto i. se ipso secantes: proportio corde
 dupli arcus f a d a f a ad cordam dupli arcus a b. composita

et ex proportionibus cordarum dupli arcus f t ad dupli arcus
t i. & arcus dupli e b. ad dupli arcus e b. Sed duplus f a p^{ri}s
circumferentie arcus 180 & corda ei subtenla partium e 120
arcus uero a b partis circumferentie duplus secundum pro-
portionem 83 ad 41 tu qua conuenimus graduum e 47
42 40 corda uero ei subtenla 31 h h' Et rursum duplus
arcus i e partis circumferentie graduum e 60 & corda eius
60 arcus uero e b partis circumferentie duplus 180 et

A

corda eius 120 Si ergo a proportionem 120 ad 48 31 h h' proportionem
60 ad 24 relinqueretur proportio corde dupli arcus f t ad corda
dupli arcus t i. que est proportio 120 ad 39 14 h 7 Sed arcus
f t partis circumferentie duplus est 180 & corda eius 120 ex
90 corda etiam dupli arcus t i. partium e 29 14 h 7 Quare du-
plus arcus t i. partis graduum non est 23 19 h 9 Ipe uero arcus
t i. uero 40 40 graduum proxime Sed supponat rursum

1 e arcus graduum 60 Sic igitur ceteris non mutatis duplus
1 e partis circumferentie arcus graduum erit 120 & corda eius
partium 103 h h' 23. Si ergo rursum a proportionem 120 ad 48.
31 h h' auferamus proportionem 103 h h' 23 ad non relinqueretur pro-
portio corde dupli arcus f t ad cordam dupli arcus t i. 20 30.
que est proportio corde dupli arcus f. t ad cordam dupli arcus
t i. que est proportio 120 ad 42 1 48 & est corda dupli arcus f t.
partium 120 Quare corda dupli arcus t. partium erit 42 28 148
duplus ergo t i. partis circumferentie arcus graduum e 41 0 18 Ipe
uero arcus t i. 20 30 9. que nobis erant demonstranda hoc ino
in particularibus quibus arcibus quantitates computando quare
partis id est 90 graduum tabulam faciemus que arcum p^{ri}s circu-
ferentie demonstratis litiis demonstratis quantitates continebit
& est hec:

medi			medi		
0	29	76	16	64	47
0	28	31	17	12	46
1	27	46	17	24	20
2	26	12	18	2	43
2	25	22	18	19	15
3	24	30	18	35	6
3	23	36	18	60	41
4	22	37	19	5	42
4	21	38	19	20	46
5	20	32	19	35	47
5	19	11	20	3	43
6	18	43	20	17	4
6	17	31	20	30	58
7	16	26	20	43	29
7	15	46	21	61	21
8	14	47	21	7	
8	13	37	21	28	48
9	12	3	21	30	11
9	11	0	21	41	0
10	10	40	22	41	26
10	9	32	22	1	26
11	8	29	22	11	11
11	7	46	22	20	11
12	6	47	22	28	47
12	5	44	22	37	17
13	4	26	22	43	11
13	3	46	22	49	41
14	2	46	22	59	17
14	1	30	23	6	27
15	0	28	23	12	11
16	0	19	23	18	
16	0	14	23	23	28
17	0	4	23	28	10
17	0	47	23	32	30
18	0	6	23	36	36
18	0	11	23	40	2
19	0	2	23	43	29
19	0	39	23	47	39
20	0	40	23	49	16
21	0	38	23	40	26
21	0	48	23	41	6
22	0	48	23	41	20
23	0	20			

in quibuslibet mrecta ipocia XI

equitur ut unacum istis demonstremus arcum eq =
noctalis arcus quantitates factas a descriptis per polos eq
arcus & adatis obliqui arcus partibus sic enim habebimus
in quot equinoctialibus temporibus eius arcus gradus qui
per medium signorum est & meridianum ubiq; & recte sphe=
re orientem pertransibunt ideo quia etiam ipse tunc solum
modo per polos equinoctialis describitur presupponatur igit
eadem descriptio datoque circulo obliqui arcus arcu re figura
graduum prius proportionum sit & arcum equinoctialis inuenire
simile ergo ut in superioribus proportio corde dupli arcus f b.
ad cordam dupli arcus b a. composita est ex proportionib;
cordarum dupli arcus f i. ad dupli arcus b a. composita
est ex proportionibus cordarum, ut & dupli arcus t e ad
dupli arcus ea Sed arcus f b. partis arcumferentie duplus
graduum e 132 17 20 et corda eius partium 199 44 h3
Duplus uero arcus b a. 47 42 40 & corda eius 48 31 h4 & ruc=
sus duplus f i. partis arcumferentie arcus graduum e 146 40
i & corda eius partium 117 31 h5 Duplus uero arcus t e par=
tis arcumferentie 23 19 79 & corda eius 24 15 h7 Si ergo a pro=
portione 10 9 44 h3 ad 48 31 h5 auferamus proportionem
447 31 h5 ad 24 15 h7 remanebit nobis proportio corde du=
pli arcus t e ad cordam dupli arcus ea quae est proportio
h4 h2 26 ad 117 31 h5. Eadem proportio est etiam h6 12 h
ad 120 & est arcus quod e a partis arcumferentie duplus gra=
duum 120 corda uero eius partium 120: Quare corda etia du=
pli arcus e t h6 12 h partium e Ex it igitur duplus e t i
partis arcumferentie p arcus h5 40 graduum proxime ipse uero
e t 27 40 Supponatur rursus re arcus graduum 60 sic
igitur arcus non mutatis du=
plus f partis arcumferentie
arcus graduum exat 138 19
42 & subtensa ei corda ptiuz

112 23 66 Duplus autem 112 partium arcumferentie graduum 41
 0 18 & corda eius 42 148 partium Si ergo a proportione 109 44
 h3 ad 48 31 h3 auferamus proportionem 112 23 h6 ad 42 148
 relinquetur proportio arcus dupli arcus t e ad cordam dupli arcus
 t a quae est proportio 96 240 ad 112 23 h6 Sed eadem propor-
 tio e 101 28 20 ad 112 & est corda dupli arcus e a partium 112
 Quare corda etiam dupli arcus t e partium erit 101 28. proxi-
 erit igitur duplus et pars differentie arcus graduum ubi 10 tpe
 uero t e h7 44 eorumdem demonstratum est igitur quia p
 duodecima pars arcus qui per medium signorum describitur ab equi-
 noctiali puncto accepta equaliter equinoctialis arcus gradibus 27 h6
 secundum positum modum pertransit. Secunda gradibus 29 71 na
 uterque simul graduum demonstrare sunt h7 44 Tertia uero duo-
 decima pars quoniam tota obliqui arcus pars quarta toti equi-
 noctialis quare licet ad arcus qui per polos equinoctialis describuntur
 equaliter computantur reliquis ad quartam partem gradibus 32
 16 equaliter computantur. Eodem modo expositam demonstrationem
 prosequentes singulis etiam decem gradibus obliqui arcus cotran-
 seuntur equinoctialis gradus computauimus his enim minores nul-
 la quantitate quae cura digna sit differunt ab excessibus qui equali-
 ter adduntur has decades exponemus in quot ut temporibus ut
 iparum meridianum ut diximus ubiqz & recte sphaere orientem
 pertransit paratum habeamus initiumqz ad decima parte quae
 ab equinoctiali puncto incipit faciemus prima igitur continet
 tempora 9 10 secunda 9 11 3^a 9 21 ita pme duodecime partis 27
 h6 tempora colliguntur 4^a tempore e 9 40 qm 9 78 sexta 10
 16 ita secunde quoqz duodecime tempora colliguntur 29 44 Sep-
 tempora continet 10 34 octaua 10 47 nona 10 55 Ut rur-
 sus tertie duodecime partis quae ad Tropica signa exit 32 6 totius
 uero quartae partis conuenienter ipa colligantur & autem p se manifestu
 quae reliquarum quoqz quartarum ordo ide pemptus est nam qm sphae-
 ra recta ide equinoctialis sine declinatione ad orientem supposita omnibz
 pemptis omnibz addit. Finis pmi libri feliciter.

incipit:

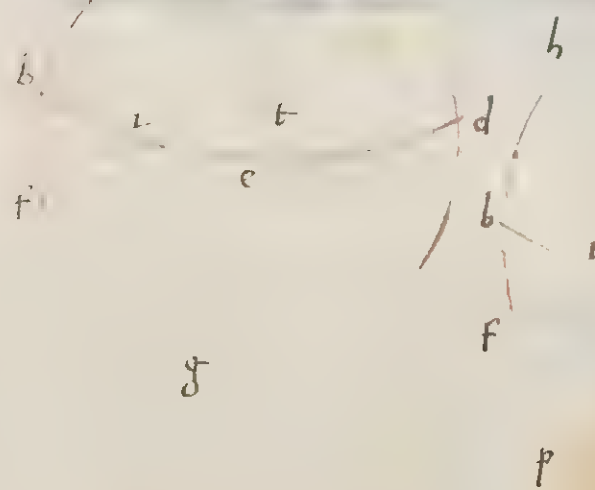
INCIPIT LIBER SECVNDVS MAGNE COMPOSITIONIS DE VNIVERSALI ORBIS TER- RVM SITV QVI A NIBIS BI- TATVR CAPITVLVM PRIMV

Vnam iam in primo huius constitutionibus
 libro ea perstrinximus quae summam deha-
 bitudine totorum debebant premi & quae
 quamuis ad rectam sphaeram pertineant no-
 minia tamen ad proportionem nobis speculatione
 quispiam arbitrabitur conabimur demceps accidentia quoqz
 oblique sphaerae pnapaliora sunt quam facillime rursus fieri
 pot docere hic etiam illud unum saltem premi oportet
 quod cum terra in quatuor partes diuidatur qui sunt a circulo eq-
 uinoctiali et altero eorum qui per polos ipsius equinoctialis des-
 cribuntur magnitudo eius qua nos habitamus ab altera bo-
 realium proxime continetur id inde maxime manifestum
 fit qm in latitudine quidem id est in transitu a meridie in
 septentrionem ubiqz in equinoctiis meridianes gnomonum um-
 brae ad septentrionem semper & nunquam ad meridiem ten-
 dunt in longitudine uero hoc est in transitu ab oriente ad
 occidentem eodem et lapsis & maxime lunares eodem conspecto
 tempore tam ab illis qui extremas orientales nrae habitabilis
 partes incolunt quam ab illis qui occidentales ultimas ha-
 bitant non pluribus quam duodecim equinoctialibus horis p
 posterius ut fieri cernunt cum ipa quarta pars terre duo-
 decim horarum spatium contineat quod ab uno equinoctial
 semicirculorum determinetur. Eorum uero quae pnaia

rius inspicienda sunt illa maxime ad propositum negotium quod
 pram pertinere putabit quae per singulos boreales equinocti-
 ali circulo parallelis ipsi equinoctiali & subiectis habitatoribus
 secundum principales accidunt proprietates. La sunt quae
 tum primi motus poli ab oriente distent uel quantum punc-
 tum uerticis ab equinoctiali per meridianum circulum distet
 & quoniam sol in uertice quibusdam fiat quando & quotiens id ac-
 cidit & quae tropicae & equinoctialium in meridiis um-
 brarum proportionales ad gnomonem sunt quatuor etiam maxi-
 morum minimorumque dierum ultra equinoctiales dies excel-
 lus & quaeque alia particularius in incrementis dierum ac
 noctium decrementis considerantur et ad haec quae de cohor-
 tibus & orbitalibus equinoctialis atque obliqui circuli & quae de pro-
 prietatibus & magnitudinibus angulorum qui a superioribus ma-
 ximisque circulis sunt accidentia inspiciantur. *Capitulum Secundum*
de modo maxime diei data magnitudine dantur orientis arcus
qui ab equinoctiali & obliquo circulo intercipiuntur.

ROBONATUR igitur universaliter gra ex poli parale-
 lus equinoctiali circulus per rhodum descriptus ubi ele-
 uatio poli graduum est 36 & dies maximus equinoctialium hora-
 rum 14. Et sit meridianus quid circulus a b g. d orientis
 his autem orientalis polus sit f. medietas b. e. d. equinoctialis
 etiam limite medietas a. e. g. cuius australis polus sit f. & suppo-
 natur brumale tropicum circuli qui per medium signorum est
 punctum orientis per i. & per f. i. describatur maximus circuli per
 f. i. t. sed primum data sit maxime diei magnitudo sitque pro-
 portio ei orientis arcus inuenire quoniam igitur arcum uolu-
 tio sphere in polis equinoctialis effiat parat quia in eodem tpe
 i. et t. punctum erunt in a b g. d meridianis & tempus quod e-
 ab orientis puncti ad medium circuli super terram perueniat illud
 est quod ex t. a parte arcumferentie equinoctialis continetur

Tempus autem quod a subterraneo angulo usque ad ortum est illud
 quod ex g. t. continetur. Quare sequitur ut diei tempus duplum
 sit eius quod ab t. a noctis uero duplum eius quod per g. t. con-
 tinetur. Nam etiam scilicet parallelorum id est equidistantium
 equinoctiali circulo portiones omnium quae super terram
 & quae sub terra sunt equaliter a meridiano diuiduntur id circulo
 & arcus e. t. cum sit minimi aut maximi diei ad equinoctiale
 differentie medietas hoc unius quartaeque partis in hoc erit pal-
 lello temporum uero 18 q. h. Et residua igitur ad quartam cir-
 culi partem eorumdem 71 14. quoniam igitur per ea quae prius
 demonstrata sunt in duos maximorum circulo arcus a. e. & a. f.
 duo inscripti sunt e. b. et f. t. in i puncto seipso secantes pro-
 portio uide dupli arcus t. a ad cordam dupli arcus a. e. com-
 posita est ex proportionibus cordarum dupli arcus t. f. ad
 dupli arcus f. i. & dupli arcus i. b. ad dupli b. e. sed duplus
 t. a partis arcumferentie arcus 42 30 graduum est & corda
 ei subtensa partium 1337 h. q. a. e. uero partis arcumferentie
 duplus graduum 180 & corda sua partium 110 & uersum
 duplus t. f. partis arcumferentie arcus graduum e. 180 & corda
 eius partium 110 partis arcumferentie duplus graduum e. 132 17 20 et
 corda eius partium 109 44 h. 3. Si ergo a proportionem 1337 h. q. ad
 120 auferamus proportionem 120 ad 109 44 h. 3. relinquentur
 nobis proportio corde dupli arcus i. b. ad cordam dupli b. e.
 haec est 103 h. h. 26 ad 120. Et autem corda dupli arcus b. e.
 quoniam quarta circuli pars est partium 120 quare corda etiam
 dupli arcus i. b. erit eorumdem 103 h. h. 26. Quare duplus
 etiam arcus b. i. partis arcumferentie 120 graduum prope
 erit. Ipse uero b. i. eorumdem 60 relinquitur reliqua et
 re talium 30 qualium est orientis 360 quod erat demonstrandum.

Quomodo eis de ipsis suppositis eleuatio pollicetur ad t. t. t.

OC igitur dato propositum sit ut poli eleuatione
 id est b. f. meridiani arcum inueniamus. In eadem
 igitur descriptioe proportio uide dupli arcus e. t. ad cor-

A
 L
 e
 c
 b
 x
 f
 n
 d
 m
 f
 dam dupli t a composita est ex propor-
 tionibus cordarum dupli arcus ei ad
 dupli arcus b & dupli b. f ad dupli
 b f a Sed duplus e t partis arcum-
 ferentie arcus 37 30 graduum est
 & corda ei subtensa partium 38 34
 22 duplus uero t a graduum est
 142 30 & corda eius partium 133 31
 h f & rursus duplus e i graduum
 60 & corda eius partium 60 Duplus
 uero i b graduum 120 & corda ei
 partium 103 45 23 Si ergo a proportione
 38 34 22 ad 13 37 h f auferamus pro-
 portionem 60 ad 103 45 23 relinquetur
 proportio corde dupli arcus b. f ad cordam dupli arcus f a
 ea est 70 33 proxime ad 10. Est q rursus corda dupli
 arcus f a partium 120 quare corda dupli f b. 70 33 eorū-
 dem est ita ipse arcus b f circumferentie duplus 72 i gra-
 duum erit ipse uero b f eorumdem proxime 36 Sed in
 eadem rursus descriptione sit f. b. poli eleuatio data gra-
 duum 36 proportionem que fit inueniente maxime aut minime
 diei ad equinoctiale differentiam hoc ē duplum & circum-
 ferentie arcum eisdem igitur rationibus fit ut proportio cor-
 de dupli arcus f b ad cordam dupli b a composita sit ex
 proportionibus cordarum dupli arcus f i ad dupli arcus i t
 & dupli arcus t e ad dupli arcus e a Sed duplus f b
 partus circumferentie arcus graduum ē 72 & corda ei
 partium 70 323 Duplus uero b a graduum ē 108
 & corda eius partium 97 4 h 6. Et rursus duplus f i gra-
 duum ē 132 17 20 & corda eius partium 109 44 h 3 Du-
 plus autem i t graduum 47 42 40 & corda eius partium
 48 31 h 5 Si ergo a proportione 70 323 ad 97 4 h 6 aufera-
 mus proportionem 109 44 h 3 ad 48 31 h 5 relinquetur nobis

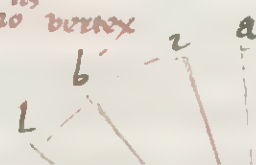
82
 proportio corde dupli arcus t e ad cordam dupli ea que est
 31 h 23 ad 97 4 h 6 Et qm eadem proxime proportio ē 38
 34 ad 120 corda uero dupli arcus ea partium ē 120 colligitur
 etiam corda dupli arcus e t eorumdem esse 38 34 Quare duply
 etiam arcus e t partis arcumferentie graduum erit 37 30 proxie
 horarum autem equinoctialium duarum cum media quod erat
 demonstrandum eisdem rationibus e quoq orizontis arcus dabit
 proportio enim corde dupli arcus f a ad
 cordam dupli a composita est ex proportionibus
 cordarum dupli arcus f t ad dupli
 arcus t i. que data est & dupli
 arcus i e ad dupli f e b quare cu
 e. b. data sit relinquatur ut in a b
 quantitas etiam ei habeatur per
 spiciunt autem quia si non breuiale f
 tropicum punctum i esse suppose-
 remus sed quendam alium eius ar-
 culi gradum qui per medium lignorum
 describitur eisdem rationibus tamen et t
 q ei arcus dabitur iam enim nobis per
 obliquationis tabulam expositi sunt arcus meridiani qui a singulis
 eius arculi gradibus qui per medium lignorum est & equinoct-
 niali circulo interceptantur n sunt similes arcum i t Hinc et
 sequitur ut partes ligniferi que ab eisdem equidistantibus sunt
 hoc ē que equaliter a tropico puncto distant Eisdem sectiones
 orizontis ad eisdem partes equinoctialis faciant & dierū
 nocturnarū similium magnitudines alteras alteris equales: Et
 cum istis una ē demonstratur q partes que ab equalibus pa-
 rallelis sunt hoc ē que ab eodem equinoctiali puncto qua-
 liter distant equales & eorūq equinoctiali parte faciunt arcus
 & dierum ac nocturnarū permutatim equales dissimilium mag-
 tudines Nam si in eadem descriptione supposuimus c quoq
 punctum ub b e d. semicirculus orizontis ab equalibus equi-

inueniendum quibz & an & quomodo solmaxime fit: c^m an

Vod autem arcu qui inter tropicos est & eo qui int
orizontem & polos intercipitur datis proportionibus
quos umbrarum ad gnomonas simplicius sumuntur sic
perfecto patebitur sic a b g d. meridians circulus circa
centrum e arcum ductus Sitq. ad punctum superuenire
a quo ducta diametro a e g ad rectos ipsi angulos in

equino^{hs} vntz

Supposito eleuatur talium est 36 graduum qualium a b g.
 meridians 360 utriusque vero f d & d m sunt 23 h 20 eoru-
 dem patet quia reliquis etiam g t graduum erit 12 8 40 To-
 tus uero g m h 20 eorumdem: Quapp angulorum etia
 qui sub ipis sunt c e g quid 12 8 40 italium qualium qua-
 tuor recti sunt 360 f e g autem 36 eorumdem partium
 n e g uero h 20 sunt: Qualium autem duo recti sunt
 360 talium c e g. quidem angulus 24 17 20 f e g aute
 72 eorumdem n e g. uero iug 42 40 Quare aralox
 etiam qui circa c e g. & f e g & n e g orthogonul. relan-
 gulos describuntur arcus quidem qui sup g c corda est
 italium erit 24 77 20 qui uero super g e. quae ad semi-
 culum recessidua ē ih 42 40 eorumdem qui autem super g. f.

72 & qui super g e 108 limite eorumdem qui uero super g n
 iig 42 40 Et qui super g e 108 reliquorum rursus ad semi-
 arcum 60 1720 Quare credatur etiam quæ sub sunt g e.
 talium colligitur 117 18 in quatuor est g c 26 14 43 Quatuor
 uero g f 70 32 4 talium 974 46 Sed quatuor g n. limite 103
 46 16 talium 60 18 42 Quatuor est quatuor est g e gnomon 60
 talium estualis quid umbra 21 11 esse colligitur g f autem
 equinoctialis umbra 43 36 Brumalis uero g n. 103 20 proxime
 tunc per se patet quia etiam conuersum si due duntaxat date
 fuerint quævis proportionis de cibus & pñis g e. gnomonis
 ad umbras tam poli eleuatio quævis qui est inter tropicos
 tropicos dabitur Nam duobus etiam quibusvis angit qui sunt
 ad e. datis reliquis etiam datur propterea qd t. d. & d m.
 arcus equales sunt quævis exquisitè obseruationis græ illa qd
 modo quo docuimus sine dubitatione aliqua capiuntur datæ
 autem umbrarum proportionis ad gnomonias nō limite qm
 equinoctialium quidem tempus per se ipm indeterminate
 quodammodo est brumalium uero uertium extrema diffici-
 le cognoscuntur. — *¶ portio proprietatum*

los c. pñm
 Odem modo in ceteris quoque parallelis uniuersales pro-
 portiones proprietates sumantur quarta unius equinoctialis
 bore declinationum excessibus ad auctis sufficiens enim id e-
 rit gñemul uniuersalem earum expositionem æstiuam
 ad pñaliam descendamus initium igitur a parallelo qui
 sub ipso equinoctiali t. cupiamus et distat proxime a totis
 quare in orb pñe illam quæ ad meridiem est salusque
 dies & noctes uniuersas equales inter se habet ibi enim solu-
 modo omnes qui in sphaera sunt paralleli ad equinoctialem cir-
 culum in duo equalia diuiduntur ut ut pñe quæ sup ter-
 ram sunt & inter se similes & equales subterraneis partibus
 singule singulis sunt quod in nulla proculs declinatione ac-
 cidit. Solus enim equinoctialis rursus ubiq equaliter

25
 ab oriente diuisus dies qui per ipm sunt equales ad sensum
 noctibus facit De maximis enim ipse quoque circulus est Reliq
 uero cum in equaliter & sensum secundum nri orbis declinationes
 diuidantur australiores quid ipso partes qui super terram sunt mo-
 res subterraneis & dies noctibus breuiorcs faciunt Boreales at
 e contra maiores super terram partes longioresque dies hic pa-
 rallelus umbre quoque dupliis est sol enim bis superuertit
 habitantium sub eo fit secundum equinoctialis obliquiæ circuli
 partes quare tunc solum in meridie gnomones nullam umbram
 reddere pñt Cum uero sol per borealem semicirculum ferat
 tunc ad meridiem cum autem per australem tunc ad septentrio-
 nem umbre agnomonibus reduntur in his regionibus quatuor
 partium gnomon e 60 talium utriusque tam æstiuæ quam hyemal
 umbra 26 30 proxime est Dicimus autem uniuersaliter de it
 umbris quæ in meridiibus sunt bulla de qua curandum sit
 differunt tunc enim non omni in ipis meridiibus equinoctia
 & solsticia efficiantur e superuertit uero eorum qui sub
 equinoctiali habitant ille stelle perueniunt quæ in ipso equinoct-
 riali uoluntur & omnes tam oriri quam occidere uidentur
 Nam sphaera poli cum in ipso sint oriente nullum parallelorum
 arcum aut semper apparentem aut nunquam apparentem nul-
 lum etiam meridianorum collum faciant habitationes aut
 posse sub equinoctiali esse q. in regione minimum temperata
 multum contendunt nam solum nec in punctis superuertit
 in morari qm recessus secundum latitudinem uelociter ab eq-
 noctialibus fiat Unde temperatam reddi estatem nec in solsticiis
 multum auertit distare quare lenissimas hyemes fieri
 quæ uero iste sunt habitationes uerissime dicere nō possum
 Nam ad hunc usque diem nri orbis homines in illo penetrarunt
 quare coniecturam magis quam ueram historiam ea quæ de ipis
 narratur quispiam existimabit sed de propriis quidem para-
 leli qui sub equinoctiali est hac breuiter dicta sint de reliquis
 uero quibus & habitationes nonnulli existimant complerentur

existant illa ne in singulis repetantur addemus qd superue-
 ticom in singulis ille stelle sunt quæ arci equali eius circuli qui
 per polos equinoctialis est ab ipso distant equalinquam arcu quo
 suppositus quoq; parallelus similitè distat e q; semper ille appa-
 ret arcus qui polo equinoctialis boreali polo & elevatione
 poli spatio describitur a quo quæ interceptiuntur stelle omnes
 semper apparent contra uero nunquam ille apparet arcus
 qui per polo australi polo & eodem describitur spatio a quo
 quæ interceptiuntur stelle nunquam apparent. Secundus est pa-
 rallelus in quo maximus dies horarum est equinoctialium 12
 h. hic ab equinoctiali 4 h gradibus distat & describitur per
 infulam hic etiam umbre duplicis est sol enim bis
 super uerticem illorum fit qui sub eo habitant & gnomonas
 in meridiis umbra tunc priuat quando ab æstuali solstitio
 mutraq; parte 79 30 gradibus distat ita dum per hos 79 gra-
 dus fertur ad australia dum uero per reliq; 201 ad borealia
 gnomonum umbre protendantur hic qualium gnomon est
 60 talium equinoctialis umbra 4 h. Æstualis 21 20 brumal
 32. Tercius parallelus est ubi maximus dies equinoctialium
 est horarum 12 h. hic 82 hab equinoctiali gradibus distat &
 describitur per summum amicum umbre duplicis hic quoq; e. Sed
 enim bis eum superuerticem illorum fit qui sub eo habitat
 & gnomonas in meridiis umbra tunc priuat quando
 ab æstuali solstitio mutraq; parte 69 partibus distat ita dū
 per hos 138 gradus fertur ad meridiem gnomonum umbre
 protendantur dum uero per reliquos 212 ad septentrionem
 hic qualium gnomon est 60 talium equinoctialis qd umbra
 est 8 h æstualis uero 12 h. Brumal autem 37 h 4 quartz
 est parallelus in quo maximus dies est horarum equinoctia-
 lium 12 h 4 h. hic distat ab equinoctiali gradib; 12 20 & des-
 cribitur per summum aduictum hic quoq; duplicis umbre
 est bis enim s.d. superuerticem fit & gnomonas in meridiis
 umbra tunc priuat quando ab equinoctiali solstitio mutraq;

mutraq; parte 67 h 0 gradibus distat ita dum per hos gradus
 fertur ad meridiem umbre gnomonum protendantur. du-
 uero per reliquos 288 20 ad septentrionem hic qualium gno-
 mon 60 talium equinoctialis umbra 13 20. Æstualis 12. Bru-
 malis 44 10 quintus est parallelus sub quo maximus dies
 est horarum equinoctialium 13 hic quoq; umbre duplicis
 est & sol bis super uerticem fit gnomonasq; umbra in
 meridiis tunc priuat quando mutraq; parte ab æstuali
 solstitio qd gradibus distat ita dum p hos 90 gradus fertur
 gnomonum umbre ad meridiem tendunt. Dum uero
 per reliquos 270 ad septentrionem hic qualium gnomon
 est 60 talium est equinoctialis umbra 17 14 h. Æstualis 7. q. h.
 brumalis 13. Sextus est parallelus sub quo maximus dies est
 13 h horarum equinoctialium hic ab equinoctiali 20 14 gradib;
 distat & describitur per napata & est etiam iste duplicis umbre
 sol enim bis superuerticem fit & gnomonas in meridiis um-
 bra tunc priuat quando ab æstuali solstitio mutraq; parte 31
 gradibus distat ita dum per hos 62 gradus fertur gnomonū
 umbre ad meridiem protendantur. Dum uero p reliquos
 298 ad septentrionem hic qualium gnomon est 60 talium
 equinoctialis umbra 22 10. Æstualis 3 47. Brumal 18 10. Sep-
 timus est parallelus ubi maximus dies est horarum equinoctialium
 13 h. hic ab equinoctiali 23 hic ab equinoctiali 23 h gradib; distat
 & describitur per Syenem hic parallelus primus eorum e qui
 simplicis umbre nominantur nunquam enim sub ipso gnomo-
 num in meridiis umbre ad australia protendantur. Sed in
 ipso æstuali dum taxat solstitio superuerticem habitantium sub
 eo sol fit & gnomones tunc absque umbra e cernuntur. tñq;
 enim ab equinoctiali distant quantum æstualis tropicum pū-
 to reliquos uero tpe uniuerso ad septentrionem umbram tñt-
 tunt hic qualium gnomon est 60 talium est equinoctialis
 umbra 26 30. Brumal 64. h. 0. Æstua uero umbra gnomon
 nel carent. Omnes quoq; isto borealiores paralleli uisunt

ubi p.

ad eum qui nō orbem dissepit simplicis umbre sunt nunquam
 enim sub ipis meridiēbus sine umbra penitus gnomones ceru-
 nix nec ad meridiem eas sed ad septentrionem semper mittit
 nunquam enim sol super uertice in istis sit octauus est parallelus
 sub quo maximus dies est 194 h. horarum equinoctialium hic ab
 equinoctiali 27 n. gradibus distat & scribitur per tolo mayde
 quae in thebayde est quaeq; mercurij appellatur hic qualium gno-
 mon ē 60 talium estiuālis umbra 330. Equinoctialis 36 h. Bru-
 malis 74 10: Nonus est parallelus ubi maximus dies est 194
 horarum equinoctialium hic ab equinoctiali 30 22 gradibz distat
 & scribitur per inferiorem egypti regionem hic qualium gnomō
 est 60 talium estuat umbra 6 h. equinoctialis 34 n. Brumalis
 83 h. Decimus est parallelus in quo maximus dies 194 h. horarum
 equinoctialium est hic ab equinoctiali 33 18 gradibz distat & scribitur
 per mediam phenicem hic qualium gnomon ē 60 talium estuat
 umbra 10 equinoctialis 39 30 Brumalis 93 h. Undecimus est
 parallelus sub quo maximus dies 194 h. horarum equinoctialium
 est hic ab equinoctiali gradibus distat & scribitur per rhodum
 hic qualium gnomon est 60 talium ē estiuālis umbra 12 h. eq-
 noctialis 43 h. Brumalis 103 20. Duodecimus est parallelus
 in quo 194 h. maximus dies horarum equinoctialium ē hic
 ab equinoctiali 38 36 gradibus distat per smyrnē hic qualium
 gnomon est 60 talium estiuālis umbra 14 20. Equinoctialis 47
 h. Brumalis 114 h. Textus decimus est parallelus in quo maxig
 dies horarum est hic ab equinoctiali 39 18 equinoctialium est hic
 ab equinoctiali 40 h. gradibus distat & scribitur per elef pontum
 hic qualium gnomon ē 60 talium estiuālis umbra ē 18 equinoct-
 nalis 52 10 Brumalis 127 h. Quartus decimus est parallelus ubi
 maximus dies est 194 h. equinoctialium horarum hic distat ab
 equinoctiali gradibz 43 4 & scribitur per massiliam hic qualium
 gnomon ē 60 talium est estiuā umbra 20 h. equinoctialis 54 h.
 Brumalis 140 h. Quintus decimus est parallelus ubi ma-

ximus dies est 194 h. equinoctialium horarum distat q. ab equinoct-
 nali gradibus 44 h. Et scribitur per medium punctum hic qualium
 gnomon est 60 talium estiuālis umbra ē 23 h. Equinoctialis uero
 eorumdem 60 brumalis 155 h. Sextus decimus est parallelus
 sub quo maximus dies 194 h. horarum equinoctialium est hic
 ab equinoctiali 46 h. gradibus distat & scribitur per amūs dan-
 nubij fontes hic qualium gnomō est 60 talium estiuālis um-
 bra ē 24 30 Equinoctialis 63 h. Brumalis 171 36. Decimus sep-
 timus est parallelus ubi maximus dies 194 h. horarum equinoct-
 naliū est hic ab equinoctiali 48 32 gradibus distat & scribitur
 per hostia horusthetis hic qualium gnomō est 60 talium ē esti-
 uālis umbra 27 h. Equinoctialis 67 h. Brumalis 188 36. Decimus oct-
 auus parallelus est ubi maximus dies 194 h. horarum eq-
 noctialium ē hic ab equinoctiali 49 gradibus distat & scribitur per
 mediam meorida paludem hic qualium gnomon est 60 talium ē
 estiuālis umbra 29 h. Equinoctialis 71 20 Brumalis 208 20. Decimus
 nonus parallelus est in quo maximus dies 194 h. horarum equinoctialium
 est hic ab equinoctiali 51 36 gradibus distat & scribitur per aus-
 tralissima britanie hic qualium gnomon est 60 talium est estuat
 umbra 31 24 Equinoctialis 74 24 Brumal 229 20. Vigentesimus ē
 parallelus sub quo 194 h. horarum equinoctialium maximus
 dies est hic ab equinoctiali 52 h. gradibus distat & scribitur per
 renni fluij hostia hic qualium gnomon est 60 talium estiuā
 umbra 33 20 equinoctialis 79 h. Brumalis 243 10. Vigentesimus primus
 est parallelus ubi maximus dies 194 h. horarum equinoctialium est
 hic ab equinoctiali 54 h. gradibus distat & scribitur per tanaydor
 fluij hostia hic qualium gnomon ē 60 talium ē estiuālis
 umbra 35 h. Equinoctialis 82 36 Brumalis 278 48. Vigentesimus
 secundus parallelus est in quo maximus dies 194 h. horarum eq-
 noctialium est hic 56 gradibus distat ab equinoctiali & scribi-
 tur per brigatū magne britanie hic qualium gnomon est
 60 talium ē estuat umbra 36 18. Equinoctialis 86 20 Brumal 304
 Vigentesimus tertius est parallelus ubi maximus dies 194 h. horarum

equinoctialium est iste ab equinoctiali 66 gradibus distat & scribitur
per mediam britanniam magnam hic qualium gnomon est 60 talium
estivalis umbra est 3720 equinoctialis 88 ho brumal 3034 1/2. Vig
simul quartus parallelus est sub quo maximus dies 1744 horarum
equinoctialium est iste ab equinoctiali 67 gradibus distat & scribitur
per totam ratonum britanie hic qualium gnomon est 60 talium est
estivalis umbra 3720 equinoctialis 112 24 Brumalis 3720. Vig^{mg}
quintus parallelus est maximus dies 19 equinoctialium horarum est
iste ab equinoctiali 68 gradibus distat & scribitur per parue britanie
australis hic qualium gnomo est 60 talium estivalis umbra 4040
equinoctialis 68 brumalis 419 1/2. Vig^{mg} sextus parallelus est ubi ma
ximus dies horarum est equinoctialium 19 iste ab equinoctiali 69
30 gradibus distat & scribitur per mediam britanniam parvam non
sumus hic ubi quarta vni^{us} hore parte incrementi fit qm crebriores
hic paralleli sunt tunc elevationum differentia ne integri qd vni^{us}
gradus colligitur & ad hoc quia no limit^r nobis in borealioribz locup
tunda sunt omnia p^{ro}portiones umbrarum & gnomon^{um} sup
fluum putauimus in lepis reconditisqz locis apponere ubi ergo dies
maximus 19 horarum equinoctialium est ille parallelus 61 ab eq
noctiali gradibus distat & scribitur per borealia parue britanie
Vbi autem maximus dies 19 equinoctialium horarum est ille parallelus
62 gradibus ab equinoctiali distat & scribitur per insulas qualescu
das nominant Vbi autem maximus dies 20 horarum equinoctia
lium est ille parallelus 63 gradibus distat ab equinoctiali & desci
bitur per tylem insulam Vbi vero maximus dies 21 horarum eq
noctialium est ille parallelus 64 30 gradibus distat ab equinoctia
li & scribitur per lythicas gentes ignotas Vbi maximus dies hora
rum est equinoctialium 22 ille parallelus 65 30 gradibus distat
ab equinoctiali Vbi maximus dies horarum est equinoctialium
23 ille parallelus ab equinoctiali 66 gradibus distat Vbi autem ma
ximus dies 24 horarum equinoctialium est ille parallelus distat
ab equinoctiali gradibus 66 840 hic primus eorum est qui perisaj
hoc est latine circumumbratiles appellantur In estivali enim sol

88
sticio dumtaxat sole non occidente ad omnes orientis partes
gnomonum in umbra uertuntur hic estival tropicus parallelus
semper brumat uero nunquam apparet ambo enim per mutan
orientem tangunt Obliquus autem circulus qui per medium
signorum est quando verum equinoctiale punctum orit^r id est
fit cum oriente Si quis uero compl^{et} contemplationis causa
diuersaliora borealiorum declinationum accidentia querat
ut si inuenerit ubi eleuatio poli 67 proxime graduum est ibi ne
quaquam 14 Zodiaci gradus ad utranque estival solstia prem
ocidere ita ut dies maxima & umbrarum ad omnes orientis
partes circumductio menstrua ferme fiat hoc quoqz facile per iam
expositam obliquation^{is} tabulam intelliguntur Nam quotcumqz
distare ab equinoctiali gradibus parallelum inueniemus qui uerbi
gr^a 14 gradus ex utraqz tropici parte interceptat quibz tunc aut
semper aut nunquam apparet cum intercepta eius circuli pre
qui per medium signorum est tot profecto gradibus a 90 vnius quare
partis borealis poli eleuatio deficiat Vbi autem eleuatio poli 69
graduum est ibi 30 gradus ex utraqz solstia estivalis parte no oc
dere quisquam inueniet ita ut duorum proxime mensum ma
ximus dies & gnomones circumumbratiles eodem tempore fiant ubi
eleuatio poli 73 20 graduum est ibi 44 gradus ex utraqz solstia est
ualis pre non occidere quisquam non inueniet ita ut & maximus dies
& gnomones perisaj ad trium mensum proxime spatium extendat
tur Vbi eleuatio poli 84 graduum est ibi ex utraqz solstia est
ualis parte 74 gradus non occidere quisquam inueniet & ita
ut quibz maximus dies mensum ferme fiat & gnomonum um
bre eodem tempore circumducantur Vbi vero totius quare pars 90
gradibus borealis polus eleuatur ab oriente ibi borealior equinoct
iali semicirculus ibi significari hoc est circuli qui per medium sig
norum est nunquam latere hic australior nunqz super terram
ita ut dies unus & nox una anni spatij sunt lex utraque
proxime mensum & gnomones semper perisaj perisaj sunt
huius declinationis propria sunt ut borealis polus super terram

lit. & obliquus qd tum semper tum nunquam apparentis situm
accipiat. & borealius semispherium sui superterram australius sub
terra semper efficiat equinoctialis uero situm habeat ori. Lontis.

De valentibus arcu per medium signorum ena ei. a. e. q. r. a. q. r.

a. declini Capm. Vn.

nam quæ uniuersaliter in d. b. m. a. r. o. m. b. u. s. considerat
breuiter expona sunt sequitur iam ut quomodo simul
ascendentia in qualibet declinatione equinoctialia tempora capi-
tur demonstrare simul dico ascendentia cum ems. arcu arcibus
qui per medium signorum & per quos cetera quoq. omnia que
prius sunt consequenter exponuntur. Abutemur autem sig-
rum notibus in ipis duodecim obliquis arcibus prius & quasi eorum
initia ætropicis equinoctialibus que punctis capiuntur sit. duodecim
præterque ab equinoctio uernali ad totius spheræ sequentia & arie-
tem secundum taurum appellabimus. Similiter terque deinceps se-
cundum tractum signorum nobis duodecim ordinem primum aut
demonstrabimus qd arcus arcibus qui per medium signorum & equat
ab eodem equinoctiali puncto distantes cum equalibus semper equinoctia-
lis arcibus arcibus ascendunt. sit enim meridianus arcus a. b. d. g.

ori. Zuntis autem semicirculus b. e. d.

equinoctialis uero a. e. g. obliqui quoq.
circuli due portiones f. i. et t. c.
ita ut utrumq. f. et t. punctum
uernalis equinoctij esse supponat
& ex utraque ipsius parte arcus equat
capit f. i. et t. c. per c. & i. p. u.
ta ascendere intelligantur dico
quia ipsius equinoctialis arcus qui
cum utroque istorum ascendit
id est f. e. & t. c. equales sunt
sunt polorum ipsius equinoctialis
puncta. L. & m. describantq. per
ipsa L. m. & L. t. & L. c. & f. mer-

mi. maximorum arcuum portiones. qm. ergo. f. i. et t. c. equales
& paralleli L. c. & m. i. qui per c. & i. describuntur utrinque
ab equinoctiali equidistant ipsi etiam equales sunt & c. et e. i.
Similiter equalium erant laterum erant quare angulus c. l. e. angulo i.
m. e. equalis est similiter c. l. t. totus i. m. f. totus equalis est quam
obrem etiam reliquus e. l. t. reliquus e. m. f. equalis est. B. alio
ergo etiam e. t. b. alio e. f. equalis est quod erat demonstrandum.

Rursum autem demonstrabimus qd equinoctialis arcus arcibus
qui simul ascendunt cum arcibus qui per medium signorum & equat
libus arcibus equaliterq. ab eodem tropico distantibus puncto utrumq.
utrumq. ipsorum recte spheræ assensionibus

sunt equales designetur enim a. b.
g. d. meridianus & describantur
equales duo equaliterq. ab utrumq.
li puncto distantes obliqui arcus

arcus arcibus f. i. & t. i. ita ut

f. autumnale & uernum

esse punctum supponat

Sic enim i. punctum ortus

ipsorum & ori. Zuntis exit

commune propterea qd ab eo c.

dem arcu parallelo ad

equinoctialem. f. i. & t. i.

arcus comprehenduntur

sic etiam t. e. cum ipso t. i.

& e. f. cum ipso f. i. simul

ascendunt ita per se patet

quia etiam totus t. e. f. recte

spheræ assensionibus arcuum f. i.

& t. i. Si enim c. punctum australem equinoctiale polum

esse supposuerimus ac per ipsum et punctum i. quartam maxi-

arcu describerimus præterque sit c. i. b. equipollens recte spheræ

re ori. Zuntis sit rursum ut t. l. simul ascendat cum t. i.

f

b

L

e

t

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

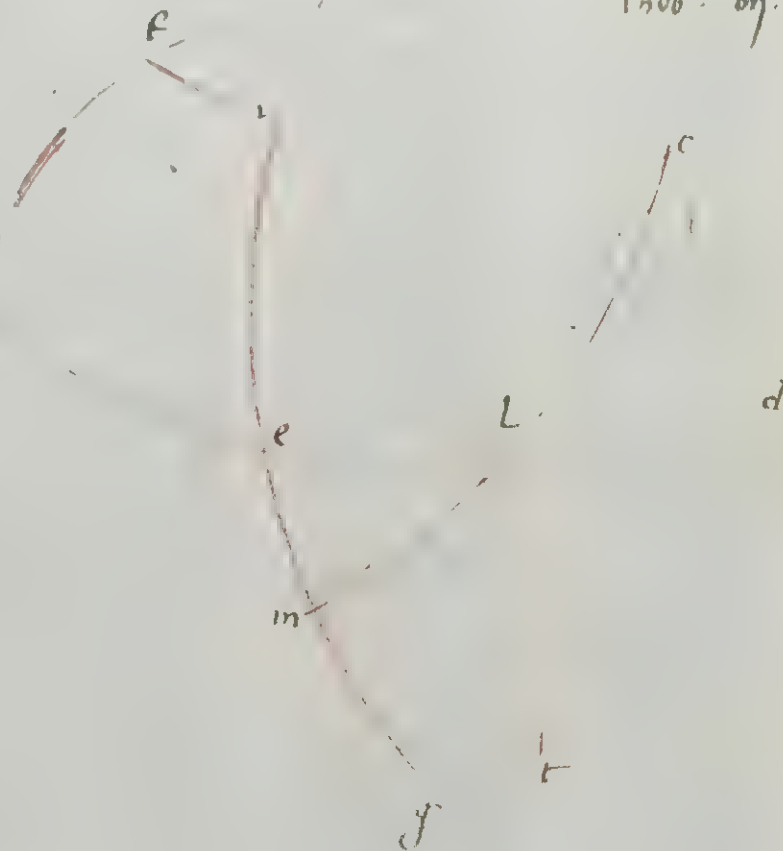
y

z

in sphaera recta a l f. simul ascendat cum f i. limiti. Quare
utique simul t l f. utique simul t e f. equales sunt & ab
vno atque eodem t f continentur qd erat demonstrandum
per hoc nobis perspicuum factum est quia si in una solummodo
per singulas declinationes quarta partitulae coalescentiones co-
putaverimus reliquarum etiam trium quarum simul erunt de-
monstrare cum igitur hoc ita se habeant rursus nobis parallela
p nodum suppositus sit ubi maxima dies horarum est equinocti-
tialium 19. & boreat polus 36 gradibus elevatur ab horizonte
Sitq; meridianus circulus a b d f & orientis limitis semicir-
culus b e d ipsius vero equinoctialis a e g eius autem qui per
medium signorum t f i t sic ut i. vernale punctum ee pre-
supponat capiatq; ipsius equinoctialis boreat polus in puncto. c.
describaturque per ipm & per l orientis & arcus qui p medium
signorum est sectionem quarta maximi arcus pars ipsa scilicet c l
in proportionem sit dato arcu il inuenire arcum equinoctialis e i q
cum illo simul ascendit & primum qd il duo decima circuli ptem
arietem scilicet continent qm ergo maximis describitur arcus induos
arcus e g & g c duo e d & e m. describuntur in l puncto se ipsos
secantes proportio corde dupli arcus c d. ad cordam dupli d g. com-
posita est ex proportionib; cordarum dupli arcus c l. ad dupli ar-
cus c l. ad dupli l m & dupli m e ad dupli e g. Sed arcus c d
partis circumferentie duplus graduum est 72 & corda ei subten-
saria partium 70 32. Duplus vero g d. graduum 108 & corda sua
partium 97 46 & rursus duplus c l. partis circumferentie ar-
cus graduum est 144 40 et corda sua partium 173 17 duplus
vero l m graduum 22 19 h9 & corda sua partium 24 16 h7 Si ex-
go a proportionem 70 32 qd ad 97 46 auferamus proportionem
173 16 h7 ad 24 16 h7 & corda sua partium 24 16 h7 Si ex-
go a proportionem 70 32 qd ad 97 46 auferamus proportionem
173 16 h7 ad 24 16 h7 c. relinquet proportio corde dupli ar-
cus in e ad cordam dupli e g que est proportio 18 0 h ad

120 Sed corda dupli arcus e g partium est 120 ergo corda etia
dupli arcus m e eorumdem est 120 Quare duplus etiam in e
partis circumferentie arcus graduum erit 17 16 proxime ipse
vero me 838 eorumdem Sed qm totus arcus i. m g cum iplo
il. orbe recto simul ascendit graduum demonstratus est ee
27 10 id arco reliquus e i graduum est 19 12 & habemus una
demonstratum quia etiam piscis duodecima pars eiusdem ipib;
19 12 coascendit utraq; vero uirgo & libra residuis ad dupla
in recto circulo ascensionem ipib; 36 28 quod erat demon-
strandum Rursus autem il arcus duarum duodecimarum
spatium arietis & tauri 60 gradus contineat ceteris ergo eis-
dem manentib; per ea quae exposita sunt duplus qd c l. pib;
circumferentie arcus 138 h9 42 graduum est & corda sua pti-
um 1223 h6 Duplus autem l m graduum 41 9 id & corda
sua pti-um 421 48 Si ergo rursus a proportionem 70 32 qd ad
97 46 h6 subtrahamus proportionem 1223 h6 ad 421 48
relinquetur proportio corde dupli arcus m e ad dupli arcus e g
que est proportio 32 36 qd ad 120 Sed corda dupli arcus e
qd 120 pti-um est corda ergo dupli m e eorumdem est 32 36 qd
Quare duplus etiam in e. partis circumferentie arcus graduum
est 31 33 proxime ipse vero
me 15 46 eorumdem Sed tota
m i pdemonstratus est esse gra-
duum 17 44 & reliquus ergo
12 graduum est 41 18 Quare
arietis atque tauri in ipib;
41 18 utraq; simul ascendunt b
sed arcus in temporibus 19 12
coascendere demonstratus
est taurus ergo solus 22
46. ipib; coascendit & per
eandem rursus aquarius aqua-
libus ipib; 22 46 coascendit.

& uterque Leo & Scorpio residuis ad duplam in recto circulo al-
 censionem temporibus 37 2 Verum qm̄ maximus dies 19. mi-
 nimus autem 9. horarum equinoctialium est patet quia
 semicirculus a cancro usq; ad sagittarium m̄ 17 30 ip̄ius equo-
 ctialis sp̄ibus 19 conscendet. A capricorno uero usque ad ge-
 minos in temporibus conscendet. A capricorno uero 19 2 30.
 Quare utraq; quarta ex utraq; vernalis puncti parte simul al-
 cendet in temporibus 71 h̄ utraq; uero ex utraq; autumnalis pun-
 ti parte in temporibus 108 qh̄. Reliqua ergo duodecima que
 geminos est & limite capricorni utraq; parte in temporibus 29
 17 ascendet residuis uidelicet ad tempora quarte 71 h̄ reliqua
 etiam cancri & sagittarij in temporibus utraq; limite 71 h̄ re-
 siduis rursus ad tempora huius quarte 108 qh̄ per sp̄iam autē
 est q̄ eodem modo minorum etiam arcuū qui per medium signorū
 est proportionum coortus et ascensiones capiemus. Sed co-
 modius faciliusq; sic etiam ip̄as computabimus sit enim p̄mū
 meridianus circulus a b g. d & orientis semicirculus b.

e d. equinoctialis uero a e g
 arcuū autem q̄ per mediu
 signorum ē f e i & c. sed
 tio vernalis punctum
 esse presupponatur
 & ab eo arcus & co-
 tinenter capiatur &
 equidistant ab equi-
 noctiali porro & e
 t c per t. descen-
 d. bane captoq; l.
 polo equinoctialis de-
 signentur per ip̄m
 quare maximorum
 arcuorū partes l. r.
 m & l c n & etia

L. e. patet.

L. e. patet igitur hinc quia & t. circuli qui per medium signo-
 rum ē portio in recta qd̄ sphaera cum e. in ip̄ius equinoctialis
 arcu simul ascendit in declinū uero cum equali ip̄ius n m
 arcus enim equidistantis c. t. qua cum simul e t portio
 ascendit similis est ip̄ius equinoctialis arcui n m. Simi-
 les autem parallelorum arcus equalibz ubiq; in tempore
 bul conscendant quare ascensio et portio n̄m̄ est in
 sphaera declinū quam in sphaera recta ip̄o arcu e n. demonstra-
 tumq; ē q̄ vniuersaliter q̄ si arcus quidā maximorum arcu-
 lorum sic describatur sicut l. r. m & l c n porro ē. n ascen-
 sionum declinū & recte effphete excessum continebit arcuū
 uidelicet circuli qui per medium signorū est qui arcus per
 e. et parallelum qui per c. describitur intercipiuntur quod
 erat demonstrandum cum igitur haec ita in sphaera sint pro-
 ponatur sola meridiani arcuū & orientis ac equinoctialis se-
 miarcuorum descriptio & per f. australem equinoctialis
 polū due quare maximorum circuloꝝ partes f i t & f c
 l describantur & sit i. quidem punctum commune parallelū
 per punctum brumalis solstij describitur & orientis c.
 uero commune parallelū qui per initium uerbi gr̄a piscium
 aut arius in portione d̄at de portionibus quare in duos
 igitur rursus f t. et e t maxioꝝ
 circuloꝝ arcus descripti sunt
 f c l & e c i in puncto c seipsos
 secantes et ē proportio corde du-
 pli arcus. i. f composita ex pro-
 portione cordarum dupli b
 arcus t c ad dupli e l &
 dupli & l e ad dupli c. f
 Sed duplus t i partis circū-
 ferentie arcus cum sit om̄ibz
 declinationibz idem ē enim
 inter tropicos datus est ac ideo

J.

etiam reliquus uidelicet .i. f. partis circumferentie duplus
 & similiter in eisdem circuli qui per medium signorum & por-
 tionibus arcus .l. o. partis circumferentie duplus cum
 idem in omnibus declinationibus sit per obliquationis tabula
 datur quapp etiam duplus c. f. quare proportio corde dupli
 arcus t. e. ad dupli arcus e. l. eadem in omnibus declina-
 tionibus relinquatur in eisdem quarte partis portionibus Si
 ergo cum hoc ita se habeant differentiam arcus c. l. per denos
 autem equinoctio gradus quarte partis portionibus Si ergo
 cum hoc ita se habeat differentiam arcus c. l. per denos autem
 no equinoctio ^{q.} usque ad brumalis solstij punctum ad au-
 xerintur sufficit enim huius arcuum ad usum diuisio habebimus
 semper duplum t. i. partis circumferentie arcum 47. 42. 40
 graduum & cordam ei subrensam partium 4832 h. arcum
 uero i. f. partis circumferentie duplum 132. 17. 20 graduum
 & cordam suam partium 109. 44. 43 Similiter autem & in ar-
 cu qui pro uerum brumale solstium gradus auctuali puncto
 abest .c. l. quid duplum 8326 graduum cordamq. ipi subre-
 la 8. 24. 39 partium c. f. autem duplum 170. 16. 44 gra-
 duum & cordam suam partium 109. 44. 43 Similiter autem et
 in arcu qui per 10 uerum brumale solstium gradus auct-
 uali puncto abest .c. l. quid duplum 119. 42. 14. morai
 uero qui similiter 20 gradibus abest duplum c. l. 11. 44 gra-
 duum & cordam suam 16. 34. 46 partium duplum uero c. f. gra-
 duum 16. 44. 44 & cordam suam partium 18. 40. 47 In arcu
 qui 30 gradibus abest duplum quid c. l. graduum 23. 19. 49
 cordamq. suam 24. 14. 46 partium duplum uero c. f. graduum
 116. 41 & cordam suam partium 173. 13. 13 In arcu qui 40 gradibus
 abest duplum quidem c. l. 30. 88 graduum & cordam suam
 31. 143 duplum uero c. f. graduum 199. 44. 41 & cordamq.
 suam partium 114. 42. 36 43. 46 cordamq. suam partium 37
 1039 duplum uero c. f. graduum 193. 44. 14 cordamq. suam
 partium 114. 44. 44 In arcu qui 60 gradibus abest duplum quid

32
 Le 41 o. 18 graduum cordamq. suam 42. 14. 8 partium dupli
 uero c. f. graduum cordamq. suam 138. 49. 42 cordamq. suam
 112. 23. 47 In arcu qui 70 gradibus abest duplum quidem Le
 graduum 44. 40. 22 cordamq. suam partium 44. 36. 18 dupli
 uero c. f. graduum 174. 19. 38 cordamq. suam partium 110. 47. 46
 32 cordamq. suam partium 147. 47. 40 Duplum uero t. f. 133. 3
 28 graduum cordamq. suam 114. 16 partium & per illa quæ ita
 dicta sunt si a proportione corde dupli arcus t. i. ad cordam dupli
 t. f. hoc est a proportione 4832 h. ad 109. 44. 43 subtrahamus
 singulas proportionales quæ per 10 gradus sunt cordarum du-
 pli arcus Le addupli c. f. relinquatur nobis proportio corde dupli
 arcus t. e. ad cordam dupli e. l. in omnibus declinationibus eade
 proportioni 60 in arcu quid 410 ut diximus gradibus abest ad
 933 In 20 uero gradibus in 60. 40. 44 in 70 ad 44. 44 in 80 ad 44
 44 hinc patet quia in singulis etiam declinationibus cum duplum
 t. e. p. denos circumferentie arcum datum habeamus tot enim gra-
 duum est quot temporibus equinoctialis dies minimum diem
 & cedit cordam quæ suam & proportionem eius ad cordam
 dupli arcus e. l. ipm quoque arcum e. l. partis circumferentie dupli
 datum habet unius cuius medietatem id est ipm e. l. qui predi-
 tum excessum continet si de ascensionibus in recta sphaera arcus
 circuli qui per medium signorum est subtraxerimus inueniemus
 ascensionem eiusdem partis circumferentie in proportio climatis
 proponatur enim rursus exempli gratia paralleli per rhodum
 declinatio ubi duplus e. t. partis circumferentie arcus 37
 30 graduum corda uero sua partium 38. 34 proxime quoniam
 ergo eadem proportio 60 ad 38. 34 & 933 ad 68 & similiter
 18. 47 ad 12. 11 et 28. 11 ad 18. 0 et 36. 33 ad 23. 29 & 42. 12
 ad 28. 24 & 40. 44 ad 32. 37 & 44. 44 ad 34. 42 & 48. 44 ad
 37. 42 fit dupli quid e. l. partis circumferentie arcus in singulis
 denas graduum excessus expositus accommodatusque partium me-
 dietas uero eius ipsius arcus id est ipsa e. l. In prima quid graduum
 decade graduum 2. 46 in secunda uero h. 40 in tertia 83. 8 in

quarta n 17 in quinta 13 42 in sexta 1h 46 in septima 17 28 q in
 octava 18 24 in nona iporum 18 4h quare quoniam etiam i re-
 ta sphaera arabis prime graduum decadis 9 10 temporibus simul
 conlender. Secunda 18 2h. Tertia 27 50 Quarta 37 30 Quinta
 47 28 Sexta 57 47 Septima 68 18 octava 79 1h Nona totius
 quarta partis temporibus 90 pater quia si a singulis ascensio-
 nibus recte sphaere convenientem secundum e. l. parvis circū-
 ferentie parvis. quantitatem excessus subtraxerimus ascensio-
 nes etiam eorumdem in proprio climate habebimus consen-
 detqz simul prime decadis partis circumferentie reliquis
 temporibus 6 19 usqz ad secundam 12 3h usqz ad tertiam 19
 12 usqz ad septimam 1h 5a usqz ad octavam 60 41 usqz ad sex-
 tam ad quartam 26 13 usqz ad quintam 33 46 usque ad sexta-
 41 52 usque ad septimam 1h 57 usque ad octavam 60 41 usqz
 ad nona id est totius quarte pns arabis temporibz 71 1h que
 colliguntur subterea diuino magnitudine medietatem ipa-
 rum ergo etiam decadum primatibus 6 19 conlender
 Secunda 46 21. Tertia 63 7 Quarta 71 Quinta 733 Sexta
 872 Septima 846 octava 941 nona 1034 his demonstratis
 per ea quae iam inspecta sunt reliquarum etiam quarte
 ascensiones una erunt demonstrare modo igitur eodem cete-
 rorum quoqz parallelorum ad quoslibet pnt peruenire
 ascensiones per singulos decos gradus considerabimus et
 in tabulis ut ad reliqua faciliorem pbeant uiam describemz
 incipiemusqz ab ipo equinoctiali et perueniemus ad eum
 usqz qui maximus diem 17 reddit horarum incrementū
 que iporum medio vniū hore pte faciemus Nullus em
 hore digna differentia sit quae pnt equale increme-
 tum inter mediam horam muentur primo igitur circuli
 36 decadis exponemus deinde consequenter ipis ascensus
 climatis tempora temporumqz aggregatum hoc pacto

10	9	10	9	10	8	3h	8	3h	7	48	7	98
20	9	1h	28	2h	8	39	17	29	8	48	7	3
30	9	2h	27	1h	8	42	26	6	8	48	7	20
10	9	4	37	1	9	8	3h	14	9	36	3	46
20	9	4h	47	28	9	29	44	43	9	36	3	47
30	9	4h	47	44	9	4h	44	34	9	27	41	24
10	10	34	68	18	10	1h	64	49	9	46	6	20
20	10	34	79	1h	10	3h	74	24	10	46	7	43
30	10	4h	90	0	10	4h	86	15	10	47	82	36
10	10	4h	100	hh	10	4h	97	14	11	3	93	33
20	10	47	111	42	10	4h	108	13	11	11	104	44
30	10	34	122	16	10	4h	119	6	11	12	115	46
10	10	16	132	32	10	41	129	47	11	1h	127	2
20	10	48	142	70	10	27	140	14	10	4h	137	46
30	9	40	152	10	10	22	150	26	10	44	148	40
10	9	2h	161	3h	29	148	160	29	10	33	159	13
20	9	1h	171	1h	29	1h	170	1h	10	2h	169	38
30	9	10	180	0	29	4h	180	0	10	22	180	0
10	9	10	189	10	9	4h	189	4h	10	22	190	22
20	9	1h	198	2h	9	h	191	36	10	2h	200	47
30	9	20	207	40	9	4h	209	39	10	33	211	20
10	9	40	217	30	10	12	219	46	10	4h	224	4
20	9	118	237	28	10	27	239	13	10	4h	234	49
30	10	16	247	44	10	4h	240	44	11	h	244	4
10	10	34	258	18	10	h	251	47	11	12	255	46
20	10	4h	269	1h	10	49	262	46	11	11	266	17
30	10	4h	270	0	10	49	273	4h	11	3	277	30
10	10	4h	280	hh	10	41	284	36	10	47	288	17
20	10	47	291	42	10	3h	295	11	10	23	298	40
30	10	3h	302	16	10	1h	306	26	9	46	308	36
10	10	16	312	32	9	h	316	17	9	27	318	3
20	9	48	322	30	9	29	324	46	9	1	327	4
30	9	40	332	10	9	8	333	44	8	36	339	40
10	9	2h	342	34	8	42	341	46	8	17	343	42
20	9	1h	350	1h	8	39	351	2h	8	4	352	2
30	9	10	360	0	8	3h	360	0	7	48	360	0

[illegible]

et quae particulariter ad ascensionum determinationem
Vod autem ascensionum temporibus hoc pacto nobis
exponit facili intellectu omnia erunt quae ad hanc
partem pertinet nec lineari ad singula ipsorum demonstratio
nobis opus erit nec longa tabularum compositione quia quae
dicuntur perspicuum erit nam primum dare diei aut noctis
magnitudo numeratis proportioni climatis temporibus super
indie quae temporibus quae a solari gradu ad eum usque qui ad le
quentia signorum diametraliter opponitur in nocte uero a gra
du temporibusque diametraliter solum opposito ad ipsum gra
dum solarem sunt collectorum enim una temporum quinta
decima parte capta habebimus quot equalium horarum pro
portionum spatium est duodecima uero parte capta habebimus
quot temporalis hora eundem spatij partium sed facilius quod
vnius hore magnitudo inuenietur si exproportiona ascensionum
tabula excessum acceptarum aggregationum capiemus in die quod
in gradu solari in nocte autem in diametraliter opposito tantum in
equinoctiali parallelo quam in proportiona climate Sexta enim
parte inuenit excessus capta et si in boreali quod semicirculo
gradus quo inuenimus est addita in vnius hore temporibus
hinc in australi ab eisdem in temporibus subtrahita multitudinem
partium temporalis proportionis hore inueniemus datis enim tem
porales horas in horas aequales reducemus si diuersas quidem
in partes horarum illius diei nocturnas uero in partes horarum
noctis proportioni climatis multiplicauerimus Quintadecima
enim hinc temporum parte capta multitudinem equalium
horarum habebimus autem horarum temporales e contra si
multiplicauerimus ipsas in 12 et per partes horarum proprii
spatij partiemur Dato nobis rursus tempore horarum qualibet
temporali sic circuli gradum circuli qui per medium
signorum est capiemus multitudinem horarum ab or
ta solis in die in nocte uero ab occidu in corespondentes
horarum partes multiplicabimus et factum numerum a lot

gradus in die in nocte autem ab opposito ei diametraliter gradu
 ad sequentia signorum secundum ascensionem climatis dirigemus
 illumque gradum orienti tunc dicemus ad quem numerus per-
 uenerit Si uero medium celi super terram gradum cape uolumus
 temporales semper horas arcus addamus usque
 in ortum pendentes horarum partes multiplicabimus scilicet
 numerum a solari gradu secundum ascensionem recte sphaere
 dirigemus & illum gradum in medio celi esse dicimus ad
 quem numerus peruenierit Similiter autem ab oriente gra-
 du eum qui medium celi tenebimus & inueniemus si col-
 lectum numerum qui orienti gradu in tabula climatis scribi-
 tur Nam si semper ab eo quarte partis 90 tempora subtraher-
 mus correspondentem nunc illi gradu in uerbi collectionis
 graduum recti orbis tunc in medio celi esse inuenimus. Co-
 tra etiam a gradu qui super terram in medio celi est orientem
 rursus gradum habebimus si collectum numerum gradui qui
 medium celi tenet appositum in recte sphaere tabula capie-
 mus ipseque semper eadem 90 addetur addiderimus tempora
 facto enim numero perspicuum etiam est quia sol totidem
 equaliter horas equat abest a meridie quam suum omnium
 qui eod meridiano habitant tot autem equalium horarum
 temporibus differt a media nocte qui non sub eodem in omnibus
 meridiano habitant. quot gradibus meridianus a me-
 ridiano distat de angulis atque arcibus qui ab obliquo Zo-
 diaci circulo & meridiano sunt Verum cum ad propositam
 speculationem reliquum sit ut de angulis differamus qui pe-
 nes arcum quem per medium signorum diamus sunt
 illa prius exponenda sunt quot rectum a maximis arcibus
 continetur angulum dicimus quando totum arcuum
 sectione propolo capta spatio autem quolibet descripti ar-
 cili arcus interceptus a portionibus quae angulum continet
 quartam continet descripti arcus partem facit. et quod
 vniuersaliter quae proportio est inter interceptum arcum

id ipsum circulum ita descriptum ea et est anguli qui sub
 declinatione superficierum continetur ad quatuor rec-
 tos Quare cum totam circumferentiam 360 partium esse
 supponamus quot arcus interceptus partium erit tot-
 etiam angulus a quo ipse subtenditur erit talium uidelicet
 quantum unus rectus 90 angulorum igitur qui penes obli-
 quum arcum sunt illi maxime ad hanc speculationem confe-
 rantur qui ab eius meridianis aut orientis in omni sita sec-
 tione continentur & limite qui ab eius & descripti per po-
 los orientis maximis arcibus sectione continentur inter-
 capiuntur interceptos & polum orientis hoc est puncti
 super uerticem demonstratur. Horum enim singula de-
 monstrata tam ad ipsam speculationem plurimum conferunt
 quam ad illa spectus quae in lineae diuersitatis aspectibus que-
 runtur maxime conducunt nullo enim pacto progressi
 potest inuestigatio illa nisi recte quae diximus habent Ve-
 rum cum quatuor sint anguli qui a sectione duorum
 arcuum continentur id est obliqui arcus & alius eo-
 rum quibus secatur nosque de uno qui secundum portionem sunt
 sit uerba facturi sumus declarandum quod vniuersaliter de
 duobus angulis qui sunt ab arcu obliqui arcus sequere co-
 munem duorum arcuum sectionem illum qui est a sep-
 tationem intelligere debemus ut accidentia quantitates
 quae quae demonstrabimus hinc esse angulorum non dubite-
 mus sed cum demonstratio angulorum obliqui arcus ad
 meridianum aperta sit inde incipiemus primoque demo-
 strabimusque puncta obliqui arcusque ab eodem equinoctiali
 puncto equaliter distant equales dictos interceptos angulos
 faciunt sit enim equinoctialis arcus arcus a b g ob-
 liqui uero d b e sit d
 equinoctialis arcus polum
 in puncto f interceptusque
 arcibus equalibus b i & b t.

c
 b
 r
 L
 J

ad utrumque b puncti equinoctialis partem describantur per
f polum et per i et t puncta meridianorum arcuorum
arcus f c i et f t l dico qd angulus c i b. equalis e an-
gulo f t e quod per spicium est nam trilatera figure
b i c a b t l equilatera sunt tria enim latera unus tri-
bus lateribus alterius singula singulis equalia sunt id est
i b. a b t i c a t l b c a b l. que omnia in superiori-
bus demonstrata sunt quare angulus quoque c i b angulo
b t l id est angulo f t e equalis est quod erat demo-
strandum Deinde qd anguli punctorum obliqui circuli
equaliter ab eodem solstitiali puncto distantur qui an-
guli ad meridianum sunt utique simul capti duobus rectis
equales sunt Sit enim obliqui circuli arcus a b g sitque

b punctum solstitiale et
interceptis ab utraque ipsius
parte equalibus arcibus
d q b e describantur
per d q e puncta
a f equinoctiali circuli
polum meridianorum
arcuorum arcus f d. a
f e dico qd anguli f d.
b. a f e g duobus rectis
simul utique capti equales

sunt qd etiam per spicium est nam qm d. q e puncto
equaliter ab eodem solstitiali distant puncto arcus d f a
f e. equales sunt quare anguli quoque f d. b. a f e d equa-
les sunt Sed anguli f e b. a f e g duobus rectis equales sunt
quod erat demonstrandum Huiusmodi inspectis sit meridia-
nus arcus a b. g d a ob-
liqui circuli semicirculus a e g
presupponaturque a punctum
brumalis solstij esse q polo

ipso a spatio autem latere quadrati describat b e d semicircu-
lus Quoniam ergo a b g d meridianus per polos a e g. a b e d
circulorum descriptus est arcus e d. pars circuli quarta e quare
angulus d a e rectus est arcus e d. pars circuli quarta e quare
angulus d a e rectus est rectus autem pp predemonstrata e. ena
ille qui in estuat solstij puncto efficitur quod erat demonstra-
tum sit rursus meridianus arcus a b g d equinoctialis vero
circuli semicirculus a e g a describat a f g obliqui circuli
semicirculus a e g a describat

a f g obliqui circuli semicirculus
a e g sit ut a autumnalis equinoct-
ij punctum sit polo ipso a
a spatio latere quadrati b f
e d semicirculus describat
similiter igitur qm a b g d p
polos a e g a b e d circulo-
rum descriptus est tam a f. b
arcus q e d. quarta pars circuli
est quare f brumalis solstij
punctum erit et f e arcus gra-
duum iam demonstravimus 23 h i pro

xime Erit igitur etiam totus f d arcus graduum 113 in an-
gulis vero d a f talium 113 in qualium unus rectus est 90 et
pp demonstrata iam angulus etiam qui in verno equinoctiali pun-
to sit residuum 669. ad duos rectos graduum erit Sit rursus

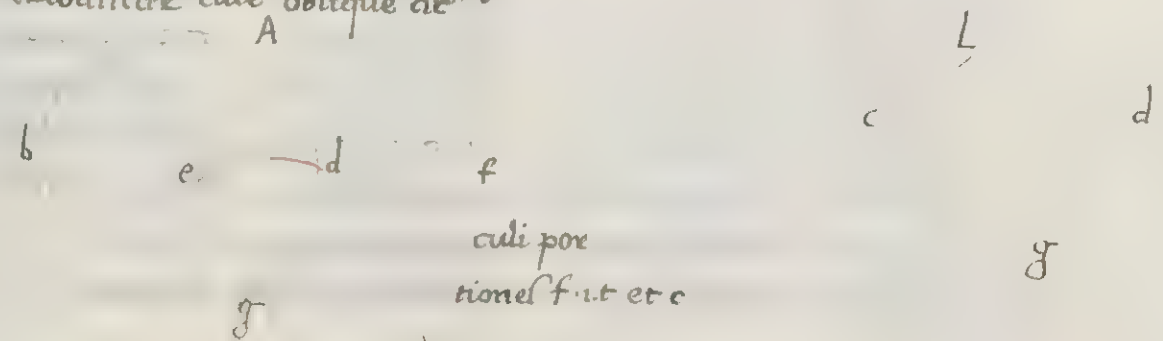
meridianus arcus a b d
g a equinoctialis circuli semi-
circulus a e g obliqui autem
b f d sit f quid punctus
autumnale esse presupponat
b. f autem arcus primum
unus duodecime pars solis
modi id est virginis annus
virginis principium b punct-

sit et rursus polo ipso. b. spatio uero latere quadrati semicirculi et c. describatur propositumque sit c b t angulus inuenire quoniam ergo a b g. d. meridianus per polos a e g. & i. et circulorum descriptus est b i & b t & ei arcus quarte portis singuli sunt per figuram autem lectoris proportio corde dupli arcus b a ad cordam dupli arcus a i composita est ex proportionibus cordarum dupli f t & dupli t e ad dupli ei. Sed duplus b a partis circumferentie arcus 23. 20 graduum demonstratus est et corda sua partium 11 24 16 duplus uero a. i. graduum 116 40 & corda sua partium 117 31. Rursum duplus f. b. graduum est 60 & corda sua partium 60 duplus uero f t graduum 120 & corda sua partium 103 44 23 Si ergo rursus a proportionem 24 16 ad 117 31 subtraxerimus proportionem 60. 103 44. 23 relinquetur nobis proportio corde dupli arcus t e ad cordam dupli e i. quae est proportio 42 48 proxime ad 120. Est autem corda dupli arcus e i. partium 120 quare corda etiam dupli arcus t e 42 48 eorumdem. Est igitur etiam duplus t e partis circumferentie arcus graduum 42 proxime ipse uero e t 21 eorumdem. Quare totus c e t arcus tam ipse quam c b t angulus in graduum est sed propter predemonstrata etiam angulus qui a principio scorpiionis fit in graduum equaliter est. Utque autem qui a principio thauri & qui a principio piscium fit residuorum ad duos rectos graduum 69 quod erat demonstrandum. Supponatur in eadem rursus descriptione duarum esse duodecimarum portionum arcus b f ita ut b. punctum principium leonis sit eisdemque suppositus duplus b a partis circumferentie arcus graduum erit 41. & corda sua partium 42 7. duplus uero a. i. graduum 139. & corda sua partium 112 24 & rursus duplus f. b. graduum 120. & corda ipsi subtrahenda partium 103 44 23 duplus uero f t graduum 60. & corda sua partium 60. Si ergo rursus a proportionem 42 7 ad 112 24 subtraxerimus proportionem 103 44 23 ad 60 relinquetur

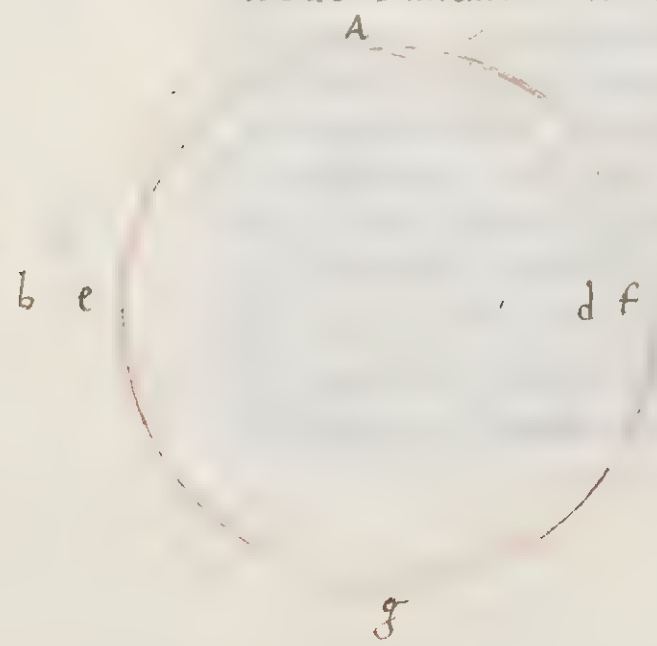
21 43 ad 120 quare corda dupli arcus t e fit eorumdem 21 43. Duplus ergo etiam t e partis circumferentie arcus 21 43 proxime graduum erit ipse uero t e 12 30 eorumdem quare totus t e c. tam ipse quam angulus c b t graduum erit 102 30. propter haec etiam angulus qui a principio sagittarij continetur 102 30 equaliter erit uterque autem qui gemorum principio & qui a principio aquarum continetur residuorum ad duos rectos graduum 77 30 et demonstrata sunt nobis quae proposuimus eadem in modis etiam obliqui circuli portionibus deductione est sed quantum ad uolum & praesentis negotij et singulorum descriptionis signorum sufficienter dictum est. *De angulis atque arcibus qui ab eodem obliquo atque oriente sunt*

Incipit autem demonstrabimus quoniam in data nobis declinatione angulos etiam quos obliquus ad orientem facit inuenimus faciliore namque uia isti reliquis capiuntur quod igitur qui ad meridianum fuerint idem illis sunt qui ad recti orbis orientem sunt perspicuum est. Sed ut inde huius etiam orbe capiantur primum demonstrandum est quod puncto obliqui circuli quae ab eodem equinoctiali puncto equaliter distant angulos qui ad eandem orientem constituantur equaliter faciunt. Sit enim meridianus arcus a b g. d. et equinoctialis arcus a e g. d. et equinoctialis arcus semicirculus a e g. d. et obliquus uero circulus b e d. & describantur due oblique circuli

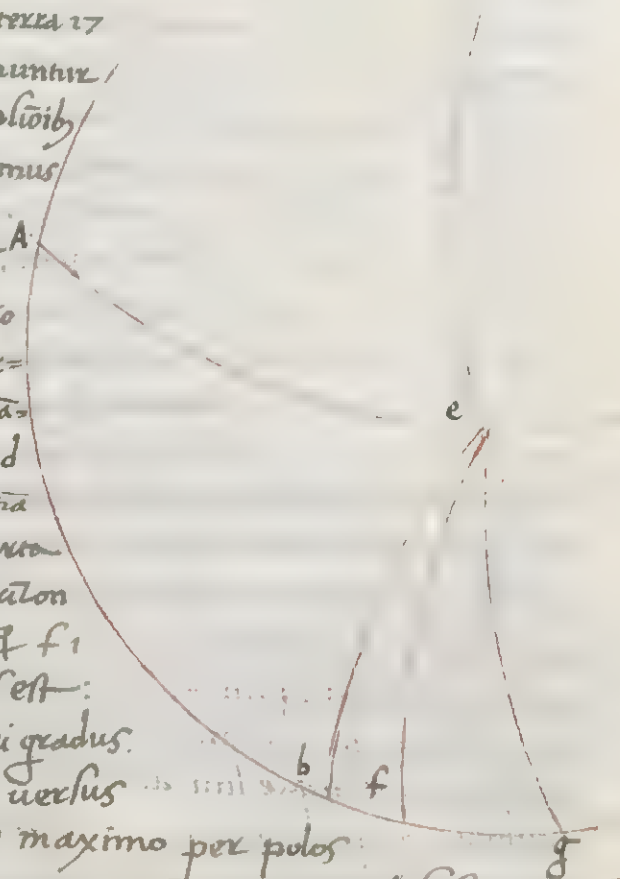

L m. sic ut f et c puncta autūnali equinoctij punctum esse
 supponantur a f. i. et c l. arcus. equales dico angulos enā
 e i. t. et d l. c. equales esse. quod inde aptum est nam
 e f. i. et c l. preterea i e orizontis portio & e. l. equales
 sunt & similes e f. ascensus e c. ascensui quare angulus quoq;
 e. i. f. angulo e l. c. equalis est & reliquis e i. t. reliquo d l. t.
 equalis quod erat demonstrandum dico etiam quod punctorum
 diametraliter oppositorum orientalis angulus unus cum occide-
 tali angulo alterius duobus rectis equalis est. Nam si arcum
 orizontis a. b. g. d. describerimus obliquum etiam arcum ae
 g. f. m. a. & g. puncta se ipsos intersecantes utiq; simul f. a. d.
 & d. a. e. duobus rectis equalis sunt sed f. a. d. ipi f. g. d. equa-
 lis est utiq; igitur simul f. g. d. et d. a. e. duos rectos faciunt
 & cum ita se habeat qui etiam anguli qui ad eundem orizontem
 inspicuntur quiq; ab eodem equinoctiali signo equaliter distant
 equalis demonstrati sunt & punctorumq; equaliter ab eodem
 solstitiali puncto distant alterius orientalis angulus alterius occide-
 talis duobus simul rectis equalis evenerit pp. hęc ut si angulos orie-
 tales ab ariete usque ad liberam factos inveniamus alterius esse
 semicirculi orientales & una erunt demonstrati: & ad hęc duos
 semicirculos occidentales quo autem de id demonstrat exempli
 grā uti parallelo in quo borealis polus 36 ab orizonte gradibus
 elevatur exponemus Anguli ergo q. ab equinoctialib; obliqui pos-
 ti ad orizontem sunt facile capientur si meridianum a b. g. d.

arcum describerimus propositi
 autem orizontis a. e. d. orientale
 semicirculum equinoctialis vero quā
 tam portionem e. f. obliq. autem
 duas e. b. et e. g. sic se habentes
 ut e. punctum ad quartam qte
 e. b. portionem autūnale intē
 ligat. atq; ad e. g. vernalē e. b.
 q. & beznum fiat solstiale g. at

estivale colligitur enim cum arcus d. f. graduum 3 e. esse suppo-
 nitur sit & utiq; b. t. et f. g. equaliter 23. h. proxime ut et g. d.
 graduum sit 30. 9. a. b. d. 77. h. Quare qm e punctum a b. g.
 d. meridiani polus est angulus d. e. g. qui a principio ariens
 fit talium erit 30. 9. qualium unus rectus 90. angulus vero d. e.
 b. qui a p. n. libe fit erit 77. h. eorundem utrum ut etiam
 a reliquis via pateat proponat exempli grā ut orientalis an-
 gulus qui a principio tauri & orizonte fit nobis invenie-
 dus sit & sit a b. g. d. arcus meridianus & b. e. d. propor-
 orizontis semicirculus meridianus orientalis & describat
 a e. g. obliqui semicirculus ita ut e
 punctum tauri principium sit et
 qm principio tauri in hoc climare
 oriente in medio celi sub terra 17
 q. canci gradus inveniuntur
 ut ab expositis nobis assensib;
 facile ista invenire docuimus
 fit arcus e. g. quarta
 portione minor polo igit
 e. et latere quadrati spatio
 t. i. f. maximi circuli por-
 tio describitur & supplea-
 tur tam e. g. i. quam e. d.
 t. quare portiones sic enā
 d. g. f. & f. i. t. utq; quarta
 portio fit Nam b. e. t. orizon
 per f. g. d. meridiani & f. i.
 t. maximi circuli polos est
 R. utus qm 17 q. canci gradus
 distant ab equinoctiali versus
 repetitionem in circulo maximo per polos
 eius gradib; 22. 40. hęc enim enā exposita nobis sunt equoc
 n. d. autem ab f. orizontis polo in eodem arcu f. g. d. distat

gradibus 36 colligitur ut arcus fg hg 40 graduum sit hinc da-
tis per figuram sectoris sit ut proportio corde dupli arcus $g-d$
ad cordam dupli $d-f$ composita sit ex proportionibus cordarum dupli
arcus $g-e$ ad dupli arcus ei et d dupli $i-t$ ad dupli $t-f$ Sed
duplus $g-d$ pp pp oluta graduum e 62 40 & corda sua ptium
62 24 duplus autem $d-f$ graduum 1 80 & corda sua ptium 120 &
rursum duplus $g-e$ graduum 111 22 & corda sua ptium

117 14 duplus autem ei graduum
180 & corda sua partem 120 si
ergo a proportionem 62 24 ad
120 subtraxerimus proportionem
117 12 ad 120 relinquetur not
proportio corde dupli arcus
 $t-i$ ad corda dupli arcus $t-f$
quae est proportio 63 12 ad 120
Sed corda dupli arcus $t-f$ ptium
est 120 quare corda ent dupli arcus
ut 63 12 eorumdem erit duplus igitur
ut partem arcumferentiae arcus ar-
cus 63 20 graduum est arcus vero
ut tam ipse quam $i-e$ angulus 32 10
eorumdem quod erat demonstrandum
hinc modus ut in singulis eadem dicentes

longiorem huius negotij doctrinam faciamus in reliquis etiam
& signis & limitibus nobis intelligitur. $t-e$ angulus arcus
autem ad eundem arcum ab illo sunt qui est per polos

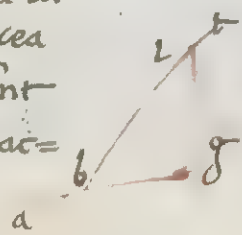
etiam iam nobis exponenda via & ratio re-
stat qua etiam factas angulos obliqui arcus in omni
determinatione atque situ ad eum qui per polos orientis de-
scribitur capiamus cum ut diximus arcus ent circuli
qui per orientis polos est a signo uerticis & a meridione sui
& ad obliquum arcum interceptus una semper demonstret

Exponemus igitur rursum quae huic parti promittenda sunt pri-
mumque demonstrabimus quod punctis obliqui arcus equaliter
ab eodem solstitiali puncto distantibus equaliter intercipi-
entibus tempora ex utraque meridiani parte altero ad orientem
altero ad occidentem & arcus maximorum circulorum a puncto
uerticis ad ipsa equaliter inter se sunt & anguli qui ad ipsa
sunt modo quo distinximus duobus rectis equaliter sit enim
ab g meridiani portio & supponatur in ipso b qd uerticis pun-
tum g uero ipius equinoctialis polus & describantur $a-d-e$
& $a-f-i$ obliqui arcus portiones sic se habentes ut d & f puc-
ta & equaliter ab eodem tempore distent & ex utraque $a-b-g$
meridiani parte equo arcus paralleli g per ipsa intercipi-
describantur etiam per $d-f$ puncta maximorum arcus circuli
lorum ex g quid equinoctialis polo $g-d$ & $g-f$ ex b uero
uerticis puncto $b-d$ & $b-f$ dico $b-d$ & $b-f$ arcus equaliter
esse et angulos $b-d-e$ & $b-f-a$ sit duobus rectis equaliter sum-
mum d & f puncta equaliter paralleli qui per ipsa est arcus
ab $a-g$ meridiani

distent angulus b
 $g-d$ equalis est
angulo $b-g-f$
duo igitur $b-g$
 d & $b-g-f$ trilatera
figure duo latera
duobus lateribus alterum
alteri equaliter sunt $b-g$ autem commune equalia habent ita
 $g-d$ & $g-f$ $b-g-f$ ab equalibus lateribus contento equaliter quare
equalia sunt $b-g$ autem commune e angulus quoque $b-g-d$ an-
gulo $b-g-f$ ab equalibus lateribus contento equaliter quare bal-
lis quoque $b-d$ bali b
 f & angulus $b-f-g$ an-
gulo $b-d-g$ equalis est
equaliter ab eodem solstitiali

puncto distantium qui ad arcum per polos equinoctialis descripti
 sunt utique simul duobus rectis equals sunt erunt utique $g d$
 $e a g f d$ simul duobus rectis equals. sed angulus quoque
 $b d g$ angulo $b f g$ equalis est quare $b d e a b f a$ utique sit
 duobus rectis equals sunt quod erat demonstrandum rursus demo-
 strandum quod cum eade obliqui arcus puncta per equalia tempora
 ex utraque meridiani parte distent & arcus maximorum arcuorum
 qui a puncto ueritatis ad ipsa describuntur equals sunt inter se
 & duo anguli qui ad ipsa sunt orientalis & occidentalis duobus
 angulis qui a meridiano ad ipsum punctum sunt e autem
 australiora aut borealiora puncto ueritatis sunt. Sed supponat
 primum quod sunt australiora & sit $a b g d$ meridiani portio. et in
 ipso sit g ueritatis punctum polus autem equinoctialis sit e
 habentes ut e et d & describantur $a e f$ & $b i t$ due obliqui
 arcus portiones sic se habentes ut $e a i$ punctum cum idem
 esse supponat per equalia ad utraque partem paralleli qui per ipsa
 est arcum distans a meridiano describantur quod rursus per ipsa ma-
 ximorum arcuorum portiones ab ipso quod portio $g e a g i$ ab ipso
 autem d portiones $d e a d i$ per eade ergo superioribus quod $e i$
 puncta eundem facientia paralleli equals ipsius ad utraque
 partem meridiani faciunt arcus equalium tam angulorum
 quam laterum $g d e$ et $g d i$ trilatera sunt figure quare
 arcus etiam $g e$ arcus $g i$ equalis est dico autem quod etiam
 $g e f$ & $g i b$ duo anguli duobus $d e f$ & $d i b$ sunt equa-
 les Nam quoniam $d e f$ angulus idem est angulo $d i b$ & angulus
 $g e d$ angulo $d i g$ equalis enim utraque simul $g e d$ & g
 $i b$ angulo $d e f$ equals quare utraque simul $g e f$ totus
 & $g i b$ duobus $d e f$ & $d i b$ sunt equals ut quod erat
 demonstrandum describantur deinde proportionum arcuorum
 eadem portiones ita ut
 a & b puncta borea
 lora g puncto sint
 dico etiam sic idem ac-

cidere:

cidere id est quod utique simul anguli $d e f$ & $d i b$ duo
 bus angulis $d e f$ & $d i b$ equals sunt Nam quoniam angu-
 lus $d e f$ idem est angulo $d i b$ & anguli $d e f$ & $d i b$ sunt
 equals totus $d i b$ duobus simul $d e f$ & $d i b$ e equat
 quare utique simul $l i b$ & $c e f$ duobus simul $d e f$
 & $d i b$ equals sunt Designetur rursus similes descriptio
 ita ut punctum a quod in medio celi orientalis portio
 est australius g puncto ueritatis sit b autem quod in me-
 dio celi occidentalis portio eodem ipso borealius dico quod
 utique simul anguli $g e f$ et $l g b$ maiores sunt $g d e$
 & $d i l$ duo anguli duobus rectis Nam quoniam $d i g$ angulus an-
 gulo $d e g$ equalis est & ambo simul $d e g$ et $d i l$ duobus
 rectis equals erunt utique simul $d e$ & $d i l$
 $g a d i l$ duobus rectis equals sed an-
 gulus quoque $d e f$ idem est angulo
 $d i b$ quare utique simul $g e f$
 & $l i b$ utraque simul maiores $g d e$
 sunt quia $d e f$ & $d i b$ hoc est
 quod ipse $d e f$ bis ambobus simul
 angulis $d e g$ & $d i l$ qui duobus
 rectis equals sunt quod erat demonstrandum proponat
 etiam quod restat in simili descriptio punctum quod a quod
 medij celi punctum orientalis obtinet portio borealius
 quam g punctum autem b quod est in medio celi occidentis portio australius
 dico quod utique simul anguli $c e f$ & $g i b$ maiores sunt quam
 duos simul $d e f$ & $d i b$ duobus rectis Nam per eadem
 rursus utique simul anguli $c e f$ & $g i b$ maiores sunt
 quam utique simul $d e f$ & $d i b$ hoc est quod $d e f$ bis
 ambobus simul $d e c$ & $d i g$ ipsi uero duobus rectis equa-
 les sunt Nam & ambo simul anguli $d e c$ & $d e g$
 duobus rectis equals sunt et etiam $d e g$ angulus an-
 gulo $d i g$ equalis est quod erat demonstrandum quod
 autem quantitates tam angulorum quam arcuum

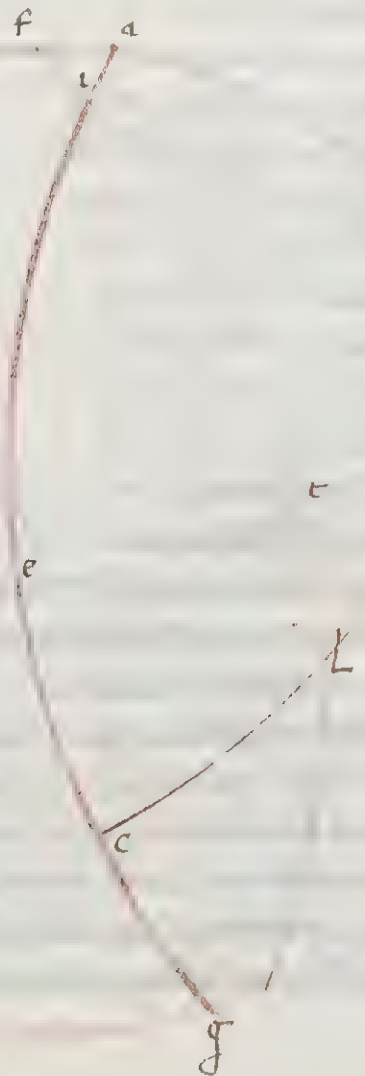

portio deliquit qm ex
 go a i e circulus per
 polos et m et c l m
 arcuorum delatipry
 est vterq arcus e
 m d c m quarte
 portionis fit rursus
 m d c m perfiguram
 m d c m hactenus proportio
 corde dupli arcu
 i e. ad cordam
 dupli arcus e c
 composita est ex
 proportionibz cor-
 darum dupli arcu
 it ad dupli t l
 et dupli l m ad
 dupli c m Sed du-
 plus i e parvis circū
 ferentie arcus gradum
 est 11 h 1 q & corda sua pñu

11712 Duplus uero t l graduum 24 46 & corda sua per-
tium texerimus proportionem 11712 ad 24 44 relinquentem
nobis proportio 82 11 proxime ad 120 Sed corda dupli m c
que est proportio 82 11 proxime partium n o & corda ex-
go dupli L m eorum d est 82 11. Quare duplus quoq; L.
m parisi arcumferentie arcus graduum e 86 28 i ple
uero L m 43 14 eorumdem & reliquos igit arcus L c.
tam ipe q l i c angulus graduum est 46 46 quare an-
gulus quoq; ait 133 14 reliquorum ad duos rector est quod
erat demonstrandum modus igitur inuentionis eorum
proposita sunt idem etiam metris colligit & nos ut cer-
tos quoque & arcus & angulos quorum in particulari-
bus considerationib; opus erit expos paratosque habeamus
lineari doctrina ipos adiuuenimus in cepimusq; a parallelo
per mercon ubi maximus dies 13 horarum equalium est
& peruenimus ad eum usq; qui ultra punctum per hostia
horysthemis fluij describitur ubi maximus dies^{pa} 13 ho-
rarum equalium est & peruenimus ad eum usq; qui
ultra punctum^{cat} 16 horarum equalium est usq; sumus in
cenetro inclinanti quide medietatis rursum unus hore sicut
& malensiomb; facimus in portionib; uero arcu obliqui
signi hoc unus e partis in situ autē duodecime meridiani
tam^{ad} ortum quam ad occasum hore uniuile qualis facimus
que horum expositionem in tabulis per singula & signa & clima-
ta & in pms partib; numerum equalium horarum secundum
stantiam ad utramque meridiem partem post situm ipig
posuimus in secundis quantitates arcuum qui a puncto uerti-
cis ad primapium propositi significant ut diximus intertis et
quarctis quantitates angulorum qui a proposita sectione modoq;
distinximus continentur intertis qd eorum q ad ortum in
quantitatis uero eorum qui ad occasum in variis portionib;
sunt sed ut incipientes diximus tenendum memorare e
quod de duob; angulis qui a sequente portione obliqui arcu di-

continentur septuaginta semper accipimus quantitatem ipsorum
 talium partium apponimus qualium unus rectus est et
 aut tabulae appono. Invenitur est:

Septuaginta									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
11	22	33	44	55	66	77	88	99	110
12	24	36	48	60	72	84	96	108	120
13	26	39	52	65	78	91	104	117	130
14	28	42	56	70	84	98	112	126	140
15	30	45	60	75	90	105	120	135	150
16	32	48	64	80	96	112	128	144	160
17	34	51	68	85	102	119	136	153	170
18	36	54	72	90	108	126	144	162	180
19	38	57	76	95	114	133	152	171	190
20	40	60	80	100	120	140	160	180	200

Septuaginta									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	22	33	44	55	66	77	88	99	110
12	24	36	48	60	72	84	96	108	120
13	26	39	52	65	78	91	104	117	130
14	28	42	56	70	84	98	112	126	140
15	30	45	60	75	90	105	120	135	150
16	32	48	64	80	96	112	128	144	160
17	34	51	68	85	102	119	136	153	170
18	36	54	72	90	108	126	144	162	180
19	38	57	76	95	114	133	152	171	190
20	40	60	80	100	120	140	160	180	200

Septuaginta									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	22	33	44	55	66	77	88	99	110
12	24	36	48	60	72	84	96	108	120
13	26	39	52	65	78	91	104	117	130
14	28	42	56	70	84	98	112	126	140
15	30	45	60	75	90	105	120	135	150
16	32	48	64	80	96	112	128	144	160
17	34	51	68	85	102	119	136	153	170
18	36	54	72	90	108	126	144	162	180
19	38	57	76	95	114	133	152	171	190
20	40	60	80	100	120	140	160	180	200

Aurum									
H ^o	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	H ^o	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	H ^o	Arctum
		occident ^o	occident ^o			occident ^o	occident ^o		
1	40	18	30	1	40	18	30	1	40
2	42	18	30	2	42	18	30	2	42
3	44	18	30	3	44	18	30	3	44
4	46	18	30	4	46	18	30	4	46
5	48	18	30	5	48	18	30	5	48
6	50	18	30	6	50	18	30	6	50
7	52	18	30	7	52	18	30	7	52
8	54	18	30	8	54	18	30	8	54
9	56	18	30	9	56	18	30	9	56
10	58	18	30	10	58	18	30	10	58
11	60	18	30	11	60	18	30	11	60
12	62	18	30	12	62	18	30	12	62
13	64	18	30	13	64	18	30	13	64
14	66	18	30	14	66	18	30	14	66
15	68	18	30	15	68	18	30	15	68
16	70	18	30	16	70	18	30	16	70
17	72	18	30	17	72	18	30	17	72
18	74	18	30	18	74	18	30	18	74
19	76	18	30	19	76	18	30	19	76
20	78	18	30	20	78	18	30	20	78
21	80	18	30	21	80	18	30	21	80
22	82	18	30	22	82	18	30	22	82
23	84	18	30	23	84	18	30	23	84
24	86	18	30	24	86	18	30	24	86
25	88	18	30	25	88	18	30	25	88
26	90	18	30	26	90	18	30	26	90
27	92	18	30	27	92	18	30	27	92
28	94	18	30	28	94	18	30	28	94
29	96	18	30	29	96	18	30	29	96
30	98	18	30	30	98	18	30	30	98
31	100	18	30	31	100	18	30	31	100
32	102	18	30	32	102	18	30	32	102
33	104	18	30	33	104	18	30	33	104
34	106	18	30	34	106	18	30	34	106
35	108	18	30	35	108	18	30	35	108
36	110	18	30	36	110	18	30	36	110
37	112	18	30	37	112	18	30	37	112
38	114	18	30	38	114	18	30	38	114
39	116	18	30	39	116	18	30	39	116
40	118	18	30	40	118	18	30	40	118
41	120	18	30	41	120	18	30	41	120
42	122	18	30	42	122	18	30	42	122
43	124	18	30	43	124	18	30	43	124
44	126	18	30	44	126	18	30	44	126
45	128	18	30	45	128	18	30	45	128
46	130	18	30	46	130	18	30	46	130
47	132	18	30	47	132	18	30	47	132
48	134	18	30	48	134	18	30	48	134
49	136	18	30	49	136	18	30	49	136
50	138	18	30	50	138	18	30	50	138
51	140	18	30	51	140	18	30	51	140
52	142	18	30	52	142	18	30	52	142
53	144	18	30	53	144	18	30	53	144
54	146	18	30	54	146	18	30	54	146
55	148	18	30	55	148	18	30	55	148
56	150	18	30	56	150	18	30	56	150
57	152	18	30	57	152	18	30	57	152
58	154	18	30	58	154	18	30	58	154
59	156	18	30	59	156	18	30	59	156
60	158	18	30	60	158	18	30	60	158
61	160	18	30	61	160	18	30	61	160
62	162	18	30	62	162	18	30	62	162
63	164	18	30	63	164	18	30	63	164
64	166	18	30	64	166	18	30	64	166
65	168	18	30	65	168	18	30	65	168
66	170	18	30	66	170	18	30	66	170
67	172	18	30	67	172	18	30	67	172
68	174	18	30	68	174	18	30	68	174
69	176	18	30	69	176	18	30	69	176
70	178	18	30	70	178	18	30	70	178
71	180	18	30	71	180	18	30	71	180
72	182	18	30	72	182	18	30	72	182
73	184	18	30	73	184	18	30	73	184
74	186	18	30	74	186	18	30	74	186
75	188	18	30	75	188	18	30	75	188
76	190	18	30	76	190	18	30	76	190
77	192	18	30	77	192	18	30	77	192
78	194	18	30	78	194	18	30	78	194
79	196	18	30	79	196	18	30	79	196
80	198	18	30	80	198	18	30	80	198
81	200	18	30	81	200	18	30	81	200
82	202	18	30	82	202	18	30	82	202
83	204	18	30	83	204	18	30	83	204
84	206	18	30	84	206	18	30	84	206
85	208	18	30	85	208	18	30	85	208
86	210	18	30	86	210	18	30	86	210
87	212	18	30	87	212	18	30	87	212
88	214	18	30	88	214	18	30	88	214
89	216	18	30	89	216	18	30	89	216
90	218	18	30	90	218	18	30	90	218
91	220	18	30	91	220	18	30	91	220
92	222	18	30	92	222	18	30	92	222
93	224	18	30	93	224	18	30	93	224
94	226	18	30	94	226	18	30	94	226
95	228	18	30	95	228	18	30	95	228
96	230	18	30	96	230	18	30	96	230
97	232	18	30	97	232	18	30	97	232
98	234	18	30	98	234	18	30	98	234
99	236	18	30	99	236	18	30	99	236
100	238	18	30	100	238	18	30	100	238

Cancer						Scorpio					
H ^o	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	H ^o	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	H ^o	Arctum	Angul ^o	Angul ^o
		occident ^m	occident ^m			occident ^m	occident ^m			occident ^m	occident ^m
M	0	9	3	M	0	113	83	M	0	180	47
1	13	46	6	1	13	149	66	1	13	150	42
2	27	173	11	2	27	162	13	2	27	160	19
3	41	268	13	3	41	171	44	3	41	169	44
4	54	366	13	4	54	176	49	4	54	167	30
5	67	462	17	5	67	179	3	5	67	166	47
6	8	567	22	6	8	180	0	6	8	166	43
67h	90	673	19	67h	90	180	0	67h	90	166	34

Leonis						Sagittarij					
M	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	M	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	M	Arctum	Angul ^o	Angul ^o
		occident ^m	occident ^m			occident ^m	occident ^m			occident ^m	occident ^m
M	3	102	2	M	37	111	88	M	37	180	47
1	18	176	28	1	51	150	71	1	51	160	42
2	32	280	24	2	65	160	60	2	65	169	19
3	47	379	27	3	79	169	47	3	79	167	30
4	61	478	36	4	93	179	41	4	93	166	47
5	75	577	43	5	107	180	0	5	107	166	43
6	89	676	54	6	121	180	0	6	121	166	34
67h	90	775	7	67h	135	180	0	67h	135	166	25

Virginis						Sagittarij					
M	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	M	Arctum	Angul ^o	Angul ^o	M	Arctum	Angul ^o	Angul ^o
		occident ^m	occident ^m			occident ^m	occident ^m			occident ^m	occident ^m
M	11	118	63	M	21	102	87	M	21	180	47
1	25	223	48	1	35	121	67	1	35	160	42
2	39	328	43	2	49	137	44	2	49	169	19
3	53	433	42	3	63	149	24	3	63	167	30
4	67	538	44	4	77	162	46	4	77	166	47
5	81	643	54	5	91	179	43	5	91	166	43
6	95	748	67	6	105	180	0	6	105	166	34
67h	90	853	17	67h	119	180	0	67h	119	166	25

Cyreni

Ho Arcum Angulof Angulof
oriental orientem

M	47	42	30	0	-1	47	M	23	46	66	9	40
1	49	42	104	31	46	10	1	27	46	96	28	47
2	44	42	124	31	46	10	2	37	46	114	31	47
3	64	37	124	47	44	23	3	49	42	114	30	15
4	76	32	144	47	35	30	4	67	47	124	7	1
5	86	47	144	0	28	30	5	76	40	132	21	67
6	9	0	144	-26	24	24	6	90	0	132	18	0

Aquarij

M	44	21	71	70	48	30	M	12	11	69	0	21	20
1	46	40	96	30	42	44	1	18	42	116	40	21	20
2	43	4	112	36	30	35	2	18	42	131	44	16	16
3	61	18	124	24	30	35	3	44	22	136	3	10	47
4	74	23	132	48	11	14	4	68	43	138	14	21	21
5	84	23	139	4	13	7	5	71	40	138	31	19	19
6	90	0	141	4	13	7	6	9	0	138	4	3	3

Pisium

M	34	31	69	0	46	42	M	3	21	77	30	3	46
1	48	20	71	18	42	42	1	14	21	114	3	0	47
2	46	30	119	41	14	30	2	27	44	114	28	0	47
3	58	31	127	45	10	30	3	44	44	114	28	0	47
4	81	22	132	30	1	30	4	68	47	148	46	11	4
5	90	0	134	41	7	24	5	81	42	148	46	11	4
6	90	0	134	41	7	24	6	90	0	142	43	13	7

Tauri

M	12	11	69	0	21	20	M	12	11	69	0	21	20
1	18	42	116	40	21	20	1	18	42	116	40	21	20
2	18	42	131	44	16	16	2	18	42	131	44	16	16
3	44	22	136	3	10	47	3	44	22	136	3	10	47
4	68	43	138	14	21	21	4	68	43	138	14	21	21
5	71	40	138	31	19	19	5	71	40	138	31	19	19
6	9	0	138	4	3	3	6	9	0	138	4	3	3

Capricorn

M	3	21	77	30	3	46	M	3	21	77	30	3	46
1	14	21	114	3	0	47	1	14	21	114	3	0	47
2	27	44	114	28	0	47	2	27	44	114	28	0	47
3	44	44	114	28	0	47	3	44	44	114	28	0	47
4	68	47	148	46	11	4	4	68	47	148	46	11	4
5	81	42	148	46	11	4	5	81	42	148	46	11	4
6	90	0	142	43	13	7	6	90	0	142	43	13	7

Imat per inferiora regum egypti

Canopi

Ho Arcum Angulof Angulof orientem aridem	Ho Arcum Angulof Angulof orientem aridem
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40
40	41
41	42
42	43
43	44
44	45
45	46
46	47
47	48
48	49
49	50
50	51
51	52
52	53
53	54
54	55
55	56
56	57
57	58
58	59
59	60
60	61
61	62
62	63
63	64
64	65
65	66
66	67
67	68
68	69
69	70
70	71
71	72
72	73
73	74
74	75
75	76
76	77
77	78
78	79
79	80
80	81
81	82
82	83
83	84
84	85
85	86
86	87
87	88
88	89
89	90
90	91
91	92
92	93
93	94
94	95
95	96
96	97
97	98
98	99
99	100

Leoni

M	5	h2	102	70	h1	44
1	44	44	102	70	58	44
2	28	44	106	22		38
3	41	104	28	31	74	
4	27	104	8	31	h2	
5	17	167	8	31	h9	
6	48	163	40	42	14	
6h	90	0	40	42	11	

H ^o Arauc ^m Ang ^o Ang ^o				H ^o Arauc ^m Ang ^o Ang ^o							
orientat ^m occident ^m				orientat ^m occident ^m							
M	12	9	90	46	46	M	36	0	113	h ⁱ	
2	17	47	133	14	32	2	38	37	133	23	94
3	28	22	147	46	28	3	45	32	148	23	79
4	40	36	161	46	28	4	55	6	148	9	69
5	52	36	175	46	28	5	66	9	153	38	62
6	64	36	189	46	28	6	77	9	166	30	62
7	76	16	203	46	28		90	0	167	h ⁱ	h ⁱ
8	87	23	217	46	28					h ⁱ	h ⁱ
9	9	0	231	46	28					h ⁱ	h ⁱ

Leo

Scorpi

M	15	30	102	30	66	38	M	47	40	111	0	10
2	20	20	116	12	44	41	2	49	40	116	20	81
3	28	28	130	17	44	41	3	55	48	120	24	71
4	36	12	144	17	44	41	4	62	48	125	28	61
5	44	17	158	17	44	41	5	69	48	130	32	51
6	52	7	172	10	46	41	6	77	0	135	36	41
7	60	27	186	39	46	41						
8	68	0	200	36	46	41						
9	76	0	214	36	46	41						

Virgo

Sagittarij

M	24	20	111	0	82	22	M	46	30	102	70	88	22
2	27	h	125	38	68	1	2	48	34	116	39	88	22
3	30	24	139	49	68	1	3	55	41	129	23	88	22
4	37	14	153	10	68	1	4	62	41	139	47	88	22
5	44	0	167	40	68	1	5	69	41	147	47	88	22
6	52	4	181	34	68	1	6	77	0	157	46	88	22
7	60	9	195	30	68	1							
8	68	9	209	30	68	1							
9	76	0	223	30	68	1							

Camini

Arcturi

H ^o Arauc ^m Ang ^o Ang ^o				H ^o Arauc ^m Ang ^o Ang ^o			
orientat ^m occident ^m				orientat ^m occident ^m			
M	49	h	90	0	76	h	
2	52	70	113	46	76	h	
3	55	12	127	46	76	h	
4	58	22	141	46	76	h	
5	61	32	155	46	76	h	
6	64	42	169	46	76	h	
7	67	52	183	46	76	h	
8	70	0	197	46	76	h	
9	73	0	211	46	76	h	

Aquarij

Tauri

M	46	1	77	70	63	2
2	48	14	91	39	63	2
3	50	28	104	23	63	2
4	52	41	117	7	63	2
5	54	55	130	29	63	2
6	56	0	143	43	63	2
7	58	14	156	57	63	2
8	60	28	169	71	63	2
9	62	41	182	85	63	2

M	24	20	69	0	22
2	27	h	83	38	22
3	30	24	97	52	22
4	33	38	110	66	22
5	36	52	124	80	22
6	39	0	138	94	22
7	42	14	152	108	22
8	45	28	166	122	22
9	48	41	180	136	22

Pisces

Gemini

M	47	40	69	0	h	10
2	49	42	83	14	h	10
3	51	44	97	28	h	10
4	53	46	111	42	h	10
5	55	48	125	56	h	10
6	57	50	139	70	h	10
7	59	52	153	84	h	10
8	61	54	167	98	h	10
9	63	56	181	112	h	10

M	15	30	111	0	40	28
2	20	20	125	38	40	28
3	28	28	139	49	40	28
4	36	12	153	10	40	28
5	44	17	167	20	40	28
6	52	7	181	30	40	28
7	60	27	195	40	40	28
8	68	0	209	50	40	28
9	76	0	223	60	40	28

Arauc^m orientat^m Angu. occident^m

110	Araun				Angulox occiden				110	Angulox Angulox			
	occident				occident					occident			
1	17	h	h	30	0	h7	28	M	40	113	h7	h7	44
2	21	18	18	1	0	41	31	1	41	124	h7	84	44
3	30	17	17	138	29	47	31	2	42	124	h7	84	44
4	41	37	37	144	18	74	42	3	42	143	8	74	34
5	52	24	24	144	38	74	22	4	42	143	8	68	34
6	63	47	47	144	38	74	22	5	42	143	8	64	34
7	74	48	48	141	30	78	30	6	42	162	h7	64	34
8	85	70	70	137	26	41	44						
9	90			134									

Leois

M	20	26	102	0	73	h7
1	24	h	h	0	h8	0
2	31	37	h	0	h1	10
3	41	8	h	h0	48	h1
4	54	19	h	h8	49	h1
5	64	30	h	h8	h1	h1
6	76	40	h	24	h1	h1
7	87	50	h	h8	h1	h1
8	90	0	h	h8	h1	h1

Virgini

M	29	16	111	0	89	30
1	32	h	h	30	84	30
2	39	h	h	0	66	30
3	44	30	h	74	66	30
4	50	h	h	160	66	30
5	58	h	h	160	66	30
6	82	h	h	160	66	30
7	90	0	h	168	h9	0
8						
9						

Scorpi

M	h2	36	111	0	97	14
1	h4	23	124	46	84	h
2	h4	23	124	46	84	h
3	h4	23	124	46	84	h
4	h4	23	124	46	84	h
5	h4	23	124	46	84	h
6	h4	23	124	46	84	h
7	h4	23	124	46	84	h
8	h4	23	124	46	84	h
9	h4	23	124	46	84	h

Sagittarij

M	61	26	102	30	84	7
1	63	0	116	24	84	7
2	67	0	116	24	84	7
3	67	0	116	24	84	7
4	67	0	116	24	84	7
5	67	0	116	24	84	7
6	67	0	116	24	84	7
7	67	0	116	24	84	7
8	67	0	116	24	84	7
9	67	0	116	24	84	7

Pisium

M	h2	36	69	0	h4	14
1	h4	23	82	46	43	h
2	h4	23	82	46	43	h
3	h4	23	82	46	43	h
4	h4	23	82	46	43	h
5	h4	23	82	46	43	h
6	h4	23	82	46	43	h
7	h4	23	82	46	43	h
8	h4	23	82	46	43	h
9	h4	23	82	46	43	h

Aquarij

M	04	47	90	0	77	37
1	06	16	102	0	66	26
2	06	16	102	0	66	26
3	06	16	102	0	66	26
4	06	16	102	0	66	26
5	06	16	102	0	66	26
6	06	16	102	0	66	26
7	06	16	102	0	66	26
8	06	16	102	0	66	26
9	06	16	102	0	66	26

Taurij

M	29	16	69	0	47	30
1	32	h	70	30	30	30
2	34	22	104	30	32	30
3	49	3	114	0	24	0
4	49	h0	118	7	14	h2
5	71	h	119	24	18	36
6	82	22	8	40	7	20
7	90	0	10	h9	21	1
8						
9						

Geminorij

M	20	26	77	30	48	h4
1	24	1	106	6	33	0
2	32	37	122	0	26	10
3	43	8	128	h0	24	h2
4	44	19	131	h	24	h2
5	65	36	130	8	24	h2
6	76	46	128	26	26	36
7	87	24	124	6	30	h4
8	90	0	127	6	31	h4
9						

Libra

M	40	h6	66	9	h0	3
1	43	8	82	h	h6	22
2	44	7	84	h6	h6	22
3	47	42	104	26	26	h2
4	67	h0	111	h	21	13
5	78	h	114	17	19	1
6	90	0	115	13	17	5
7						
8						
9						

Scorpi

M	01	26	77	30	h4	h6
1	03	0	90	h	31	h6
2	07	24	101	20	73	h0
3	14	13	111	70	h0	h4
4	21	48	118	40	h4	h4
5	30	0	123	0	h4	h4
6						
7						
8						
9						

Sagittarij

M	h2	36	69	0	h4	14
1	h4	23	82	46	43	h
2	h4	23	82	46	43	h
3	h4	23	82	46	43	h
4	h4	23	82	46	43	h
5	h4	23	82	46	43	h
6	h4	23	82	46	43	h
7	h4	23	82	46	43	h
8	h4	23	82	46	43	h
9	h4	23	82	46	43	h

H^o Arcuum Angulor^o Angulor^o
oriental^o occidental^o

6

M	24	32	102	30		
1	24	29	124	41	8	11
2	34	48	140	47	24	13
3	44	37	148	49	46	44
4	54	14	141	47	43	43
5	64	24	144	20	44	41
6	74	34	144	24	44	41
7	84	40	144	24	44	41
728						

H^o Arcuum Angulor^o Angulor^o
occident^o oriental^o

M	46	41	111	0	98	29
1	49	19	123	11	87	44
2	52	49	134	16	78	48
3	59	42	145	12	72	44
4	67	46	144	36	67	44
5	78	0	144	43	67	44
6	87	0	144	43	67	44
7	90	0	144	43	67	44

Virgins

M	0	22	111	0	44	
1	11	43	129	14	42	10
2	22	44	144	30	44	29
3	33	46	151	31	44	29
4	44	44	154	31	44	29
5	55	44	154	31	44	29
6	66	44	154	31	44	29
7	77	44	154	31	44	29
8	88	44	154	31	44	29
9	99	44	154	31	44	29
10	100	44	154	31	44	29
11	111	44	154	31	44	29
12	122	44	154	31	44	29
13	133	44	154	31	44	29
14	144	44	154	31	44	29
15	155	44	154	31	44	29
16	166	44	154	31	44	29
17	177	44	154	31	44	29
18	188	44	154	31	44	29
19	199	44	154	31	44	29
20	200	44	154	31	44	29
21	211	44	154	31	44	29
22	222	44	154	31	44	29
23	233	44	154	31	44	29
24	244	44	154	31	44	29
25	255	44	154	31	44	29
26	266	44	154	31	44	29
27	277	44	154	31	44	29
28	288	44	154	31	44	29
29	299	44	154	31	44	29
30	300	44	154	31	44	29
31	311	44	154	31	44	29
32	322	44	154	31	44	29
33	333	44	154	31	44	29
34	344	44	154	31	44	29
35	355	44	154	31	44	29
36	366	44	154	31	44	29
37	377	44	154	31	44	29
38	388	44	154	31	44	29
39	399	44	154	31	44	29
40	400	44	154	31	44	29
41	411	44	154	31	44	29
42	422	44	154	31	44	29
43	433	44	154	31	44	29
44	444	44	154	31	44	29
45	455	44	154	31	44	29
46	466	44	154	31	44	29
47	477	44	154	31	44	29
48	488	44	154	31	44	29
49	499	44	154	31	44	29
50	500	44	154	31	44	29
51	511	44	154	31	44	29
52	522	44	154	31	44	29
53	533	44	154	31	44	29
54	544	44	154	31	44	29
55	555	44	154	31	44	29
56	566	44	154	31	44	29
57	577	44	154	31	44	29
58	588	44	154	31	44	29
59	599	44	154	31	44	29
60	600	44	154	31	44	29
61	611	44	154	31	44	29
62	622	44	154	31	44	29
63	633	44	154	31	44	29
64	644	44	154	31	44	29
65	655	44	154	31	44	29
66	666	44	154	31	44	29
67	677	44	154	31	44	29
68	688	44	154	31	44	29
69	699	44	154	31	44	29
70	700	44	154	31	44	29
71	711	44	154	31	44	29
72	722	44	154	31	44	29
73	733	44	154	31	44	29
74	744	44	154	31	44	29
75	755	44	154	31	44	29
76	766	44	154	31	44	29
77	777	44	154	31	44	29
78	788	44	154	31	44	29
79	799	44	154	31	44	29
80	800	44	154	31	44	29
81	811	44	154	31	44	29
82	822	44	154	31	44	29
83	833	44	154	31	44	29
84	844	44	154	31	44	29
85	855	44	154	31	44	29
86	866	44	154	31	44	29
87	877	44	154	31	44	29
88	888	44	154	31	44	29
89	899	44	154	31	44	29
90	900	44	154	31	44	29
91	911	44	154	31	44	29
92	922	44	154	31	44	29
93	933	44	154	31	44	29
94	944	44	154	31	44	29
95	955	44	154	31	44	29
96	966	44	154	31	44	29
97	977	44	154	31	44	29
98	988	44	154	31	44	29
99	999	44	154	31	44	29
100	1000	44	154	31	44	29

Sagittarij

M	64	31	111	0	98	29
1	66	31	111	0	98	29
2	70	48	124	21	71	41
3	77	14	131	19	64	40
4	84	20	140	20	61	39
5	90	0	143	21		

libre

Libra						Scorpio					
H ^o Arcuum			Angul ^o Angul ^o			H ^o Arcuum			Angul ^o Angul ^o		
orientem			occidentem			orientem			occidentem		
M	24	41	4	0	68	16	48	32	126	101	12
1	27	30	11	7	63	13	44	29	121	98	9
2	34	37	18	14	58	10	40	26	116	95	6
3	41	44	25	21	53	7	36	23	111	92	3
4	48	51	32	28	48	4	32	20	106	89	0
5	55	58	39	35	43	1	28	17	101	86	0
6	62	65	46	42	38	0	24	14	96	83	0
7	69	72	53	49	33	0	20	11	91	80	0
8	76	79	60	56	28	0	16	8	86	77	0
9	83	86	67	63	23	0	12	5	81	74	0
10	90	93	74	70	18	0	8	2	76	71	0

Leois

M	28	2	102	30	82	12
1	30	32	104	32	84	14
2	36	38	110	38	90	20
3	41	43	116	44	96	26
4	47	49	122	50	102	32
5	53	55	128	56	108	38
6	59	61	134	62	114	44
7	65	67	140	68	120	50
8	71	73	146	74	126	56
9	77	79	152	80	132	62
10	83	85	158	86	138	68

Virgins

M	36	42	111	0	94	11
1	38	44	113	2	96	13
2	44	50	119	8	102	19
3	50	56	125	14	108	25
4	56	62	131	20	114	31
5	62	68	137	26	120	37
6	68	74	143	32	126	43
7	74	80	149	38	132	49
8	80	86	155	44	138	55
9	86	92	161	50	144	61
10	92	98	167	56	150	67

Scorpij

M	60	11	111	0	99	14
1	62	13	113	2	101	16
2	68	19	119	8	107	22
3	74	25	125	14	113	28
4	80	31	131	20	119	34
5	86	37	137	26	125	40
6	92	43	143	32	131	46
7	98	49	149	38	137	52
8	104	55	155	44	143	58
9	110	61	161	50	149	64
10	116	67	167	56	155	70

Sagittarij

M	60	12	102	30	92	11
1	62	14	104	32	94	13
2	68	20	110	38	100	19
3	74	26	116	44	106	25
4	80	32	122	50	112	31
5	86	38	128	56	118	37
6	92	44	134	62	124	43
7	98	50	140	68	130	49
8	104	56	146	74	136	55
9	110	62	152	80	142	61
10	116	68	158	86	148	67

Libra						Scorpio					
H ^o Arcuum			Angul ^o Angul ^o			H ^o Arcuum			Angul ^o Angul ^o		
orientem			occidentem			orientem			occidentem		

M	72	23	90	0	79	45
1	74	25	92	2	81	47
2	80	31	98	8	87	53
3	86	37	104	14	93	59
4	92	43	110	20	99	65
5	98	49	116	26	105	71
6	104	55	122	32	111	77
7	110	61	128	38	117	83
8	116	67	134	44	123	89
9	122	73	140	50	129	95
10	128	79	146	56	135	101

Aquarij

M	69	20	77	30	67	11
1	71	22	79	32	69	13
2	77	28	85	38	75	19
3	83	34	91	44	81	25
4	89	40	97	50	87	31
5	95	46	103	56	93	37
6	101	52	109	62	99	43
7	107	58	115	68	105	49
8	113	64	121	74	111	55
9	119	70	127	80	117	61
10	125	76	133	86	123	67

Tauri

M	36	42	60	0	43	14
1	38	44	62	2	45	16
2	44	50	68	8	51	22
3	50	56	74	14	57	28
4	56	62	80	20	63	34
5	62	68	86	26	69	40
6	68	74	92	32	75	46
7	74	80	98	38	81	52
8	80	86	104	44	87	58
9	86	92	110	50	93	64
10	92	98	116	56	99	70

Pisium

M	60	12	64	0	47	14
1	62	14	66	2	49	16
2	68	20	72	8	55	22
3	74	26	78	14	61	28
4	80	32	84	20	67	34
5	86	38	90	26	73	40
6	92	44	96	32	79	46
7	98	50	102	38	85	52
8	104	56	108	44	91	58
9	110	62	114	50	97	64
10	116	68	120	56	103	70

Geminorj

M	28	2	77	30	47	14
1	30	4	79	32	49	16
2	36	10	85	38	55	22
3	42	16	91	44	61	28
4	48	22	97	50	67	34
5	54	28	103	56	73	40
6	60	34	109	62	79	46
7	66	40	115	68	85	52
8	72	46	121	74	91	58
9	78	52	127	80	97	64
10	84	58	133	86	103	70

Sed negotio de angulis absolutio sequeretur ut distantias
 illustrium orbium secundum longitudinem ac latitudi-
 nem ad apparentia computaremus sed hoc negotium
 cum per se precipuum sit & geographice tam connec-
 tur solum id atque lectum ante oculos ponemus in quo se-
 quemur eos qui quam maxime possibile sit hoc genus histo-
 ric tradiderunt alacremusque quot gradibus illustres sin-
 gule urbes secundum meridianum per eas descriptum distat
 ab equinoctiali & quot gradibus meridianus singularem urbem
 ad orientem uel occidentem in equinoctiali distat qui per alexan-
 driam designatur ad hunc enim nos computationum accommo-
 data tempora sunt Nunc uero si supponitur illud dicendum pu-
 tauimus quod quocumque uolumus definitam determinatam
 que horam in aliquo loco certo considerare que in eodem tempore
 in alio loco fuerit Cum meridianus sui diuersi sint
 Cum meridianus sui diuersi sint capiendi sunt gradus ineq-
 uoetali quibus alter ab altero distat & totidem equinoctiali
 bus temporibus supponitur loci hoc additis aut subtrahitis ha-
 bebimus horam quam in proposito loco querimus tunc aut
 addemus quando locus ubi hora queritur orientalius subtra-
 hemus uero quando occidentalius quam alexandria est:

EXPLICIT LIBER SECVNDVS
 INCIPIT CNIM TERTIVS
 FOELICITER:

DE MAGNITVDINE ANI- MI TEMPORIS

Um in superioribus quae diuersaliter
 ac mathematicae de celo ac terra & ad
 hac declinatione obliqui solarisq; circuli
 ac de accidentibus ei particulariter tam
 orbe recto quam in declinatione per singulas
 habitationes doctrina iam scripta sit
 sequi demum arbitramur ut de sole ac
 luna uerba faciamus & accidentia motuum suorum inuesti-
 gemus tam apparentia quae ceteris stellis accidere cog-
 nantur nisi prius de sole ac luna dicamus absolute inue-
 niri nequeunt sed de his etiam negotium de motu solis
 praecipit sine quo quae lune accidunt latius tractare non
 possumus *de magnitudine autem temporis & de particularibus se lis equalibus quod moribus*
 Um igitur ceterorum omnium de sole demonstrantur
 inquisitio anni temporis prima sit praeceptorum quid hac
 dere dubitationes diuersasq; sententias ab illis ipsis discere co-
 uenit & praecipue ab hipparco viro et industrie magne et
 veritatis amico quem maxime in dubitationem impellit quoniam
 per restitutiones quid quae in solstitiis & equinoctiis fuerint in-
 uenitur tempus annum 365 diebus cum quarta vni-
 additione per eas uero quae a fixis stellis considerantur magis
 unde conat fixarum quoque stellarum orbe quod tardissime
 ad sequentia progrediatur & erraticas ad sequentia eius
 motus a quo prima sit circumductio per illum circulum qui
 per utroque polos equinoctialis dico atque obliqui descri-
 bitur quod ita se habet quae illis etiam accidunt nisi de sole
 ac luna prius dixerimus penitus perspicere nequeunt in prae-
 autem consideratione nihil aliud respiciendum tempus an-

num solis tempus inueniatur putamus qd ipius sol ad seipm
id est ad obliquum a seipso factum arcum restitutionem dis-
finendum enim tempus annuum est quo ab obliquo immobili
huius arcus puncto ad sequentia sol motus ad id redit
ita huius restitutionis principia: Nam siue mathematice
ratione consideramus nec convenientiorem restitutionem
inuenimus q illa quae ad eundem aspectum tam locali-
quam temporaliter solem reducit qui aspectus uel ad ori-
zontal uel ad meridianum uel ad magnitudines dierum
actuum perspicit nec alia initia in obliquo circulo sed
sola quae per accidens a solstitialibus & equinoctialibus punctis
determinantur siue naturalius conijcere quispiam uult nec
ydonam magis restitutionem q illam reperiet quae a simili
aeris temperie ad similem & ab iisdem temporibus ad eadem
solem reducat nec alia principia q ea sola quibus tempora ma-
xime discernuntur Accedit q restitutione quae ad fixas
stellas inspicit & pp alia multa inconueniens uidetur
& maxime quia etiam orbis suus ad ipsius celi sequentia
ordinate progredi conspiciat quacum ita se habeant nihil
prohiberet tantum esse sol annuum tempus dicere iquato
ad saturni uerbi gra uel aliam erraticam stellam sol motu
suo rediret & sic multarum diuersarumq magnitudinu
tempus annuum erit: qual obres conuenire arbitramur
ut id annuum solis tempus exsternemus quod ab obser-
uationibus quam maxime antiquis a solsticio uel equinoctio
ad idem inueniantur: Verum qm hipparchy perturbari etia
ab hac restitutione uidetur pp continuarum inequalitate
obseruationum conabimur breuiter ostendere nullam
hinc merito perturbationi fieri firmam quid rationem
q annua tempora no sint inequalia Inde cepimus q
etiam ipi per instrumenta continuas solsticia & equinoctia
obseruauimus nec differre annos quantate qua
cura digna sit ad inuenimus sed tantum ferme quatuor

penes instrumentorum constructionem atque portionem
errare possibile est coniecturam autem ab hipparchy compu-
tationibus fecimus q hic inequalitatum error magis obser-
uationum quam rei sit Nam pnum in libro de mutatione
solstitialium & equinoctialium pntorum cum est huius bre-
uitaliaque solsticiaque continue atque diligenter obserua-
ta putabat exposuisset statim non tantam in illis esse
differentiam ut praeperea inequalitas in annuo tempore
ponenda sit His uerbis ex his obseruationibus patet por-
tas ad modum horum differentias annorum fuisse Sed
solsticialibus spero nec nos neq archimedes in obseruatione
atque computatione ad quartam usque partem diei exrasse
exacte tamen inequalitas annui temporis ab arcu illa heret
quae in fornice quadrata sit enim uocatur alexandria
collocatur est intelligi potest: dies enim mea equinoctialis
significari uidetur illo in quo incipit ab alta parte cauae
supra illam post hoc autem naturalium equinoctiorum
tempora exactissime obseruatorum exposit in 17° qd anno
tertie secundum calippum periedi 30 die messorie tria
sol occasum & post tres annos in anno 4to in pmo dierum
intercalarium in mane ann in meridie opportuisset ita
quarta diei parte distorare uidetur & post annum id
trigigesimo primo anno hora diei sexta quod etiam
ad prioris anni obseruationem sequebatur deinde post
annos 47 anno uidelicet 32° tertio inter calarum die
in media nocte quam dies quartus sequebatur cum ma-
ne in opportuisset ita quarta rursus diei parte disce-
pauit post hoc uerena etiam equinoctia simili diligenter
obseruata exponit in 30° quid & secundo anno tertie
& secundum calippum periedi 27° die merie in mane
& arcu illa inquit quae in alexandria est circa quatuor
horam equaliter ex utraque fuit parte illuminata ut
istud etiam equinoctium differentiter obseruatum n.

horis proxime differat. Sequētia quoque ait usque ad tri-
 gesimum septimum annum quartae partis additioni conue-
 misse & post .v. noctem ad quam trigesima sequebatur
 vernalis aequinoctium fuisse quod tamen observationi
 trigesimali secundi anni conveniebat cum ceteris quoque
 observationibus quae inde usque ad quinquagesimum ante
 seculum sunt. factum enim prima tamen nocte die noctali solis
 equinoctium fuit post unum diem cum dimidio & quarta
 proxime quam in quadraginta^{mo} tertio anno quod intermedium
 septem annis proportionaliter convenit nec ergo in his obse-
 vationibus magna differentia facta est cum tamen posset
 non solum in tropicis observationibus verum etiam in egno-
 rialibus error aliquis accidere usque ad quartam unius
 diei partem. Nam si ter millesima & sexcentesima soluti
 particula circuli qui per polos equinoctiales describitur
 sit aut divisio instrumentorum sub exacta ratione diver-
 sificabitur hunc secundum longitudinem accessum solis aequi-
 noctiales proportionales quarta parte gradus unius in
 obliquo circulo secundum longitudinem motus edequat ut
 discrepantia usque ad quartam proxime diei unius fiat pre-
 terea maior error accidere potest quando per instrumenta
 sunt observationes quae non in observationum ipsarum tem-
 pore exacte posita sunt sed iam olim a certo principio sit
 constituta ut ad longum tempus firma permanant. Solet
 enim fieri longitudine temporis occulta instrumentorum
 huius commotio ut in arcu illis eneis apud nos in palestra
 quae videntur in equinoctialis circuli superficie positam
 hinc perspicere quispiam poterit adeo enim diligenter
 nobis observantibus sitis earum lapsus esse videtur & maxime
 maioris atque vetustioris ut non nunquam etiam bis in
 eisdem equinoctiis eae superficies ipsae illuminatae sunt.
 Sed talium nihil etiam hipparchus ipse dignum fide argu-
 mentum quo de inaequalitate anni temporis suspicari pos-

53
 simus afferre putat a quibusdam autem lune defectibus inueni-
 le computando ait quod inaequalitas anni temporis cum ad medium
 perspicatur non maiorem habet differentiam die dimidia-
 ta & quarta ipsius parte id si sit se habet neque auctoris ipse
 fallum inueniretur. Examinatione indigere per quosdam
 enim defectus lune prope stellas fixas factos computavit
 quantum stella quae spica vocatur in singulis annis autumale
 punctum praecedat & per hoc arbitratum inuenisse aliquando
 minuta sua 630 ad summum graduum aliquando h. iij. distantia
 eius fuerit. hinc autem colligit quod non sit possibile spicam
 in tam brevi tempore tantum progressum fecisse necessarium
 esse solem a quo fixarum loca ipse considerabat non equali resti-
 tutionem in tempore facere. sed fugit ipsum quod cum nullo modo
 progredi computatio possit nisi locus solis quem in eclipsi
 tenet supponatur ipse ad hoc accipiens semper solsticia &
 equinoctia exacte in illis annis observata manifestum facit
 nullam praeter quartae partis additionem in comparatione anno-
 rum esse differentiam. Nam ut uno exemplo pateat ab ob-
 servatione quod eclipsis quae fuit in trigesimo secundo anno ter-
 tiae periodi secundum calippum comprehendisse putat spi-
 cam 6. 30 qui nocturnum autumale ab eclipsi autem quae fuit
 in anno quadragesimo tertio eiusdem periodi h. iij. gradibus
 praecessisse. Et similes ad proportionales computationes vernalia eq-
 uinoctia quae fuerant in illis annis exacte observata conferens
 ut ab equinoctiis quid loca solis in maius eclipsium temporibus
 capiat & ab istis loca lune & a locis lune stellarum loca fi-
 xarum equinoctium quidem trigesimali secundi anni in magna-
 vigesima septima die exacte fuisse asserit. Equinoctium vero
 anni quadragesimali tertij die 29° post mediam noctem ad quod
 dies trigesima sequebatur post duos cum dimidio dies & quar-
 tam fere diei partemque in trigesimo secundo anno fuit
 quod certe fuit quarta pars sola singulis undecim annis qui
 interfuerant addita. Si ergo nec maiori nec minori tem-

quam additione quarte sol ad propoſita equinoctia rediit nec
ſpicam in tam paucis annis per 1 ih. gradum motam fuiſſe
poſſibile quomodo non eſt abſurdum ſubiectis computata principis
ad reſutationem eorum accipe a quibz conſtituta ſunt: &
cauſam qd impoſſibile ſit tantum motum ſpicam feiſſe quauis
plura ſintque poterant tantum errorem attuliſſe nulli tamen
alii accomodare quali ſolis ex poſitis equinoctiis tanquam ſimul
exacte & non exacte obſeruatis magis enim poſſibile uidebitur
uel lune in ipſis eclipticis ad proximas ſtellarum diſtancias
ſimplicius fuiſſe coniectas qd uel computationes autem
diuerſitatum ipſius lune apparentium locorum conſideratio-
nem aut motus ſolaris ab equinoctialibus ad media eclipticę
tempora non uere uel non exquiliſſe captoſ fuiſſe ſed arbitror
ipſum cognouiſſe nulla in iſtis cauſam tanti eſſe ut ſecunda
poſſit in equalitatem ſoli adiuungere. amore autem veri-
tatis dum taxat noluiſſe quicquam tacere quod in huius
ſuſpitionem poſſit inijcere ita enim ſuppoſitionibus iſtis in ſole
ac luna uidentur quali una eademque ſit in ſole in equalitas
quæ ad ſolſticia & equinoctia ſimul cum annuo tempore reſti-
tuatur nec enim qm equalium temporum ex poſiti ſolis redi-
tus ſupponuntur uidemus ea que in eclipticis apparent ullo
cura digno diſſerre a computatis ſecundum ex poſita poſitiones
qd certe ſenſibile ad modum triſi equario in equalitatis anni
temporis adhiberetur etiam ſi ſumus ſolummodo gradus et
horarum proxime duarum equinoctialium eſſe ex his igitur
omnibus & ab eis que nos in continuis equinoctiis compre-
hendimus nec magnitudinem anni temporis in equalem
inuenimus ſi ad unum quida nec modo ad ſolſticia & et
equinoctia puncta modo ad extremas ſtellas per ſpicam
nec idoneum magis reditum eo qui ab aliquo ſolſticiali uel
etiam quodam alio puncto circuli obliqui ad idem rursus de-
ferat ſolem conuenire qd omnino putamus ut qua maxie
ſimpliciſſimis ſuppoſitionibus apparentia demonſtreemus dūmo

54
nihil dignum cura huic nro propoſito per obſervationes repug-
et igitur tempus annuum quod ad ſolſticia & equinoctia collatum
perſpicitur minus eſt qd 36 dies quarta qd parte diei: ad apum
nobis eſt etiam per ea que hipparchus demonſtrauit qd autem
minus eſt non poſſumus exactiſſime accipe cum additio quarte
paret ad plures annos immutabilis pp minimam eius diſſerre
permanere uideatur: & propterea longioris temporis compa-
ratione poterit ad inueniri eam magnis annis qui inter erunt
diſtribuire oportebit qm tam in multis quam in paucis annis
eadem eſſe cognoscatur quæ tamen reſtitutione tanto exquiliſſime ſta-
pietur quanto longius maiusqz inter obſervationes fuerit
tempus quod non huic ſolum uerum etiam ceteris reſtitutionibus
accedit nam qui pp obſervationum etiam ſi exquiliſſe adhibent
inſtabilitatem error ſit quauis paruus & nullus fere quam
in breui tempore apparentibus in paucaſſe tamen diuulſis annis
maior in uno anno eſſiat & qui in longiore hinc a tempore
colligitur ſimile in ipſis autem minor quare ſatis eſſe conſemus
ſi quantum qd inter meſes & exquiliſſe priorum obſeruatio-
nes inter fuit tempus reſtitutionibus iſtis affere pot tantum
ipſi quoqz afferre conemur nec ex ponte exactam examinationem
negligamus. Veritatem autem que a tota temporis perpe-
tuitate aut a multiplici tempore obſervationum hinc pot
aliis relinquendum putamus uetulaſſe igitur qd eſt uo-
ſolſticia metonis & euctemonis & poſtea marſilarchi tempori-
bus obſeruata iſis conferenda ſunt quæ nris fuerunt tempori-
bus Sed qm ſolſtiorum obſeruaciones difficile diſcernunt
& ad hoc qm quas illi tradiderunt non exquiliſſe capte ui-
dentur quod etiam hipparchi iudicio comprobatur eas quide
pretermiſimus uel autem ſumus equinoctiorum obſeruatio-
nibus & maxie hipparchi quas exquiliſſe ſine ab ipſo captas pu-
tamus & nris quas inſtrumentis cepimus quorum conſtructio-
nem in primo libro docuimus quibz inuenimus uno die plus
quam additio quarte pſis ad 36 dies poſtulat intereris

proxime annis solstitia & equinoctia facta fuisse Nam in trigesimo
secundo anno tertie secundum calippum periodi autumnale hip-
parcus equinoctium & quatuordecim observatum significavit com-
putasse quod aut factum fuisse tertia inter calaxum die in
matia nocte ad quam dies quatuordecim sequebatur & fuerunt an-
ni 778. ab alexandri morte deinde post 284 annos tertio
antonij anno qui est 463 a morte alexandri exactissime
ipso observavimus autumnale vixit equinoctium 19 athye
post unam proxime hora a solis ortu factum antecessit
igitur restituitio in 28 h annis egyptiis singuli 36 h. dies
solum habent diebus 70 & quarta & vigesima proxime
unius diei parvula pro diebus 71 h. que pro quarta pre
predictis annis adduntur Quare proxime prius factum
est quam additio quare flagitat pars vno die vigesima
proxime parte minus Rursum in predicto 324 anno tertie
secundum calippum periodi equinoctium vernale ait hip-
parcus exactissime observatum 27 meche in mane fac-
tum fuisse & sunt anni ab alexandri morte equinoctium
vernale nos invenimus septimo die pachon post meridiem
vna proxime hora ut hic etiam redditus 70 et quarta vigi-
ma que proxime totidem videlicet diebus antecesserit pro 71 h.
diebus quas pro quarta 28 h. anni flagitabant prius ergo
etiam hic vernale equinoctij luno vno die fuit vigesima
parte minus Quare quoniam eadem proportio est 700 annorum
ad 28 h & diei unus ad unam vigesima parte minus colligit
quod intercentis proxime annis redditus solis ad equinoctia-
lia puncta vno die additionem quare per predicta quod si est
a solstitium estivale quod metonem euctemonem que te-
poribus simplicius fuerat observatum veritatis gratia exqui-
tam observationem nostram contulerimus idem invenie-
mus illud enim apseude magistratum athenis gerere
21 die famenoth secundum egyptios in mane fuit. Nos aut
in dicto 463 anno ab alexandri morte exactissime copu-

55
tavimus 41 die messori post mediam noctem quam xii.
sequebatur proxime factum & sunt a solstitio estivale capto
in magistratu apseude usque ad observatum ab aristarco
in anno ho prime secundum calippum periodi ut etiam
hipparchus asserit anni 772 addito autem ho anno 4
est xlii annus a morte alexandri usque ad 463 nre ob-
servatoris annus sunt anni 419 In omnibus igitur totius
distantie 471 annis si estivale solstitium ab euctemo-
ne observatum sub magistratu apseude 21 die famenoth
factum fuit in annis egyptiacis 471 accesserunt dies
40 si proxime pro 742 41 quos 471 anni additioe quare
te flagitat duabus minus duodecim parte diebus unde sic
quoque patet in sexcentis annis duos plenos proxime dies quare
te additionem solstitium precessisse multis quoque aliis obser-
vationibus idem accidere nos invenimus et a hipparcho
quoque videmus sepe numero huius consentire Nam in libro
de magnitudine anni cum estivale observatum ab aristarco
solstitium ho anno prime secundum calippum periodi exeu-
te illi comparasset solstitio quod ipse 43 anno tertie secundum
calippum periodi exeuente cepit sic aut per spicuum igitur
est quod in 742 h. annis citius quam additio quare postulat
solstitium factum est media parte nocturni diurnique
temporis simul Rursum in libro de inter calaxibus mensi-
bus & diebus cum predictasset secundum metonem eucte-
monemque spatium anni 36 h diebus & quarta et 76ma
partem unius diei contineri secundum calippum vero 36 h.
cum quarta solum in verbis prosequitur nos vero menses
quidem totidem in 4 annis solatibus contineri viximus
quot etiam illi Annum autem etiam quarta parte minus
precedere trecentis diei parte invenimus ita secun-
dum metonem quidem trecentis annis h. dies desunt
secundum calippum vero vna solum modo Deinde opiniones
suas per librorum suorum titulos reperens sic ait Stri-

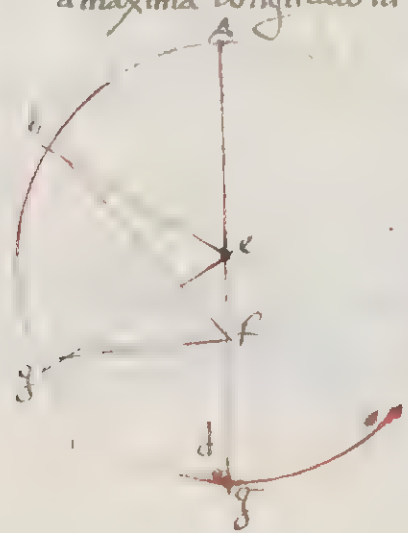
[illegible]

Men les	gr ^{us}	p ^a	2 ^a	3 ^a	4 ^a	5 ^a	6 ^a
30	29	34	8	36	36	1h	30
60	49	8	17	13	12	37	30
90	88	40	24	49	48	46	30
120	118	16	34	26	21	2	30
150	147	40	43	39	37	17	30
180	177	24	m	16	15	33	30
210	206	49	0	m	40	48	30
240	236	33	17	24	40	49	30
270	266	7	17	24	40	49	30
300	296	41	26	6	2	35	30
330	324	14	34	42	38	48	30
360	354	49	43	19	14	2	30
dies america	gr ^{us}	p ^a	2 ^a	3 ^a	4 ^a	5 ^a	6 ^a
1	0	m	8	17	13	12	31
2	1	48	16	34	26	27	32
3	2	52	24	m	39	46	33
4	3	56	33	41	42	50	34
5	4	64	41	49	49	56	35
6	5	74	49	57	56	64	36
7	6	82	57	64	64	72	37
8	7	92	64	72	72	80	38
9	8	102	72	80	80	88	39
10	9	112	80	88	88	96	40
11	10	122	88	96	96	104	41
12	11	132	96	104	104	112	42
13	12	142	104	112	112	120	43
14	13	152	112	120	120	128	44
15	14	162	120	128	128	136	45
16	15	172	128	136	136	144	46
17	16	182	136	144	144	152	47
18	17	192	144	152	152	160	48
19	18	202	152	160	160	168	49
20	19	212	160	168	168	176	50
21	20	222	168	176	176	184	51
22	21	232	176	184	184	192	52
23	22	242	184	192	192	200	53
24	23	252	192	200	200	208	54
25	24	262	200	208	208	216	55
26	25	272	208	216	216	224	56
27	26	282	216	224	224	232	57
28	27	292	224	232	232	240	58
29	28	302	232	240	240	248	59
30	29	312	240	248	248	256	60

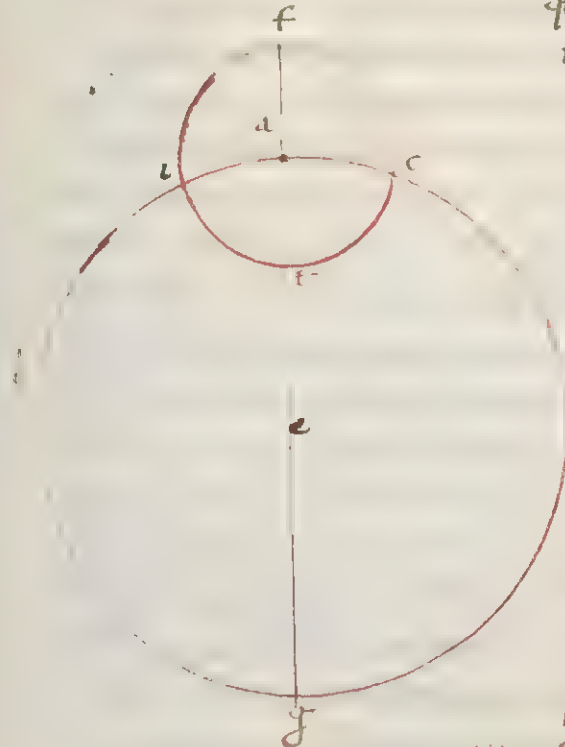
De suppositionibus equalis circularisque motus. ca. iij.

Un autem sequatur ut in equalitatem in solari motu apparentem demonstramus vniuersaliter. precedunt quod erraticarum quoque stellarum ad successionem signorum motus sicut & vniuersa totius latitudo ad precedenda equalis omnes sunt circularisque natura id est omnes linee quae stellas aut arcus earum circumducere intelliguntur. omnibus semper equalibus temporibus equalis angulos ad centro aut libet arculationis intercipiunt que autem in equalitates in ipis apparent esse penes positiones atque ordines arcuorum quibus mouet quae sunt in sphaeris earum efficiuntur. nec aliterum apertu peruenit iparum pp. apparentium confusum ordine illo modo ipa re accidit causa vero ut in equaliter moueri uideantur dualibus maxime primis simplicibus suppositionibus pot. accidere. Nam cum motus iparum ad concentricum mundo & super facie arcus qui per medium signorum est sic aspiciat ut ipse aspectus a centro eius non differat ipa aut non in concentricis mundo arcus equaliter moueri credendum autem in concentricis quid non autem in ipis simpliciter sed malis qui ab ipis deferuntur quique epicycli vocantur utraque enim istarum suppositionum possibile est ut equalibus in temporibus in equalis obliqui arcus mundo concentrici arcus aspectibus nostris pertransiri uideantur. Nam siue in concentricis suppositione intellexerimus concentricum quidem in quo stella equaliter mouetur a b g d. ipius centrum e et diametrum a e d punctum autem f in ipa & mem aspectum ut punctum quidem a maxima longitudo sit d uero minima cum a b & d g

arcus equalis ceperimus conuenimusque tractis lineis b e & b f & g e & g f manifestum hinc erit quod quamuis per uires que a b & g d. arcus equali tempore stellam moueantur in

quales tamen circa f centrum descripti arcus arcus praesentibus uidebuntur: nam cum angulus b e a angulo g e d. equalis sit angulus quidem b f a. utraque ipsorum minor est angulibus uero g f d. maior siue in epicycli suppositione concentrici

quid obliquo a b g d. arcum intellexerimus aut concentricum sit e & diametrum a e g epicyclum uero in eo delatum in quo stella mouetur fit c circa centrum a per spicuum quoque sic erit quod uis epicycli suppositione concentricum quid obliquo a b g d. arcum equaliter per a puncto a. uerbi gratia ad punctum b. & stella quoque ipa per epicyclum tamen quando quid in f & t punctis stella nullam facere ad a centrum epicycli uidebitur

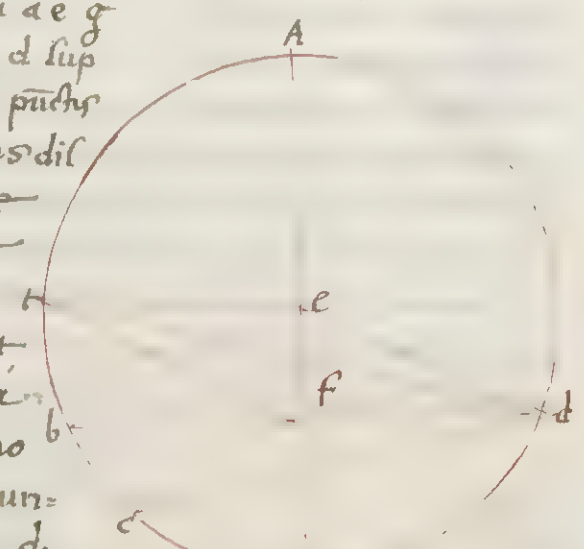
differentia quando uero in aliis non ita. Sed cum erit uerbi gratia in i puncto per a i. arcum equaliter & medium motus excessisse quando uero erit i puncto c minus medio motu per a c arcum meta uidebitur. Sed in suppositione quod concentricis semper euenit ut minimus motus in maxima longitudine fiat maximus hinc minima semper enim angulus a f b. minor est angulo d f g. in ea ueroque per epicyclum utrumque fieri potest nam cum epicyclus ad successionem rursus signorum ut uerbi gratia a puncto a ad punctum b. si stella quidem sit in epicyclo moueat ut minima longitudine ad successionem rursus signorum motus fiat id est a b f ad i. maximus transitus in maxima longitudine fieri uidebitur. Sic enim fit ut et epicyclus & stella ad eadem

Thio. an.

partem moueantur. Sin uero Stelle motus a maxima lon-
gitudine ad precedentia epicycli fiat id est ab f puncto
ad c tunc e contra etiam minimus transiens in longitu-
dine maxima efficietur. Stella enim contrarium epicycli mo-
tum habebit cum ita se habeant illa deinceps preliba-
da sunt q. in erraticis quae dupliciter in eundem motu
facere uidentur utraq. suppositiones iste ut in tractatu
iparum demonstrabimus coniecti possunt. nullis ueroque
simplici uti inaequalitate uidentur una istarum suppositionu
sufficiat. omnia enim quae apparet ex parte per utraq. fieri pos-
sunt cum eadem in utrisq. proportio conseruetur id est qua-
do in excentricitatis suppositione quam habet proportionem
quae inter centra est excentrici circuli & uisus ipsius ad
eam quae est acentro epicycli est ad eam quae est excentrici
hanc in epicycli suppositione habeat quae acentro epicycli
est ad eam quae est acentro circuli deferentis ipsi & ad hoc
quanto stella tempore ad successionem signorum motu
circulum excentricum qui non mouetur per transitu
etiam epicycli quidem uisui concentricum circulum ad
successionem ipse quoque signorum motus per transitu et
stella epicyclum simili uelocitate ita tamen ut motus a maxima
longitudine ad precedentia fiat & autem his ita suppositis ea-
dem ex utraq. suppositione accidit breuiter differentia in-
equalem motum & eum qui uidetur in equalis secundum
quem mediis etiam transitus stellarum intelligitur tunc fit
quando apparens a maxima longitudine distantia quareta
circuli partem intercipit & q. tempus a maxima longitu-
ad ductum usque medium transitum maius est quam ipse
a medio transitu ad longitudinem minimam. Unde in excentri-
ci quod suppositione temp. accidit. An epicycli autem qua-
do motus stellarum a minima longitudine ad precedentia
fit ut tempus a motu minimo ad medium maius sit q.
a medio ad maximum idque ideo qm in utraq. minimus

transitus in longitudine maxima efficiatur quando autem
stella ad successionem epicyclorum a maxima longitudine
circumduci supponuntur tunc a motu maximo ad medium
maius est tempus quam a medio ad minimum idque ideo
qm e contra hic in maxima longitudine maxime transitus
fit. sit igitur primum a b g d. Stelle arcus excentricus
cuius centrum sit e & diameter a e g in qua centrum 30
diaci hoc est uisus ipsius capiat & sic f et apuncto f ad
rectos angulos diametri a e g
protrahantur lineae b f d sup-
ponatq. stella in b & d punctis
esse ut uidelicet apparens dis-
tancia p. quareta utrinque
partem ab a longitudine
maxima distet demon-
strandum est q. m. b. et
d. punctis maxima inter-
equalem & inaequalem mo-
tum differentia fit coniun-
gantur enim e. b. & e. d.
e. igitur quam e. b. f. angulus ad
quatuor rectos habet proportionem eam habet arcus diffe-
rentie inaequalitatis ad totum arcum inde patet qm a e b
angulus equalis motus arcum subtendit. Angulus uero a f b
arcum motus qui in equalis apparet estq. iporum excessus
angulus e b f dico igitur q. neutro iporum maior alius
angulus super arcu differentia circuli a b g d. in linea c f co-
stitui possunt constituantur enim in t & c punctis an-
guli e t f & e c f & coniungantur t d. et c d. qm
igitur in omni triangulo longius latus maiori angulo sub-
tenditur. Est autem maior t f linea quam linea f d. ma-
ior etiam erit angulus t d f angulo d t f. Sed e d t
angulus equalis est angulo e t d qm e t & e d equa-

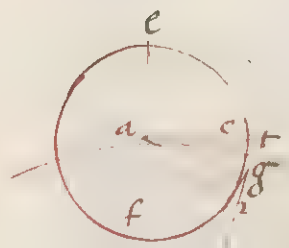

theo. 11. 11.

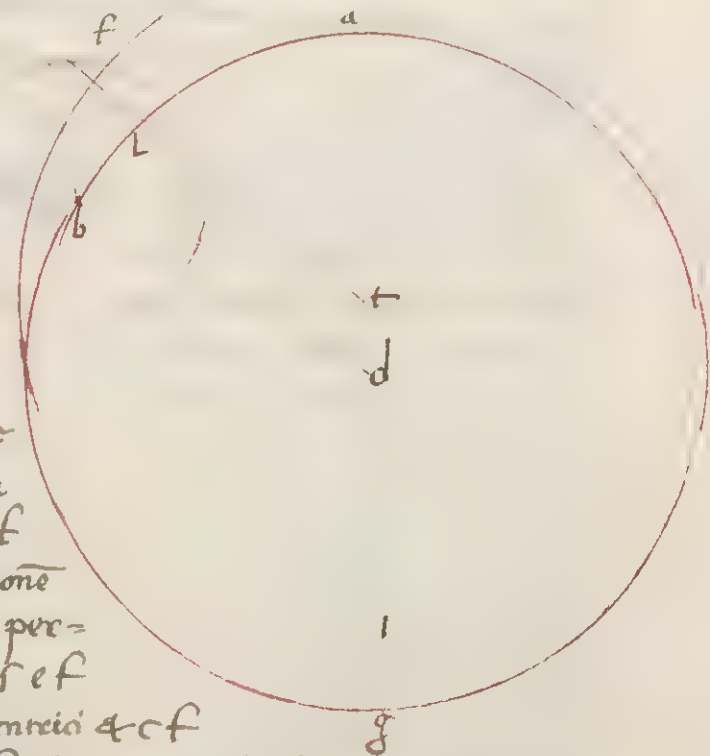
les sunt erit igitur totus $e d f$ angulus hoc est $\widehat{epf}$ $e b f$ maior angulo $e t f$ Rursum quoniam $d f$ maior est quam $c f$ angulus $e c d$ totus angulo $e d c$ equalis est Nam et $e c$ rursus $e d$ equalis sunt & reliquus ergo $e d f$ hoc est $e b f$ maior est angulo $e c f$ non est ergo possibile maiorem alios constitui angulos modo quo diximus quod sunt anguli in b & d punctis constituti cum istis una demonstratur quod etiam $a b$ arcus qui tempus a motu minimo ad medium continet maior est arcu $b g$ quo tempus a medio motu ad maximum continet duobus arcibus quibus inaequalitas differentia continetur angulus enim $a e b$ maior est recto id est maior quam angulus $e f b$ angulo $e b f$ Angulus uero $b e g$ minor quam rectus eodem Sed ut etiam alia positione id accidere demonstremus sit $a b g$ concentricus mundo arcus cuius centrum d & diameter $a d b$ arcus uero qui defectus in eo in eadem superficie sit $e f$ cuius centrum sit a supponaturque stella esse in i quando

Thea. 109.

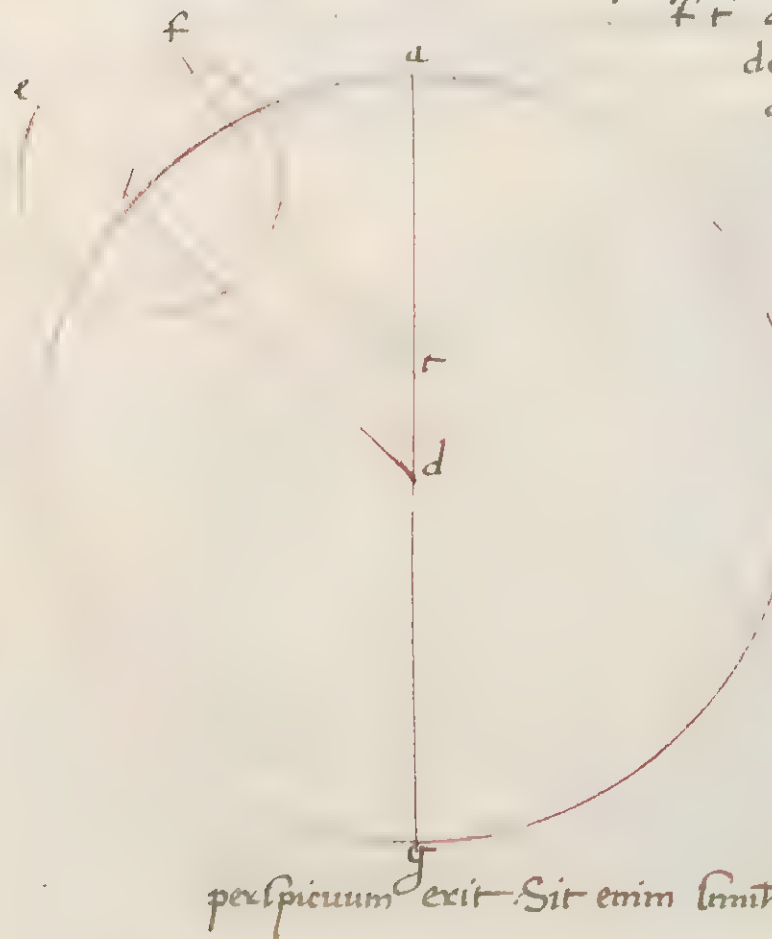
per quendam uideretur a maxima longitudinis puncto partem distare & coniungantur $a i$ et $d i$ dico quod $d i$ g linea tangit epicyclum tunc enim maxima differentia a motu equali ad i equalem fit nam quoniam equalis est maxima longitudinis motus sub angulo $a d i$ continet partem quae excessus etiam $e a i$ anguli $ad i$ hoc est angulus $a i d$ apparentem a maxima longitudine stelle distantia continetur quare quoniam ipsa quarta pars esse supponitur rectus erit angulus $a i d$ et hoc de causa $d i$ g .

linea $e f$ & arcum tanget quare arcus $e i$ quo secundum suppositum nunc motum in epicyclo tempus a motu minimo ad medium continetur maior est quam $i f$ quo tempus a medio motu ad maximum continetur duobus $a g$ arcibus Nam si $d i$ $a t$ producamus et $t c$ a lineam perpendiculariter ad $e f$ procehamus fient anguli $c a i$ & $a d g$ equalis & arcus $c i$ arcui $a g$ similis quo maior est $e i$ quam una pars quarta minor autem $f i$ quod erat demonstrandum Quod autem etiam in particularibus motibus mutua suppositione eadem omnia equalibus temporibus fiunt tam in motibus equalibus quam in apparentibus & ad hoc in iporum excellis id est inaequalitatis differentia hinc maxime quispiam intelliget Sit enim $a b g$ arcus obliquus concentricus cuius centrum sit d excentricus autem & equalis $a b g$ concentricus sit t Sitque communis utriusque diameter $a d b$ transiens per e maximam longitudinem et per $d f$ centra caproque contingenter in excentrico arcu ab centro ipso b describatur arcus $c f$ secundum quantitatem $d t$ & procehat Linea $c b d$ dico quod stella quidem sub utroque motu ad f excentrici & epicycli sectione in tempore omni equali perveniet hoc est quod arcus $e f$ excentrici & $a b$ concentrici & $c f$ epicycli alteri alteris similes erunt differentia uero equalis motus ad mequale & apparet transitus stelle similis

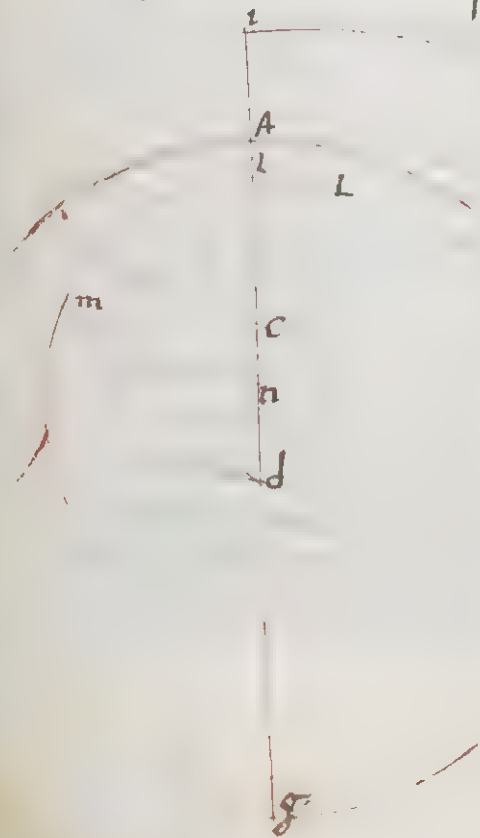

etiam ipse mutaeque fiet suppositione iungantur enim f & a
 b & d & f & quoniam quadrilatera figure b d f & a latera ex ad-
 uerso collocata alterum alteri equalia sunt b d & f & a quadri-
 latera figura parallelogrammum erit & anguli limite & oppo-
 ti equales Quare tres etiam anguli e & f & a d b & f b c
 equales sunt quoniam igitur concentricis sunt arcus quoque ipsi sub
 tenali e & f excentrici & a b concentrici & c & f epicycli limites
 motus sunt equali ergo in tempore ad idem punctum f
 secundum utroque motum stella perueniet eundemque obliq-
 uo a maxima longitudine arcum pertransisse & erit consequen-
 ter in equalitate quoque differentia eadem mutaeque suppo-
 sitione eandem enim differentiam in positione quidem excentri-
 citatis ab d & f & angulo in epicycli autem ab b & d & f continen-
 ti demonstrauimus & ipsi quoque ex aduerso equalis quoniam

f & a & b d equidistantes esse
 demonstratum est patet
 autem quod eadem in omnibus
 etiam distantibus consequen-
 ter cum semper t d f
 b quadrilatera figura
 parallelogrammum fiat
 describatque arcus
 excentricus sub ipso
 stelle motu qui est in
 epicyclo dum modo in
 utraque suppositione limi-
 tes equaliter fiant pro-
 portiones quatuor si so-
 lummodo similes mag-
 tudine uero in equaliter
 sunt eadem rursum ap-
 parere contringat quod
 perspicuum erit Sit enim limite a b & arcus inundo

concentricis cuius centrum d et diameter ad g in qua stella
 maxime minimeque longitudinis fiat Sit autem e & f epicyclus ar-
 ca b qui distat ab a longitudine maxima per a b arcum co-
 tingenter captum sitq. stella iam mota per totum e & f arcu
 ab arcu uidelicet simile idque ideo quoniam reuolutiones ar-
 culorum equali sunt in tempore & compulentur d b e
 & b f & d f igitur anguli a d e & f b e semper equaliter
 sunt quodque stella in d f secundum hanc suppositionem
 linea apparebit perspicuum est dico autem quod etiam in ex-
 centricis positione siue maior siue minor excentricis sit
 quod a b & concentricis dummodo similitudo proportionum
 reuolutionumque temporis equalitas solum supponantur
 in eadem rursum linea d f stella apparebit delignet
 enim t & maior ut diximus excentricis cuius centrum
 sit n limite & producantur d m f & d l a & i iun-
 quanturque t c et a n m quoniam igitur sicut d b se ha-
 bet ad b f sic t c ad c d & m n ad n d & angulus
 b f d angulo m d n equalis idque ideo quoniam d a & b f
 equidistantes sunt equalium angulorum tres trianguli

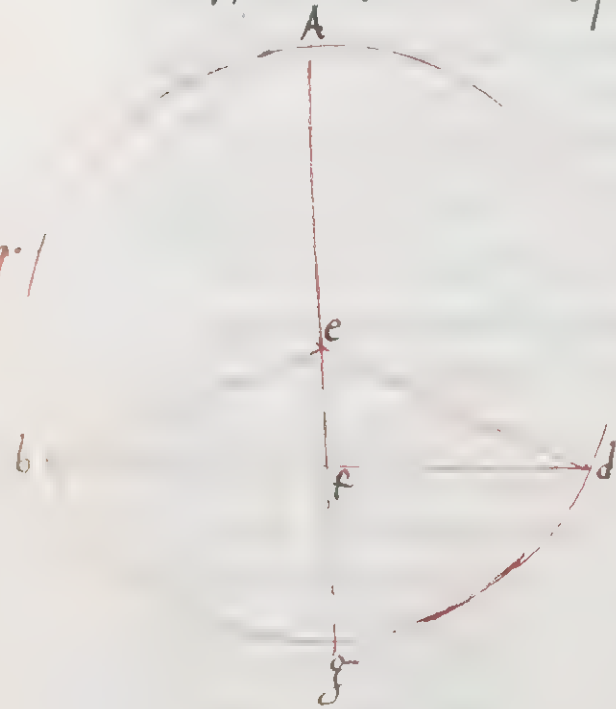

sunt & anguli b d & d t
 c d m n proportionaliter
 contenti lateribus equaliter
 linee igitur b d & t c
 & m n equidistantes sunt
 quare anguli quoque
 a d b & a c t & a n m
 equaliter sunt & quoniam in
 concentricis arcuorum sunt
 arcus a b & t c & l
 m a quibus sub tenduntur
 similes erunt equaliter
 ergo in tempore non solum

epicyclum arcum ab & stella ut & l m arcum pertransibit
 & semper in eadem linea d m f t propter hoc apparebit
 in epicyclo quidem cum m f puncto in maiore uero ex-
 trico cum n t in minore autem cum n m fuerit & in o-
 positione similit. Ad hoc etiam accidit ut quando per equa-
 lem a maxima & a minima longitudine arcum stella distare
 appareat equalis in utraque suppositione inegalitatis diffe-
 rentia sit Nam si sumus a b & d excentricum in excentrica-
 til suppositione describerimus circa centrum e & diame-
 trum a e g per a longitudinem maximam supposuerimusque
 uolum ee in puncto f in ipsa diametro & per f punctum b
 f d contingenter protracta coniunximus e b et e d tam
 apparentes transitus equalis ex opposito erunt hoc est

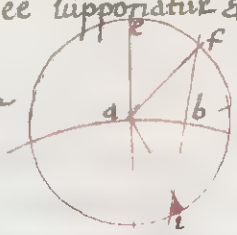
Theorema viii.

e d minor quam g f d. angulo e f d. in epicycli deinde
 suppositione si a b g concentricum similit arcum circa
 centrum d & diametrum a d g describerimus epicycli
 autem e f i. circa centrum a protrahat d i b f continge-
 ter coniunximus a f et a i. erit rursus arcus a b dif-

a f b. angulus ex pte minime
 quam differentiam inegalitatis
 eadem erit. idque ideo qm b
 e & d. equalis sunt & an-
 gulus e b f angulo e d f equa-
 lis quare eadem differentia
 apparentis arcus hoc contine-
 ti ab utroq. angulo a f b. &
 g f d minor quidem arcus
 ex a longitudine maxima ipis
 motus equalis sit minor at-
 ex g minima longitudine prop-
 ter ea propterea q a e b angu-
 lus maior est quam a f b an-
 gulo f b e angulus uero g

differentia inegalitatis eadem in utrisque supposita portionibus
 hoc est lue in f puncto lue m. i. stella ee supponatur & tamen
 a maxime longitudinis obliqui circuli
 puncto cum fuerit m f quam a minime
 cum fuerit in equaliter distare
 apparebit propterea q arcus ama-
 xima longitudine apparet /
 sub angulo d f a continetur
 excessus enim ee demonstrat
 est motus equalis & differen-
 tie que penes inegalitatem
 est qui uero a minima longi-
 tudine apparet est sub angulo
 f i a continetur hic enim &
 equali a maxima longitudine
 motui & differentia que penes
 inegalitatem est equalis esse cognoscatur
 Sed angulus d f a angulo f i a equalis e propterea q a f
 & a equalis sunt quare hinc quoq. rursus colligit quia eade
 differentia id est angulo a d i maior quod est medius qui
 a maxima longitudine est quam apparet id est e a f angulus
 quam angulo f d. minor autem medius qui est ad mini-
 mam longitudinem quam apparet qui idem e uidelicet
 i a d. angulus qua angulo f i a qd erat demonstratum

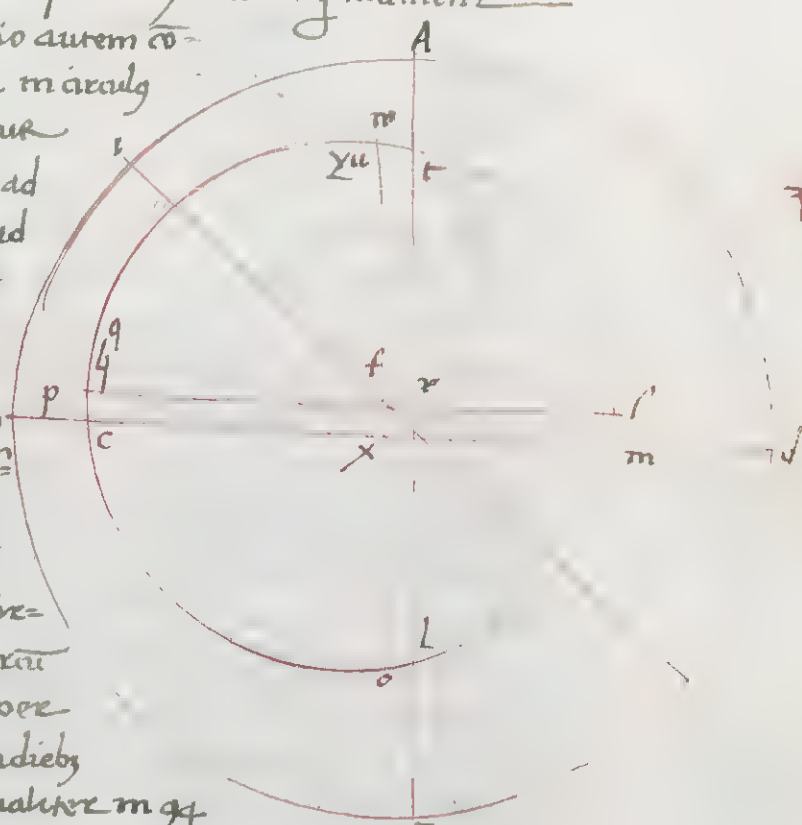
Theo viii

De apparente inegalitate Solaris ca m m.
 is ita exposit. existimandum est in quoq. ineq-
 litatem qua in motu solis apparet qm una est et
 qm maius semper a mino ad medium motum tempus facit
 q a medio ad maxm id enim us que apparent conlorum
 inuenimus utraque portarum suppositionum fieri posse
 ita tamen ut in epicyclo motus solis ad precedentia a maxia
 longitudine fiat rationabilius autem e excentricitatis portio
 quam simplicior est et uno no duobz motibz pagitur id

attribueret praeceperat autem ut excentricitatis solaris circuli pro-
 portionem habeat quae inter duo centra est excentrici dico
 & uisus qui obliqui circuli centrum ad eam quae a centro ex-
 centrici est & ad huc in qua maxime portione obliqui remo-
 tissimum a terra punctum excentrici est huc hipparco qd
 demonstrata sunt nam cum supposuisset 94 30 dierum tempus
 esse a uerno equinoctio ad estiuum solstitium et ab estiuo sol-
 sticio ad equinoctium autumnale dierum 92 30 ex his appa-
 rentibus solis demonstrat lineam quid inter praedicta centra ui-
 gelnam quartam proximae partem esse illius quae a centro ex-
 centrici est Remotissimum uero eius a terra punctum 24 30 pro-
 xime estiuum solstitium talibus gradibus praecedere qualium
 est obliquus 360 Nos autem quantum praedictarum quartarum
 tempora expositaeque proportionales eadem proxime nunc et
 inuenimus ut hac de causa nobis perspicuum fiat ean-
 dem semper positionem ab excentrico solis circulo ad solstia-
 lia & equinoctialia puncta seruari: tamen ne hic locus de-
 lectus a nobis uideatur & ut etiam nunc in theoremate hoc
 est expositum sit ipsi quoque sicut in excentrico circulo pro-
 positionum demonstrationem faciemus eisdem apparen-
 tiis usi: hoc est ut diximus quod a uerno equinoctio
 ad estiuale usque ad solstitium 94 30 dierum tempus interit
 ab estiuale autem solsticio ad equinoctium usque autumnale
 dierum 92 30 consonam enim dierum multitudinem in-
 uenimus inter equinoctia ac estiuale solstitium quae a nobis
 in 463 anno amonae alexandri exactissime obseruata sunt
 Nam ut diximus autumnale quidem equinoctium in 3 aethy-
 die post ortum solis fuit uernum autem in die 7° post
 post meridiem ut tota distantia 178 h dierum colligat
 solstitium uero estiuale 21° die messori post mediam noc-
 temque ad 27 diem ferebat: ut huc quoque a uerno eq-
 uinoctio ad estiuale solstitium distantia dierum esse colligat
 94 30 relinquatur quae ab estiuale solsticio ad autumnale co-

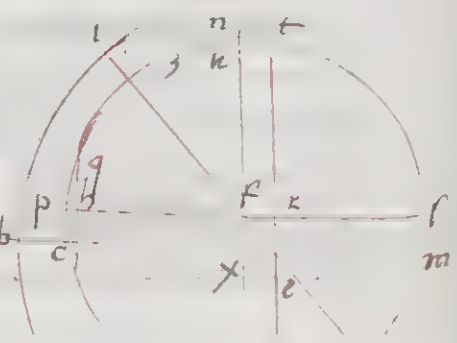
sequens equinoctium dies ad tempus annuum 92 30 proxime
 Sit igitur ab g d circulus obliquus cuius centrum sit e et
 protrahantur in ipso due diametri perpendiculariter inter-
 se per tropica & equinoctialia signa d g & b d. sit q agd
 uernum b uero estiuale & reliqua consequenter: igitur
 excentrici circuli centrum inter e a & e b. lineas cadit inde
 perspicuum est quod a b q semicirculus maius medietate
 annua tempus continet Et hac de causa maiorem ex-
 centrici arcum intercipit q quarta b g. Hec cum ita se habe-
 ant sit f punctum excentrici centrum protrahatur: f e.
 diametri per utraqz centra & per maxima longitudinem
 & centro ipsa f puncto spatio aurem co-
 tingenti describatur t c l in circulo
 solis excentricus & ducantur
 equidistantes per ipsum f ad
 a g. quidem linea n x o ad
 b d. autem linea p r s &
 ad huc perpendiculariter qz
 deducantur a puncto
 quidem t ad lineam n x o b
 perpendicularis t u x a pun-
 to autem o ad lineam p r s
 perpendicularis c h q. qm
 ergo sol cum per t c l in or-
 bitum equaliter moueat arcum
 quidem t c indies 94 h per
 transit arcum uero c l indies
 92 30 mouetur autem equaliter in 94
 30 diebus gradus 939 proxime tales qualium
 obliquus est 360 indies uero 92 30 gradus 91 xi erit ar-
 cus t c l 184 20 graduum utiqz autem arcus n t & l o
 reliquorum de relictis 180 gradibus semicirculi erunt gra-
 duum 420 et duplus arcus t n id est arcus t n y eorundem.

The x.

420 Quare t y etiam corda sibi subtenla talium erit 4
 32 proxime qualium e excentrici diameter 120 medietas
 uero eius id est t. u hoc est ex. eorumdem 2. 16.
 Rursus qm t p c p tio tota graduu est 93 9 et t
 n graduum 210 et n p quarta pars graduum 90 relm-
 quatur m. c ar ul graduum sit o h 9 & duplus eius
 id est arais c p. q. graduum 148. Quare corda quoque
 sibi subtenla talium erit 2 q qualium est excentrici dia-
 meter 120 medietas uero eius hoc est c h. id est f q par-
 tium n earumdem quarum linea ex demonstrata est
 216 & qm ab istis composita reddunt illud quod sit
 ex et sit ipius quoq longitududo talium 229 30 proxie
 qualium e semidiameter excentrici 60 Quare semidiam-
 eter excentrici uiginti a & quadrupla proxime illius e
 que est inter duo centra excentrici & obliqui rursus
 qm qualium e f demonstrata est 229 30 talium ena
 f x linea erat 12 id circo qualium est. e f corda 20.
 talium erit f x linea 49 46 proxime & arcus circuli q
 circa e f x rectangulum describitur talium 49 pro-
 xime qualium arcus est 360 Quare angulus etiam
 x talium erit 49 qualium duo recti sunt 360 qualium
 402 402 recti sunt 360 talium uero 24 30 qualium 402
 recti sunt 360 qm igitur in centro zodiaci est erit etiam
 b i arcus quo i remotissimum a terra punctum est trialis
 solstiy punctum. precedit graduum 24 30 uerum qm o f
 quarta pars & reliqua l n graduum e utique 90 Est aut
 etiam o l. arcus 210 et t n limitz ms
 uero graduum o h erit arcus
 quidem l m graduum 86 h arcus
 uero m t 88 49 Sed 86 h gradus
 sol equali motu per transit in dieb
 88 8 gradus uero 88 49 in 16
 dieb 90 8 proxime quare g d.

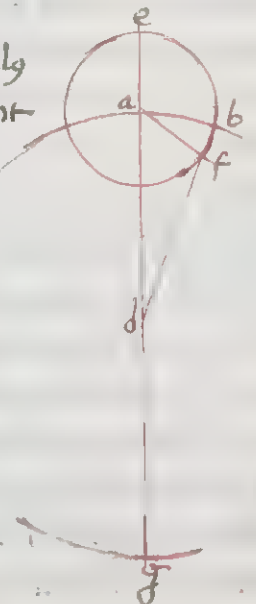
Theorema .x.

quoque arcum qui est abequinoctio autumali ad brumale
 solstium in diebus 88 8 pertransire uidebitur arcum uero
 d a qui est ab hy mali solsticio ad equinoctium uerum 7 dieb
 90 8 proxime dicuntur per has igitur quantitates considera-
 bimus quanta est maxima equalis motus ad inaequalem dif-
 ferentia & in quibus hys punctis accidit Sit igitur a b g
 arcus excentricus cuius centrum
 sit d et diameter per qremotissi-
 mum a terra punctum a d g in
 qua centrum Zodiaci sit e et
 deducatur ad a g per pendi-
 cularis e b protrahaturq b d.
 & qm qualium e b d. cum a b
 centro sit 60 talium e d e que
 inter centra e 230 secundum
 vigentuplam quadruplamq pro-
 portionem ideo qualium est b d
 corda 120 talium erit d e quidem linea
 arcus uero ab ea subcensus talium q 46 proxime qualium
 est b d e circa e rectangulum arcus 360 Quare angulus et
 d e b quo maxima inaequalitatis differentia continetur
 qualium quidem duo recti sunt 360 talium erit q 46 qualium
 uero q recti sunt 360 talium erit 223 Earumdem uero
 est etiam b e d rectus angulus 90 equalis autem duob
 hoc e angulus b d a 92 23 & qm in centro sunt b d.
 a quidem excentrici b e d. aurem Zodiaci habebimus ma-
 xima quidem inaequalitatis differentiam graduum 223. ar-
 cum uero in quib hae sit excentrici qdem & equalis motus ar-
 cum graduum 92 23. a remotissimo a terra puncto Zodiaci aut
 et inaequal apparetisq motum arcus quare unus ut etia
 antea demonstratum est graduum 90 his demonstratis mani-
 festum e qm opposita portione apparetis quide mediis transit
 & maxima inaequalitatis differentia erit in gradib 270 equalis

maxima differentia 2 23

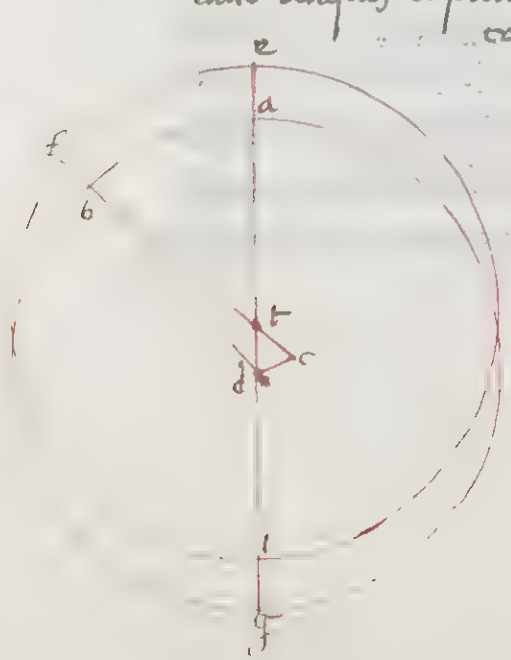

autem qui in excentrico est in gradibus 270 267 37 Verum ut
etiam ut diximus easdem quantitates colligi in epicycli quoque
suppositione per numeros demonstremus quando eadem ut
diximus proportionales continentur: sit a b g concentricus
obliquo circulus cuius centrum d. & diameter a d g. epi-
cylus autem sit e f i cuius centrum a & protrahatur apud
to d. linea d f b tangens epicyclum & coniungatur a f. hinc
tunc linea m a d f b tangens orthogonio viginti et qua-
drupla ad lineam ad lineam a f quare qualium est a
d corda 120 talium circulus a f quidem fiet b. Arcus vero
suis q 46 talium qualium est arcus
arca f d a descriptus 360 quare angulus
quoque a d f qualium duo recti quidem sunt
360 talium erit q 46 qualium vero
q 72 recti sunt 360 talium 23 ma-
xima ergo inequalitatis differentia
hoc est arcus a b hinc etiam concor-
ditur graduum 23 inuenta e arcus
vero inequalitatis quoniam sub
angulo a f d recto continetur
graduum 90 equalitatis autem qui
sub angulo a f d recto e a f con-
tinetur graduum circulus 92 23.

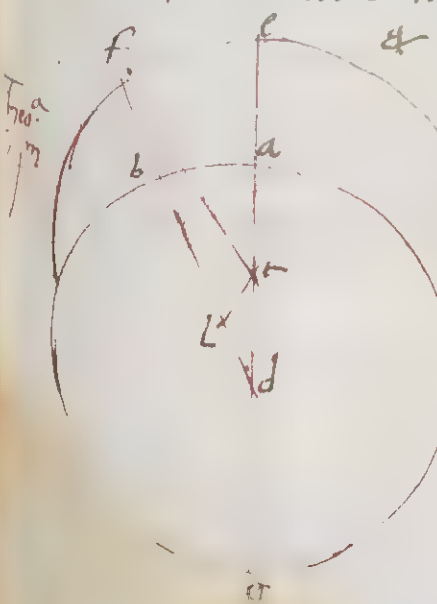

De particularibus inequalitatibus solaris portioibus ad V.

Exum ut particulares etiam inequales motus
possimus in singulis discernere mutuoque rursus sup-
positione demonstrabimus quomodo uno expositorem arcum
dato reliquos capiemus. Sit igitur primum a b g concen-
tricus zodiaci circulus cuius centrum d
excentricus autem sit e f. i. cuius cen-
trum t diameter vero per utraque
centra & e maxima longitudinem sit
e a t d g interceptoque arcu e f con-

tingantur f d & f t datique sit primum arcus e f sitque
verbi gratia graduum 30 & protrahatur in longius f t perpendicu-
laris ad ipsam ex d puncto d c deducatur quoniam igitur
arcus e f 30 graduum esse supponitur erit etiam angulus et
f hoc est d t c talium 30 qualium q 72 recti sunt 360 qualium
vero duo recti sunt 360 arcus vero corde t c reliquorum ad
semicirculum pro quare corde quoque eis subrese d c quidem
talium erit 60 qualium t d corda 120 c t vero 103 hinc eor-
dem quare qualium est d t quod linea 230 f t autem
qua est a centro 60 talium etiam erit d c qd 11.5 t c ue-
ro 2 10 eorumdem tota vero c t f 62. id est qm quare
ab ipso sunt h componantur illud reddunt qd sit ex f
d. erit etiam f d corda 62 u proxime quare qualium est
f d. 120 talium d c quidem linea erit 22.5 arcus vero
super eam tensus 218 talium qualium est arcus qui
arca f. d c rectangulum describitur 360 quare angulus
quoque d f c talium erit 218 qualium duo recti sunt 360
qualium vero q recti sunt 360 talium erit 19 tanta ergo
est inequalitatis tunc differentia. Erat autem e. t. f an-
gulus 30 quare a. d. b. reliquus angulus hinc Zodiaci
arcus a b graduum erit 28 hinc q. uero etiam si alius qda
angulorum dabitur reliqui quoque dabuntur manifestum
erit si perpendicularis t. l. in eadem descriptione ex t
ad f d deducatur nam siue ab Zodiaci arcum hoc e a d b
angulum datum supposuerimus erit hac de causa propor-
tio quoque d t ad t l data cumque etiam data sit proportio
d t ad t f etiam habebimus angulos t
f l hoc e inequalitatis differentia

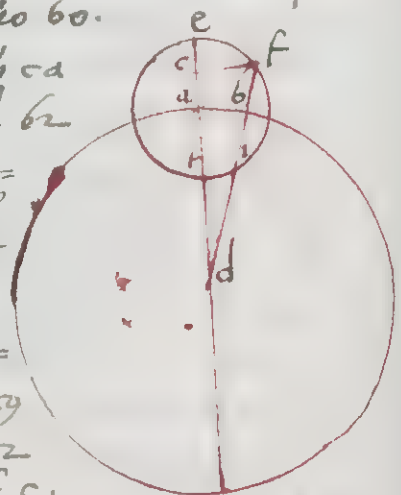
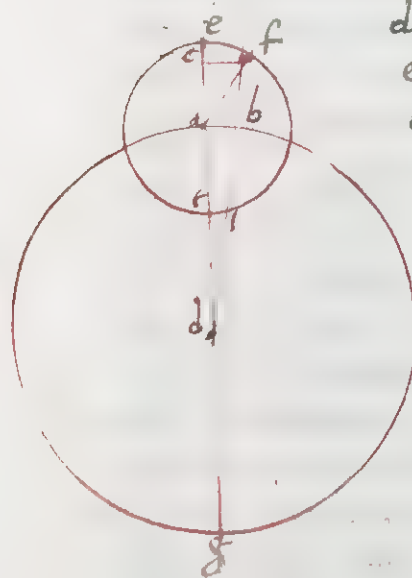

et e f hoc e arcus
trici arcum sine
inequalitatis di-
fferentia id e
t f d angulus
datum suppo-

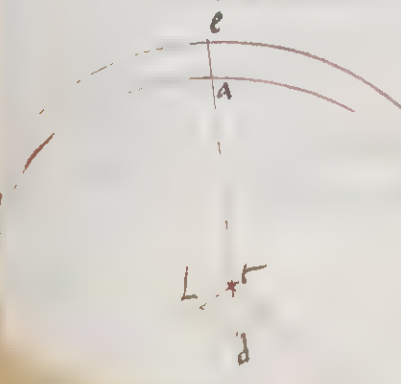
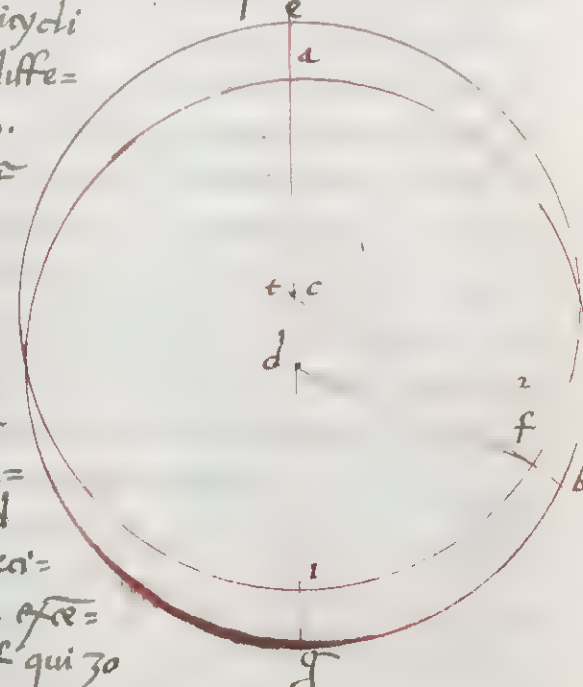

The m.

fuimus accidit eadem econuerso. Etiam idcirco & pro-
 portio $t f$ ad $t d$ data erit & fuit autem a principio
 $t f$ ad $t d$ proportio data quare proportio quoque $d t$
 ad $t l$ data erit & hac de causa dantur etiam anguli
 $d t l$ hoc est $a b$ Zodiaci arcus & $e t f$ id
 est $e f$ excentrici arcus. Sit circulus $a b c$
 circulus obliquus concentricus cuius centrum
 sit d & diameter $a d g$ epicyclus autem
 in eadem proportionem sit $e f$ ut cuius
 centrum a & intercepto arcu $e f$ con-
 iungatur $t b d$ & $f a$ supponatur
 autem arcum $e f$ 30 eorumdem gra-
 dum esse & deducatur $f c$ perpendi-
 cularis $a b f$ ad lineam $a e$ quoniam igitur
 arcus $e f$ graduum 30 erit et angulus
 $e a f$ talis 30 qualium quod recti sunt
 360 qualium uero duo recti sunt 360 talium 60. Quare ar-
 cus etiam corde $c f$ talium erit 60. qualium est $a f c$
 circulus qui circa rectangulum describitur 360 $a c$ uero
 arcus reliquorum ad semicirculum 120 quare corde quoque
 huc erunt $f c$ quidem talium 60 qualium est diameter 120
 $c a$ uero 103 $b b$ eorumdem quare qualium est $a f$ quod
 corda 230 $a d$ autem quare a centro 60.
 talium erit $f c$. quidem linea 17 $b c a$
 uero 210 eorumdem sed tota $c a d$ 62
 10 & quoniam que ab ipso sunt si compo-
 nantur illud facit quod sit $e f$
 $b d$ erit etiam ipsa $f b d$ talium
 62 11 qualium erat $f c$ 11 b .
 Quare quatenus e corda $d f$ 120 ta-
 lium erit $f c$ quod linea 22 b arcus
 uero super eam subtelus talium 2
 13 qualium circulus qui circa $d f c$.

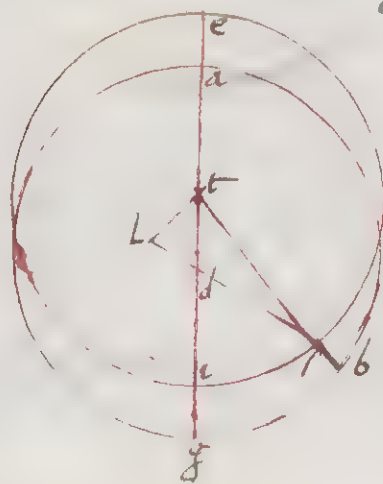
rectangulum describitur 360 quare angulus etiam $f e d c$.
 talium quod erit 213 qualium 2° recti sunt 360 qualium uero
 quod recti sunt 360 talium 19. Tanta igitur circulus est iniqua-
 litatis differentia erat autem $e a f$. Etiam angulus eorumdem
 30 erit igitur etiam reliquis $a f d$ angulus hoc est apparet Zo-
 odiaci arcus graduum 23 in qua omnia demonstrant quantitas
 excentricitatis concordat. Similiter autem hic quoque si alius dabit
 angulus reliqui etiam perpendiculari $a l$ in eadem descriptio-
 ne deducta dabunt. Nam siue apparetur circulus Zodiaci arcum
 id est $a f$ & angulum deduximus erit hac de causa proportio
 etiam $a f$ ad $a l$. data cumque proportio quoque $a f$ ad $a d$ a
 principio data sit dabitur etiam proportio $a d$ ad $a l$ quippe &
 angulus $a d b$ id est $a b$ differentie inaequalitatis arcus da-
 bitur & $e a f$ id est epicycli
 arcus $e f$ siue inaequalitatis diffe-
 rentia hoc est angulum $a d b$.
 datum supposuerimus dabit
 propterea similitudo econuerso
 proportio $d a$ ad $a f$ da-
 ta sit dabitur etiam pro-
 portio $a f$ ad $a l$ quippe
 angulus etiam $a f d$ hoc est
 apparetur Zodiaci arcus da-
 tus erit & angulus $e a f$ id
 est epicycli arcus $e f$ inter-
 paretur circulum in opposita ex-
 centric longitudo arcus $e f$ qui 30
 eorumdem graduum esse supponatur & coniungantur $d f b$ &
 $f t$ & deducatur $d c$ perpendicularis ex d ad lineam $t f$.
 & quoniam arcus $f c$ graduum 30 erit
 etiam angulus $f t c$ talium 30
 qualium quod recti sunt 360 qua-
 lum uero duo recti sunt 360 talium

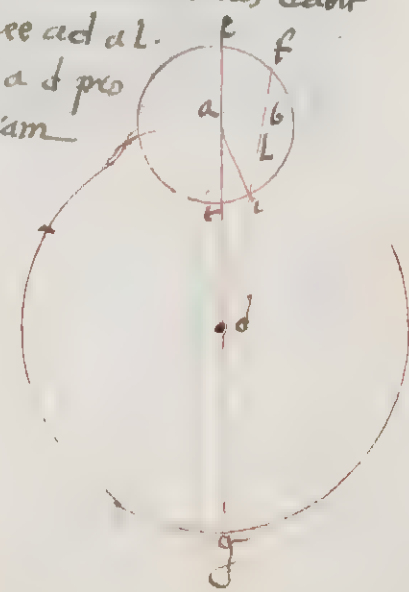
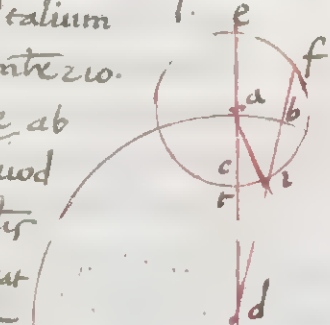
17

28-

Et minima longitudine arcu + 1 eorumdem graduum
 30 & coniunctis 1 a & d 1 b. lineis perpendicularibus 1 c ad a.
 d. lineam deducat qm igitur rursus + 1 arcus graduum
 30 erit + 1 a 1 angulus talium 30 qualium qd recti sunt
 360 qualium uero duo recti sunt 360 talium 60 quare arcus
 etiam corde 1 c talium erit 60 qualium est arcus qui circa
 1. c arcet angulum describitur 360 arcus uero corde ac re-
 liquorum ad semioralem 120 quare corde qd quibus subten-
 duntur 1 c quidem talium erit 60. qualium e a 1 corda
 no ac uero 12345 eorumdem quare qualium a 1 quidam linea
 2230 a d uero cum sit a centro 60 talium
 erit 1 c qdem 1234. a c autem limite 210.
 & c d. b 2360 reliquorum & qm que ab
 ipis composita sunt illud redditur quod
 fit ex d. 1. erit hoc etia longitudinis
 b 7 b 1 proxime qualium c 1. linea erit
 1234. Quare qualium d 1. corda est
 120 talium 1 c quidam linea erit 23436
 & arcus super eam felix talium 221.
 qualium e arcus qui circa d 1. trian-
 gulum describitur 360 quare angulus
 quoq id e qualium qdem duo recti sunt 360 & talium
 est 227 qualium uero qd recti sunt 360 talium 1 14 pro-
 xime tot ergo etiam hic a b arcus id e inequalitatis
 differentia continet Et qm angulum eorumdem ee hyp-
 othesimus erit totus angulus b 1 a quo apparet 20
 diaci arcus continet graduum 31 14 que omnia quantu
 tibz excentria ad unguem concordat per eadem uero
 hic quoq a l perpendiculari ad d b linea deducta sue-
 obliqui arcum id est a l angulum deduximus dabit
 etia hac de causa proportio 1 a lineae ad a l.
 cumque a principio q. i. a. quoq ad a d pro-
 portio ad a l & id circa angulos etiam

a d b hoc ē ab inequalitatis differentie arcum et ar hoc
est t i. epicycli arcum dator habebimus siue rursus a b ine-
qualitatis differentie arcum id ē a d b. angulum dede-
rimus dabitur summa hac de causa e conuerso proportio d
a ad d l. cumq; a pncipio proportio quoq; d a ad a i dato
sit dabitur etia proportio i a ad a l & idcirco tam angulu
a i l hoc ē Zodiaci arcum q̄ t i a id est t i arcum epi-
cycli dator habebimus & sic demonstrata nobis sunt que propo-
suimus. *De Tabula differentie inequalitatis solaris compositione*

Um igitur varia multiplexq; tabule illarū por-
tionum quib; apparentium motuum inequalitatis distri-
butiones continentur per hec theoreumata compositis possit fie-
ri ut quatuor partialium equationum facile capiantur
ille modus magis nobis comprobatur quo ad singulos motus
equalis arcus differentie inequalitatis accomodantur tum
quonia consequenter ad supposita sit tum qm simplex et
facilis intellectu singulorū calculis redditur quare primo
& per numeros exposita theoreumata leuiter singulas por-
tionum singulas inequalitatis differentias quae singulis ar-
cibus motus equalis distribuuntur per lineas simili de-
monstratione computauimus partiti autem sumus tam in
sole vniuersaliter q̄ in aliis quatuorquae sunt ad maximā
longitudinem in ih. portiones ut per sex in eis additis sub-
tractione differentie fiat quatuor uero quae sunt ad minimā
longitudinem in portiones 30 ut per tres gradus in istis ad-
ditio subtractione differentie fiat maiorem enim est exces-
sus differentiarum quae ad minimā sunt q̄ excessus earū
quae ad maximā longitudine poenes inequalitatis portiones
eas accomodant facimus igitur solaris inequalitatis tabula
uersum q̄ rursus ordinum motuum quoru pmi duo nūq;
360 graduum motus equalis continet ita ut ih. pmi uer-
sus duas ad maximā longitudinem quatuor contineant
reliqui uero 30 reliquis quae sunt ad minimā longitu-

mem lxxvii autem gradus ad differentie inequalitatis ad-
dendos subtrahendos uē continet qui singulis equalis motus
numerus conueniunt est autē tabula ipa huiusmodi:

Tabula inequalitatis solaris

	Numeri communes		Additione subtractione	
	primus	secundus	tertius	quartus
Maxime longitudinis quare due	6	369	0	9
	12	348	0	8
	18	327	0	7
	24	306	1	6
	30	285	1	5
	36	264	1	4
	42	243	1	3
	48	222	1	2
	54	201	2	1
	60	180	2	0
	66	159	2	0
	72	138	2	0
	78	117	2	0
	84	96	2	0
	90	75	2	0
	96	54	2	0
	102	33	2	0
	108	12	2	0
Minime longitudinis quare due	114	9	2	0
	120	0	2	0
	126	0	2	0
	132	0	2	0
	138	0	2	0
	144	0	2	0
	150	0	2	0
	156	0	2	0
	162	0	2	0
	168	0	2	0
	174	0	2	0
	180	0	2	0
	186	0	2	0
	192	0	2	0
	198	0	2	0
	204	0	2	0
	210	0	2	0
	216	0	2	0

dibus a quibus distantia est & altissima reuolutionibus integris
proiectis: reliquos ex h. 30 gemorum gradibus ad successionem
signorum enumerabimus & quo numerus perueniet ibi me-
diū motum solis tandem esse sciemus eundem deinde
hoc ē numerum qui est a maxima longitudine ad hunc me-
dij motus terminum mirabilia inegalitatis queremus cor-
respondentesq; libi gradus in ordine tertio siquidem numeri
quo inuenimus in ordine: primo id est usq; ad 190 gradus
ascendit subtrahemus ipm a loco medij motus sin uero 190
gradus excedit adde mus medio motui & sic uerum appa-
rentemq; solis motum inueniemus: *De diei naturalis*

Erum qm̄ quæ de sole solo confi- mequalitate c^m x.

derant hęc ferme sunt sequit̄ autem breuiter ad
hęc ea dicere que dierum naturalium inegalitatem oste-
dunt Hęc enim pponenda sunt qm̄ motus Stellæ medij
omnes simpte quali cuncti naturalis dies equales sint equa-
liatq; incrementa recipiat. Dies uero naturales non per-
spiciunt omnes equales: Nam cum totius reuolutio equali-
ter in poliis equinoctialis circuli fiat & hęc reuolutio signa-
tiū aut in oriūnte aut in meridiano recipiat totiq; quide
reuolutio vnā ē eiusdem puncti equinoctial circuli ab ali-
quo uel oriūntis uel meridiani puncto ad idem reducto
dies sed naturalis simpte est sct ab aliquo oriūntis uel me-
ridiani puncto rursus ad idem reductio quare equat dies
naturalis est quæ vnius equinoctial circuli reuolutiones 360.
tempora continet & ad hęc h. proxime vnius temporis sexage-
simas quas sol medie motus in diei naturalis tempore pteali-
uit inegalit̄ uero dies naturalis est quæ vnius reuolutionis
360. graduū equinoctialis progressum continet & ad hęc co-
ascensiones in oriūnte uel in medio celi quæ inegalit̄
solis motui correspondent hęc igit equinoctialis circuli
portiones tam oriūntem quā meridianum equalib; tem-
porib; nō transeunt quorum tamē neutrum differentiam

70
vnius diei equalis ad alterum inegalem sensibilem facit collecti-
tam uero per dies plures ualde sensibilem pones igitur in-
equalem solis motum maxima differentia fit ex distantis ab
vno medio motu solis ad alterum dies enim naturales ita
reducti differunt q. q. gradib; ab equali deficiat mo-
tu in semicirculo uero qui a minima. longitudine
capit eisdem habundat pones autem coortuum aut coorta-
lum inegalitatem maxima differentia fit in semicirculis
qui a solstitialib; punctis dissepantur Nam etiam in circulo
cumq; huiusmodi semicirculorum coascensiones a temporib;
qdem 190 quæ conspiciunt equaliter per max aut min
tim diei ad equinoctiale differentia differunt inter se autē
p differentia qua maxima dierum uel noctium a minima
differt pones autem meridiani transitus inegalitatem
maxia rursus differentia fit in distantis pcpue qbus
duo signa quæ utriq; simul aut solstitium aut equinoctia-
liū punctorum sunt continetur nam in his etia utraq;
quæ ad solstitia sunt q. 30 proxime temporib; differre ab
equalib; conspiciuntur quæ uero ad equinoctia vtraz;
rursus temporib; q hęc enim a medio equalib; deficiunt
illa uero tantundem ferre excedunt hęc de causa diei na-
turalis principium nō ab ortu solis ad occidu sed a meridie
constituimus: Nam differentiaq; ab oriūntis inspicit et
ad multas horas ascendere pot ad eadem ubiq; nō est sed
secundum excessum maximorum minimorū de dierum aut
noctium qui pp declinationem spheræ fit commutatur
quæ uero ad meridianum perspicitur & eadem ubiq; est
& tempora differentie quæ ab inegalitate solis colligunt
non excedit statuitur autem maxima differentia per com-
positionem utroq; distantia eius dico quæ pones in-
egalitatem solis & eius quæ pones transitum quo tempore
meridianum pertranseunt munitq; dictis differentiis
aut addendis aut subtrahendis fitq; utriq; maxime

portio a medio aquario usq; ad libram subtrahenda scorpione
 uero usq; ad medium aquarium addenda propterea utraq; istar
 portionum plurimum uel addit uel subtrahit penes solate
 quid in equalitatem 340 proxime penes autem meridiani
 transitum tempora 4. 40 proxime ut maxima ex dicta com
 positione ambarum in equalitatem eius dico quia ab inequali
 solis motu accidit & et quia ab inequalitate transitus quoniam
 dianum tempora equinoctialis pertransiunt conlunget natura
 lium dierum tra colligat penes utearumq; huiusmodi por
 tionum addies quide equales temporib; 8. 20 Hec est pars ho
 re unius diei media & de nocte inter se autem duplica
 tis temporib; 16. 40 q; faciunt horam unam & ptem vni; hore
 nonam hec autem differentia in sole quide ceteris q; neglecta
 non sensibilibiter forsan apparentium considerationi nocebit
 in luna uero pp uelocitatem eius dignum cura & usq; ad tres
 unius gradus quatuor errorem faciet ut ergo naturales dies in qua
 tacumq; distantia dentur siue a meridie siue a media nocte ad
 equalitatem omno reducarnus diligenter considerabimus in
 quo gradu obliqui circuli sol est tam equaliter qua inequaliter
 tu motus tum in priore tum in posteriore dato tempore de
 inde ab inequali motu id est ab apparenti ad apparentem
 distantia gradus loci solis in ascensionum tabule recte sphere in
 uenimus considerabimusq; quot tempora equinoctialis in me
 ridiano gradib; distantie ut diximus correspondent & tempore
 que inueniuntur ad gradus equalis distantie excessum capietes
 computabimus contenta ab excessu temporu equalis hore ma
 gitudinis & hanc si numerus temporu maior sit qua equat
 distantie dare dierum magnitudi multitudini addemus sin
 uero minor subtrahemus ab ea et tempus inde factum equa
 lum naturalium dierum exacte habebimus quo maxime
 in tabulis mediocum motu lune utemur facile autem
 hinc et intellectu q; equales etiam naturales dies ad tempora
 les simpliciterq; inspectas reducuntur si exposita ipum hore

: additio :

additio subtractione fiat conuerso optinebat autem leat
 dum egyptios thot in prima meridie equaliter quid ut
 paulo ante diximus motus 0 q; h pscium gradus inequa
 litate uero gradus 3 pscium & sexage^{mas} octo proxime in
 ano adriani 17° athy 7 uti 7° capitulo huius die medio
 distabat longitudine maxima 116 46. hore 0 ut 210. meq; hore
 200.

INCIPIT LIBER. IIII. MAGNE COMPOSITIONIS PTOLO MEI A GEORGIO TRAPEZV TIO A QVIBVS OBSERVA TIONIBVS LVNE ACCID TIA EXAMINANDA SVNT: CAPITVLVM PRIMVM:

Um iam in precedenti libro quae solis mo
 tui accidunt inuestigauerimus si que
 nobis consequenter de Luna dicendum
 illud appropinquare debemus q; non solum
 pliat neq; casu obseruationib; quae
 ad luna ptma utendum est sed ad uni
 uersales quidem apprehensiones illis praecipue demonstra
 tionib; est accedendum quae non solum ex maiori tempore
 verum etiam ab ipsis obseruationib; Lunarum eclipsum eclipsat
 capiunt istis enim dum taxat quibus loci lune poterint in
 ueniri nam alie siue pertransiunt iuxta stellas fixas siue
 per instrumenta siue per eclipses solares considerentur pp

aspectum lune diuersitates non parum fallere possunt ad priu-
luciora uero accidentia etiam ab aliis observationibus considera-
dum est: Nam cum distantia qua lune globus distat a centro terre
non sit tanta quanta est zodiacum ut instar puncti magnitudo
terre ad eam habeat necesse est ut recta linea que a centro
terre ad partem obliqui circuli protrahitur qua ueri motus omni-
um comprehenduntur ne ad lensum quidem eadem illi fiat que aquauius
terre superficie hoc est uisui uidentium ad centrum lune pro-
trahitur qua motus eius apparens conspiciatur sed tunc so-
lum a centro terre uisus uidendum per centrum lune ad
Zodiacum una eademque recta linea protrahitur quando super
uerticem observationis luna inuenitur quando autem auertitur
quocumque declinauerit tunc lineas quoque declinationes diuersas
fiunt et hac de causa motus apparens non idem uero motui ef-
ficatur cum uisus ad alios atque alios situs traducatur quam
anguli qui per centrum terre determinantur proportionate
declinationis quantitatibus fiunt idcirco accidit cum eclipses
solis obiectu lune fiunt que in eum totum incidens qui aui-
lu non ad solem est obumbrationem donec transeat facit
nec ubique ipsas aut magnitudines aut temporibus similes fieri
nec eodem omnino modo nec in eisdem partibus solis per oculos
dictas in lunariis uero eclipsibus nullam huius differentiam ex
diuersitatibus sequi Nam passim ipsius defectus lune nullam
auertitur uisus causam affert cum enim semper a solari splen-
dore luna illuminetur quando diametraliter ipsi opposita
fuerit tunc qua aliis temporibus quam totum semisterium eius
a sole illuminatum ad nos declinat tunc tota lucere cernebatur
tunc in qua quando sit opposita soli fuerit ut inter terrestres
umbra incidat omni qui ex opposita solis unicum ex arcum
ducitur proportionaliter incidentie quantitatibus lumine pri-
uatur terra enim solaribus obijatur radiis hinc fit ut omnibus
terrarum partibus tam magnitudinibus quam distantia temporibus
similes deficere uideatur His de causis ad uniuersalem non

72
non apparentiam sed uerorum lune locorum considerationem
eius accipi debent et ad hoc quam quod ordinatum et simile est
necesse est ut ordinato atque dissimili anteponatur euare
aliis quid observationibus in quibus uisui obseruatum stellarum
loca capiuntur non esse utendum asserimus solis autem
ipsius lune defectibus quam nihil ad deprehensionem locorum
uisus in ipsis conducit nam quacumque portionem obli-
qui sol circuli medio lunaris eclipsibus tempore obtineri inuenitur
in quo tempore lune centrum absolute secundum longitudinem
quam tunc fieri potest diametraliter soli opponitur eius oppo-
sitam portionem in eodem medio eclipsibus tempore lune centrum
obtinere. *De proclis temporibus lune: capitulum .ij.*

Itaque breuiter atque obseruationibus lune accide-
ntia uniuersaliter consideranda sunt expositum nobis
sit nunc explanare conabimur quo prout demonstrationi
accommodationibus ubi sunt et quomodo nos uisui facilius
que consequenter ad apparentia suppositionum distinctione
faciemus quam igitur luna et per longitudinem et latitudinem
in eadem inaequaliter moueri cernitur nec per obliquum semper
circulum nec latitudinem eius equali tempore reuolui ne-
que sine mentione temporis quo inaequalitas eius ne-
cessario restituitur aliorum restitutiones inuenire possibile
sit cumque per omnes Zodiaci partes et per medium et per
minimum et per maximum motum particularibus obserua-
tionibus moueri cognoscatur et in omnibus partibus borealissimo
et australissimo in ipso quoque circulo qui per medium signorum
est non est absque causa tempore prout mathematici quoddammodo
quererant quo luna semper equaliter per longitudinem
mouebit quasi hoc solum possit inaequalitatem restituere
itaque obseruationes lunarem eclipsium per causam dictas re-
seruantes considerabat quae non multitudinis mensuram
distantia equalis in tempore semper fieret eiusdem mul-
titudinis mensuram distantias distantis equalis et secundum

longitudinem reuolutiones aut integrae cum quibusdam
equalibus arcibus contineret praesens ergo admodum tempus
hoc esse putabant dicunt 6 h 9 h & tertia unus diei pre-
1 n tanto enim proxie 223. menses colligi uidebant reuo-
lutiones autem inequalitatis qd 239 latitudinis autem 292
longitudinis uero reuolutiones 291. & ad hoc gradus 1090
quos in 3 reuolutionibus in praedicto tempore sol pertransi-
uit restitutiones iporum ad fixas stellas considerata sed tempus
periodicum appellauerunt quia primum differentias motuum
ad una proxime restitutionem reducat utq; diebus id integris
constituerent dies 688. ptemq; tertiam triplicauerunt & sic
habuerunt diem nm 19746 quem absolutam restitutionem
uocauerunt ceteris quoq; simp lmita triplicatis habuerunt
menses quid 669 restitutiones uero inequalitatis qd 1717 la-
titudinis uero 726. circulus autem longitudinis 743 et ad
hoc 32 gradus quos sol in h4 reuolutionibus pertransiuit
Sed iam Hipparchus cum a Chaldaeis tum etiam a suis ob-
seruationibus no absolute ista le hre redarguit per obser-
uationes enim quas exposuit demonstrat quia primus
diem numerus per quem semper tempus eclipticum
in mensibus ac motibus equalibus reuoluitur 126067 ho-
rarum diem & hore unus equalis est mqb me-
les inuenit absoluti 9267 integras uero inequalitatis
restitutiones 4673 circulos autem Zodiaco 4612 ring
730 gradibus proxime qbz etiam sol ad 34 circulos rursus
deficit q restitutione iporum ad fixas stellas per spiciatur
Vnde proportionem diem multitudinem in 4 267 menses
patet mensis medij tempus inuenit 2931 h4 20 proxie
colligi in tanto igitur tempore distantias ab ecliptico lu-
nari ad eclipticum simpliciter redeuntis equalis esse demo-
strat ut ideo manifestum fiat inequalitatem restitui
q semper & in tanto tempore tot menses continet
& equalibus per longitudinem reuolutionibus 4611 totide

73
gradus comprehenduntur saluet 34 34 230 consequenter
ad coniunctiones & oppositiones solares liquis uero num-
mensium no ab ecliptico lunari ad eclipticum querat. sed solum
modo illum qui a coniunctione lunari uel plenilunio ad
linealem respectum e hris minorem ad huc restituentem ineq-
litas & mensium numerum mouet si solum 17 numerus
commune ipsorum mensuram ceperit hic enim menses
quide ahi colligit inequalitatis uero restitutiones 269.
Sed hoc tempus Latitudinis quoq; restitutionem aboluere no
inueniebatur eclipticum enim redit ipse solum ad temporis
& reuolutionum per longitudinem distantias equalitatem
seruare uidebatur nequaquam uero ad magnitudines simili-
tudinesq; oblationum unde latitudo qd 20 comprehenditur sed
iam tempore quo inequalitas restituitur sic definitum cum
rursus distantias mensium similes quibus exquirat in omib;
& magnitudinibus & temporibus obseruationum eclipticis nulla
differentia penes inequalitatem fiebat: ut hac ratione la-
titudinis quoq; motus restitutus uideretur hanc quoq; re-
stitutionem abluere demonstrat menses quide 4673 re-
uolutionibus uero latitudinis h4 23 ac modus qd 4
ad inuentionem harum rerum praesens ubi sunt huiusmodi
erat: q uero neq; simplex neq; intellectus facilis sed ma-
gna. diligentiq; indigens consideratione sic profecto uide-
bimus Nam si dederimus equalia distantiasq; tempa
exacte inueniri primum nihil hoc prodest nisi uel nulla
sol quoq; inequalitatis differentia uel eande in unaq;
distantia faciat. Nam nisi hoc accadat sed nonnulla pa-
tes inequalitatem eius differentia fiat nec ipse in tempo-
ribus equalibus nec luna equalis fuisse circulus uidebit
Nam si uerbi gra utraq; distantiasq; que comparatur me-
dia post integre equaliaq; aequa tempora anni partem
sup accipiat et sol in hoc tempore progressus in pmo
quid distantia a medio transiu virginis in pma solis

quod si solis erit minusq̃ in semicirculo gradibus 744 pro-
xime in secunda uero plus in semicirculo eisdem gradibus ut lu-
na quoq̃ in temporibus equalibus post integras revolutiones
prima quidem distantia 174 1/2 gradibus gradus obtineat in
secunda uero 187 1/2 oportere igitur primum asserimus
ut hoc distantie habeant quod in sole ut uidelicet uel
integre revolutiones uel in altera distantia maximam
minima longitudine attingat uel ab eade portione in utraq̃
distantia incipiat uel equaliter utrinq̃ aut a maxima aut
a minima longitudine distet ita ut in eclipsi priore ab al-
tera distantia & in posteriore ab altera equaliter distet sic
enim solum uel nulla uel eadem penes inequalitatem enim
in utraq̃ distantia erit differentia quare circumferentie q̃
partes progressus comprehendit equales erunt uel inter
se solum uel inter se equalibus deinde putamus etiam oport-
ere simili attentione lune circuli considerare Nam nisi hoc
discernat accidere poterit ut sepius ipsa quoq̃ luna equali-
bus in temporibus equalibus secundum longitudinem arcus opteat
non dum enim eius equalitatem restituta quod accidit lune
in utraq̃ distantia uel ab eodem per additionem circuli uel ab
eodem per subtractionem initium fecerit nec in eundem
desiuerit siue in altera quidem a maximo circuli incipit &
in minimum deuenit in altera uero a minimo circuli
ad maximum siue utrinq̃ primum equaliter ab eodem distet
in minimo aut maximo circuli primum alterius distantie circuli
& alterius ultimus quicquid enim eorum horum accidat uel
nullam rursum uel eandem inequalitatem lune differentia
faciet ac ideo motus quidem longitudines equales efficiet ine-
qualitatem uero nequaquam restituet nihil igitur horum accep-
te debet habere distantie: sit prius quos inequalitas lune restitui-
tur contentare sint mouero illas contra eligere debemus
quae inequalitatem maxime possint ostendere si restitutio-
nes inequalitatis integre non continetur hoc est quando

74
non solum aduersis principia circuli habeant uerum etiam
aualde diuersis aut secundum magnitudinem aut secundum uir-
tutem secundum magnitudinem quidem quando in altera distantia
in minimo circuli incipiat nec in maximum desinat in altera
quando a maximo incipiat nec in minimum desinat sic enim
maxima secundum longitudinem motus differentia erit cum
inequalitatis revolutiones integre non absoluantur quodoma-
xime unam quartam aut etiam tres unius inequalitatis sup-
accipiet duabus enim tunc poenel inequalitatem differentis
inequales distantie future sunt secundum uirtutem autem quoniam
in utraq̃ distantia circuli medio incipiat sed non ab eodem
medio tunc sed in altera ab eo qui per additionem in altera
ab eo qui per subtractionem efficiatur Nam etiam sic longi-
tudinis progressus plurimum inter se different maxime ine-
qualitatem non restituta: Nam cum una rursus quarta uel
tres unius inequalitatis comprehendunt duabus poenel ine-
qualitatem differentis different cum uero semicirculi circuli
quapp hipparchum etiam uidemus obleruassime q̃ maxime
poterat elegisse distantias quibus in hac consideratione solus est
vltimus enim eis est in quibus luna in altera distantia a maximo
circuli principium tenet nec in minimum desinit in altera in-
cepit a minimo & in maximum non desinit ad hoc etiam eme-
dant differentia quae sit poenel solis inequalitate quis par-
ua sit propterea q̃ proxime parte unius signi nec eundem nec
eius quod equale inequalitatis diam in utraq̃ distantias
faciat ad integros solis restituit circulos de ferit hoc dixi-
mus non quia restitutionum modum reprehendimus: sed
quia ostendere uoluimus q̃ si attente modus rationeq̃
conscripti adhibeatur proportionum rem totum in ordinem
pot certum redigere in uero parum aliquid p de tam
multis praeuenerit longe admodum a proportio ab-
erratur quare intelligat q̃ difficilis sit horum omnium
restitutio sepius per se prius hanc obleruationem

I ex eo diurnum solis medium motum o h⁹. 8¹ 7¹³.
 12 31. proxime in dies vnus mensis 29 31 h⁹ 20 mul-
 tiplicauerimus & sume addiderimus vnus circuli gradus
 360 habebimus quot in mense vno luna medie per longi-
 tudine mouetur gradus 3896 23 1 24 2¹⁰ 57¹⁰⁰ proxe
 hos si partiti fuerimus in expositis mensis dies habebimus
 medium diei secundu longitudine graduum 13 motu vni
 139 h⁹ 33 30 31 proxime, li rursus li 269 inequalitatis re-
 uolutiones in 360 vnus circuli gradus multiplicauerimus
 habebimus multitudinem graduum 96 840 hos si per 7412
 74 44 h¹ 40 dies mensium 2 h¹. partiamur mediu diu-
 rum inequalitatis motum habebimus graduum 13.3 h³ h⁶.
 29 38 38. Simiter li h⁹ 23 latitudinis reuolutiones in 360
 vnus circuli gradus multiplicauerimus habebimus gra-
 duum multitudinem 2222 80 hos partientes per h⁴ h⁸
 mensium dies 1611 77 h⁸ h⁸ 3¹⁰⁰ 26 habebimus latitudinis
 quoq; medium diurnum motum 1313 9 h³ 39 40 17 19 Rur-
 sus li adiueno longitudinis lune motu medium solis motu
 subtraxerimus habebit etia distantie medius diurnus
 graduum 12 11 26 41 20 77 h⁹ quauis per demonstratores
 qual ut postea ut diximus ad considerationem hac ad

duces eodem ferre diurnum longitudinis & distantie
 motus eis inueniamus quos modo exposuimus in qua-
 litatis uero minore gradib^{us} 00°00' 11" 46' 39" ut fiat gra-
 duum 133 1/2 h3 h6 i7 h1. h9 Latitudinis uero maiorem
 gradib^{us} 00°00' 39' 18 ut hic quoque fiat graduum 133 1/2 h3 39
 q8 h6 37 horum diuonorum motuum si uigesima quartam in
 singulis ceperimus partem habebimus medium unius horum motum
 longitudinis quidem graduum 032 h6 27 26 23 46 h6 inaequali-
 tatis uero graduum 032 39 44 h5 44 39 47 30 latitudinis
 autem graduum 033 44 49 32 21 32 30 distantie uero
 gra. 030. 28 36 43 20 44 47 30 multiplicato deinde diu-
 no motu uigiesis oculisq^{ue} exactis habebimus mensis me-
 dium unius motum longitudinis quidem 3h 17 29 16 4h 1h inae-
 qualitatis autem gra 31 h6 h8 h1. h9. 70 latitudinis autem gra^m
 36 h2 49 h4 28 18 31 Distantie autem gra h4 3 20 48
 h9 39 Si rursum diurnos motus in 36 h. anni egyptiaci dies
 multiplicauerimus circulosq^{ue} reuerterimus habebimus mediu
 anni motum longitudinis gra^m 129 22 46. 13 h0 230 inaequa-
 litatis uero gra 188 43 47 28 9 13 h1. Latitudinis uero
 gra. 148 42 47 12 44 25. h distantie aut gra. 129.
 7. 1 24 29 28 23 h1. dies octies deinde propter ta-
 bulas ut diximus commoditatem unius motibus multi-
 plicatis circulis reiectis habebimus etiam decem & octo an-
 norum medium motum longitudinis qd gra^m 168 49 h2 9.
 9. h4 h. inaequalitatis uero gra. 156. h8. 14 36. 22 10.
 30 latitudinis uero gra 160 h0 9 49 18. 31 30 distantie aut
 gra 173 12 26 32 49 10 30 conscribemus igitur sicut etiam
 in sole tabulas et in uiculis circulum 4h. in ordinib^{us} aut
 h. per singulas quorum ordinum primi tempore
 continebuntur ita ut primus prime tabule ordo collectos an-
 nos contineat secunde expansos & horas deinceps Ter-
 tie mentes & dies rursum deinceps reliqua uero 4 gradus
 Singulis conuenientes secundi longitudinis tertij autem.

inequalitatis autem quarti uero Latitudinis quinti
autem distantie + e autē tabularū expono hęc

Sequitur Tabule mediocum motu equalium lune. 111.

Tabula latitudinis radii 364.

76

Ann coller	grad	a	a	a	a	a	6	g	p	a	a	a	a	a	a
18	140	40	19	40	19	40	19	19	12	26	32	49	10	30	
36	313	40	19	40	19	40	19	19	12	26	32	49	10	30	
54	110	30	9	22	18	34	30	19	12	26	32	49	10	30	
72	267	20	5	17	18	6	30	19	12	26	32	49	10	30	
90	64	10	4	16	18	6	30	19	12	26	32	49	10	30	
108	241	0	4	15	18	6	30	19	12	26	32	49	10	30	
126	17	1mp	8	14	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
144	174	41	8	13	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
162	331	31	8	12	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
180	128	21	8	11	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
198	284	11	8	10	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
216	202	1	8	9	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
234	238	42	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
252	34	32	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
270	192	22	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
288	349	12	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
306	146	2	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
324	303	43	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
342	246	43	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
360	143	33	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
378	210	23	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
396	76	13	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
414	164	3	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
432	320	44	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
450	117	44	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
468	274	34	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
486	71	24	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
504	228	14	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
522	24	4	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
540	182	44	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
558	318	44	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
576	245	34	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
594	82	24	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
612	318	14	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
630	349	4	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
648	192	4	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
666	34	4	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
684	318	46	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
702	246	36	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
720	7	26	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
738	317	16	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
756	346	6	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
774	9	47	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
792	60	17	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
810	27	17	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
828	19	19	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
846	12	26	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
864	24	32	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
882	37	38	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
900	50	44	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
918	63	50	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
936	76	56	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
954	89	62	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
972	102	68	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
990	115	74	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1008	128	80	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1026	141	86	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1044	154	92	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1062	167	98	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1080	180	104	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1098	193	110	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1116	206	116	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1134	219	122	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1152	232	128	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1170	245	134	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1188	258	140	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1206	271	146	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1224	284	152	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1242	297	158	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1260	310	164	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1278	323	170	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1296	336	176	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1314	349	182	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1332	362	188	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1350	375	194	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1368	388	200	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1386	401	206	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1404	414	212	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1422	427	218	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1440	440	224	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1458	453	230	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1476	466	236	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1494	479	242	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1512	492	248	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1530	505	254	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1548	518	260	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1566	531	266	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1584	544	272	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1602	557	278	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1620	570	284	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1638	583	290	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1656	596	296	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1674	609	302	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1692	622	308	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1710	635	314	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1728	648	320	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1746	661	326	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1764	674	332	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1782	687	338	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1800	700	344	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1818	713	350	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1836	726	356	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1854	739	362	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1872	752	368	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1890	765	374	1	8	16	4	30	19	12	26	32	49	10	30	
1															

latitudinis

Ampl(m)	plages	g ^a	p ^a	a	3 ^a	4 ^a	5 ^a	6 ^a	7 ^a	8 ^a	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a	13 ^a	14 ^a	15 ^a	16 ^a
1	48	42	47	11	44	25	h		24	37	21	28	29	23	45			
2	107	27	34	14	28	h	10		20	14	42	46	48	47	44			
3	48	8	22	38	13	h	h		18	12	42	26	28	33	40			
4	234	17	8	40	h7	4	25		16	29	47	40	46	39	30			
5	172	16	46	30	46	30	30		10	20	47	40	46	39	30			
6	320	49	37	29	10	h	h		20	40	47	40	46	39	30			
7	109	42	4	41	h	h	h		20	40	47	40	46	39	30			
8	248	25	4	41	h	h	h		20	40	47	40	46	39	30			
9	47	7	h2	49	33	4	h		20	40	47	40	46	39	30			
10	197	h0	39	7	8	35	h		20	40	47	40	46	39	30			
11	374	33	26	32	h3	26	h		20	40	47	40	46	39	30			
12	133	10	13	45	37	26	h		20	40	47	40	46	39	30			
13	281	h9	0	h8	21	h	h		20	40	47	40	46	39	30			
14	70	41	48	7	6	26	h		20	40	47	40	46	39	30			
15	219	24	55	23	h0	41	20		20	40	47	40	46	39	30			
16	8	7	22	26	35	6	25		20	40	47	40	46	39	30			
17	146	40	9	49	19	32	30		20	40	47	40	46	39	30			

Hu

Horary tabule

1	0	32	48	24	32	0	30	28	36	42	20	45
2	1	33	48	32	4	1	31	28	37	43	21	46
3	2	34	48	40	12	2	32	29	38	44	22	47
4	3	35	48	48	20	3	33	30	39	45	23	48
5	4	36	48	56	28	4	34	31	40	46	24	49
6	5	37	48	64	36	5	35	32	41	47	25	50
7	6	38	48	72	44	6	36	33	42	48	26	51
8	7	39	48	80	52	7	37	34	43	49	27	52
9	8	40	48	88	60	8	38	35	44	50	28	53
10	9	41	48	96	68	9	39	36	45	51	29	54
11	10	42	48	104	76	10	40	37	46	52	30	55
12	11	43	48	112	84	11	41	38	47	53	31	56
13	12	44	48	120	92	12	42	39	48	54	32	57
14	13	45	48	128	100	13	43	40	49	55	33	58
15	14	46	48	136	108	14	44	41	50	56	34	59
16	15	47	48	144	116	15	45	42	51	57	35	60
17	16	48	48	152	124	16	46	43	52	58	36	61
18	17	49	48	160	132	17	47	44	53	59	37	62
19	18	50	48	168	140	18	48	45	54	60	38	63
20	19	51	48	176	148	19	49	46	55	61	39	64
21	20	52	48	184	156	20	50	47	56	62	40	65
22	21	53	48	192	164	21	51	48	57	63	41	66
23	22	54	48	200	172	22	52	49	58	64	42	67

latitudinis

distance

Merid. g^a p^a a^a 3^a 4^a 5^a 6^a

30	17	24	16	14	16	0
60	70	42	48	33	30	0
90	42	27	40	16	46	0
120	9	47	7	46	16	0
150	176	27	26	27	46	0
180	24	44	44	40	32	0
210	247	2	24	47	26	0
240	282	49	44	14	2	0
270	227	37	23	30	47	0
300	342	44	42	47	72	0
330	28	12	22	4	17	0
360	67	29	41	3	0	0

lat. long. merid. mag. lat. long. merid. mag.

13	26	10	39	48	23	30
26	31	32	44	44	30	30
42	42	49	44	44	4	0
64	42	44	44	47	32	0
79	3	24	44	44	22	0
12	14	4	44	44	33	0
198	24	37	48	28	4	0
118	34	44	44	47	14	0
132	44	44	44	44	8	0
144	44	44	44	42	6	0
156	44	44	44	42	6	0
172	17	34	44	44	16	0
184	28	44	44	44	7	0
197	38	44	44	38	22	0
210	49	44	44	36	46	0
223	49	44	44	34	24	0
237	44	44	44	34	3	0
250	21	44	44	32	36	0
263	35	44	44	32	40	0
277	42	44	44	28	17	0
290	42	44	44	26	41	0
303	13	44	44	24	42	0
316	24	44	44	22	43	0
329	44	44	44	24	44	0
342	17	44	44	20	44	0

Merid. g^a p^a a^a 3^a 4^a 5^a 6^a

31	41	48	8	44	44	30
63	43	46	17	41	44	30
94	40	44	26	77	44	30
127	47	42	35	43	44	30
159	44	40	44	79	47	30
191	41	48	43	33	47	30
223	38	47	2	32	46	30
255	35	44	4	27	46	30
287	32	42	20	23	44	30
319	29	41	24	19	44	30
351	26	34	38	14	44	30
383	23	37	47	11	44	30

lat. long. merid. mag. lat. long. merid. mag.

13	3	43	46	17	42	49
26	7	47	42	34	43	48
39	11	41	48	43	34	47
52	14	34	44	11	27	46
65	19	29	41	9	19	44
78	23	23	37	47	11	44
91	27	17	34	4	3	43
104	31	11	30	24	44	42
117	35	4	26	40	47	41
130	38	49	22	34	32	40
143	42	44	19	34	23	40
156	46	44	14	34	14	40
169	50	44	11	34	10	40
182	54	34	8	27	44	40
195	58	24	4	27	44	40
208	62	23	0	44	43	40
221	66	16	47	3	43	40
234	70	10	44	33	42	40
247	74	4	44	34	41	40
260	78	4	44	34	40	40
273	82	4	44	34	39	40
286	86	4	44	34	38	40
299	90	4	44	34	37	40
312	94	4	44	34	36	40
325	98	4	44	34	35	40
338	102	4	44	34	34	40
351	106	4	44	34	33	40
364	110	4	44	34	32	40
377	114	4	44	34	31	40
390	118	4	44	34	30	40
403	122	4	44	34	29	40
416	126	4	44	34	28	40
429	130	4	44	34	27	40
442	134	4	44	34	26	40
455	138	4	44	34	25	40
468	142	4	44	34	24	40
481	146	4	44	34	23	40
494	150	4	44	34	22	40
507	154	4	44	34	21	40
520	158	4	44	34	20	40
533	162	4	44	34	19	40
546	166	4	44	34	18	40
559	170	4	44	34	17	40
572	174	4	44	34	16	40
585	178	4	44	34	15	40
598	182	4	44	34	14	40
611	186	4	44	34	13	40
624	190	4	44	34	12	40
637	194	4	44	34	11	40
650	198	4	44	34	10	40
663	202	4	44	34	9	40
676	206	4	44	34	8	40
689	210	4	44	34	7	40
702	214	4	44	34	6	40
715	218	4	44	34	5	40
728	222	4	44	34	4	40
741	226	4	44	34	3	40
754	230	4	44	34	2	40
767	234	4	44	34	1	40
780	238	4	44	34	0	40
793	242	4	44	34	0	40
806	246	4	44	34	0	40
819	250	4	44	34	0	40
832	254	4	44	34	0	40
845	258	4	44	34	0	40
858	262	4	44	34	0	40
871	266	4	44	34	0	40
884	270	4	44	34	0	40
897	274	4	44	34	0	40
910	278	4	44	34	0	40
923	282	4	44	34	0	40
936	286	4	44	34	0	40
949	290	4	44	34	0	40
962	294	4	44	34	0	40
975	298	4	44	34	0	40
988	302	4	44	34	0	40
1001	306	4	44	34	0	40
1014	310	4	44	34	0	40
1027	314	4	44	34	0	40
1040	318	4	44	34	0	40
1053	322	4	44	34	0	40
1066	326	4	44	34	0	40
1079	330	4	44	34	0	40
1092	334	4	44	34	0	40
1105	338	4	44	34	0	40
1118	342	4	44	34	0	40
1131	346	4	44	34	0	40
1144	350	4	44	34	0	40
1157	354	4	44	34	0	40
1170	358	4	44	34	0	40
1183	362	4	44	34	0	40
1196	366	4	44	34	0	40
1209	370	4	44	34	0	40
1222	374	4	44	34	0	40
1235	378	4	44	34	0	40
1248	382	4	44	34	0	40
1261	386	4	44	34	0	40
1274	390	4	44	34	0	40
1287	394	4	44	34	0	40
1300	398	4	44	34	0	40
1313	402	4	44	34	0	40
1326	406	4	44	34	0	40
1339	410	4	44	34	0	40
1352	414	4	44	34	0	40
1365	418	4	44	34	0	40
1378	422	4	44	34	0	40
1391	426	4	44	34	0	40
1404	430	4	44	34	0	40
1417	434	4	44	34	0	40
1430	438	4	44	34	0	40
1443	442	4	44	34	0	40
1456	446	4	44	34	0	40
1469	450	4	44	34	0	40
1482	454	4	44	34	0	40
1495	458	4	44	34	0	40
1508	462	4	44	34	0	40
1521	466	4	44	34	0	40
1534	470	4	44	34	0	40
1547	474	4	44	34	0	40
1560	478	4	44	34	0	40
1573	482	4	44	34	0	40
1586	486	4	44	34	0	40
1599	490	4	44	34	0	40
1612	494	4	44	34	0	40
1625	498	4	44	34	0	40
1638	502	4	44	34	0	40
1651	506	4	44	34	0	40
1664	510	4	44	34	0	40
1677	514	4	44	34	0	40
1690	518	4	44	34	0	40
1703	522	4	44	34	0	40
1716	526	4	44	34	0	40
1729	530	4	44	34	0	40
1742	534	4	44	34	0	40
1755	538	4	44	34	0	40
1768	542	4	44	34	0	40
1781	546	4	44	34	0	40
1794	550	4	44	34	0	40
1807	554	4	44	34	0	40
1820	558	4	44	34	0	40
1833	562	4	44	34	0	40
1846	566	4	44	34	0	40
1859	570	4	44	34	0	40
1872	574	4	44	34	0	40
1885	578	4	44	34	0	40
1898	582	4	44	34	0	40
1911	586	4	44	34	0	40
1924	590	4	44	34	0	40
1937	594	4	44	34	0	40
1950	598	4	44	34	0	40
1963	602	4	44	34	0	40
1976	606	4	44	34	0	40
1989	610	4	44	34	0	40
2002	614	4	44	34	0	40
2015	618	4	44	34	0	40
2028	622	4	44	34	0	40
2041	626	4	44	34	0	40
2054	630	4	44	34	0	40
2067	634	4	44	34	0	40
2080	638	4	44	34	0	40
2093	642	4	44	34	0	40
2106	646	4	44	34	0	40
2119	650	4	44	34	0	40
2132	654	4	44	34	0	40
2145	658	4	44	34	0	40
2158	662	4	44	34	0	40
2171	666	4	44	34	0	40
2184	670	4	44	34	0	40
2197	674	4	44	34	0	40
2210	678	4	44	34	0	40
2223	682	4	44	34	0	40
2236	686	4	44	34	0	40
2249	690	4	44	34	0	40
2262	694	4	44	34	0	40
2275	698	4	44	34	0	40
2288	702	4	44	34	0	40
2301	706	4	44	34	0	40
2314	710	4	44	34	0	40
2327	714	4	44	34	0	40
2340	718	4	44	34	0	40
2353	722	4	44	34	0	40
2366	726	4	44	34	0	40
2379	730	4	44	34	0	40
2392	734	4	44	34	0	40
2405	738	4	44	34	0	40
2418	742	4	44	34	0	40
2431	746	4	44	34	0	40
2444	750	4	44	34	0	40
2457	754	4	44	34	0	40
2470	758	4	44	34	0	40
2483	762	4	44	34	0	40
2496	766	4	44	34	0	40
2509	770	4	44	34	0	40
2522	774	4	44	34	0	40
2535	778	4	44	34	0	40
2548	782	4	44	34	0	40
2561	786	4	44	34	0	40
2574	790	4	44	34	0	40
2587	794	4	44	34	0	40
2600	798	4	44	34	0	40
2613	802	4	44	34	0	40
2626	806	4	44	34	0	40
2639	810	4	44	34	0	40
2652	814	4	44	34	0	40
2665	818	4	44	34	0	40
2678	822	4	44	34	0	40
2691	826	4	44	34	0	40
2704	830	4	44	34	0	40
2717	834	4	44	34	0	40
2730	838	4	44	34	0	40
2743	842	4	44	34	0	40
2756	846	4	44	34	0	40
2769	850	4	44	34	0	40
2782	854	4	44	34	0	40
2795	858	4	44	34	0	40
2808	862	4	44	34	0	40
2821	866	4	44	34	0	40
2834	870	4	44	34	0	40
2847	874	4	44	34	0	40
2860	878	4	44	34	0	40
2873	882	4	44	34	0	40
2886	886	4	44	34	0	40
2899	890	4	44	34	0	40
2912	894	4	44	34	0	40
2925	898	4	44	34	0	40
2938	902	4	44	34	0	40
2951	906	4	44	34	0	40
2964	910	4	44	34	0	40
2977	914	4	44	34	0	40
2990	918	4	44	34	0	40
3003						

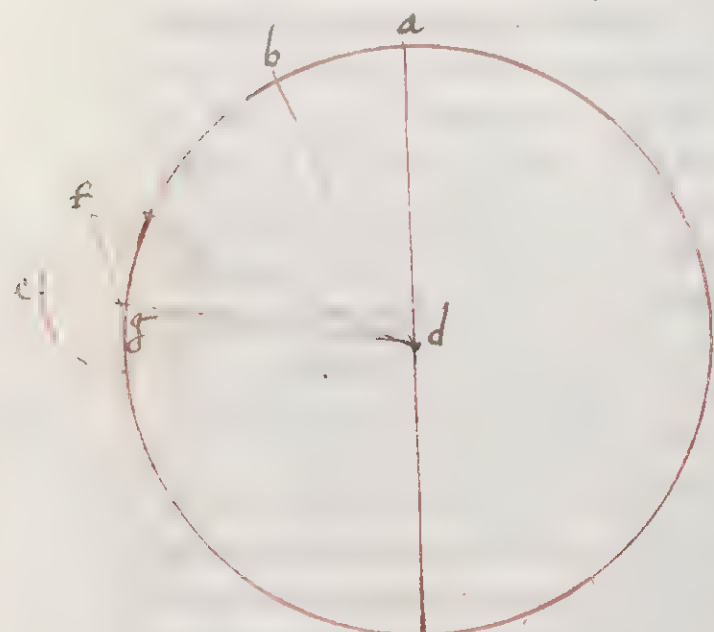

q. d. l. a. g. a. d. p. p. p. f. ad id eadem erit proportio
 d. g. ad g. f. Rursus qm d. g. & i. f. equidistantes sunt
 erit angulus g. d. b. angulo e. g. f. equat f. i. t. Sed sup-
 positus etiam erat angulus d. b. angulo e. g. f. equat qua-
 re arcus quoq. f. t. arcui e. f. similis est. In tempore igitur
 equali utraq. in suppositione huius puenit ad punctum
 f. ipa enim & e. f. epicycli & t. f. excentrici arcus si-
 milis demonstratos pertransibit centrum autem epicycli
 per arcum a. g. excentrici uero centrum ab arcu qui est ex-
 cessus arcus a. g. ad arcum e. f. quod erat demonstrandum.

Q. autem si solummodo proportionel similes fuerint quauis
 neque ipse neq. inter se excentricus concentricus equalis
 sint idem tamen rursus eueniat sic nobis erit per p. p. p.
 describantur enim utraque suppositionum separatim et
 sic concentricus quate-
 Zodiaco a. b. g. arcus
 lus cuius centrum d.
 & diameter a. d. epicy-
 clus autem sit e. f. & ex-
 ca centrum g. Luna
 uero sit m. f. & arcus
 lum sit u. t. c. arcus
 excentricus cuius cen-
 trum sit L & diam-
 ter t. L m. in qua Zo-
 diaci centrum sit m.
 puncto m. & Luna in
 puncto c. & coniungat

ibi quidem d. g. e. & g. f. hic uero i. m. & c. m. et
 c. L linee supponaturq. eandem ee d. g. proportionem
 ad g. e. qua t. L ad L m. equalisq. in tempore per-
 transibant epicyclus quate a. d. g. angulum lunam uo
 e. g. f. excentricus autem i. m. t. & Luna rursus angu-

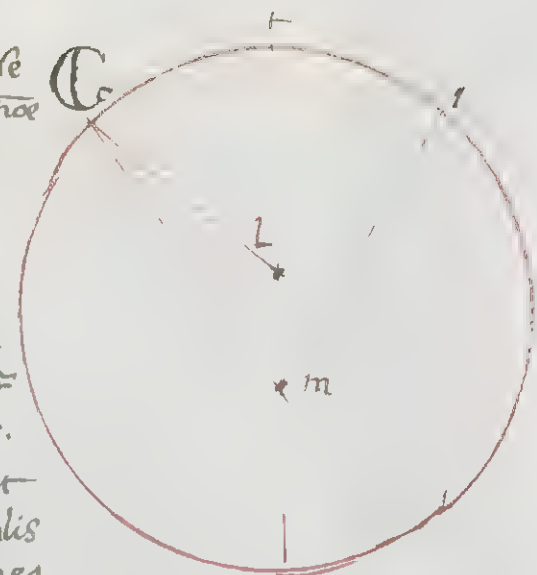
Tha. 11.

Lum.

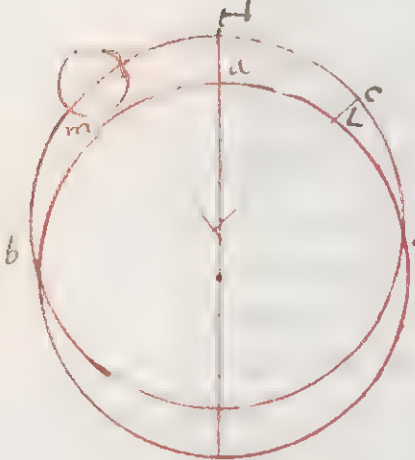
lum t. L. c. equalis hys cum ita se habeant dico q. in utraq. suppositione
 rursus equalen in tempore equali
 arcum Luna p. transibit id ita fit
 quia a. d. f. angulus equalis e. an-
 gulo i. m. c. Nam cum in principio
 distantie in maxima Longitudine luna
 esset per lineas d. a. & m. i. c. cernatur
 in fine autem cum esset m. f. & c.
 punctis per lineas d. f. & m. c. Sit
 ergo utraq. arcui t. c. et e. l. similis
 rursus arcus b. g. & iungatur linea
 b. d. qm igit ita se habet d. g. ad g. f. sicut c. L ad L m. sit
 qua ista latera quib. g. & L equalis anguli continetur
 proportionalia erit g. d. f. triangulus equi angulus tria-
 gulo c. L m. & anguli continetur proportionalia erit g. d.
 f. triangulus proportionalib. lateribus contenti equalis e
 erga angulus g. f. d. angulo L m. c. equalis Sed angulus
 etiam b. d. equalis est angulo g. f. d. p. p. equidistantes
 sunt g. f. & b. d. anguli enim f. g. e. & b. d. g. equalis
 esse supponuntur quare angulus erit f. d. b. angulo L m.
 c. motuum angulo i. m. t. per motum excentrici constructo
 equalis Quare totus etiam a. d. f. toti c. m. equalis est
 quod erat demonstrandum. **Prime ac simplicis**
Lunaris inequalitatis demonstratio capitulum. 11.

Cum hic ad hys usque nobis per spectata sint ut
 ex parte lunaris inequalitatis demonstratione in epi-
 cycli suppositione faciemus utrumq. p. p. p. t. b. eclipsi-
 bus quas exalte putamus ab antiquissimis ee conscriptas
 deinde quibusdam etiam quas temporib. mens ex q. l. i.
 Nunc nos ipi obseruauimus sic enim in quibus hys nobis
 per q. maxima longe tempora procedet eritq. alioquin
 manifestum q. & differentia quae penes inequalitatem

est eadem proxime exurisque demonstrationibus eueniet & me-
diorum motuum progressus semper conueniet progressui q
in temporibus reuolutionum expōit secundum emendationē
mram colligitur ad demonstrationem igitur pme ineq-
ualitatis quae per se ipam inspicitur hoc modo epicycli suppo-
nitur ut diximus se habeat intelligatur qm̄ enim in sphaera
lune circulus & concentricus & in eade superficie situs cum
Zodiaco axiis & aliis secundum q̄ritatem latitudinis motus
lune proportionaliter ad hunc declinat / s equaliter ad
precedentia signorum circa obliqui centrum tantū moueat
quanto latitudinis motus longitudinis motum excedit in hoc

igitur obliquo axiis epicycli equaliter cur-
sus ad successionem signorum supponimus
consequenter circumferri ad latitudinis resti-
tutionem quae ad Zodiacum ipam relata motus
longitudinis facit in hoc autem epicyclo luna
esse supponimus ita ut in maximo longi-
tudinis ad precedentia totius moueat consequenter
ad restitutionem inaequalitatis quāuis nihil
ad proportionem demonstrationem inspectamus
etiam si neq̄ Latitudinis progressus neq̄ lunaris

axiis obliquatio supponat nulla enim de qua curandum
sit differentia ē tanta declinatione ad longitudinis motum
accedit prima igitur antiquissima eclipsium apud ba-
bylonios obseruat primo anno macedonem padi vige-
tima nona toht mensis egyptiaci die quam trigesima sequebat
facta conscribitur & incipit inquit deficere post ortum
eius una hora bene transacta defecitq̄ tota qm̄ ergo sol
circa finem piscium erat & nox equaliter horarum proxie
xy. patet quia eclipsis quidem initium ante mediam noctē
q̄ 30 equaliter horis fuit tempus autem medium qm̄ ecip-
sis perfecta fuit 230 horis ergo alexandrie ad mer-
idianum cuius horarum motum consideramus cuiusq̄

meridianus ho. unus equat hore sexagesimas babylonis me-
ridianum precedit medium illius eclipsis tempus fuit ante
mediam noctem horis equaliter 3. 20 in qua hora secundus
expositus nobis calailos uerul motus solis erat in piscium gra-
dibus 24 30 proxime: Secunda eclipsium secundo anno
eiusdem macedonem padi fuisse conscribitur die thot 18°
in quo consequenter defecitq̄ ab austro dignis inquit. 3.
in ipsa media nocte qm̄ igitur tempus medium in ipsa
media nocte apud babylonios fuisse conscribitur: debet
in alexandria fuisse ante media noctem. ho. unus hore
sexagesimas in qua hora uerul solis motus erat in piscium
gradibus 134. Tertia eclipsium fuisse scribitur eodem secundo
anno macedonem padi quintodecimo die phamenoth sexto
deno ueniente incipitque deficere inquit post ortum
defecit a septentrione plusquam medietas: qm̄ igit sol
principio uirginis erat magnitudo quide noctis apud
babylonios xi. horarum fuit cuius medietas est ho. 5 30
quare ante mediam noctem h. maxie horis equaliter eclipsis
initium fuit cepit enim inquit deficere post ortum me-
dium uero tempus 3 30 horis horis mediam noctem are-
cessit totum enim tempus ante oblationis reum pro-
xime horarum fuisse debet quare alexandrie rursus me-
dium eclipsis tempus fuit ante mediam noctem horis
equaliter 4 20. in qua hora uerul solis motus erat in gra-
dibus uirginis. 3. 15. proxime patet ergo ab eclipsis prime
medie tempore ad medium secunde solem lunamq̄ uidelicet
integris circulis reuolutis motus fuisse q̄ 39 9 15. a medio
uero secunde ad medium tercie gradus 169 30 distantia
etiam interiacentium temporis a primo quide ad seain-
dum 354 dies continet & horas in sup simpliciter q̄de
considerantibz 2 30 ad equales autem naturales dies re-
ducentibz 234. A secundo uero ad tertium dies 176 & ho-
ras equales simpliciter quidem 20 30 exquisite uero 20 72

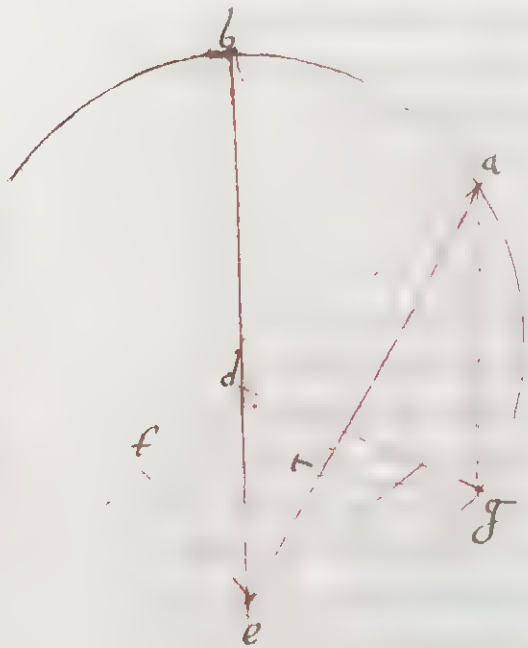

& propterea motus erit ex b. ad
 a. qui gradus est 43 36 subtra-
 hat a medio, gradus 0.37. & ppar-
 motus erit ex b. eodem 32 q.
 grad arcus autem ex a ad g g
 u est 96 in addat ad medium

ximus punctorum ut hic g perpendicularis ad ea
 durant lineaque ab altero ipso ut a puncto a ad secto-
 nem a producta factam in puncto e protrahitur e ut hic
 ad lineam ae perpendicularis g + deducitur quatenus
 enim descriptionis huius Lineatione utamur eadem pro-
 uenire per numerorum demonstrationem proportionis
 uidebimus ita ut ad faciliorem solummodo vltimam altit-
 uideamus: quoniam ergo arcus $b a z$ 24 Zodiaci gradus
 habundare demonstratur est erit etiam angulus $b d. a.$
 cum sit in centro eius totum quidem 324 quatenus qua-
 tuor recti sunt 360 Qualem uero duo recti sunt 360

autem etiam angulus g h d g 114 exit ergo etiam reli-
quus e g d 149 12 eorundem. Quare etiam quoque
corde h i talium est 149 12 qualium est crallus qui
circa g e 1 . rectangulum describitur 360 ipsa uero
linea e 1 talium h i 42 2 qualium est corda g e .
 120 quare qualium e 1 quidem linea est 117 30 d uero

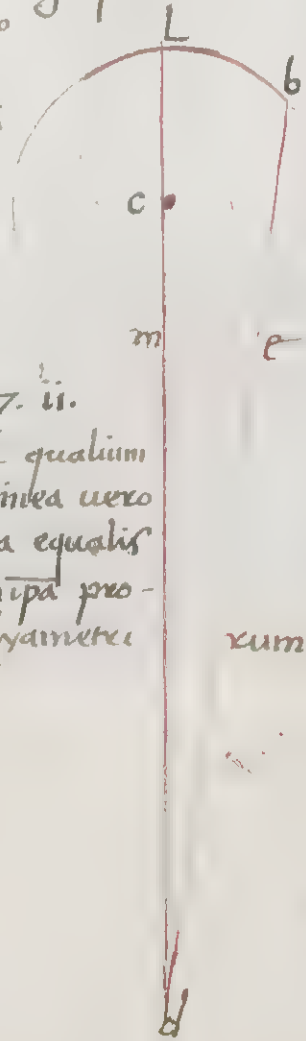

Th^o m.

Imeano p^{er} p^{er} p^{er}
ataw eniste thest
. m.

120 talium est linea g e 120 23 Sed e a quoq; linea
17 44 32 eorundem demonstrata est R uell' qm arcu
a g graduum esse dictus est 96 h' erit etiam angulus
a e g cum sit in circumferentia talium 96 h' i quatu
duo recti sunt 360. Arcus uero corde e t Reliquor
ad semicirculum 83 9 quare linee quibus condunt g h qd
talium 89 46 14 et autem 79 37 44 qualium e g e cor
da 120 qualium ergo est g e linea 120 23 talium g t
quidem linea erit 108 8 et autem limite 0 43 21 Erat
autem etiam tota ea eorumde 17 44 32 Est igit' reliq'
etiam t a talium 17 21 11 qualium g t esse demonstrata e
1. 0 8 Est autem quadratum quod fit ex a t 240 14 19.
Quod uero limite fit ex g t 10 17 quae si componantur
faciet quadratum quod fit ex a g 240 14 19 hoc e 241.
14 36 quare a g talium per longitudinem e 17 30 47 qua
lium est d e quidem linea. 120 f autem 120 23 eorumde
Est autem etiam qualium epicycli diametri 120 talium a g.
linea 89 46 14 per eam enim arcus a g. subtenditur q
est graduum 96. h' qualium ergo e a g quidem linea 89
46 14 epicycli autem diameter 120
talium erit d e quide linea 631.
13 48 g e autem eorumde 72 40
quare arcus ena g e qui ab ea
subtenduntur talium e 6 44 i.
qualium est epicyclus 360 Sed ar
cus quoq; b a g supponitur esse
eorundem 140 26 quare totus
quoq; arcus b g e. graduum e 147. ii.
corda uero sua b e talium 117 37 32 qualium
epicycli quide diameter est 120 linea uero
d e 631 13 48. Si ergo b e linea equalis
epicycli diametro esset inuenta m ipa pro
fecto centrum eius esset q hinc dyametri

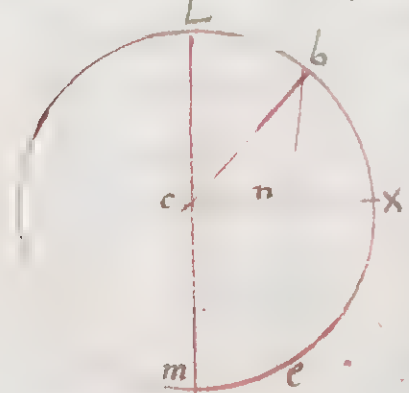
rum pro =

The^a 2^m

portio eorum qm minor est & arcus etiam
b g e semicirculo minor per spiciendum est quia extra ba-
q e portionem centrum epicycli cadit sit ergo c p u-
tum & protrahatur ex d. obliqui circuli centro per c.
linea d m c. L ita L quidem punctum maxima in uero
minima epicycli sit longitudo quoniam igitur rectangulum
quod est ex b d. & d e equale illi rectangulo est quod
ex L d & d m continetur est qz nobis demonstratum quatuor
epicycli dyametere hoc est linea L. c m. est. 120. talium
est lineam qdem b. e. 117. 37. 32. ad. autem linea 631. 48.
eorundem tota vero b d. 748. 51. 20. ideo certe sit quod ex
b d. & d e hoc est ex L. d & d m. rectangulum continetur
earumde 4722700 & sexagesimarum 4. 32. Rur-
sum qm quod sit ex l. d. & d m. cum quadrato c m. facit
quadratum qd est ex d. c cumqz c m. quia e centro epi-
cycli. 60. eorumdem sit: Si quadratum ex ipa sit hoc
3600 addamus ad 472700. 4. 32. habebimus quadratum
quod ex d c eorumde 476700.

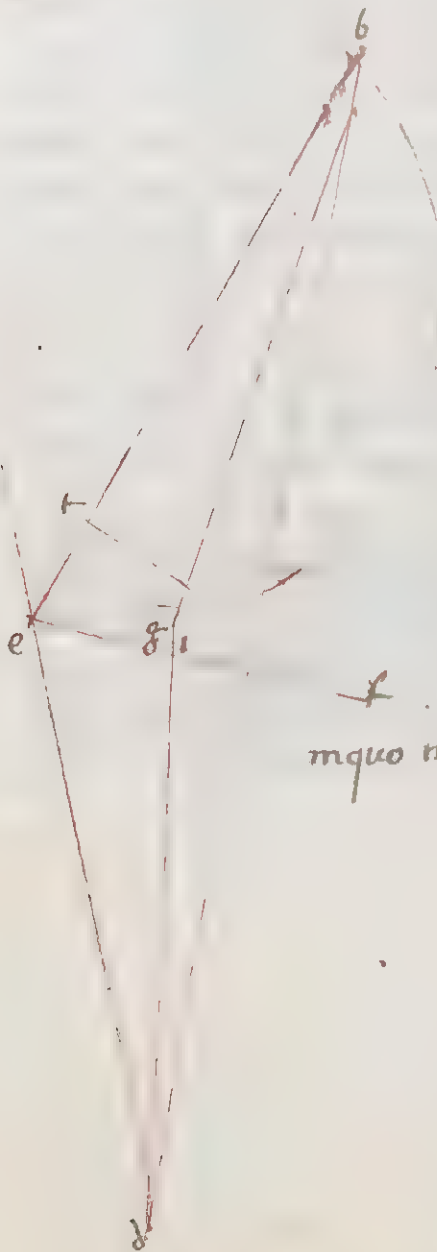

85
46 eorumdem erit tota quoque d e n. eorumdem 690 & sexa-
gesimarum 234 & quatuor ergo d c dyametere e 120 talium
d n. erit 119 48. 47 Arcus uero ab ea subconsul 178 2 pro-
xime talium quatuor e arcus qui d n c rectangulo cir-
cumscriptur 360 Quare angulus quoqz d c n talium est 178
2 quatuor duo recti sunt 360 talium 39. 1. quare x m etia
epicycli arcus graduum e 39 1. reliquus autem L b x. re-
liquorum ad semicirculum 90 49. Est autem etia arcus
x b. cum sit medietas partis circumferentie b x e gra-
duum 78 32 totus enim e b i h 7 io proxime graduum
demonstratus est quare reliquus etiam L. b. arcus epi-
cycli quo Luna a maxima longitudine m exposito secunde
eclipsis tempore distabat graduum e n 24. Similiter
qm d c n angulus 39. 1. talium demonstratus e quatuor
qz recti sunt 360 erit etiam c d n reliquus angulus
qui subtenet arcum a medio longitudinis motu auferendu
pp inequalitatem quae sit penes c b. arcum epicycli reli-
quorum ad rectum angulum graduum 49. quare lune
per longitudinem in medio secunde eclipsis tempore
medius motus in gradibus 14 44 uirginis fuit uerus
enim in gradibus 13 44. fuit sicut & Solis uerus motus
in gradibus 14 44. Rursum prima tertium eclipticum de illis quas
accuratissime in alexandria obseruauimus fuit in xon.
Anno adriani pmi mens secundum egyptios die xx que
xxix sequebatur cuius tempus medium fuisse computa-
uimus 14 h sexagesimis uirginis hore ante media
noctem & defecit tota eratqz uerus locus solis in tauri
gradibus 13 4. proxime: Secunda uero fuit xxi.
Anno adriani Anac die secundo tertio sit quere
cuius tempus medium fuisse computauimus ante media
noctem una hora equali defecit qz a separatione medietas
et tertia dyametris pars in qua hora uerus solis locus fuit
in libra gradibus 14. 6 proxime tertio: fuit xx anno.

Ab eo tunc peruenit ad medium gradum 169. 37. quem equat
 uelimus cum medium tempus fuisse computauimus per equa-
 libus horis post mediam noctem & defuit medietas diame-
 tri a eptatione fuit autem sol in ea hora in gradibus 169.
 cum igitur proxime patet igitur quia etiam integris re-
 uolutis circulis tot gradibus lunam motam fuisse quot sol
 motus fuit a medio uero leuante ad medium terre gradus 169.
 37. Est autem interiacens tempus prime quidem distantie
 anni unius egyptiaci & dierum 166. & horarum equatum
 simpliciter quidem 23 44. Ex parte autem 23 39. Secunde
 uero distantie anni reuelus egyptiaci unius & dierum 137
 & horarum equinoctialium simpliciter quidem quate quig
 ex parte uero 137 30. mouetur autem reuelus lune medie re-
 uolutis circulis in anno quidem uno & diebus 166 & horis
 equalibus 23 39. in equalitatis quidem gradus 110 21 longi-
 tudinis autem gradus 169 37 proxime in anno uero & die-

bus 137 & horis equalibus
 137 30. in equalitatis quide gra-
 di 36. longitudinis autem 137
 34 proxime patet ergo quia gra-
 dus 110 21 epiycli in prima dis-
 tantia subtraxerunt a medio
 motu longitudinis graduum 169
 secunde autem distantie gradus
 81 36 addiderunt medio lon-
 gitudinis motui gradus 110 21
 ita supponit uti rursus a b g.
 epiyclus lune & a quidem
 punctum sit in quo luna fuit
 in medio pme eclipsis tempore
 & b. autem in quo in secunde q uero
 in quo interie intelligatq sunt lune

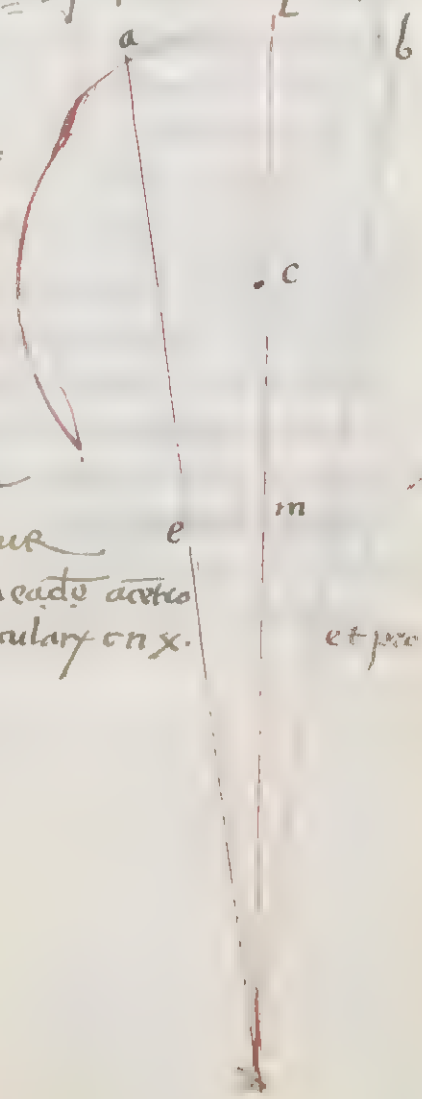

transitus ex a ad b fieri & ex b. id q. ut ab quidem arcu
 cum sit graduum 81. 36. addat longitudini gradus 121. reliquus
 uero arcus g a cum sit graduum 169. 37. addat longitudini
 169. 37. gradus 6. 21. igitur in arcu a b maxima ee-
 oportet longitudinem perspicuum inde est q. neq. in b q.
 arcu. neq. in g. a esse potest nam utreeq. iporum & unad
 dendi habet & minor semicirculo est & tunc hoc no supposito
 capiat conuexum Zodiaci & eius circuli in quo epiyclus fertur
 & sit punctum d & a beo ad centrum eclipticum puncta d e a.
 & d b. & d g. linee protrahantur & conuincta b g. protra-
 hantur etiam ex e puncto ad puncta quidem b & g. linee
 e b. & e g. ad lineas uero b d & d g. perpendicularares e f.
 & e i. pretea ex g. puncto ad be. linea perpendicularis g t
 producat qm ergo a b arcus 742 gradus circuli qui per
 medium signorum est subtrahit erit etiam angulus h d b. cu-
 sit in centro zodiaci talium 742 quatuor & quidem recti sunt
 360 quatuor uero duo recti sunt 360 erit 74. 24 quare
 arcus etiam corde e f talium est 14. 24 quatuor est arcus
 qui triangulo d e f. circumscribit 360. ipsa uero linea e f.
 16 q 42 talium quatuor est diameter d e 120 Similiter qm ab.
 arcus graduum e 110. 21 erit angulus quoq. a e b. cum sit
 circumferentia talium 110 21 quatuor duo recti sunt 360.
 Erat autem etiam a d b. angulus 14. 24 eorumdem quare
 reliquus etia e b. d angulus 99 47 est eorumdem: Est igit
 etiam arcus b e f corde e f talium 94 47 quatuor est
 circulus qui triangulo b. e f circumscribitur 360. ipsa uero
 linea e f. 88. 26. 17 talium quatuor e corda b e 120 quare
 quatuor e f quatuor linea e 16. q 42 d e uero 120 talium
 etiam b e linea erit 21 48 49. Rursus quoniam g e arcus
 6 21. gradus circuli qui per medium signorum est subtrahere
 demonstratus est erit angulus quoq. a d g. cum sit in
 centro zodiaci talium 6 21 quatuor 602 recti sunt 360 quatuor
 uero duo recti sunt 360 talium 12 42 quare arcus g d
 lineae e i talium erit 12 42 quatuor est arcus g d e i rect.

19. quatum ē corda $111^{\circ} 16'$ sūmte qm a b g arcus graduum
 esse colligitur 19. h7 erit angulus quoqz a e g cum sit in
 circumferentia talium igitur h7 erit angulus quoqz a e g.
 quatum duo recti sunt 360. Erat autem a d g. angu-
 lus q. eorumdem erit ergo etia reliquus e g d 179
 17. eorumdem quare arcus quoqz corde er. talium erit
 179 17. quatum erit arcus g h er. triangulo circum-
 scribit 360 ipsa uero linea er talium erit 119 h9 hō. qua-
 lium est diameter. f. e 120 quare quatum ē ei qdem
 linea 13 16 19 d e uero 120. Sed linea ena b e 2148.
 h9 eorumdem demonstrata ē. Rursus qm arcus b g gra-
 duum ē 81 36 erit etiam angulus b e g. cum sit in cir-
 cumferentia. 81. 36 talium quatum duo recti sunt 360.
 quare arcus etiam corde qdem g t talium erit 81.
 36 quatum ē arcus qui g v. t triangulo circumscribit
 36 corde autem e t arcus reliquorum ad semicirculum
 98. 24 erunt igitur etiam corde autem e t hie g t g
 dem talium 78. 24 37 quatum est diameter e g. 120.
 et autem 90 hō 12 eorumdem quare quatum est linea
 q e 13 16 20 talium erit g t quide g. f. o. 20 e t autem
 sūmte 249. Erat autem etiam tota linea e b 2148.
 h9. ergo reliqua etiam t b. talium erit 1146 10 qua-
 lium erat g t 840 20 Est autem etiam quadratum
 linee b t 738 31. 11 & quadratum linee g t 74. 12 17.
 eorumdem que composita faciunt quadratum linee b g.
 hoc ē 21343 48 quare b. g. talium per longitudinem
 est 1437 16 quatum d e quidem linea est 120 g e autē
 sūmte 13 16. 20 Est autem etiam ipsa b g talium 78.
 24 37 quatum est epicycli diameter 120 subtrahit em
 arcum b. g. qui est graduum 81 36 quare quatum
 b g quidem linea est 78. 24 37 diameter uero epicy-
 cli 120 talium e d quidem linea erit 643 36 39 g e.

et d. arcum dicitur. Erit igitur etiam arcus arcus
 de f. c. talium 72 46 10 quodammodo est epicyclus 360. Sz
 supportus etiam e. r. u. s. g. e. a. i. e. z. d. reliquus igitur e
 ed graduum e 95 16 50 & corda sua talium 88 40 17
 quodum epicycli quidam diameter e 120 ed autem
 linea 693 36 39 em igitur rursus arcus e a minor
 hemicirculo demonstratus e patet quia centum epicy
 clus e a portionem cadat capiat igitur & sit. c. a. r. o
 m. g. i. f. d. m. & c. l. ut rursus L q. dem punctum maxima
 in uero minima fiat longitudo qm igitur rectangulu qd
 fit ex a d & e d. equale illi rectangulo e qd ex L. d. et
 m. d. producit demonstraturqz nobis e quodum e Lc m
 epicycli dyameter 120 talium a e quidem lineam ee 88 4
 e d. autem 693 36. 39 eorumdem tota uero a d. 73 2
 16. 66. ideo certe fit quod ex a d & d e. hoc est quod
 ex L. d. & d m producit eorumdem 47 130 4 46 17 Rur
 sus quoniam quod fit ex L d. & d m cum eo quod e ex
 c m illud quadratum facit qd est ex d c. quicqz c m. cu
 accentu epicycli sit 60 pariter sit estqz quadratum eius
 3600 si istis 47 130 4 47 addi =
 d c 47 490 4 46 17 eorumdem
 Quare d c. quae accentu concentri =
 a Zodiaci epicyclumqz deferat
 est talium erit 1689 quatu e. c.
 m. quae accentu epicycli 60 talium
 erit erit quae e accentu epicycli
 est 60 614 quae proportio eadem
 est proxime illi proportioni quam
 p. antigrapha eclips paulo ante
 demonstrauimus ducat igitur
 rursus in eadem descriptio meate accentu
 e ad lineam d e a. perpendiculari on x.

Venam igitur demonstrauimus lunam in secundo
quidem antiquarum eclipsium in medio ipsius ecl
plis tempore equaliter secundum longitudinem quidem
17 44 gradus virginis obtinuisse mequalitatis autem a ma
xima epicycli longitudine gra. 12 29 in secunda uero in
tempore eclipsium medie limite secundum longitudinem
29 30 gradus arietis obtinuisse mequalitatis uero a ma
xima longitudine gradus 69 38. patet quia in tempore
quod inter predictas eclipses interfuit reiectis integris circuli
mora medie lune longitudinis quid gradus 2 29 46 me
qualitatis uero gradibus h. 2 14. Sed tempus a secundo anno mar
ciompiadi thot 18 sequente deo nono ante media noctem
media & terra hora una equalis parte usque ad xbmj.
ideam annum chreac die secundo sequere tercio ante media
noctem hora una equali amox est egyptiacorum 864 & die
rum 73 & horarum simpliciter quide 23 60. Exquisite aut
et aduales dies naturales 23 estq totus dierum numerus
31 78 13. & horarum equalium 23 quib per diurnos medios
motus sine equatione iam nobis expostor conuenire integris
reiectionis circulis mouemus longitudinis quidem gradus 2 29 46.
mequalitatis uero gradus h. 2 31 et sic longitudinis motus
idem mouetur illi qui per expostas observationes a nobis
collectus est mequalitatis uero 17 sexagesimis excedit quare
ante qua tabulas conscriberemus ut diurni motus emen
darentur 17 sexagesimas per multitudinem dictarum dier
parati & vii dies conueniret partes 0000 11 46 39 sub
traximus aduoxno medio motu mequalitatis qui ante eme
datione habebatur & sic mouemus emendant esse gra
dium 13 3 63 56 17 51 59 & his consequenter reliqua
tabularum compositionem abobtinuimus deloris equalium lune
Sequitur deloris equalium lune

De locis equalium lune motuum Longitudinis & latitudinis in tempore Nabonassari computandum. Δ im.

Saxi anu 4 m pme jaxi thot

Etiam ut etiam motus eorum in eandem p[ar]tem
 Habonallari annu & in p[ri]me diei thot secundum egypti
 in eandem directionem cepimus tempus quod est inde usq[ue]
 ad medium secunde antiquarum eclipticum tempus quae ut
 diximus fuit 1600 macedonemachi anno thoth Xij^a dena
 nona sequete ho equalis hore sexagesimis ante media nocte
 id tempus colligit^r esse annor^{um} egyptiar^{um} 27 diurnu 17 &
 horarum simpliciter simul & exacte ip[s]e p[ro]p[ri]e aut adiacent
 integris circulis reiectis longitudinis quidem gradus 13. me
 quatuor^{us} vero q^uoz. 34. hos se a gradib[us] locorum medij tem
 poris ecliptis secunde alteros ab alteris conveniunt librare
 rimus habebimus q[uod] in p[ri]mo Habonallari anno thoth se
 cundum egyptios p[ri]ma in meridie luna medie fuit se in au
 longitudinem quidem .u. 22. q^u tauri in equalitatis vero a
 maxia epicycli longitudo habebimus q^u 68. 49 distantie
 autem gra 70 37 sol enim in eodem tempore usq[ue] p[er]ueni q[uod]
 timuisse demonstratus est. —

De emendatione metrorum moruum Latitudinis lune & de
locis ipsorum in pmo habonassari anno. capitulum .viii.

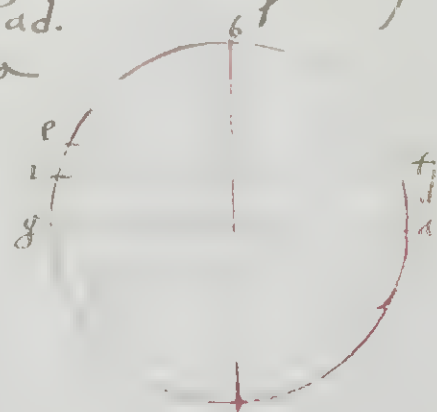
C Longitudinis quidem & inequalitatis periodorum
motus & ad hoc locus ipsorum his rationibus con-
stituiuntur latitudinis autem motu antea quide-
m iam ipse errabamus eo qd dicebamus secundum hyparchi
illa proportione qd luna sex centis quinquagintaq; proxime
vicijs circulum suum mensuraret bis autem atq; semis bin-
geatris secundum media mplem lunari distantia his enim
hipparchi & ad hoc quantitas inclinationis obliqui circuli
lune partialitatis et ipsius ipsius recti dantur caput
mus igitur et ipsius distantia & amagmatis obliquantem
in tempore medijs motum latitudinis in obliquo circulo habere

no. in comp. atabatur & per demonstrationem mequa-
litate differentis periculis motus veris deservendimus
& ut perodine. Id est. in motus & medijs estiptum
tempore & locum quo interfecto tempore pervenit
circulus integris tempore. Id est. in emebamus nec aut
facilioris via qua lupulionibz eadem id muenenda que
ita non indiget & multo. Id est. per computant
illorum factam factam muenimus & ab hor. abt. illi per
rept. rationes quoz ipas demagitudinibz atq. distantijs
tanqua factis redarguimus ut emendandum idiplum
maturum quoz atq. veritatis rombz tenimus mutamus
omni nonnulla non exacte perapta qm veriores postea ob
servaciones mros pervenerunt. Suppe docet omnes q amo
re veritatis impulsu has speculationes suscipiunt non solum
ad prelo. emendationem cernore nouaq. uti via veru
etiam ad sui ipsorum nec id turpe libi putare si non solum
aleptis verum etia ab alijs ad exaltiora reuertant & pre
sertim cum magna hac atque diuina professio sit sed
quomodo singla horum demonstrantur in proprijs locis ex
planabimus. Imprimis autem ut consequenter progrediamur
ad demonstrandum latitudinis motu reuertamur. hec de
monstratio sic se habet. Nam pimum ad huius medij motu
emendationem deficiet lune qua diligentissime exlup
tos quam remotissimi temporis inueneri poterat queli
uimus in quibz & oblationu magnitudines equaliter fue
runt medietate modo facte & in vtriusq. aut alepterae
aut amexidie similit & ad hec luna in distantia erat p.
equali hac enim cum ita se habeat necesse est ut ceterum
line equaliter in vtriusq. deficiet ipsius & ad eadem dist. nodi
parit & idcirco vtriusq. motus eius integros in medio tempore
obseruationum circulos latitudinis contineat pma ipit
e. l. p. m. quae pmo & trigesimo pmi darij Antho
babilone fuit obseruata tibi lenendum egyptiorum terriose

quarto ante mediam noctem hora media dicitur que
 defuisse ab austro duobus digitis secundumque
 nono adriani anno fuit observata paction secundum
 egyptios die xviij. sequente 19° ante media noctem horis 3.
 Quando scilicet sexta pars diametri a meridie de-
 fuit erat autem etiam motus latitudinis lune in utraque eclipsi
 iuxta descendentem nodum quod per universales quorundam
 rationes comprehenditur distantia etiam equalis prope
 paulo propinquior terre quam media quod tenam ab ijs
 que de megalitate demonstrata sunt perspicuum est quoniam
 quando ab austro in rete ita ut centrum eius borealius
 et prope paulo e. parer quia in utraque eclipsi centrum lune
 descendentem nodum equaliter precedebat sed in prima quidem
 eclipsi luna 100 19 gra. a maxima epicycli longitudine distabat
 in eodem enim tempore media hora mediam noctem in babylone
 present in alexandria vero tertia unus equalis hora per et
 sunt a statuto loco lune in tempore nabonassari anni 256 dies
 21 & equalis hora simpliciter quidem 10 20 ad dies vero equa-
 tos 10 15. Idcirco verus motus gradibus quibus medio minor fuit
 in secunda vero eclipsi luna 25 43 gra. maxima epicycli longi-
 tudine distabat sunt enim etiam hic statuto loco lune usque
 ad medium eclipsi anni 971 1/2 dies 256. et equalis hora sim-
 pliciter quidem 9 24 ex parte autem 9. 4. Quare pro etiam verus
 motus 9 43 gradibus maior medior erat in tempore igitur quod
 in utraque fuit eclipsi annorum egyptiorum 615 dies
 133 & horarum equalium 21 50 verus lune motus secundum
 latitudinem in utroque circulos absoluit. medius vero gradibus
 9 43 qui ex utraque in equalitate colliguntur ad in utroque arcu-
 los defuit sed a medijs motibus quod secundum hipparchi via
 in tanto tempore colliguntur eodem gradibus & due sexagesime
 prope ad integras restitutiones deficiunt. Quare motus
 latitudinis novem sexagesime per eam via excedit has igitur
 in multitudine dierum predicti temporis 229609 prope

20
 partiri quod factum est 0000 83918 addidimus diurno
 medio motui iam demonstrato & sic emendatum diurnum
 motum invenimus gradibus 13. 44. 39 48 4637 consequenter
 quod postea reliquas tabulas composuimus ita ergo semel
 motu latitudinis demonstrato deinceps ad locorum eius co-
 stitutionem duarum eclipsium distantiam ques-
 uimus in quibus cetera quidem superioribus conveniebant
 nam & distantie lune equaliter proxime inveniuntur et
 observationes similes & utree vel ad septentrionem vel
 meridiam. In his vero idem non erat sed oppositus bias
 eclipsium prope qua ad demonstrandam megalitatem
 sumus uti. In secundo anno macedonum padis thot secundum
 egyptios die xviij. sequente xix in media nocte apud bab-
 ylonem alexandrie autem 20. Unius hore sexagesime precessit
 illa quod luna tribus digitis ab austro defuisse secunda est
 in prope etiam vltis fuit facta xx eius daryi anni
 qui cambysse successit epicyphi secundum egyptios 1615. 6.
 die xxviii. sequente xxix in horis equalibus post occursum
 1615. 6. 20 in qua scilicet luna quarta diametri parte ab austro
 defuit eratque medium tempus in babylone ante mediam
 noctem 25. equalibus factaque est eclipsi utraque cum luna
 in maxima distantia esset sed prima iuxta ascendentem nodum
 altera iuxta descendentem ut etiam in ipso equaliter borea-
 lius circulo qui per medium signorum est centrum lune fuisse
 inveniat. Sit igitur ab obliquis circulus eius cuius dia-
 meter a g. & supponat a punctum nodum esse ascendentem
 g. vero descendentem b autem borealissimum terminum
 & intercipiantur a punctis a & g id est ab utroque nodorum
 versus b. borealem terminum ad.
 & g e arcus equalis ita ut in prima
 quidem eclipsi centrum lune in
 puncto d in secunda vero m. e.
 fuerit sed tempus a statuto.

ne ad primam eclipsim amorum fuit egiptiacorum 27
 4. et 17 & horarum equinoctialium tam simpliciter quā
 equā 11.6. atq. hac de causa a maxima quāvis longitūne
 luna distabat 19. 24. & medius motus eius maior erat
 quam uerus hq. sexagesimis tempus autem usq. ad secundā
 eclipsim simplice similis egiptiacorum amorum 29. 4. dierum
 327 & horarum equinoctialium simplice quidem 144. q. ad bo
 aurem 12. 4. hac de causa luna a maxima epicycli longi-
 distabat gra. 24. 4. eratq. medius motus maior q. uerus
 17. sexagesimis tempus etiam quod inter has obseruationes int-
 fuit quodq. 219. egiptiacos annos continet & dies 309 & ho-
 ras equales 2312. secundum latitudinis motum medium & se-
 xagesimas sūt ergo pp. hęc medius enā centri lune motus
 pma qdem eclipsi in puncto f. in secunda uero m. & qm
 f. b. 1. arcus gra. est 160. 4. f. autem sexagesimarū hylei.
 uero sexagesimarū colligetur etiam arcum de graduum
 esse 160. quare utiq. simul ad et e.g. arcus reliquorum ad
 semicirculum sunt gra. 10. 10. & uterq. ipsorū per se qm equa-
 les sunt 9. 34. eorūde quibz uere lune motus in prima qdem
 eclipsi a nodo descendente desinebat in secunda uero desce-
 dentem precedebat. quare totus enā arcus a f. q. ē 193. 4.
 reliquus 19. 9. 22. ergo medius quoq. lune motus in pma
 qdem eclipsi ab ascendente nodo desinebat gra. 10. 39. distabat
 q. boreali termino gra. 280. 79. in secunda uero gra. 280. 79.
 hinc ueniens precedebat distabatq. ab eodem boreali termino
 gra. 80. 38. quare qm tempus & loco lune statuto usq. ad eclipsi-
 m pme medium continet. reuertit arcus q. 286. 14. si hor-
 a loco eclipsi pme hoc est a q. 280. 39. ad iusto circulo sub
 traxerimus habebimus locum medij motus latitudis a boreali
 termino q. 347. 14. in pmo nabonassar anno pmo die thot.
 secunda egiptios in meridie: *Exposui tabule pme simplicissime*
Etiam qm addiscernere qualitates lune capitulum x.
das coniunctiones & oppositiones calculosq. ipsarū

secunda:

Secunda quam demonstraturi sumus iniquitate no in di-
 gemus particularium pma tabulam fecimus quoniam
 in ip. tom. p. med. lat. erat & in ole adiuuimus
 utiq. hinc is proportionē co. ad. h. et 4. sexagesimas proxi-
 partitūq. lunis similis quater s. quoniam partes sexagesimas
 numeri communes

Primus		Terminus	
6	349	0	19
12	348	0	17
18	342	1	27
24	336	1	13
30	330	2	19
36	324	2	44
42	318	3	8
48	312	3	11
54	306	4	8
60	300	4	24
66	294	4	32
72	288	4	40
78	282	4	46
84	276	4	49
90	270	4	0
96	264	4	1
102	258	4	0
108	252	4	41
114	246	4	47
120	240	4	43
126	234	4	40
132	228	4	44
138	222	4	38
144	216	4	23
150	210	4	10
156	204	4	47
162	198	4	43
168	192	4	26
174	186	4	15
180	180	4	47
186	174	4	41
192	168	4	34
198	162	4	9
204	156	4	42
210	150	4	34
216	144	4	18
222	138	4	0
228	132	4	0
234	126	4	0
240	120	4	0
246	114	4	0
252	108	4	0
258	102	4	0
264	96	4	0
270	90	4	0
276	84	4	0
282	78	4	0
288	72	4	0
294	66	4	0
300	60	4	0
306	54	4	0
312	48	4	0
318	42	4	0
324	36	4	0
330	30	4	0
336	24	4	0
342	18	4	0
348	12	4	0
354	6	4	0
360	0	4	0

quæ maxime longitudo adherent per q. 6. e. 1. quæ
 in ratione longitudo adherent q. 3. ut rursus tabule
 descriptio huius illarum simili sit uer. q. 6. q. 6.
 ord. 1. et 2. quor. duo pmi numero graduum in equali
 tati continet tertius addendos subtrahendos ue
 gradus qui singulis partibz accommodantur ut
 ita tam in longitudinis quâ in altitudinis calade sit
 quando in equalitatis numerus qui maxima epicycli
 longitudine colligitur usq. ad 180 q. ascendit ad 180
 uero quando 180 q. excedit & e. tabula humilior &
 non penes suppositionum sed penes computationis diffe
 rentias lunaris megalitatis quantitas diuersa e. scilicet hyp
 15 ita iam demonstratis parochum captm. xij.
 non iniuria quispiam quereret quam nam ob
 causam per expositas ab hyparcho ad huius in equalitatis
 considerationem lunares et ipsas nec eadem proportio
 illi colligitur quam nos demonstrauimus nec pma.
 excentricitatis suppositio secunde que per epicyclum est
 consonare conuenireq. ut demonstrauimus inuenitur
 in pma enim suppositione & computationibz colligit ea
 esse semidiametri excentrici ad lineam que inter centro
 ipius & zodiaci est quam habet 31.99.32.7 hoc proxime
 quæ proportio eadem sit proportioni 60 ad 6.14. in secun
 da uero colligit proportionem semidiametri epicycli
 eam esse quâ habet 31.22.30 ad 37.30 quæ proportio
 dem est proportioni 60 ad 4.46 sunt autem maxima
 in equalitatis differentia proportio autem 60 ad 4.46.
 q. 4.37 cui secundum nos proportio 60 ad 6.14 diffe
 rentiam predictam. h. graduum proxime faciat.
 Q. autem pp. no. suppositionum differentia ut aliqui puta
 ret hic breue scaturus est tum ratione paulo ante pa
 tuit qui utraq. modo eadem penitus accidere apparet
 demonstratum est tum si per numeros computatione

92
 terre uenerunt eandem contrag. suppositione. si ei pro
 portionem inuenimus dummodo eadem apparen
 bul inuicem utamur nec diuersa sicut hyparchus
 accipiantur possib. enim sic est cum no. eadem eclip
 ses capiantur ex eorum u. zones ipsas observationes
 uel penes distantiarum computationes accidere in
 uenimus igitur et in multis eclipsis, recte compositio
 nes obseruatas fuisse. vniuerse q. scilicet portiones
 equalis & in equalis motus. uol. et. per. et. al. com
 putationes autem distantiarum quibus proportionis
 quantitas demonstratur non al. erit factas fuisse
 quorum utrumq. ap. p. tribus eclipsis initium re
 p. et. demonstrabimus t. et. igitur. in. i. p. l. s. a. b. a. b. y. d. e.
 delat. ut. obseruatas aut. p. m. a. q. fuisse in phanostza
 ti magis apud athenienses mente possideone dese
 cille. p. lune parua arculi parte abortu esting
 & occidit inquit ad huc deficiens hic annis 366. and
 bonassaro sit secundum egyptios ut ipse ait thot. 2.
 sequente 27 post mediam noctem horis. 6. 30. media
 enim pars hore ad diem restabat verum cum sol cir
 ca finem sagittarij sit nocturne hore vni. tempore
 in babilonia 78. sunt nox em horarum ix. 10 equalium
 est temporales igitur hore. 6. 30 colligunt equalis hora
 6. 14. p. m. p. m. igitur eclipsis fuit post horas equalis
 18. 14. post meridiem diei 26. ti. sed qm. parua pars ob
 scurata fuit totum eclipsis tempus fuisse debet horis
 1. 30 proxime medium uero eclipsis post meridiem horis
 equalibz 19. 20. quare in alexandria rursus media huius
 eclipsis tempus fuit post meridiem diei vigesim. 14. 1.
 horis 18. 30 est autem tempus a dato loco luna p. p. o.
 nabonassari anno usq. ad expositum 366. egyptiaci
 annos & dierum 21. & horarum equalit. sumpt. 41
 18. 30. ex. ante. anno. 8. ad quod tempus computatur.

equalium simple quid. 7. ex parte uero. 6. 30. in quo tempo
re solem ex parte obtinuisse inuenimus uirginis 9^a 26. 6. &
lunam medie quide pilum 9^a 21. ex parte uero. 26. 7.
secundum inequalitatem enim gradibz 313. amaxima epicy
cli longitudine distabat a sequentem aurem demerptu
in 43° anno eiusdem periodi factam asserit. meriti se
cundum egyptios die 17^a & incepit 4. 20. noctis hora 17^a
ista defectus tota fuit ergo eclipti principium post meri
diem diei none horis 17. 20. solem iuxta finem pilum
erat medium uero tempus fuit post meridiem horis 13.
20. tota enim luna defuit estq. a locis constituit usque
ad ecliptum tempus annorum egyptiacorum 447. dierum 188.
& horarum equalium tam simple qua ex parte 13. 20. in quo ipse
blem 26. 17. 9^a pilum ex parte obtinuisse inuenimus &
lunam medie qd 17. libere 9^a ex parte aurem & uero motu
suo 26. 16. uirginis 9^a secundum inequalitatem enim 109.
28. 9^a a summa epicycli longitudine distabat colligitur
autem distantie tempus a prima ad secundam ecliptum
dierum qd 178. & horarum equalium 6. 40. 9^a autem 120.
11. sed hipparchus demonstrationem hanc fecit quasi inu
distantie tempus a prima fuerit dierum 178. & horarum
equalium 6. 9^a uero 120. 20. terna ecliptum fuisse ait
eodem 44. anno secunde periodi melliori secundum egyptios
die quinta & incepit transacta noctis hora 17. & 40. se
xagesimis defuit tota medium autem tempus asserit
fuisse in horis 8. 20. proxime horis post media nocte
horis temporalibz 2. 20. Sed cum ibi iuxta medietate
uiginti fuerit noctis in alexandria hora 19. 29. tem
porum e horis igit 2. 20. temporalis facit horis
equales 2. 15. proxime quare medium tempus fuit post
meridiem diei quinq. horis equalibz 19. 15. Est autem
a constitutis locis tempus annorum egyptiacorum 447.
dierum 339. & horarum equalium simple quid 19. 15. ex parte

94
uero 13. 45. in quo tempore solem 15. 12. uirginis 9^a ex parte
obtinuisse inuenimus lunam aurem medie qd 10. 29. pilum
ex parte uero 15. 13. secundum inequalitatem enim 299. 9.
q. amaxia epicycli longitudine distabat colligitur autem
etiam a tertia a secunda eclipti a tertia tempus dierum
176. et 29. sexagesimarum horis unus equalis 9^a uero 168.
44. Sed hanc etiam distantia hipparchus 176. dierum
& 20. sexagesimarum unus equalis horis supposuit & 9^a
168. 33. Quare hic quod uidet ex parte in gradibz qd
sexam & tertiam partem proxime 9^a unus in diebus
aurem 44. sexagesimis proxime horis unus equalis quare si
ante oculos igitur causa dissonantie porta ram e quare
magis confidentes proportionem inequalitatis quam
ipam demonstramus in oppositionibus & motibus q. lune
utemur cum etiam ecliptis iste qualis hipparchus con
stituit superare rationibus meis conuenire uideamus.

FINIS LIBRI QUARTI.

INCIPIT LIBER V. MAGNE COMPOSITIONIS CLAVDII PTOLOMEI: DE CONSTRUCTIO NE INSTRUMENTI QVOD ASTROLABIUM VOCANT CA^m. i.

Cum ad oppositiones qd atq. coniu
tiones & ecliptis quae in eis sunt pme
simplicibz inequalitat. ratione sufficere
inuenimus etiam si ipa nobis sola capiat

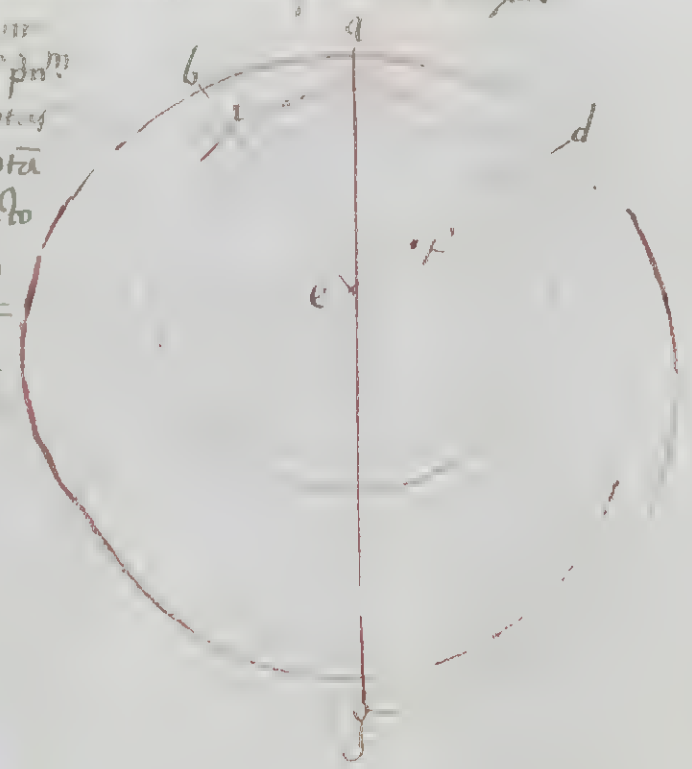
sed ad particulares motus in aliis ad solem aspectibus non sufficeret
 aliquis etiam ipsam inuenerit secunda enim etiam ut diximus
 inaequalitas lune penes solares distancias comprehenditur
 hys in oppositioe atq; conuinctioe ad primam restituit maxima
 est in utraque ~~et~~ quadrata id animaduertimus
 tam apogressibus lune quos hypparchus conscripsit q; quo
 ab illis quos nos per instrumentum ad hys nobis constructum
 accepimus hoc ita se habet dual armillas exquisite terna
 tas superficiesq; quadratas ac magnitudie mediocres & uni
 q; similes equalesq; introso secundum diametrum ad rectos an
 gulos in ipsa superficie aptauimus ita ut alter eorum circuli
 per medium signorum esse intelligeret altera arcus qui
 polos ipsius & equinoctialis est hic meridianus appellat
 in quo puncta ab una sectionum utriusq; per quadrat lato
 coepimus quibus poli circuli qui per medium signorum e dissepant
 & utriusq; cylindricos ita ad interiorem q; ad exteriorem
 superficiem extantes coaptauimus deinde ad exteriorem armil
 lam aliam coaptauimus: quae undiq; concava sui superficie
 connexe duarum coactataq; armillarum sic undiq; quadra
 ut circa praedictos polos circuli qui per medium signorum
 e posset per longitudine circumduci interiorem quoq; alia
 similes secundum longitudinem circa eosdem polos exteriori cir
 cumduceret armillam ad aptauimus cuius connexa super
 ficies concava duarum armillarum ubiq; tangebatur ita ut si
 intro secundum longitudinem circa eosdem polos exteriori cir
 duceretur hanc interiorem armillam & eamq; proz prozo
 diaco est in 360 circumferentie gradus diuisimus paresq;
 gradum quo quot potuimus deinde alia armilla exquisite
 ad aptauimus in qua foramina sunt diametraliter et minima
 sub interiore duarum armillarum ut in eadem illi superficie
 ad utriusq; praedictorum polos gradus obseruande latitu
 dinis possit transferri his ita factis arcum qui inter duos po
 los Zodiaci uidelicet atq; equinoctiat in circulo q; per

95
 utriusq; polos esset intelligitur ab utriusq; Zodiaci polis elonga
 uimus & extremates diametraliter rursus inter se coaptauimus
 coaptauimus ad meridianum illis similem quem in principio co
 polinomis ad obseruationes arcuum meridiani qui inter solsti
 cia sunt explanauimus hoc igitur secundum polinonem illius
 statuto id est recto ad supericiem orizontis & secundum eleua
 tionem poli habitatoris propolire & ad hys parallelo ad superfice
 naturalis orizontis interuoris arcum ductio armillarum abor
 tu ad occasum fiat in polis equinoctialis consequenter ad prima
 totius latitiae sic instrumento constituto quandoamq; Luna
 super terram uideri poterant exteriorem quidem astro
 labij armilla in illo gradu in quo sol proxime tunc inueniebat
 constituiebamus & armilla quae per polos est circumducamus
 ut sectione armillarum quae ad solem erat gradum exacte
 ad solem uel utriusq; armille quae per medium signorum & quae
 per polos eius est simul se ipsas ob umbrarent uel si stella
 perspicueretur ut uno oculorum in altero laterum exterioris
 armille sub gradu qui supponitur in armilla quae per medium sig
 rum est posito per oppositum atq; parallelum circuli lateris
 quasi utriusq; superficie ipsorum stella sit conglutinata in eorum
 superficie perspicatur alteram uero armilla quae intra astro
 labium est ad lunam uel ad illud quod queritur uertimus ut
 simul solem aut aliud quod uis perspicendo luna quoq; uel
 quiddam quatuor per utriusq; foramina quae in adaptatis minore
 circulo sunt perspicatur sic enim & quae gradum circuli q
 per medium signorum est per longitudinem obtineat inuenit
 sectione interioris circuli quae sit per diuisionem equipon
 tis ipsi circuli & quot gradus septentrionem uel ad meridiem
 ab ipso distet non ignoramus sicut in circulo q; per polos
 eius sit per diuisionem ipsius interioris astrolabij tum per inuenta
 distancia a medio foramine quod super terram e eius armillule
 quae ad media linea circuli signorum traducatur.
 Sequitur capitulum secundum.

4

७७

[illegible]

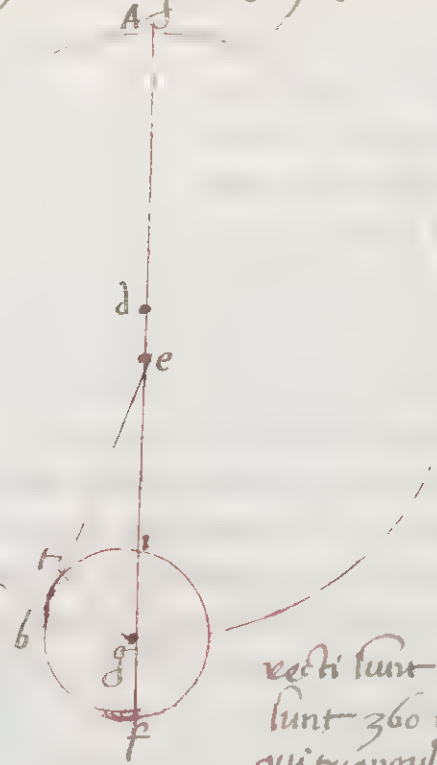
etiam distantia secundum longitudinem quae observatione
instrumentali apparuit eadem uere distantie sit tunc certe
si distantia era secundum equalitatem quam querimus cap et
hic igitur observationibus facta ut distantiae inuicem
quando in minima longitudo erat epicyclus maxima in
qualitate distantiae fieri admodum tamen per se
graduum 740 proxime ad primam uero inaequalitatem
sed et exempli gratia una uel altera observatione inter
lunas diuiditio ponat secundo anno Antomni phan
secundum egyptos die xxv. post ortum solis ante meridiem
per instrumentali observatione
proxime igitur in aquarii gradibus 18.40 per
speculabatur cum quatuor sagittarii gradus in medio esset
luna per speculabatur 940. Scorpionis gradus obtinere obte
bat autem totidem uero etiam motu suo Nam cum esset
in prima parte Scorpionis & distaret a meridiano per longi
tudinem uersus occasum horis 1.30 nullum sensibilem diuersita
tis aspectum faciebat Est autem a locis in primo anno nabo
nassari constitutis usque ad observationem tempus annorum
egyptiorum 88.5 et dierum 203. et horarum equalium
simpliciter exacte 18.41.45. in quo tempore solem inuenimus
medie obtinuisse 16.27 gradus aquarii exacte autem 18.40
fuit & per astrolabium perspiciebatur Luna quoque in illa
hora ex prima suppositione medie obtinuisse inueniebatur
secundum longitudinem quae Scorpionis gra 77.20 & sic
distantia solis medie quartae proxime parvis erat inaequali
tatis autem maxima inaequalitatis differentia sit erat igit
et motus medio minor gradibus 740 pro huius qui ex prima
inaequalitate inueniebatur Rursus ut etiam per obser
uationes ab hipparchos tales progressus differentia in similibus
patrat una eius apponemus observationem qua antano
ho. tertie secundum calippum periodi obseruasse epiphi

98
et in egypto die xxv. post ortum solis ante meridiem
per instrumentali observatione
proxime igitur in aquarii gradibus 18.40 per
speculabatur cum quatuor sagittarii gradus in medio esset
luna per speculabatur 940. Scorpionis gradus obtinere obte
bat autem totidem uero etiam motu suo Nam cum esset
in prima parte Scorpionis & distaret a meridiano per longi
tudinem uersus occasum horis 1.30 nullum sensibilem diuersita
tis aspectum faciebat Est autem a locis in primo anno nabo
nassari constitutis usque ad observationem tempus annorum
egyptiorum 88.5 et dierum 203. et horarum equalium
simpliciter exacte 18.41.45. in quo tempore solem inuenimus
medie obtinuisse 16.27 gradus aquarii exacte autem 18.40
fuit & per astrolabium perspiciebatur Luna quoque in illa
hora ex prima suppositione medie obtinuisse inueniebatur
secundum longitudinem quae Scorpionis gra 77.20 & sic
distantia solis medie quartae proxime parvis erat inaequali
tatis autem maxima inaequalitatis differentia sit erat igit
et motus medio minor gradibus 740 pro huius qui ex prima
inaequalitate inueniebatur Rursus ut etiam per obser
uationes ab hipparchos tales progressus differentia in similibus
patrat una eius apponemus observationem qua antano
ho. tertie secundum calippum periodi obseruasse epiphi
et in egypto die xxv. post ortum solis ante meridiem
per instrumentali observatione
proxime igitur in aquarii gradibus 18.40 per
speculabatur cum quatuor sagittarii gradus in medio esset
luna per speculabatur 940. Scorpionis gradus obtinere obte
bat autem totidem uero etiam motu suo Nam cum esset
in prima parte Scorpionis & distaret a meridiano per longi
tudinem uersus occasum horis 1.30 nullum sensibilem diuersita
tis aspectum faciebat Est autem a locis in primo anno nabo
nassari constitutis usque ad observationem tempus annorum
egyptiorum 88.5 et dierum 203. et horarum equalium
simpliciter exacte 18.41.45. in quo tempore solem inuenimus
medie obtinuisse 16.27 gradus aquarii exacte autem 18.40
fuit & per astrolabium perspiciebatur Luna quoque in illa
hora ex prima suppositione medie obtinuisse inueniebatur
secundum longitudinem quae Scorpionis gra 77.20 & sic
distantia solis medie quartae proxime parvis erat inaequali
tatis autem maxima inaequalitatis differentia sit erat igit
et motus medio minor gradibus 740 pro huius qui ex prima
inaequalitate inueniebatur Rursus ut etiam per obser
uationes ab hipparchos tales progressus differentia in similibus
patrat una eius apponemus observationem qua antano
ho. tertie secundum calippum periodi obseruasse epiphi
et in egypto die xxv. post ortum solis ante meridiem
per instrumentali observatione
proxime igitur in aquarii gradibus 18.40 per
speculabatur cum quatuor sagittarii gradus in medio esset
luna per speculabatur 940. Scorpionis gradus obtinere obte
bat autem totidem uero etiam motu suo Nam cum esset
in prima parte Scorpionis & distaret a meridiano per longi
tudinem uersus occasum horis 1.30 nullum sensibilem diuersita
tis aspectum faciebat Est autem a locis in primo anno nabo
nassari constitutis usque ad observationem tempus annorum
egyptiorum 88.5 et dierum 203. et horarum equalium
simpliciter exacte 18.41.45. in quo tempore solem inuenimus
medie obtinuisse 16.27 gradus aquarii exacte autem 18.40
fuit & per astrolabium perspiciebatur Luna quoque in illa
hora ex prima suppositione medie obtinuisse inueniebatur
secundum longitudinem quae Scorpionis gra 77.20 & sic
distantia solis medie quartae proxime parvis erat inaequali
tatis autem maxima inaequalitatis differentia sit erat igit
et motus medio minor gradibus 740 pro huius qui ex prima
inaequalitate inueniebatur Rursus ut etiam per obser
uationes ab hipparchos tales progressus differentia in similibus
patrat una eius apponemus observationem qua antano
ho. tertie secundum calippum periodi obseruasse epiphi

De proportione excentricitatis in orbitali: cap^m III

Et ita ita habeantur. Et per hoc ostenditur quod
circulus est centrum. d. q. a. m. c. i. f. m. quia e. z.
diaci centrum esse supponatur. et ut a quidem punctum
maxima longitudo excentrici sit q. deo. l. m. a. de. l. b. t. u. e.

. tup tangens ipm linea
 e + b. & coniungatur
 g + qm igitur cum ad
 tangentem epuyctm li
 neam luna puenit mu
 xima in equalitatis diffe
 rentiaque demonstrato
 est graduum 76 & 40 erit
 eadē angulus g et b. at
 sit in centro zodiaci talū
 76 & 40 qualium quattuor

recti sunt 360. qualiter uero duor.
sunt 360 totum ib. 20. qualiter e circuli
qui triangulo g e t circuli scribitur 360.

qui & corda sua g. t. talium 16 proxime qualium g. e. diame-
ter no. quare qualium ena semidiametror epicycli g. t. demo-
strata e. h. 16. de vero quae est a centro citalli qui per mediu-
sequor e. ad maximam excentricam longitudinem 60. talium ena
est e. g. quae e. ab eodem centro ad minimam excentricam longi-
tudinem 39.22 quare tota d. g. diameter erit eorumdem
99.22 d. a vero quae est a centro excentrici 99.41 e. d. autē
quae est inter centra Zodiaci & excentrici 10.19 & sic demo-
strata nobis est proportio quae ab excentricitate continetur:

De Lunaris epicycli determinatione gratia qd apparetur malpe
 . d ad huc viz circ=tibz accipit hunc lune quadratūqz idm

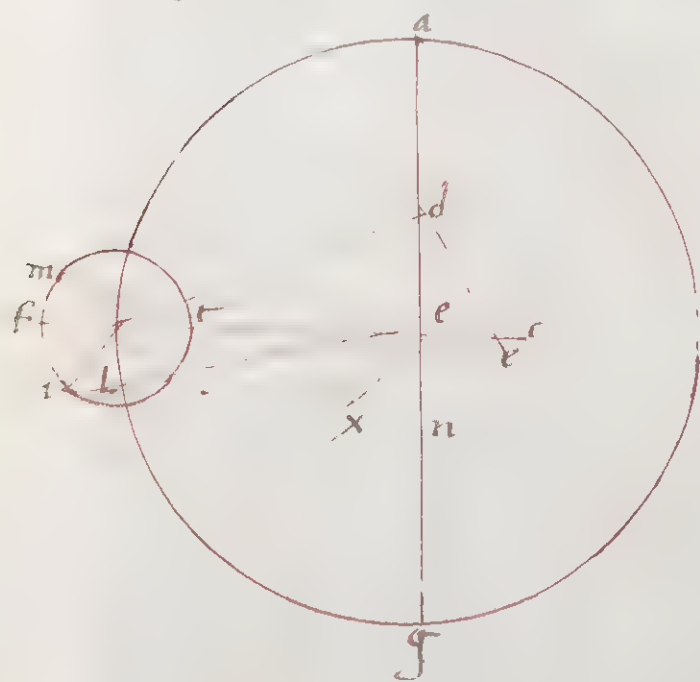
[illegible]

amedio sole ad successionem liquorum in ...
 utroque subtrahendo circulo habebimus distantia epicycli a ma-
 xima excentrici longitudo ad successionem liquorum factam
 gra. 271 4. quare a e b. quoque angulus reliquorum ad qua-
 tuor rectos partium erit 88. h6 ducatur igitur ex d.
 puncto ad a. b. linea perpendicularis d c qm ergo d e b.
 angulus talium e 88. h6. qualium quatuor recti sunt 360.
 talium vero duo recti 360. talium 177. h2 erit etiam ar-
 cus d c talium 177. h2 qualium est circulus qui triangulo
 d e c. circumscribitur 360 arcus autem e c reliquorum ad
 semicirculum 28. quare recte quoque sue d c quide talium
 partium 119 h9. quare qualium e d e quae inter centra est
 10. 1/2. a d b. quae est a centro excentrici 49 1/2 talium erit
 est d c. rursum 10 1/2. proxime e c. autem limite 0 12 1/2
 qm si quadratum d c auferat a quadrato d b. fit quadra-
 tum b c. habebimus etiam b c quide 48. 36 eorumdem
 totam vero b c 48 48. rursum qm meae lune aucto 16
 le distantia graduum erat 314. 28. vere autem lune sicut
 observatio demonstrat 313 42 ut differentia inequalita-
 tis eius subtrahat 30 46. consideranturqz medius lune motus
 per lineas e b. supponat luna qm maxima epicycli lo-
 quidine erat m. 2. puncto coniunctisqz lineis e i a b i.
 protrahat ex b. ad e i. lineam productam perpendiculari
 b l. qm igitur angulus b e i. inequalitatis lunaris diffi-
 rentia continet erit talium quide 0 46. qualium quatuor
 recti sunt 360. talium .f. 32 quare arcus quoque b l. ta-
 lium est 132 qualium e circulus qui triangulo e b l. cir-
 cumscribitur 360 et corda sua b l. talium .i. 36. qualium e b s
 midiameter est 120 quare qualium est b e. quidem linea
 t 48 b i. vero quae a centro epicycli est 120 talium b l. li-
 nea erit 19 qualium e circulus qui rectangulo b i l. cir-
 cumscribitur 360. erit ergo etiam angulus b i l. talium
 19 qualium duo recti sunt 360 et reliquus e b i. eorumde

12 q. qualium uero quatuor recti sunt 360. talium 6 22. to
tidem ergo graduum erit 11 arcus epicycli quo distantia
quæst a luna ad uere minimam longitudinem continet
Verum qm a media maxima longitudine in tempe obserua-
tionis 12 h. 30 gradus luna distabat. patet quia media etiam
minima longitudo hoc est .i. punctum præcedit sit ergo
in puncto m. a. protrahatur linea in b. n. a puncto
ad ipsam perpendicularis ducatur e x. qm ergo t. i. ar-
cus .6. 22. graduum demonstrat q. i. m. suppositus
esse graduum h. 30. qui sunt a minima longitudine ut

the. N.

totus t. in colligat
graduum .11. h. erit
etiam angulus
talium .11. h. qua-
lum quatuor recti
sunt 360. qualium
vero duo recti sunt
360. talium 23. qz
quare arcus e x ta-
lum erit 23. qz
qualium est arcus
qui rectangulo b
e x. circumlocabit
360. ipsa uero e x
linea talium 24 39

qualium est b e diameter 120 quare qualium est ipsa b e
linea 48 49 talium etiam erit ex .10. 2. uelut qm a e
b. angulus talium erat 177 h. 2. qualium est ipsa b e li-
nea 48 duo recti sunt 360. angulus uero e b. n. 23.
qz earundem erit etiam reliquus angulus e n. b. h. 7
10. eorumdem quare arcus etiam e x. talium erit 149
10. qualium est arcus qui triangulo e n x. circumlo-
cabit 360. ipsa uero linea est talium 46. h. 3. quatuor

e. n. diameter

109
e. n. diameter 120. qualium ergo e x quide linea 10.
2 d e autem quæ est inter centra .10. 19. talium etiam
erit e n. 10 19. quare declinatio lineæ e b m. per media
minimam longitudinem ad punctum n facta intercept
lineam e n. lineæ d e proxime equalem uerum ut sit
ab oppositis etiam ex centri epicycli partibus idem euenire
ostendemus cepimus uelut de distantis ab hippar-
cho in rhodo obseruatis eam quam in eodem 167 anno ab
Alexandri morte perspexit secundum egyptios pauny
17 horis 9 20: in quo tempore ut ait sol perspiciebatur
esse in gradibus cancri 10. h. luna uero in leonis 29 pro-
xime totidem etiam exacte obtinebit in rhodo enim cum
luna sit in fine leonis post meridiem una proxime hora
nullum diuersitatis aspectum secundum longitudinem
habet uera ergo luna hoc modo distabat a uero sole
ad succellionem signorum gradus 48. 6. qm post meridiem
diei decimesepime pauny. 3 20 horis temporalibus
facta obseruatio fuit quæ tunc in rhodo quatuor proxime
faciebant equales sit ex tempe nobis constituto usqz
ad obseruationis tempus annorum egyptiorum 620. q
dierum 286. 8 horarum equalium sumptis quidem
q. exacte autem. 3. 40 in quo tempe sumit inuenimus
medium solem in gradibus cancri 12 h. 4. uerum .10. 40
mediam uero lunam secundum longitudinem qde
in leonis gradibus 27 20. quare distantia etiam a me-
dia luna ad uerum solem 46. 40 gradus colligit me-
qualitatis autem a maxima longitudine media epicycli
graduum 33. 12 his ita suppositis sit uelut a b g.
ex centri lune circuli cuius centrum d. q. diamet
a d g. in qua Zodiaci centrum sit e q. destrubatur
circa b. punctum f i t lune epicyclus q. protrahant
linea d b. q. e t. b f qm ergo distantia lune ad so-
lem duplicata 90 30 gradus continet erit profecto

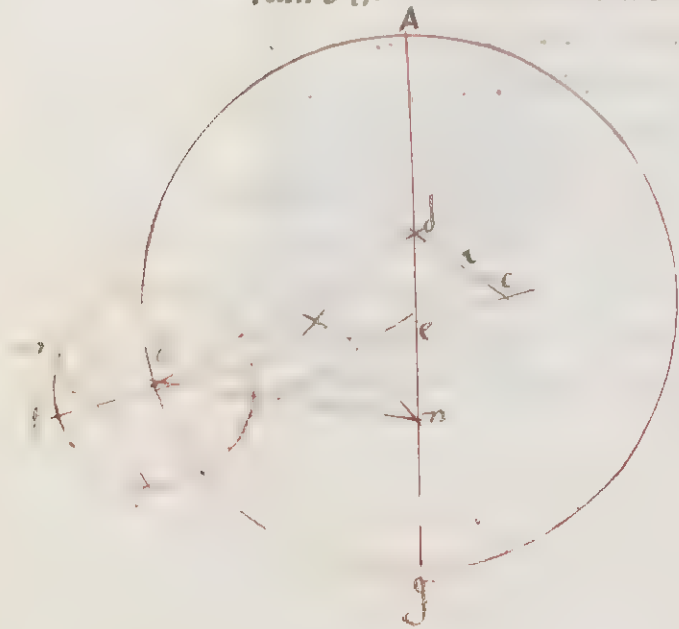

erit b l. linea 12 qualium ergo b i. diameter ē 12
 lium erit 26.34 qualium est arcus qui b i l. triangulo
 circumscribitur 360 quare angulus quoq. b i. l. talium erit
 26.34 qualium duo recti sunt 360 totus vero angulus
 f b i. earundem quidem 29 26 qualium vero quatuor recti
 n 360 talium 19 43. totidem ergo est gradum i f. epicycli
 arcus quod distantia a luna ad exactam ueramq. maximam
 longitudinem continetur. uerum qm in tempe observationis
 33. 12 a media maxima longitudine distabat si hanc mediam
 maximam longitudinem in puncto ēē supposuerimus
 & lineam m b n coniunxerimus erit totus quidem arcus
 i. f. m reliquorum ad semicirculum gra^{um} 26. 48. reliquus
 vero f. m gra. 12. h. quare angulus etiam m b f. hoc ē eb.
 x. talium est 12 h. qualium quatuor recti sunt 360 qualium
 uero duo recti sunt 360 ipsa uero ex. linea talium 26. 7. qua-
 lium ē diameter b e 120 qualium ergo est b. e qdem linea
 48. 31. d e autem quae inter centra est 10 19. talium etiam
 erit ex. 10 9. Rursus qm angulus a e b. 29. 1. talium ēē
 suppositus est qualium duo recti sunt 360 angulus uero eb.
 n. demonstratus est esse 24. 10 ut reliquus etiam e b n.
 eorumdem relinquatur 136 40. fit ut & arcus ex. ta-
 lium sit 136. 40 qualium est arcus qui e n x. triangulo
 circumscribitur 360. ipsa uero linea ex talium 117 33 qua-
 lium est diameter e n 120 qualium ergo est ex quidem linea
 18 d e autem quae est inter centra 10 19 talium etiam
 erit e n. 10 20 quare hinc etiam patet qd declinatio mo-
 lineae per punctum medie longitudinis maxie ad n. punctum
 facta interceptat rursus e n. lineam equalem proxime d e.
 lineae quae inter centra est sed & aliis etiam observationib.
 eadem proxime proportionem colligi adinuenimus ita
 ex his proprium lunaris suppositionis declinatio epicycli
 esse confirmatur ut arcus ductio qd centri epicycli circa
 e centrum circuli qui per medium signorum est fuit diametrum

Quomodo per lineas motibz piodicis uerus lune motus inueni-

linea n. x. $\frac{10}{19}$ qualiter ergo
est b n diamet^r pro talibus
etiam erit linea n x 2 h pro
xime & arat^r suis talium
29 3 qualium est circulus
qui orthogonio triangulo
b n x. circumscribitur 360
quatre angulus etiam n. b.

Etiam ut xuelius per tabularem expositionem pa-
ratam particularium additionum subtractionum ue
cognitionem per oculis ponereamus tabulam suppo-
sitionis simplicis iam habitam ad impleuimus ordinem additis
quibus duplex quoque irregularitas emendatur usque summus
limite linearum doctrina post igitur duos ordines primos
quibus numeri continentur tertium ordine conexum

ad additiones libras iove qz continet in mercure
 ita sit hic respondens ut qui arcus dicitur
 maxima hoc est ipse totum per medios proq. est
 ad veram longitudinem maxima id est ad p.
 nam quemadmodum q in proporta 30 30
 graduum dicitur 1 2 arcus p. i. graduum non
 beatus est ut lun qua. 333. p. gradum ab in media loq
 distat distantia ab f vera longitudie
 37 1. 33 gra^{dia} colligi ostenderemus per quosm^{odum} et ad
 tio subtrahio ut que per epicyclum facta medio secundum
 longitudinem motui apponitur hic & malis distantie nu
 meris eodem modo quantitates additionis atqz subtractionis
 per tot ptes cepimus per quot medioxiter commodeque
 fieri putauimus accomodauimusqz per rectum ordinem
 in quibus numeris quartus deinde ordo ex p^{os}itus iam in
 p^{ri}ma tabula differentiali in equalitatis que per se epicyclum
 est continet quorum differentiarum maxima ad h. i. q^a
 proxime secundum proportionem 60. ad h. b. peruenit
 quintus autem ordo excessus differentiarum maxima ad h. in b.
 peruenit prime secundeqz in equalitatis continet celli
 quorum qz maxima etiam hic additio uel subtrahio graduum
 7 40 secundum proportionem 60. ad 8. ita quartus ordo
 est polinoris epicycli maxima excentria longitudie quae
 quid polinoris in oppositoribus atqz contrariis quibz
 uero collectorum excessum ex in equalitate facta in
 quadraturis iuxta minimam excentria longitudie ueru
 ut partes excessum proportionaliter peruenit ad
 epicycli qui sunt inter duas huius polinones capientes
 sextum etiam addimus ordine quo sextage^{me} ille continet
 qual per singulos distantie numeros apposite differentie
 aptus p^{ri}me additioni subtractioni ut que po^{te}st p^{ri}ma
 in equalitatem in ordine quartus addere h^{ic} 1166 hic
 adiuuenta sunt sic etiam a b qz lune rursus excentria

cum centrum d. & diametere a. y. in quacentrum. & d. i. ad
 lit. e. d. in triangulo area a. b. describitur arcus b. positum
 fit ep. eius a. in angulo e. b. e. b. t. deturque
 uerbi gratia distantia quatuor. Co. ut. sicut in supioribus
 a. e. b. angulus duplicatorum
 quatuor distantie ut. f. o. dedu
 cantur q. ex d. puncto ad b. e
 lineam productam perpendi
 culam d. l. & coniungatur
 lineae b. c. d. et supponatur f.
 tunc linea producta a. r. o.
 ad lineam epicycli tangere
 ut in maxima distantia inequalitatis
 fiat f. l. t. mea e. m. & coniungatur
 linea b. l. m. qm igitur a. e. b. angulus
 talium supponit. f. e. r. o. quatuor recti sunt 360.
 quatuor uero duo recti sunt 360 talium 240. erit
 etiam angulus d. e. l. reliquorum adduor rectos pro d. l. uer
 ro quare arcus etiam d. l. talium erit 120 quatuor est
 arcus qui d. e. l. rectangulo arcum scribitur 360 ar
 cus uero e. l. reliquorum ad semicirculum 60 corde q.
 sue e. l. quidem talium 60. quatuor d. e. diametere
 120. d. l. uero 103. 44. earundem quare quatuor e. d. e.
 linea f. o. p. q. & d. b. limite 49. 41. talium erit etiam e. l.
 linea. h. f. o. proxime d. l. autem limite g. h. 6. & qm li.
 a quadrato lineae b. d. quadratum d. l. subtraxeris resu
 tur quadratum b. l. erit tota b. l. linea 48. h. 3. ten
 dum longitudinem & reliqua e. b. 43. 43. talium qua
 tum erit m. b. quare est a centro epicycli h. i. h. Quatuor
 igitur est e. b. diametere pro talium erit b. m. linea
 44. & arcus huius 13. 48. talium quatuor est arcus q.
 b. e. m. rectangulo arcum scribitur 360. quare angulus
 etiam b. e. m. quo maxima inequalitatis distantia

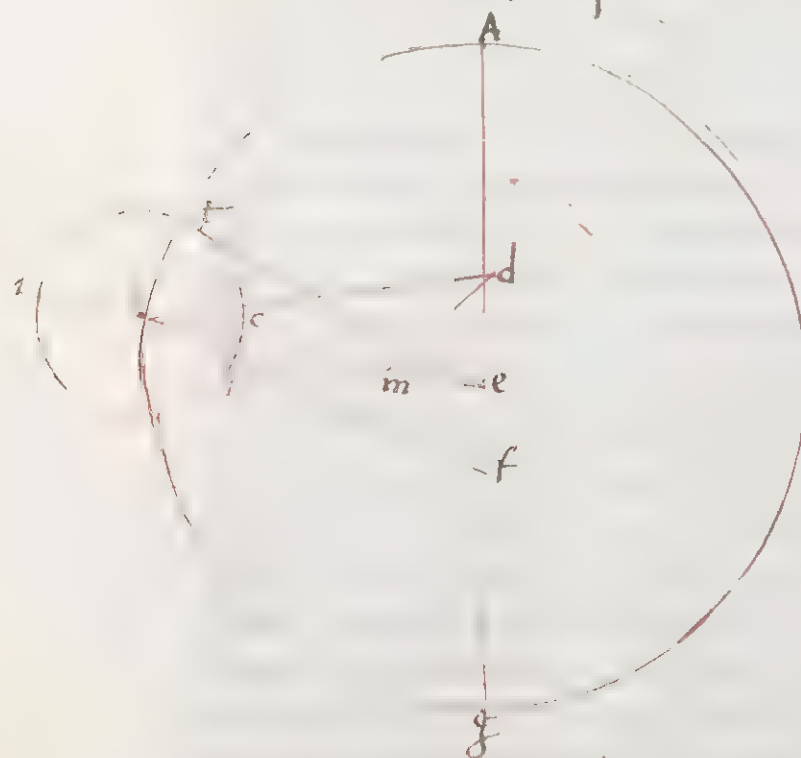
de muerali calculo lunari capitulum vñ.

Quando autem ignis lunaris inequalitatis per hanc
tabulam computari non facit ut erimus capiemus
medios lune motus longitudinis distantie et qualiter ac
denique latitudinis in proprio tempore et in aliis andrea
modo iam pridem dicto. Deinde duplicatum a hunc
numerum inequalitatis et correspondentes ipsi gradus
motus tertio si numerus duplicatus usque ad 180 gradus
sit addemus inequalitatis ad medie gradibus si uero
ultra 180 est subtrahemus ab ipsis et hunc exactum an-
te medie gradibus si uero ultra 180 est subtrahemus ab
ipsis et hunc exactum inequalitatis numerum rursum in eadem
tabula queremus et quot ipsi respondet in ordine quae
to secundum scribemus et hinc differentiam quae est in ordine
quinto postea ipsi duplicatum medie distantie numerum in
eodem ordinibus queremus et quot apponuntur in sexto
ordine sexagesime tot sexagesimas eius die sumentes suum
secundum scripsimus illis semper addemus: quam in quarto
muentia ordine secundum posuimus collectorum hinc gradus
si uere inequalitatis numerus 180 gradus non excedit sub-
trahemus a gradibus mediorum motuum longitudinis atque
latitudinis si autem excedit addemus et collectos numeros
longitudinis quidem a gradibus constituti longitudinis loci co-
putabimus et lune uerum motum ibi esse dicemus la-
titudinis autem a boreali termino in eadem tabula queremus
et gradus in ordine septimo conscriptos capiemus totque
gradibus dicemus lune centrum circulo per medium sig-
num distare in maximo circulo per polos eius descripto ad
separationem quidem si numerus quo intrauimus in primis
ib. uerbis inuenitur. Si uero in sequentibus ad meridiem
ita ut primus numerorum ordo progressum lune qui est as-
persione ad meridiem contineat. Secundus uero e contra
ex meridiem ad separationem.

106
de qua curandum sit fiat in co-
tenes excentricum lune circulum et
etiam qui dubitare aliqui possent ne forte in con-
tentionibus etiam ac oppositionibus et in aliis libris in
ipsis accidunt digna curae differentia etiam per excentricum
lune circulum accidat in ipsis non semper in ipsis
quod tunc centrum epicycli per se inueniatur sed possit ab eo
facis magno arcu distare cum sit qui in ipsa maxima lon-
gitudine sunt in mediis conuentionibus et oppositionibus
fieri per se inueniatur uere autem conuentiones et op-
positiones simul cum inequalitate errorem de qua
dum sit iuxta apparentia hinc accidere etiam si homo
negligatur sit igitur et excentricum lune circulum
hinc cuius centrum d. et diametri a d g. in qua cen-
trum. Zodiaci sit et oppositum d. puncto sit f punctum
declinationis et intercepto ab a maxima longitudine
reui a b. describatur arcus b. epicycli i. e. l. et co-
iungantur b d. et i b c e. et b l f qui ergo duobus
modis magnitudo inequalitatis quae accidit per epicycli
in a maxima longitudine situm differentiam facere pot-
est uel qui propinque terre factus maiorem angulum me-
centro constituit uel qui diameter in media longitudi-
maxia et minima sunt non ad e centrum sed ad
f punctum flectatur sit g maxima per primam causam
differentia quando etiam penes inequalitatem lune
maxia differentia est per secundam autem quando
maxima uel minima epicycli longitudine luna e para
quando maxima differentia penes primam causam
accidit tunc quae penes secundam fiebat insensibilis
et minimo est hanc cum luna in tangentibus epicyclum
hinc sit additionem subtractionem hinc ualde in differe-
rentiam facit fieri autem potest ut oppositio uera con-
iunctio et aliis inequalitatis dea utriusque lunaria

The Viny.

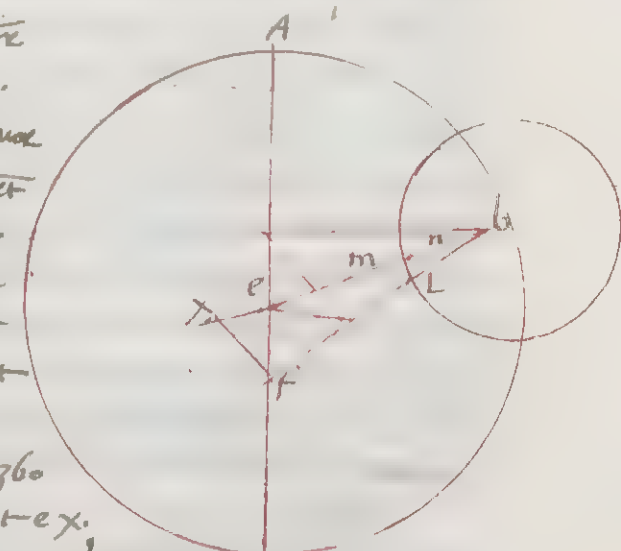
rium differat si altera subtrahitur altera additur quando vero differentia qua pp declinationem accidit maxima est tunc contra differentia qua penes primam causam pro- uenit insensibilis est nulla enim inequalitatis uel breuis omno differentia fit quando luna in maxima uel minima

epicycli longitudine inuenitur sed op- polito uera connec- tione sola differe- tia qua penes solarem inequalitatem capit a media differet supponatur igitur 233. maxime dif- ferentie gradus so- lem addere luna uero primam etiam ipsam .h. i. maxime differentie gradus subtrahere ut angulus a e b ad utrumq3

differentie 724 dupplicet gradus iq 48 contineat pro ducta ab e puncto linea et que epicyclum tangat trahatur perpendicularis b t & limite d puncto d. ad li- neam b e perpendicularis d m deducatur qm ergo an- gulus a e b. talium e iq 48 qualium quatuor recti sunt 360. qualium uero duo recti sunt 360 talium 2936 erit profecto etiam arcus d m talium 2936 qualium est arcus qui d e m. rectangulo arcum scribitur 360 arcus uero e m. reliquor3 ad semicirculum 180.24 corde igitur etiam sue d m. quide- talium erit 3031 qualium est d e diameter 120 e m autem 116. 1. eademdem quare qualium etiam est d e. quare inter cetera est 10. 19 b d uero que est a centro excentrici 49 q1 talium

quoq3 erit d m quidem 238. e m autem 9 h9 limite & qm si aquadrato b d. linee subtraxeris quadratum d m. relinq3 quadratum linee b m fit etiam lineas b m. 49374 lineas b. m e tota talium h936 qualium etiam est b t que est a centro epicycli h d. qualium ergo est diamet e b 120 talium etiam erit b t linea. 10. 34 & arcus suus talium 106 qualium est circulus qui b e t rectangulo arcum scribitur 360 quare e b t maxime inequalitatis differentie angulus talium erit 106 qualium duo recti sunt 360 qualium uero quatuor recti sunt 360 talium h3. pro h2. quare sunt cum epicy- clus m a maxima longitudine sit inequalitatis ergo diffe- rentia duob3 sexag3. unius gradus pp. hanc causam differt quib3 ne sexta decima quidem unius horre pars continetur supponatur rursum luna ee m l media longitudine minimo ut angulus a e b. dupplicet solaris inequalitatis q3 46 contine- at & conuincta in simili descriptione linea e l deducatur ab l iudem puncto perpendicularis l n. ex puncto autem d. perpe- dicularis d m. ab f autem puncto ad lineam b e. protrahatur

perpendicularis f x. Similiter ergo qm angulus qui est m. e. talium e q3 46 qualium quatuor recti sunt 360 talium 932 erit etiam utraq3 arcus d m & f x. talium 932 qualium sunt circuli qui rectangulis e d m. et e f x. talium 932 qualium sunt circuli qui rectangulis e d m & e f x. arcum scribuntur 360 & utraq3 limite arcus e m et e x. reliq3 ad semicirculos 18028 corde igit. etiam se d m quidem & f x utraq3 talium erit y h8. qualium est utraq3 diameter d e & e f 120 utraq3 uero linea m e et e x. 119 3/4. eademdem quare qualium e utraq3 linea

[illegible][illegible]

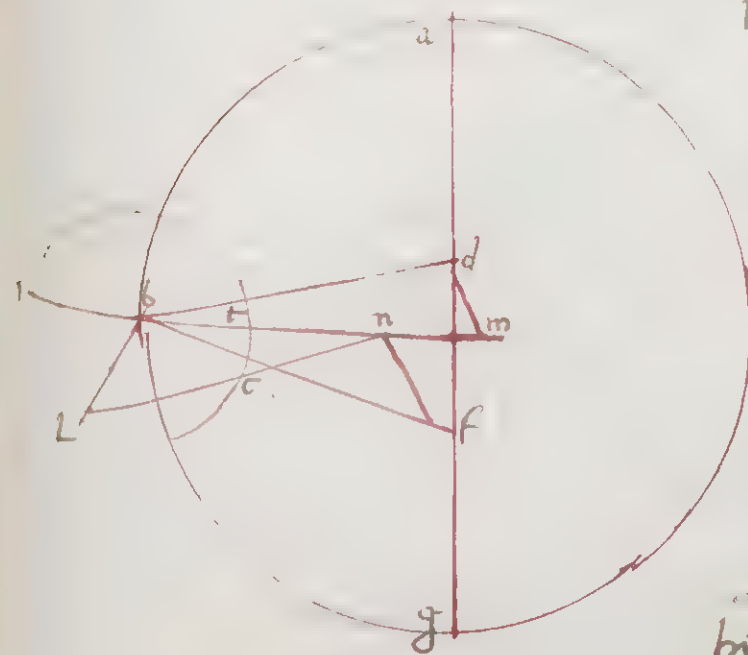

perpendicularis quidem ad lineam c b. linea a l equidistant
vero lineae c i linea a f perspicuum igitur est qd lunap
raam i t aspectum & a. perspicuentium tinitur aut
igitur hic arcus gradus unus & sexagesimaz septem ut
per obsecrationem perspeximus. sed qm f t arcus in sen
tibili differentia maior est qd arcus c i propterea qd tota
terra quasi punctum est ad e f i t arcuum est et
arcus f i t eorumdem. i. 7 proxime quare angulus
quoqz f a t qm rursus a punctum no habet sen =

Libien.

talium erit. i. 7 qualū quatuor recti sunt 300 qualium vero
 duo recti sunt 360 talium 224. Est autem isti equalis an
 quādam eadem 244. quāvis est circulus qui ad
 L. ce. quo in circulo 360 ipsa vero linea a l. talium
 224. quāvis est a d. diameter pro sed hanc indifferentem
 l. a. linea minor est quare quāvis est L a linea 221.
 talium enā erit L d. linea pro proxime Rursum qm
 d. rursus gradum ēē supponitur 1048 erit etiam g c d.
 angulus est in centro circuli talium 49 49. qualū qua
 tuor recti sunt 360 talium vero duo recti sunt 360.
 arcus vero l. c. reliquorum ad semicirculum 30 29 erit
 necesse propterea a l. quāvis talium erit 99 31 qualū
 est a l. diameter pro l. c. autem earundem 77 27.
 quare si posuerimus ac lineam qua est a centro terre ēē
 vnius qualis ipsa vnius est talium erit a l. linea 221.
 talium L. d. linea fuit demonstrata ēē 220 quare qua
 lium est a l. Linea 0 46 talium erit enā linea 221
 L d. 39.6. erat

L d. 39. 6. erat
autem etia egypte
c. l. quide mea
039 c a vero que
est acentro terre
vinus quance qual
vnuus est c. d.
que est acentro
terre talium etia
erit c. l. d. tota
que lune distanna
mea obier. annos
confine. + q. h.
nifura demonit. etc.

It abq excentricus line circulus cuius centrum. d. &

Acilis autem hinc intellectus fit soliditas una
quantitatum proportionis diametris totius hinc e

feruntur. ita enim in tanto excessu differentia de
anulum ut a numeris per lineas demonstratis
inuenitur nec in syzygiis nec in ipsa diversitate aspectuum

SEQUITUR XVIII. TABULA
DIVERSITATIS ASPECTUUM:

Longi	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40		
latitudo	Solaris	Lunaris	Mercurij	Veneris	Terre	Jovis	Saturni	Solaris	Lunaris	Mercurij	Veneris	Terre	Jovis	Saturni
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
68	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
73	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
76	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
77	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
78	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
79	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
83	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
89	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
93	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

in maximo orculo qui per ipsa luminaria & xps describitur

• 111 •

[illegible]

[illegible]

punctum
 illius ad & a e diffi-
 rent isti quoq; ab arcu
 ab & angulo b. ad et
 bae. ab angulo qui prius
 non erat. Sane ita autem
 arcus a d. & a e propor-
 tionem rectarum linea-
 rum pp indifferentiam
 ex lineis ab et b d et
 b edant quadrata enim ipsarū composita faciunt quadrato

Nam qui . . . t angelus
datus est etq; angelus
a b e amper. ro tus
duntaxat. profecto recta
qua l e d. & b l e pro
porcio etiam f b adeos

arcus qui rectum ambeunt angulum qm etiam ad d
 b. & b e quibus rectus subtenditur angulus quare f d.
 quoz & f. e rectum subtendentes angulum dabur
 quoz etiam anguli d f c & e f l qui quetorum
 e, & illis sunt nam angulus a i f maior est qua an-
 gulus a b f angulo d. f b. Aruero angulus a t f minor
 est quam angulus ab f angulo e f l. per spm
 autem est maximam tunc fieri differentia quatuor
 eadem secundum latitudinem distantia supponatur
 angulor quoz quando b punctum
 idem. sit puncto verius nam
 cum nullus ad b angulus id est a
 struatur arcus qui sunt peruertite
 ad d & e puncta rectos ad Zodiacum
 angulos faciunt arcum uero quando
 uel limite situs sit nam cum nullus a b
 arcus fiat tunc erunt arcus a d & ad e quanti
 sunt arcus pro gressus Lunarix secundum latitudinē
 & quando qui peruerticem ē rectus est ad Zodiacum

INCIPIT LIBER MAGNE
COMPOSITIONIS PTOLE
MEI SEXTVS
DE CONIUNCTIONIBVS
ET OPOSITIONIBVS
SOLIS ET LVN CAP^m I

Um uero deinceps de coniunctionibz
atq; oppositiombz eclipticis lune ac
solis dicendum sit precedatq; ad hoc coniun-
tionum & oppositiuum verarum co-
sideratio quamuis ad finem istarum intel-
ligentia perducatur & inequales motus qd

de utriusq; demonstravimus luminarijs sufficere arbitramur
cum possit per eos sit si non tedeat quotidie ac dilige
ter inquirere futurarum locos & tempora oppositio
um & conjunctionum invenire tam earum que immedijs
motib; quam illarum que vere cum inequalitate consi
derantur tamen ut etiam hec nobis faciliora sint tum
temporib; & locis periodicarum conjunctionum & opposi
tionum & point tum meliorum temporum locis inequa
litate & latitudinis lune quib; & utriusq; conjunctio
num & oppositio num equatio fit ab istis ea que et h;

Sum ē: composuimus tabulas ad hanc com-
hoc modo: — Quomodo mediarum — unionum atq;
oppositionum componende tabule sunt Cap^m Secundū

Rimui enim ut mensium etiam locos huius
 & ceterorum a primo nabonassarici anno con-
 stituimus inuentum meo anno in Calendis thoth.
 h. unum egyptios in meridie motum distantie grad-
 u 27. et alium diutiusq. distantie motum in h. eam
 mutemus dies h. 47 33 totidem igitur diebus ante
 meridiem Katax thoth. media coniunctio fuit quare
 post eiusdem diei meridiem diebus 23. 44 17 proxime fa-
 ctus dimaps h. 17 post meridiem diei vigesimo quae
 to sexagesimis diei unus 44 17 in diebus autem 23 44
 17 medie sol quide mouetur 9^a. 23 23 h^o. Luna uero me-
 qualitatis quide graduu 318 h. latitudinis autem 319.
 & 25 obanebat. Autem in meridie Kalendaru thoth
 medie sol quide pscum 9^a 0. 4. h. gra. 26 h. h. Luna uero
 mequalitatis quide amaxima epicycli longitudie gra 268.
 49 Latitudis autem aboreali obliqui axiali termino gra.
 344 h. in proportio igitur tempore medie coniunctionis
 post kals sol & luna medie ablati maxima longitudine
 hoc est agra. geminorum h. 30 utiq. distabant gra 288
 38 h^o luna luna uero inequalitatis quide amaxima longi-
 tudine 9^a. 218. 47 h. Latitudis autem aboreali termino
 gra. 308. 17 21 statuimus igitur pnam tabulam continu-
 tionalem versuum rursus 4. h. ordinum. h. apponimus.
 in pmo uersu & pmo ordine pnum nabonassarici annu
 in secundo autem ordine & uersu eodem thoth mensis
 dies 24. 44 17 sexagesime namq. que super sunt post
 meridiem diei 24^e termino autem & medie amaxima solis
 longitudie distantia gradus 288. 38 h^o in quarto eius-
 dem uersus ordine lunaris inequalitatis gra^{us} 218
 47 h^o in quinto latitudis aboreali termino gra^{us} 308 17.

21 & qm in mediis mensis lunaris medietate dies sunt 14 4h
 hh proxime gra^{us} autem solaris quidem motus 14 33 12
 Lunaris uero inaequalitatis 192 49 30 & latitudinis 14
 206. His numeris subtractis a propore coniunctionis
 numeris reliquos similiter secunda in tabula qua opposito
 n^o erit vnteribemus relinquantur autem dies 14 4h
 et gra^{us} 14 33 12 & longitudo 14 33 12
 ut u^o maxima tunc longitudo 14 33 12 & latitudinis
 a boreali termino 14 33 12 & qm in 24 annis egyptia
 tis integri menses proxime abluuntur deficiuntibus unius
 diei sexagesimis 02 47 14 & sol quidem reiectis integris
 oculis obtinet gra^{us} 363 42 34 13 Luna uero in
 qualitate quide gra^{us} 147 21 44 1 Latitudinis autem
 gra 117 12 49 14 proximos quidem ordines duarum
 tabularum per 24 annos augebimus Tercio 10 00
 per 02 47 14 diminuemus Tercios per 14 33 12
 13 augebimus Quartos per 14 33 12 14 Quintos
 per 14 33 12 14 deinde annua tabulam 24 ver
 suum faciemus & aliam sub ipsa menstruam versum
 12 habebit autem utraq; totidem ordines quot p^{ri}m
 & in menstrua quidem tabula p^{ri}mum mensem t^{er}mo
 ordine versus p^{ri}mi ponemus in ordine secundo eius
 dem semper versus p^{ri}mi mens dies 29 31 48 20 in
 tercio solis in hoc tempore collectos gradus 29 6
 quarto inaequalitatis lunaris gra 14 49 08 in quinto
 latitudis gra 30 40 14 quos augebimus eisdem nume
 ris qui in p^{ri}mis versibus scripti sunt in tabula uero annua
 in p^{ri}mo quide ordine p^{ri}mi versus p^{ri}mum annum po
 nemus in secundo residuos 13 mensium dies
 18 43 48 in tercio solaris motus in tanto tempe
 gra 18 22 49 14 in quarto lunaris inaequalitatis gra
 334 37 14 in quinto latitudis gra 38 43 3 14 quos
 etiam augebimus nunc ex p^{ri}mis tresdecim mensium

125
 quantitatibus nunc duodecim mensium Et colligunt
 dies 364 22 14 40 solaris motus gra 399 16 36 16 lunaris
 inaequalitatis 309 48 14 42 Latitudinis 82 49 42 qui
 numeri multo mensium tabule uersum per ordines
 conscripsi sunt qm p^{ri}ma quae sequitur coniunctio
 siue oppositio p^{ri}ma integros annos egyptiacos ponit 1
 Sufficiet autem ad secundas usq; sexagesimas in tabulis progredi

July 29.

Am. col.	die	thoth	monst	distance	proquadrans	Latitudinis
h ^h p ^a	g ^a	p ^a	z ^a	g ^a	p ^a	z ^a
24	44	1	288	18	h ^h	1h
24	41	30	282	21	h ^h	1h
24	38	43	276	24	h ^h	1h
24	35	56	270	27	h ^h	1h
24	32	69	264	30	h ^h	1h
24	29	82	258	33	h ^h	1h
24	26	95	252	36	h ^h	1h
24	23	108	246	39	h ^h	1h
24	20	121	240	42	h ^h	1h
24	17	134	234	45	h ^h	1h
24	14	147	228	48	h ^h	1h
24	11	160	222	51	h ^h	1h
24	8	173	216	54	h ^h	1h
24	5	186	210	57	h ^h	1h
24	2	199	204	60	h ^h	1h
24	0	212	198	63	h ^h	1h
24	0	225	192	66	h ^h	1h
24	0	238	186	69	h ^h	1h
24	0	251	180	72	h ^h	1h
24	0	264	174	75	h ^h	1h
24	0	277	168	78	h ^h	1h
24	0	290	162	81	h ^h	1h
24	0	303	156	84	h ^h	1h
24	0	316	150	87	h ^h	1h
24	0	329	144	90	h ^h	1h
24	0	342	138	93	h ^h	1h
24	0	355	132	96	h ^h	1h
24	0	368	126	99	h ^h	1h
24	0	381	120	102	h ^h	1h
24	0	394	114	105	h ^h	1h
24	0	407	108	108	h ^h	1h
24	0	420	102	111	h ^h	1h
24	0	433	96	114	h ^h	1h
24	0	446	90	117	h ^h	1h
24	0	459	84	120	h ^h	1h
24	0	472	78	123	h ^h	1h
24	0	485	72	126	h ^h	1h
24	0	498	66	129	h ^h	1h
24	0	511	60	132	h ^h	1h
24	0	524	54	135	h ^h	1h
24	0	537	48	138	h ^h	1h
24	0	550	42	141	h ^h	1h
24	0	563	36	144	h ^h	1h
24	0	576	30	147	h ^h	1h
24	0	589	24	150	h ^h	1h
24	0	602	18	153	h ^h	1h
24	0	615	12	156	h ^h	1h
24	0	628	6	159	h ^h	1h
24	0	641	0	162	h ^h	1h
24	0	654	0	165	h ^h	1h
24	0	667	0	168	h ^h	1h
24	0	680	0	171	h ^h	1h
24	0	693	0	174	h ^h	1h
24	0	706	0	177	h ^h	1h
24	0	719	0	180	h ^h	1h
24	0	732	0	183	h ^h	1h
24	0	745	0	186	h ^h	1h
24	0	758	0	189	h ^h	1h
24	0	771	0	192	h ^h	1h
24	0	784	0	195	h ^h	1h
24	0	797	0	198	h ^h	1h
24	0	810	0	201	h ^h	1h
24	0	823	0	204	h ^h	1h
24	0	836	0	207	h ^h	1h
24	0	849	0	210	h ^h	1h
24	0	862	0	213	h ^h	1h
24	0	875	0	216	h ^h	1h
24	0	888	0	219	h ^h	1h
24	0	901	0	222	h ^h	1h
24	0	914	0	225	h ^h	1h
24	0	927	0	228	h ^h	1h
24	0	940	0	231	h ^h	1h
24	0	953	0	234	h ^h	1h
24	0	966	0	237	h ^h	1h
24	0	979	0	240	h ^h	1h
24	0	992	0	243	h ^h	1h
24	0	1005	0	246	h ^h	1h
24	0	1018	0	249	h ^h	1h
24	0	1031	0	252	h ^h	1h
24	0	1044	0	255	h ^h	1h
24	0	1057	0	258	h ^h	1h
24	0	1070	0	261	h ^h	1h
24	0	1083	0	264	h ^h	1h
24	0	1096	0	267	h ^h	1h
24	0	1109	0	270	h ^h	1h

tabula oppositorum

Am. col.	die mensis	distans tempore	Latitudinis	proquadrans	Latitudinis
h ^h p ^a	ga pma	z ^a g ^a p ^a z ^a	g ^a p ^a z ^a g ^a p ^a z ^a	g ^a p ^a z ^a g ^a p ^a z ^a	g ^a p ^a z ^a g ^a p ^a z ^a
24	1	22	26	26	11
26	9	36	26	84	20
36	10	48	261	196	37
101	10	50	44	298	104
126	10	27	44	312	211
141	9	40	27	10	341
176	9	52	27	67	41
201	9	5	27	19	57
206	9	18	218	182	70
241	9	31	212	189	87
276	9	44	206	297	206
301	9	57	200	294	321
326	9	22	194	41	406
351	9	35	188	101	513
376	9	48	182	106	61
401	9	61	176	221	71
426	9	74	169	231	88
441	9	87	163	238	101
476	9	100	157	34	110
501	9	113	151	43	121
526	9	126	146	53	131
541	9	139	139	64	141
576	9	152	133	74	151
601	9	165	127	84	161
626	9	178	120	94	171
651	9	191	114	104	181
676	9	204	108	114	191
701	9	217	102	124	201
726	9	230	96	134	211
741	9	243	90	144	221
776	9	256	84	154	231
801	9	269	78	164	241
826	9	282	72	174	251
841	9	295	66	184	261
876	9	308	60	194	271
901	9	321	54	204	281
926	9	334	48	214	291
941	9	347	42	224	301
976	9	360	36	234	311
1001	9	373	30	244	321
1026	9	386	24	254	331
1041	9	399	18	264	341
1076	9	412	12	274	351
1101	9	425	6	284	361

Annij dies		distante		inequalitate		tudinis	
plures		1 ^a 2 ^a		1 ^a 2 ^a		1 ^a 2 ^a	
1	18	h	h2	g	g	43	4
2	8	h	h3	g	g	44	4
3	27	g	h4	g	g	45	4
4	16	g	h5	g	g	46	4
5	4	g	h6	g	g	47	4
6	24	g	h7	g	g	48	4
7	14	g	h8	g	g	49	4
8	3	g	h9	g	g	50	4
9	22	g	h10	g	g	51	4
10	11	g	h11	g	g	52	4
11	30	g	h12	g	g	53	4
12	19	g	h13	g	g	54	4
13	8	g	h14	g	g	55	4
14	27	g	h15	g	g	56	4
15	16	g	h16	g	g	57	4
16	4	g	h17	g	g	58	4
17	24	g	h18	g	g	59	4
18	14	g	h19	g	g	60	4
19	3	g	h20	g	g	61	4
20	22	g	h21	g	g	62	4
21	11	g	h22	g	g	63	4
22	30	g	h23	g	g	64	4
23	19	g	h24	g	g	65	4
24	8	g	h25	g	g	66	4
25	27	g	h26	g	g	67	4
26	16	g	h27	g	g	68	4
27	4	g	h28	g	g	69	4
28	24	g	h29	g	g	70	4
29	14	g	h30	g	g	71	4
30	3	g	h31	g	g	72	4
31	22	g	h32	g	g	73	4
32	11	g	h33	g	g	74	4
33	30	g	h34	g	g	75	4
34	19	g	h35	g	g	76	4
35	8	g	h36	g	g	77	4
36	27	g	h37	g	g	78	4
37	16	g	h38	g	g	79	4
38	4	g	h39	g	g	80	4
39	24	g	h40	g	g	81	4
40	14	g	h41	g	g	82	4
41	3	g	h42	g	g	83	4
42	22	g	h43	g	g	84	4
43	11	g	h44	g	g	85	4
44	30	g	h45	g	g	86	4
45	19	g	h46	g	g	87	4
46	8	g	h47	g	g	88	4
47	27	g	h48	g	g	89	4
48	16	g	h49	g	g	90	4
49	4	g	h50	g	g	91	4
50	24	g	h51	g	g	92	4
51	14	g	h52	g	g	93	4
52	3	g	h53	g	g	94	4
53	22	g	h54	g	g	95	4
54	11	g	h55	g	g	96	4
55	30	g	h56	g	g	97	4
56	19	g	h57	g	g	98	4
57	8	g	h58	g	g	99	4
58	27	g	h59	g	g	100	4
59	16	g	h60	g	g	101	4
60	4	g	h61	g	g	102	4
61	24	g	h62	g	g	103	4
62	14	g	h63	g	g	104	4
63	3	g	h64	g	g	105	4
64	22	g	h65	g	g	106	4
65	11	g	h66	g	g	107	4
66	30	g	h67	g	g	108	4
67	19	g	h68	g	g	109	4
68	8	g	h69	g	g	110	4
69	27	g	h70	g	g	111	4
70	16	g	h71	g	g	112	4
71	4	g	h72	g	g	113	4
72	24	g	h73	g	g	114	4
73	14	g	h74	g	g	115	4
74	3	g	h75	g	g	116	4
75	22	g	h76	g	g	117	4
76	11	g	h77	g	g	118	4
77	30	g	h78	g	g	119	4
78	19	g	h79	g	g	120	4
79	8	g	h80	g	g	121	4
80	27	g	h81	g	g	122	4
81	16	g	h82	g	g	123	4
82	4	g	h83	g	g	124	4
83	24	g	h84	g	g	125	4
84	14	g	h85	g	g	126	4
85	3	g	h86	g	g	127	4
86	22	g	h87	g	g	128	4
87	11	g	h88	g	g	129	4
88	30	g	h89	g	g	130	4
89	19	g	h90	g	g	131	4
90	8	g	h91	g	g	132	4
91	27	g	h92	g	g	133	4
92	16	g	h93	g	g	134	4
93	4	g	h94	g	g	135	4
94	24	g	h95	g	g	136	4
95	14	g	h96	g	g	137	4
96	3	g	h97	g	g	138	4
97	22	g	h98	g	g	139	4
98	11	g	h99	g	g	140	4
99	30	g	h100	g	g	141	4
100	19	g	h101	g	g	142	4
101	8	g	h102	g	g	143	4
102	27	g	h103	g	g	144	4
103	16	g	h104	g	g	145	4
104	4	g	h105	g	g	146	4
105	24	g	h106	g	g	147	4
106	14	g	h107	g	g	148	4
107	3	g	h108	g	g	149	4
108	22	g	h109	g	g	150	4
109	11	g	h110	g	g	151	4
110	30	g	h111	g	g	152	4
111	19	g	h112	g	g	153	4
112	8	g	h113	g	g	154	4
113	27	g	h114	g	g	155	4
114	16	g	h115	g	g	156	4
115	4	g	h116	g	g	157	4
116	24	g	h117	g	g	158	4
117	14	g	h118	g	g	159	4
118	3	g	h119	g	g	160	4
119	22	g	h120	g	g	161	4
120	11	g	h121	g	g	162	4
121	30	g	h122	g	g	163	4
122	19	g	h123	g	g	164	4
123	8	g	h124	g	g	165	4
124	27	g	h125	g	g	166	4
125	16	g	h126	g	g	167	4
126	4	g	h127	g	g	168	4
127	24	g	h128	g	g	169	4
128	14	g	h129	g	g	170	4
129	3	g	h130	g	g	171	4
130	22	g	h131	g	g	172	4
131	11	g	h132	g	g	173	4
132	30	g	h133	g	g	174	4
133	19	g	h134	g	g	175	4
134	8	g	h135	g	g	176	4
135	27	g	h136	g	g	177	4
136	16	g	h137	g	g	178	4
137	4	g	h138	g	g	179	4
138	24	g	h139	g	g	180	4
139	14	g	h140	g	g	181	4
140	3	g	h141	g	g	182	4
141	22	g	h142	g	g	183	4
142	11	g	h143	g	g	184	4
143	30	g	h144	g	g	185	4
144	19	g	h145	g	g	186	4
145	8	g	h146	g	g	187	4
146	27	g	h147	g	g	188	4
147	16	g	h148	g	g	189	4
148	4	g	h149	g	g	190	4
149	24	g	h150	g	g	191	4
150	14	g	h151	g	g	192	4
151	3	g	h152	g	g	193	4
152	22	g	h153	g	g	194	4
153	11	g	h154	g	g	195	4
154	30	g	h155	g	g	196	4
155	19	g	h156	g	g	197	4
156	8	g	h157	g	g	198	4
157	27	g	h158	g	g	199	4
158	16	g	h159	g	g	200	4
159	4	g	h160	g	g	201	4
160	24	g	h161	g	g	202	4
161	14	g	h162	g	g	203	4
162	3	g	h163	g	g	204	4
163	22	g	h164	g	g	205	4
164	11	g	h165	g	g	206	4
165	30	g	h166	g	g	207	4
166	19	g	h167	g	g	208	4
167	8	g	h168	g	g	209	4
168	27	g	h169	g	g	210	4
169	16	g	h170	g	g	211	4
170	4	g	h171	g	g	212	4
171	24	g	h172	g	g	213	4
172	14	g	h173	g	g	214	4
173	3	g	h174	g	g	215	4
174	22	g	h175	g	g	216	4
175	11	g	h176	g	g	217	4
176	30	g	h177	g	g	218	4
177	19	g	h178	g	g	219	4
178	8	g	h179	g	g	220	4
179	27	g	h180	g	g	221	4
180	16	g	h181	g	g	222	4
181	4	g	h182	g	g	223	4
182	24	g	h183	g	g	224	4
183	14	g	h184	g	g	225	4
184	3	g	h185	g	g	226	4
185	22	g	h186	g	g	227	4
186	11	g	h187	g	g	228	4
187	30	g	h188	g	g	229	4
188	19	g	h189	g	g	230	4
189	8	g	h190	g	g	231	4
190	27	g	h191	g	g	232	4
191	16	g	h192	g	g	233	4
192	4	g	h193	g	g	234	4
193	24	g	h194	g	g	235	4
194	14	g	h195	g	g	236	4
195	3	g	h196	g	g	237	4
196	22	g	h197	g	g	238	4
197	11	g	h198	g	g	239	4
198	30	g	h199	g	g	240	4
199	19	g	h200	g	g	241	4
200	8	g	h201	g	g	242	4
201	27	g	h202	g	g	243	4
202	16	g	h203	g	g	244	4
203	4	g					

per comparationem orbium inaequalitatum nam per in-
utroque additionem subtractionemque in eo tempore inuen-
tam motum solis & lune & latitudinis verum habebi-
mus & si in eodem eodem gradu aut in oppositis luminaria
sint id ipsum tempus vere coniunctionis aut oppositionis
esse dicemus si autem non distantie gradibus duodecima
eorum ipsorum graduum partem quam sol proxime in die
progrederetur addentes considerabimus quot equalibus horis
luna tunc totidem gradus inaequaliter mouebitur & facta
horarum quantitatem periodico tempore addemus siue
eius lune motus solari minor sit motu si autem maior
subtrahemus ab ipso similiter ipsos quoque distantie gradus
simul tunc duodecima eorum per uero lunari motui ad-
demus si minor erit solari si autem maior subtrahem-
us ab ipsa tam per latitudinem quam per latitudinem & tunc
tempus vere coniunctionis aut oppositionis inuenerimus
proxime in obliquo circulo lune motum habebimus inuenit
autem semper inaequalis unius hore lune motus in
positionibus atque coniunctionibus hoc pacto inaequalita-
tis graduum numerum in proprio tempore datum in ta-
bula inaequalitatis lune queremus capiemusque ab ex-
cessu appositae additionum aut subtractionum con-
gruam unius inaequalitatis pro differentia ipsamque medium
unius hore inaequalitatis motum hoc est in 0 31 40
multiplicabimus & quod fiet si numerus inaequalita-
tis in superioribus uerbis sit qui sunt tempora supra
maxima additionem subtractionem subtrahemus a medio
unius hore per longitudinem in una equali hora inaequa-
liter mouetur sed tempus quidem ueracum coniunctio-
num oppositionumque in alexandria hoc nobis modo
capietur ad alexandrie nempe meridiana horarum
nobis tempora constituta sunt a quibus non est diffi-
cile coniunctionum oppositionumque tempora in quo

125
in climate inueniente dato equalium horarum numero quibus
ab alexandrie meridiano differt a dra enim habitatio-
num habebimus quot gradibus dati loci meridiana ame-
ridiano alexandrie distat & si orientalis fuerit quam
alexandrinus tot temporibus postea ibi quam in alexa-
ndria erit si autem occidentalis tondem prius ita ut quod
decem tempora unam equalem faciant horam: de eclipsibus
solis & lune *De eclipsibus solis & lune terminis capitulum.*

Is ita dictis sequitur eorum oppositio que ad eclipses fit
& lune terminos pertinent ut si non omnes coniunctio-
nes atque oppositiones computare uelimus sed solum illas que
possunt in eclipsibus terminos pertinerent ut si non omnes
coniunctiones in adere finis nobis ex appposito medio lune
pelatitudinem motu in periodicis coniunctionibus atque opposi-
tionibus habet consideratio sit in antecedente igitur libro
demonstratum a nobis est quod lune diameter subtendat ar-
cum circuli qui in maxima lune distantia in centro Zodia-
ci maximus describitur sexagesimarum unius gradus
31 26 idque per duas eclipses in maxima epicycli longitudine
factas computauimus nunc uero quoniam maximas eclipses
coniunctionum atque oppositionum terminos inuenire uo-
luimus qui sunt quando luna in minima epicycli longitudine
est per duas eclipses in minima longitudine obseruatus
tutus enim est per ea que apparent ista demonstrari quatenus
etiam hic arcum diametre lune subtendat similiter demo-
strabimus in 77 igitur anno philometoris qui est 774
anabonassarum phamenoth secundum egyptios die 27 re-
quente 28 ab incipiente octaua hora ad decima usque desine-
tem alexandrie luna debeat plurimum a septentrione
dignis 7 quoniam igitur medium tempus fuit post media
noctem horis temporalibus 230 que fuerint equales 220
sol enim exalte 6 & tauri gra. obmebat colligitur
que a constituto tempore usque ad mediam eclipsim tempus

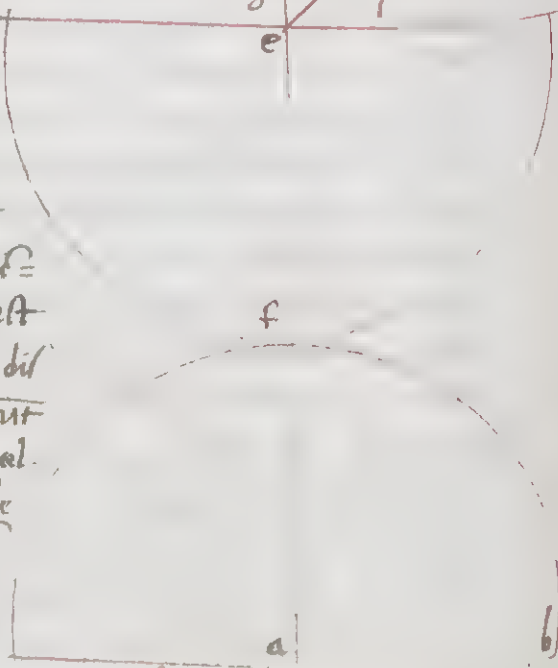

annorum egyptiorum 173 dierum 206 & horarum equalium
 sumptis quidem 143 ad dies autem equatos 17 solum in quo
 pore lune centrum medie 7.49 scorpionis gra optinebat
 exalte autem 6.16 & a maxima epicycli longitudine gra 163
 40. a boreali autem obliqui circuli termino gra. 98.20. per
 spicuum est quia quando lune centrum 8.20. a modo gradi-
 bus in obliquo circulo distat cum sit ipsa in minima distan-
 tia umbræ centrum sit in circulo maximo qui per ipsam
 distantiam per rectos angulos ad obliquum circulum
 describitur in quo in transitu maxime lune obscuritas
 effluuntur tunc media & duodecima diametri eius pars
 in umbram incidit trigesimo septimo rursus anno tertia se-
 cundum calippum per eandem qui est 607 anabonassarum tybi
 secundum egyptios aut 1.0. regere 3.0. incipiente hora
 quinta methodo luna cepit deficere. obscurataque fuit plu-
 rimum ab aulico dignis tribus. quomodo igitur etiam hic
 eclipsis mutui ante media noctem fuit per duas horas
 temporales quae in rhodo luna cepit deficere. obscurataque
 fuit plurimum ab aulico dignis tribus. quomodo igitur etiam
 & in alexandria. in eadem nocte. in propitrea q. sol
 h.8 gra. aquarii exalte obtinebat & medium tempus in quo ma-
 xima obscurata fuit ante media noctem hora. 30. equalibus
 proxime colligitur a tempore nobis constituto usque ad media
 eclipsim tempus annorum egyptiorum 606 & dierum 173 &
 horarum equalium tam sumptis quam ad dies equatos 10.10. in
 quo tempore lune centrum medie h.16 & exalte h.8. leonis
 q. obtinebat & a maxima epicycli longitudine g. 178.46.
 a boreali autem obliqui circuli termino g. 280.36. perspicuum
 etiam hinc est quia quando 10.36. gra centrum lune in ob-
 liquo circulo distat a modo cum ipsa sit in eadem una distan-
 tia & umbræ centrum communes obtineat sectione cir-
 culi qui per centrum lune maximus ad rectos angulos ob-
 liquo describitur tunc quarta pars diametri lunaris in

129
 umbram incidit. sed quando octog. 20. g. a nodo centum
 in obliquo circulo distat a modo tunc distat circulo
 qui per medium signorum e. h. q. h. 0. v. u. g. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

cilum esse punctum a et apparet lune centrum esse in
 e. ut per punctum b. semicirculus m f puncto a lunari ta
 ptur arcus a e quoe paret lune centrum ex a solari di
 tat: potest aliquando fieri partium sed ameroe ubi maxi
 mus dies 13 horarum equalium est usq; ad hosta borey stitit
 ubi maximus dies est horarum equalium 26 ad septentriones
 quide maxima lune minima coniunctionum oppo
 sitionumq; distantia aspectus diuersitas est 0 8 proxime
 solari diuersitate simul computata ad meridiem vero ma
 xima limite 0 88 est autem maxima secundum longitudine
 diuersitas quando quando quidem ad arcus diuersitas
 18. in leone & geminis 0 30 proxime quando autem
 ad meridiem 0 88 in scorpione atque in pisib; 0 16 proxie
 si ergo verum lune centrum in d puncto esse supposueri
 mus & contraxerimus lineam d e totius diuersitatis erit
 linea d g diuersitatis secundum longitudinem proxime
 linea vero g e diuersitatis secundum latitudinem quare
 quando luna e septentrionalis
 h. sole habetq; ad meridiem
 maximam diuersitatem. d.
 g. quidem erit 0 16. a e g
 autem g. 131. proxie & qm
 proportio arcus a nodo ad pun
 tum g. ad arcum g. a qui est
 per eclipticorum terminorum dis
 tantiam est proportio quem hnt
 11 30 ad unum quod facile mal
 ligitur per demonstrationes de
 lunari arcu de termino fac
 tas erit etiam hic ipe a nodo
 ad punctum g. graduum 17
 26 cum ipe vero d. g. 17 41. eorumdem quando autem m
 ridionalis est a sole maximaq; ad septentrionem habet diuer

litatem tunc d g quidem erit 0 30 a e g. vero tota 0
 71. & propter hec arcus a nodo ad punctum g. graduum
 712. & dum arcu g. d. toto 8 22 eorumdem quando igit
 exatle centrum lune a quouis nodo mobliquo circulo ad
 septentrione quidem distat g. 17 41 ad meridiem vero g. 8.
 22 tunc p. m. in expositis nri orbis regionib; possibile
 erit apparentem eius situm ad contactum solis fieri: Rur
 sus quoniam maxima solaris mequalitatis gra. 2 23 gra.
 demonstrata est Lunaris vero quem in oppositionib; & coniunc
 tionib; accedit gra. 11 possibile erit Lunam aliquando secun
 dum periodicas coniunctiones atq; oppositiones 7 2 4 gra.
 distare a sole sed in quo tempore hoc gra. luna per transit
 in eo sol tertiam decimam partem istorum proxie hoc e
 0 34 pertransibit in quo autem luna rursus 0 34 per
 transit in eo etiam sol tertiam decimam istorum partem hoc
 est 0 3. proxime pertransibit quorum terna decima pars
 non est digna de qua queremus si ergo hec ad ide congrega
 uimus & facta 0 37 que sunt duodecima pars graduum a pri
 cipio sumptorum 7 24 solaris mequalitatis gra. 2 23 ad didi
 rimus habebimus g. 17 41 quib; maxime veri longitudinis & la
 titudinis motus proxime different a motibus mediis coniunctio
 atq; oppositionum quare quando medius centri lune motus
 mobliquo circulo distabit unodis ad septentrionem quidem
 g. 20 41. ad meridiem vero 4. 22 tunc p. m. in expositis
 his regionib; possibile erit apparentem eius situm ad
 contactum solis accedere & p. p. hec quando a boreali obliq
 lune arcu termino graduum numerus qui periodicis co
 iunctionib; atq; oppositionib; adiacet incidit in gradus q
 sunt aut 69 19 usq; ad 101 22 aut a 2 28 38 usq; ad 110
 42 tunc solum in expositis regionib; possibile erit acci
 dere quod diximus rursus gra. etia eclipticorum lune
 terminoz qm semidiameter lune minima eius dis
 tantia subtere demonstrata e arcum graduum 0 1.

semidiameter autem umbre quæ duplæ demonstrata et
tribus maxime quibus maior semidiameter lune colligit
earumdem 0 45 156 patet quia quando ex parte centrum
lune distat ad umbre centro in maximo quidem circulo qui
per ipsam & polos obliqui describitur in utramque extremitatem
per medium est partem grad. 133 36 in obliquo autem
lune a quouis nodo secundum proportionem unius ad
4. 30 grad. 12 12. proxime tunc primum possibile erit tanquam
umbra a luna & propter illa quæ de inequalitate sunt
demonstrata quando etiam centrum lune est in medio
motu caput distat a nodo in circulo obliquo grad. 15.
ut in borealis terminum numeros a 74. 98 usque ad
104. 12 at 249 98 usque ad 274 285 12 incidat tunc
primum possibile erit umbra tanquam a luna apponemus
igitur expositis coniunctionum & appositionum tabulæ
solariæ etiam lunariæ terminorum latitudinis lune
numeros ut facile distentemus quenam coniunctiones
appositionesque possint in eclipsim transire. *De distantia
eclipticorum mensium capitulum.*

Ed vtile etiam erit illis addere per quot uni-
uersaliter mentes oppositiones & coniunctiones
possibile sit eclipsicas fieri ne cum unam eclipsicam
habeamus per omnes rursus deinceps eclipsim que-
remus sed per illas quæ tot mensibus distant ut pos-
sibile sit eclipsim fieri quod igitur per sex menses tam
soli quam luna deficere possint tunc manifestum est
modum enim lune secundum latitudinem mensis colligit
in sex mensibus grad. 18 71 24. arcus autem qui sunt inter
eclipticos terminos tam in sole quam in luna circa quidem
semicirculum pauciores ultra vero semicirculus plures
continentur quia nam cum solares termini a quouis nodo
in obliquo circulo lune ad septentrionem quidem de-
monstratos grad. 20 41 ad meridiem vero 11 22 inter-

cipiant:

131
cipiant sit arcus non eclipsicus a septentrione quidem de-
monstratos grad. 20 41 ad meridiem vero 158. 38. a meri-
die autem 157 16. Cum vero lunares ad utramque medij
circuli partem in eodem obliquo aquosus modo grad. 15 12
intercipiat colligit utrumque arcus non eclipsicus 149.
36. quod autem his etiam suppositis possibile sit lune de-
fectum per maximorum quinque mensium fieri spatium
hoc est in quo sol quidem maximum faciat transitum
luna vero minimum hoc modo videbimus nam quoniam
in medio quinque mensium spatio motum longitudinis
mediæ lunæ terminarum 141. 32 grad. invenimus
inequalitatis vero lunaris in epicyclo grad. 129 12 quorum
144 144 32 solis grad. in maximo transitu qui est ad utram-
que minime longitudinis partem præter medium motum
438 grad. accipiuntur & 129 12 grad. epicycli lunaris in mini-
mo transitu qui est ad utramque maxime longitudinis præ-
subtrahuntur a medio motu grad. 12. 40 ceterum in mediis
quinque mensium spatio quando sol maximum facit motum
& luna minimum in antecedentibus adhuc solis luna
erit per grad. ex utraque inequalitate collectis per prædemon-
strata 1338 quorum hucusque duodecimam partem habebimus
grad. 23 18 11 proxime quibus sol ulterius movebitur
donec ad eum luna perveniat quoniam ergo ex propria
inequalitate grad. 438 accipit & antequam ad eum lu-
na perveniret grad. 1. & sexagesimas sex habebit etiam
maximorum mensium spatium & in medio per longitu-
dinem grad. 434 totidem ergo proxime latitudinis etiam
in obliquo arcu lune motu obtinebit ultra 143 22
proxime grad. latitudinis qui colliguntur in quinque
mediis mensium spatio verum igitur secundum
latitudinem motus in maxis quinque mensibus colligitur
grad. 143 12 ad eclipsicos terminos ad utramque circuli
qui per medium est partem continent in me-

dia longitudine lune in circulo quidem qui maximus
 per polos obliqui describitur 9^a unum proxime mini-
 ma enim distantia 13 36. in maxima 6 h 6. 24 colli-
 guntur in obliquo autem circulo 3^a 11. 30 a quouis nodo
 inter medius autem & non eclipticus arcus graduum colli-
 gitur 17 qui pauciores sunt quam 9^a per quandocumque ma-
 ximos menses in obliquo circulo collecti 17 h. duobus partibus
 & sexagesimis quandocumque per spicuum igitur est ex his pos-
 sibile esse lunam in quandocumque maximorum mensium
 spatio cum in prima opposicione in recessu a quouis nodo
 defecerit in ultra rursus in accessu ad oppositum nodum
 deficere fietque mutuiusque eclipsibus obscuratio ab eisdem
 circuli qui per medium est partibus & nunquam a con-
 trariis. Verum quod maximi quandocumque menses duas possunt
 lunares eclipses continere sic nobis per spicuum est quod ve-
 re in septem mensibus impossibile est id accidere etiam
 si minimus mensium septem spatium supposuerimus hoc
 est in quo sol minimum facit motum luna vero ma-
 ximum hoc modo limite inuestigantes videbimus nam
 in medio eorum rursus septem mensium spatio medius seu-
 dum longitudinem utriusque luminarium motus graduum est
 203 44. lune autem in epicyclo 180 43 quorum 203 44. solis
 9^a secundum minimum motum qui ad utramque maxime
 distantie partem est subtrahunt a medio motu 9^a 4 42
 epicycli autem lune 9^a 180 43 secundum maximum mo-
 tum ad utramque minime longitudinis partem addunt me-
 dio motui 9^a 448 in spatio igitur mediorum mensium sep-
 tem quando sol quidem minimi motus sit luna vero ma-
 ximi ultra solem luna 14 40 9^a ex utraque inequalitate collec-
 tis progredientibus quorum duodecimam partem 4 42
 9^a qui ab inequalitate solari defecerunt addemus & col-
 lectos h h h proxime habebimus quot 9^a motus lon-
 gitudinis in minimorum septem mensium spatio prior

132
 erit motus mediorum septem & motus limite latitudinis
 deficiet a medio septem mensium motu collectis 9^a 448
 214 42 in minimis ergo septem mensibus per latitudinis
 luna in obliquo circulo 203 47 9^a movebitur sed to-
 taliter inter eclipticos terminos in media lune longitu-
 dine obliqui circuli maxime arcus tam in accessu nodi
 alterius quam in recessu contrarii graduum est 203. non
 erit igitur possibile lunam in septem mensium spatione
 in minimorum quidem si quoque modo in prima opposicione
 defecerit in ultra quoque deficere sed demonstrandum est
 quod possibile sit etiam sol in apud eodem in universis nei-
 rebis regionibus bis in maximorum quandocumque mensium
 spatio deficere nam quoniam in quibusdam latitudinis
 mensibus lune motum 17 h. partium demonstravimus
 fietque non eclipticus in sole arcus in media luna distantia
 16 36 eorumdem patris propterea quod ecliptici termini
 circuli in circulo quidem qui per polos ipsius est distat
 a medio partibus 0 32 20 huius obliquus vero lune 6 12 pro-
 xime parum quia si nulla lunaris aspectus diversitas est
 impossibile erit quod quæritur propterea quod non eclipti-
 cus arcus maior est quam motus mensium quandocumque maxi-
 morum in obliquo quidem circulo partibus 31 in circulo vero
 qui ad rectos Zodiaci angulos describitur 0 44. pro-
 xime. ubi autem aspectus eius tanta diversitas est ut
 alterius extremarum coniunctionum aut utraque si-
 mul aspectus diversitas excedat 9^a duobus 0 44. ubi
 possibile est utraque coniunctiones extremas eclipticas
 fore quoniam igitur demonstratum est in tempore maximorum
 quandocumque mensium quando luna minimo motu sol
 autem maximo movetur a duabus virginis temporis
 partibus 1 14 ad duas aquarii partes cum adhuc luna
 utroque luminarium inequalitatis 9^a 13 18 in antecor-
 deret solis ut quos luna & ad deos duodecimam eorum

partem in die vno & horis 2 h. medie per transit patet
cum tempus mediorum quandoq; mensium dierum sit
197 & horarum 14 h. proxime q; tempus quandoq;
maximorum mensium exit dierum 148 & horarum 19 h. pro-
pterea cum pma coniunctio in duabus circiter virgins
partibus fiat vltima que circa duas partes aquarii fit
prior sex horis exit que ad integros dies deficiunt qua-
re querendum ubi & quando lune aspectus poterit im-
mutari vel inuicem ut locus aquarii sex horis loci
virginis precedat pluribus quam dictis 4 h. sexagesimis Ad
septemtrionem ergo ut diximus nullibi lune tanta diuer-
sitas aspectus inuenitur quare impossibile est bis in ma-
ximorum quandoq; mensium spatio solem deficere secun-
dum lune motum qui est in medie meridie circuli p
medium signorum quando hoc e in pma coniunctione
a descendente nodo recedit & in vltima ad ascendente
accedit ad meridiem vero fore in regionibus que sunt
post equinoctialem velus septentrionem per tanta in-
viciq; signis dictis secundum precedentem sex horis
sicut diuersitas fieri quando due virgins partes in me-
ridiano secunde coniunctionis tempore supponuntur
in his enim locis inuenitur lune in media distantia di-
uersitas ad meridiem solari diuersitate subtracta sub ipso
quod equinoctiali in virginis situ q^a 0 22 proxime
aquarii 0 14 ubi autem dies maximus 12 30 horarum
est in virginis quidem situ q^a 0 27 in aquarii vero
0 22 ut haec diuersitates simul quatuor sexagesimis
dictas 4 h. sexagesimas excedant cum igit in borealiorib;
locis maior diuersitas quam in meridionalib; fiat pa-
tet quia magis temp exit possibile bis in quinq; ma-
ximorum mensium spatio huiusmodi locorum in solis de-
fectum aspic solū in solo tamē lune motu septentrio-
nali hoc est quando in pma eclipsi ab ascendente

193
nodo recedit & in secunda ad descendente accedit sed
dico etiam rursus q; in septem quoy minimorum mensium
spatio possibile e bis post apud ebdem solem deficere
nam quoniam in hoc temporis spatio motum latitudinis
lune 208 47 partium demonstrauimus. maximusq;
obliqui circuli arcus inter eclipticos terminos intercipitur
qui est ab excessu nodi vnius usq; ad recessum oppositū col-
ligitur hec distantia in sole in media lune longitudine
partium 192 29 quare perspicuum est quia si nulla
rursus diuersitas lune fuerit non poterit esse qd
queritur propterea q; arcus obliqui circuli qui fit in
spatio nūmorum septem mensium maior est arcu qui
ab eclipticis solis terminis maximis intercipitur pib;
in obliquo quidem circulo 16 23 in circulo vero q est
per polos Zodiaci 12 h. ubi autem tanta diuersitas e
ut vel alterius coniunctionum extremae uel utriusq;
diuersitates simul excedant gradus 12 h. ubi possibile est
vtriusq; coniunctiones extremae eclipticas fore qm ergo
demonstratum est in tempore mediorum septem men-
sium quando luna maximo & sol minimo motu
mouentur ab extremitate aquarii usq; ad media uir-
ginem lunam iam ultra verum solem antecessisse q^a
si q. 40 cum totidem gra & ad huc duodecima pte
iporum in una die & horis 14 h. medie luna per tra-
seat patet quia cum mediorum septem mensium
tempus 206 dies & horas 17 proxime contineat te-
pus minimorum septem mensium exit 204 dierum
& horarum 12 propterea extreme coniunctionis quae
in medio virginis fit tempus exit post pma quae fuit
in extremitate aquarii horis 12 querendum igitur est
ubi & quando maior est quia gradus 12 h. lune di-
uersitas pot fieri aut uidelicet altero duorum
signorum aut inuicem secundum situm per 12 horas

hoc est quando alterum in ortu alterum in ortu est
 non enim dicitur utrumque super terram eclipsis fieri possibile
 est ad septentrionem ergo rursus in orbe habitabili non
 nullo in sua tanta lune diversitas inuenitur nec sub
 ipso quidem equinoctiali maior 23 sexagesimis quare
 cunctum latitudinem in maxima distantia sit quare
 impossibile est in septem minimorum mensium spatio
 bis solem deficere secundum lune transitum qui est a
 meridie circuli per medium hoc est quando primo
 quidem coniunctione ad ascendentem accedit in se-
 cunda vero ad descendente nodo recedit ad meridiem
 autem tantam ferre fieri diversitatem in parallelo
 per rhodum inuenitur quando extrema pars aquarii
 ortus & media virginis occidit in locis enim huius pa-
 ralleli in utraque horum situm subtracta diversitas so-
 laris lunam media eius longitudine diversitatem habet
 ad meridiem sexagesimas 46. ut amborum coniu-
 nium diversitates cedant gradum unum & sexagesi-
 mas 23. cum igitur maior ad meridiem in borealioribus
 hoc parallelo fiat diversitas per spicuum est quia possibile
 sit bis ab incolis earum regionum in minimis septem me-
 sium spatio solem deficere videri cum autem transitus
 in septentrione solummodo circuli qui per medium ite-
 rum est luna inueniatur hoc est quando in primo
 quidem eclipsi ad descendente nodum accedit in
 secunda vero ab ascendente recedit. Restat nunc
 illud demonstrandum quod in nostro terrarum orbe non est
 possibile bis in uno mense solem deficere neque in
 eodem latitudine neque in diversis etiam si quis con-
 iuncta supponat quae quavis concurrete non pot-
 cum tamen concurrerint conducunt ad possibili-
 tatem propositi dico autem etiam si lunam minimi-
 mo supposuerimus longitudine ut maior eius

sit sit & mensem minimum ut quod maxime possibile sit
 minimo maior mensis latitudinis motus fiat arcus qui
 ab eclipsis solariibus continetur etiam si in differentior
 tum horis tum signis abutatur in quibus luna maximas
 uideretur diversitates aspectus facere quoniam igitur in me-
 dio mense unius luminarii motus gradus obtinet 29
 6. & motus lune in epicyclo 23 49 quorum 29 6. in
 minimo solis motu ad utramque maxime longitudinem partem
 subtrahunt a medio motu gradus 19. epicyclus autem lune
 gradus 23 49 in maximo eius motu ad utramque minime
 longitudinem partem addunt medio motui 29 6. si per
 demonstrata sequentes inequalities ambas composueri-
 mus & gradus qui fiunt 336. 12ma partem hoc est 28
 inequalities qua sol deficiebat addiderimus faciemus
 erit motus medij mensis tam per longitudinem quam
 per latitudinem quare quoniam medij mensis per latitudinem
 motus gradus est 30 40 erit minimi mensis motus gra-
 dus 19 19 qui faciunt in circulo qui ad rectos angulos 20
 dios maximus est gradus 233 proxime sed totus eclipsios
 solis terminos transitus in minima lune distantia ergo
 colligitur 16 ut maiorem minimi mensis transitus fiat
 gradus 127 oportet igitur omnino ut in uno mense solis
 possit deficere vel in nullam esse in altera coniunctionem
 lune diversitatem & in altera maiorem quam 127 vel
 ad eandem utraque coniunctionem partem lune fieri diver-
 sitatem & excessum utraque diversitatem maiorem esse
 quam 127 vel utraque solis diversitates plures esse gradus quam
 127 quando alterius coniunctionis diversitas ad
 septentrionem alterius ad meridiem fieret sed nullibi fieri
 in coniunctionibus nec in minima quidem longitudine
 maior lune diversitas est solari diversitate subtrahit
 ta quanto gradus unus non erit igitur possibile bis
 in minimo mense solem deficere quando vel in altera

conjunction nulla uel ad eandem partem inuicem. Lunc diuer-
 sitas est cum ex cellis earum uno q^o maior non fiat oportet
 teretq; uel ipis. 1. 27 id uero in diuersis quidem orbis ter-
 rarum partibus possibile erit cum possit apud boreales ad
 equinoctialem in orbe nro ad meridiem & apud australes
 ultra equinoctialem qui antipodes nominantur. Solis diuer-
 sitate subtracta ad septentrionem lunc diuersitas ee a 0 26
 usq; ad gradum unum. In eadem autem orbis terrarum pre-
 mutquam accidere poterit propterea q^o maxima lunc diuer-
 sitas est similiter sub ipa q^o equinoctiali non magis q^{uam} 26
 sexagesima tam ad septentrionem quam ad meridiem apud bore-
 alissimos aut australlissimos non magis q^{uam} gradu
 unum in partes oppositas. ut etia sit utraq; simul diuersita-
 tes inuicem diuersitate superat apud interuentia loca inter
 equinoctialem & utraq; extremitatem erit magis impos-
 sibile in illis quod queritur apud eosdem ergo nullibi trans-
 bire earum in eodem mense solem deficere possibile est sed
 nec apud diuersos in eade orbis terrarum parte qua
 nobis erant demonstranda. **De Tabulis eclipsium**

igitur conjunctionum dista-
 tie in eclipsium considerare accipiendo nobis
 sint per ea quae dicta sunt ad aptum ut autem & me-
 dia ipsarum tempora discernere motusq; lunc computare
 in conjunctionibus quidem apparentes in oppositionibus autem
 ueros per locos lunc secundum latitudinem facileq; conside-
 rare possimus futuras omnino eclipsium conjunctiones
 atq; oppositiones & magnitudines atq; tempora obscuratio-
 nis tabulas ad huius cognitionem componemus duas solarium
 eclipsium solarium q^{uam} & duas lunarium in maxima & mi-
 nima lunc distantia incrementumq; obscurationum p
 duodecimam utriusq; luminarii premi supponemus p^{ri}ma
 igitur solarium et ipsam tabulam qua eclipsium termini
 in maxima lunc Longitudine continentur 26 uersum

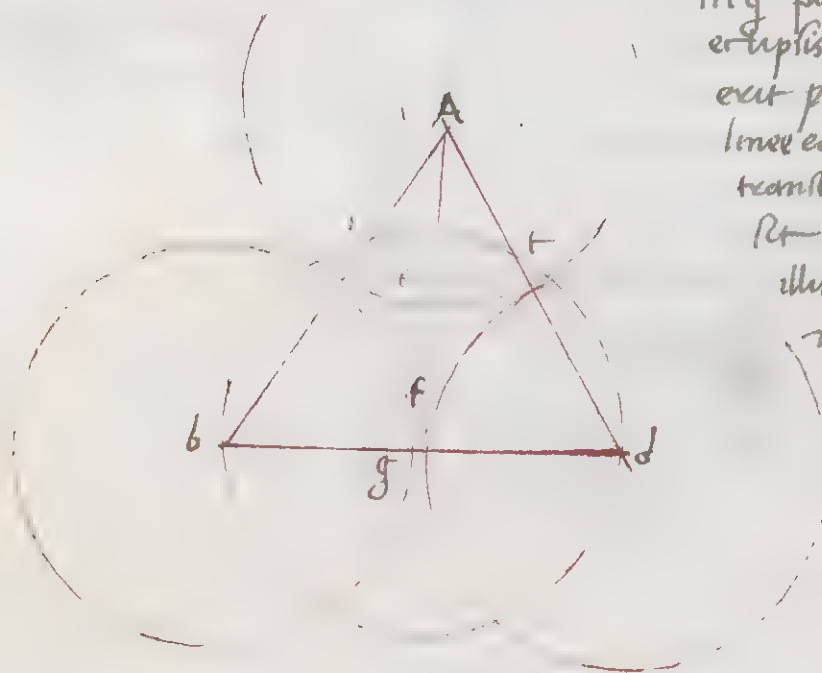
et ordinum quatuor faciemus. quorum duo premi appa-
 rem lunc transitum in obliquo circulo secundum latitu-
 dinem singulis obscuracionibus continebunt nam q^{uam} solis
 diametri sexagesimarum est 31 20 lunc quae in maxima
 distantia totidem esse demonstrata e: ac ideo quando
 apparet lunc centrum a centro solari in circulo qui ma-
 ximus per centra utraq; describitur distat sexagesimis
 31 20 & anodo in obliquo circulo q^{uam} 6. secundum expo-
 sitam proportionem 1770 ad unum tunc p^{ri}mu in contac-
 tu solis lunc sit propterea in p^{ri}mis uersibus ordinum p
 nemus in p^{ri}mo quidem ordine q^{uam} 84 in secundo uero q^{uam}
 276 in ultimis uersibus 90 gradus et 270 collocemus Tertio
 autem ordo magnitudines obscuracionum continebit ita
 ut in extremis uersibus optimi contactus initia ponant
 indecips digitus unus pro duodecima diametri parte similiter
 q^{uam} incrementis per unum factis usq; ad medium uersum ad
 quem duodecim digitorum numerus perueniet quartus
 autem ordo transitus lunc continebit qui sunt in singulis
 obscuracionibus nunquam tamen computatis neq; solis in tra-
 motibus neq; lunc diuersitatibus Secunda uero solarium ecli-
 psium tabulam quam eclipsium lunc termini in minima longi-
 tudine continebunt: hanc p^{ri}mam in circulis ordinabimus
 sed 27 uersum & quatuor ordinum simile faciemus propt
 ea q^{uam} semidiameter lunc in hac distantia talium sexagesima
 demonstrata e p^{ri}mo q^{uam} qualium e solaris semidiameter 15 40.
 Quando igitur p^{ri}mu ad solis contactum uerit tunc centrum
 eius a solari uersus centro 33 20 sexagesimis distat et
 anodo in obliquo circulo gradus 6 24 sunt itaq; in ex-
 tremis uersibus apparentes latitudinis numeri 85 36 &
 276 24 & uersum 96 24 & 263 36 digitorum autem nu-
 merus in medio uersum similem duodecim digitorum
 excessum & ad hoc quatuor gradus continebit q^{uam}
 mox quoq; transitus sit utraq; autem limaces

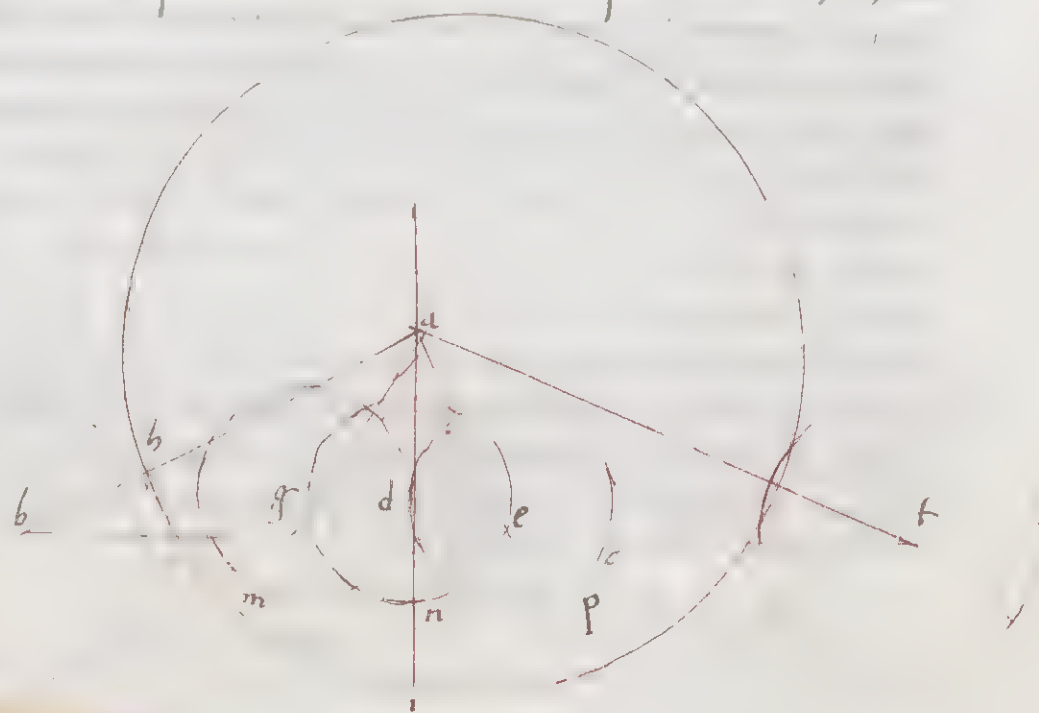

ex a ad lineam b d perpendicularis
 a g q igitur quando linea centrum
 m g puncto exit tunc & medium
 eclipsis tempus & maxima obscuratio
 exit pariter pariter ex eo qd a b & a d
 linee equales sunt & propterea etiam
 transitus b g transitu g d. equalis
 Et pariter ex eo qd a g linea minor
 illis omnibus est quibus duo centra
 m b d linea coniunguntur per
 spiritum autem e qd etiam utraq
 lineam a b & a d utraq
 simul semidiametros lune atq

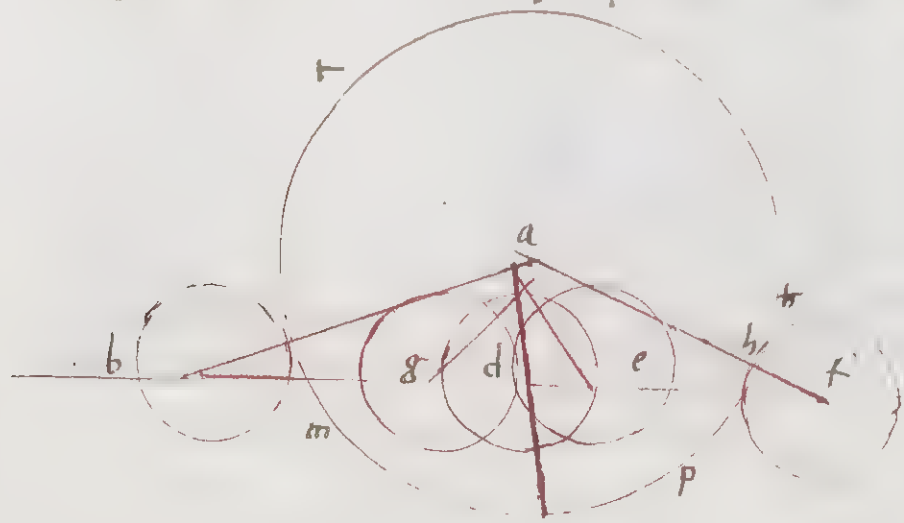

Solis aut umbre continetur a g a g veraz ipam minorē partem
 diametri deficiens luminari quo ad obturationem intercipit
 her cum ita se habeant fiat obturatio exempli grāa digitorū
 trium & primum supponatur centrum solis esse in a quando
 igitur Luna ē in maxima sua distantia tunc a b 31 20 sit
 sexagesima & quadratum suum 981 47 Linea vero
 a g. 23 30 earundem minor enim est quam a b tribus
 solis diametri duodecimis. hoc ē 7 hō & quadratum eius
 h hz 1h. quare quadratum etiam lineae. b. g. erit earundem
 429 32 ipsa vero b g. per longitudinem 20 43 proxime quas
 in quarto pme solaris tabule ordine ad tres digitos appone
 mus in minima vero lune distantia a b linea rursus sit 33
 10. Sexagesima & quadratum suum 111 7. a g vero 2 h.
 30 & quadratum suum 6 hō. 1h. & reliquum quadratum lineae
 b g sexagesima 460 hz quare linea ipsa b g. 21 28 erit
 earundem quas similes in quarto tabule solarium eclipticum
 ordine ad tres digitos apponemus: Supponatur rursus
 a punctum umbre centrum ēē & obturatio eiusdem quare
 te pti lunaris diametri in maxima ergo lineae longitudine
 hō 24 a b linea sexagesima sit & quadratum suum 2180
 h8 a g vero linea 48 34 earundem minor enim est
 quam a b quarte lunaris diametri parte id est 7 hō in

in maxima longitudine & quadratum eius 23 h 8 q3 quare qua-
dratum b g. linee relinquatur 922 ih. ipsa vero linea b g.
erit per longitudinem 29 q1 earundem quas in quarto pme
tabule lunarium eclipsium ad tres digitos apponemus realiter
incidentie continentes qui ad sensum transui repletionis ide
est in minima vero longitudine a b quide linea 63 36 sexa-
gesimae fit & quadratum suum 4044 h 8 a g vero 44 46
earundem excessus enim g. h. quarta rursus pars est lunari
diametri in distantia minima eius quadratum est 29 h 9 23
quare relinquatur quadratum b g. linee 1044. 36. ipsa vero
linea b g. 32 21 per longitudinem earundem quas limite
in quarto secunde tabule lunarium eclipsium ad tres digitos
apponemus Sed gra tempis more que in lunari oblationib
conueniunt sit umbra centrum in puncto a & recta linea b g.
d f sit pro axe obliqui lunaris oculi & b quide punctu
centrum esse lune supponat quando pimum de foris accedit
umbram tangit g. vero ubi centrum lune futurum sit qn
primo tota deficiat ab interiori pre umbra oculum tangit
& autem ubi rursus centrum lune sit quando pmo tota de-
ficiat ab interiori pre umbra oculum tangit. Fautem
ubi erit centrum lune quando tandem recedens de foris
umbram tangit predemonstratis igit etia hic seculis d
propterea patet qd utraqz lineae d g & a e excessum totius
quos semidiametri umbre lune semidiametrum excedit qua-
tre g d. transui d e transui equalis fit & utraqz me-

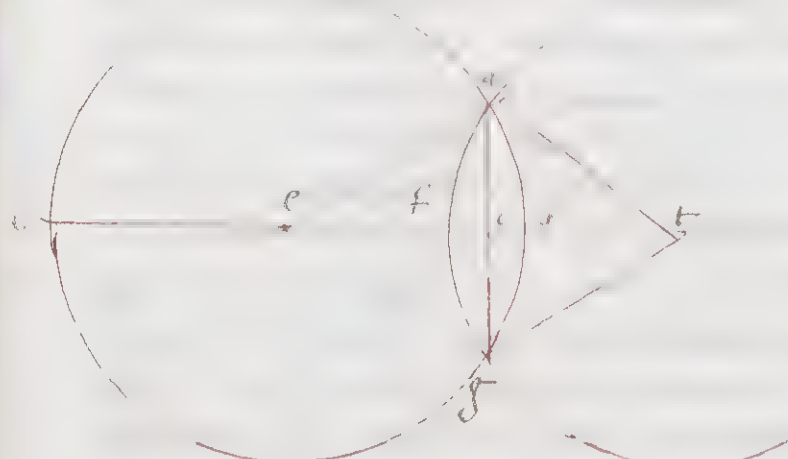

138
diatatem continet more & reliqua b g. transui in ad-
tie transui repletionis e f equalis est supponatur ergo e.
les digitorum lune quindecim hoc est in qua d centrum in-
rui ab extremitate eclipsiorum terminos fit totu semel lu-
nari diametro & ad hac quarta ipsius parte id est quando
a d linea utraqz quidem lineae a b & a f minor est per
positam lunarem diametru semel & adhuc per quartum
ipsius partem utraqz vero linearum a g & a e per quartum
lunaris diametri solum modo partem quando igit luna est
in maxima longitudine tunc a b linea fit distans sexa-
gesimae h 6 24 & quadratum suum 3280 h 8 a g vero
44 46 earundem lunaris enim diameter in maxima distantia
sexagesimae est 32 20 & quadratum eius 624 20 a d autem
linea limite 17 14 & quadratum eius 624 20 ad autem linea
fit 296 h 9 quare quadratum etiam linee b d. relin-
quetur 2883 h 9 ipsa vero b d. h 3 42 earundem per lo-
gitudinem erit quadratu autem linee g d. relinquatur 331.
21. & ipsa erit per longitudinem 18. 12 earundem reliq-
etiam b. g. linea earundem erit 36. 30 quare ad numeru
ih digitorum in prima lunarium eclipsium tabula in qua
to qdem ordine incidentie sexagesimas 18 12 Quando vero
luna est in minima distantia tunc a b. linea fit sexagesimas
sexagesimas 63 36 & quadratu eius 40044 h 8 a g autem
linea 28. 16 earundem lune namqz diameter in minima
distantia demonstrata est sexagesimas 36. 20 & quadra-
tum eius 799 4 a d vero etia limite 19 20 & quadratu
suum 377 39 quare quadratu linee b d. relinquatur 3667
19 ipsa vero linea b d. erit per longitudinem earundem
60. 34 quadratu autem linee g d. relinquatur 421 21
& ipsa qd d. per longitudinem erit 20 34 earundem re-
liqua vero linea b. g. 40 2 earundem quare ad numeru
etiam digitorum ih secunde lunarium eclipsium tabule
in quarto quidem ordine sexagesimas incidentie 40 2

quot auctus repletionis sexagesime sunt apponemus in
quinto autem sexagesimas mediis more temporis 2032. ut
ut etiam in motibus qui in epicyclo inter maxima & minima
line distantiam sunt congruentes singulis excessus totius
differentie per sexagesimas nam & rationem facile rapiamus
parvam aliam superioris tabulam apposuiamus ea qua &
ipsius motus in epicyclo numeri & congruentes sexagesime
apparentibus singulis excessibus & p[ar]tibus eclipsium
tabulis continentur harum vero sexagesimarum quantitas
induersans lunaris aspectus lunaris tabula in septimo
posita ordine nobis ita est epicyclus in maxima eccentrici
longitudine pp oppositiones atq[ue] conjunctiones supponat sit
verum qm plurimi eorum qui eclipticas significationes ob-
seruant non per diametros circulorum magnitudines ob-
seruationum meriuntur sed per totas p[ar]tes superficies qm
visus secundum simplicitatem obiecti totum ipm quod
apparet comparat non apparet aliam etiam parvam istis
duodecim versus & ordinum trium addidimus tabulam
& in primo quidem ordine duodecim digitos collocauimus
ita ut ueluti in eclipticis tabulis duodecimam diametri v[er]itatis
luminarum partem quilibet digitus contineat in reliquis
autem duobus congruentes ipsi versus totarum arearum
duodecimas in secundo quidem solaris intertio vero lunaris
hec magnitudines solum quem in media longitudine lune sunt
computauimus eadem enim proxime proportio fit inter tripla
diametrorum differentia considerauimus autem has quasi
proportio circumferentiarum ad diametros sit quia habent 38.
30 ad unum hec enim proportio proxime est inter tripla
septima parte adiecta & inter tripla decies septuagesimo
prima parte adiecta quib[us] archimedes simplicius usus est
sit igitur primum solarium eclipticum gra. a b g. d. solaris
circuli cuius cent[er] sit e circulus autem lune in media
distantia sit a f & i. circa centrum t qui secret circuli

solis in punctis a g & conuincta b e t i linea supponat
quantum solaris diametri partem defuisse ut f d. linea talis
sit 3. qualium est b. d. diameter p[er] diametrum vero lune
28. p[er] 20 proxime earundem secundum proportionem
1640 ad 1640 & propterea etiam e t linea colligi earu-
dem 910 quare circumferentiarum etiam secundum unum
ad 3830 proportionem solaris quide circuli partem fit
3742 lunaris uero 38.46. earumde limite autem a.
arearum totarum qm linea que a centro ad circumferentia
est maximam circumferentia multiplicata duas areas circuli
it solaris quide circuli area colligitur partium 113.6 luna-
ris uero 119.32 earundem hec cum ita se habeant que

rendum t
quot p[ar]tes
est area
quae co-
tinentur
in a d
f t a
lun qua
lium tota
solaris cir-
culi area est

p[er] conuincant igitur linee a e & a t & g e & g t et
perpendicularis a e g quoma igitur utraq[ue] lineam e a
& e g talium ee supponitur 6. qualis est e t linea. 9.
10. & utraq[ue] a t & t g. 6. 10. earundem & e c an-
gulus rectus si excessum quo quadratum linee t a ex-
cedit quadratum linee a e hoc e partes duas & sexa-
gesimas duas p[ar]temur per linea e t habebimus excessum
linearu e c & a t 133. sexagesimarum earundem quare
e c quoq[ue] linea q[ui] 28. et c & f 42. earundem colligitur
& p[ro]pterea etiam utraq[ue] linearu a t & c g equalis emittitur

Tabula Ecliptum Solaris maxime distantie

latitudi nis	numeri	digit	inadentie
84	0	276	0
84	30	275	32
85	0	273	0
85	30	274	3
86	0	274	4
86	30	273	5
87	0	273	6
87	30	272	7
88	0	272	8
88	30	271	9
89	0	271	10
89	30	270	11
90	0	270	12
90	30	269	11
91	0	268	10
91	30	268	9
92	0	268	8
92	30	267	7
93	0	267	6
93	30	266	5
94	0	266	4
94	30	265	3
95	0	265	2
95	30	264	1
96	0	264	0

Tabula ecliptum Solarium minime distantie

Latitudinis	numeri	digit	partes minutie
83	36	276	0
84	6	275	12
84	36	273	17
85	6	274	21
86	36	274	24
86	6	273	25
86	36	272	28
87	6	272	29
87	36	271	30
88	6	271	31
88	36	270	32
89	6	270	33
89	36	269	33
90	0	270	34
90	24	269	33
90	36	268	32
91	6	268	31
91	36	267	30
92	6	267	29
92	36	266	28
93	6	266	26
93	36	265	24
94	6	265	21
94	36	264	17
95	6	264	12
95	36	263	0

Tab. Lunaru eclipsium maxie die

Annus	die	hora	disti	partes	more	medietas
79	1	20	18	0	0	0
80	1	21	18	1	10	1
80	1	22	18	2	13	1
80	1	23	18	3	28	1
81	1	24	18	4	32	1
81	1	25	18	5	36	1
82	1	26	18	6	39	1
82	1	27	18	7	41	1
83	1	28	18	8	43	1
83	1	29	18	9	44	1
84	1	30	18	10	45	1
84	1	31	18	11	47	1
85	1	32	18	12	49	1
86	1	33	18	13	50	1
86	1	34	18	14	37	1
86	1	35	18	15	35	1
87	1	36	18	16	34	1
87	1	37	18	17	33	1
88	1	38	18	18	32	1
88	1	39	18	19	31	1
89	1	40	18	20	30	1
89	1	41	18	21	29	1
90	1	42	18	22	28	1
90	1	43	18	23	27	1
91	1	44	18	24	26	1
91	1	45	18	25	25	1
92	1	46	18	26	24	1
92	1	47	18	27	23	1
93	1	48	18	28	22	1
93	1	49	18	29	21	1
94	1	50	18	30	20	1
94	1	51	18	31	19	1
95	1	52	18	32	18	1
96	1	53	18	33	17	1
96	1	54	18	34	16	1
97	1	55	18	35	15	1
97	1	56	18	36	14	1
98	1	57	18	37	13	1
98	1	58	18	38	12	1
99	1	59	18	39	11	1
99	1	60	18	40	10	1
100	1	61	18	41	9	1
100	1	62	18	42	8	1
100	1	63	18	43	7	1
100	1	64	18	44	6	1
100	1	65	18	45	5	1
100	1	66	18	46	4	1
100	1	67	18	47	3	1
100	1	68	18	48	2	1
100	1	69	18	49	1	1
100	1	70	18	50	0	1

Tabula Lunarium & sum. ann. 1741

1741
1742

Latitudinis numeri	disti	partes	more	medietas
77	1	38	0	0
77	2	38	1	0
78	3	38	2	0
79	4	38	3	0
80	5	38	4	0
80	6	38	5	0
81	7	38	6	0
81	8	38	7	0
82	9	38	8	0
82	10	38	9	0
83	11	38	10	0
84	12	38	11	0
84	13	38	12	0
85	14	38	13	0
85	15	38	14	0
86	16	38	15	0
86	17	38	16	0
87	18	38	17	0
87	19	38	18	0
88	20	38	19	0
88	21	38	20	0
89	22	38	21	0
89	23	38	22	0
90	24	38	23	0
90	25	38	24	0
91	26	38	25	0
91	27	38	26	0
92	28	38	27	0
92	29	38	28	0
93	30	38	29	0
93	31	38	30	0
94	32	38	31	0
94	33	38	32	0
95	34	38	33	0
95	35	38	34	0
96	36	38	35	0
96	37	38	36	0
97	38	38	37	0
97	39	38	38	0
98	40	38	39	0
98	41	38	40	0
99	42	38	41	0
99	43	38	42	0
100	44	38	43	0
100	45	38	44	0
100	46	38	45	0
100	47	38	46	0
100	48	38	47	0
100	49	38	48	0
100	50	38	49	0
100	51	38	50	0
100	52	38	51	0
100	53	38	52	0
100	54	38	53	0
100	55	38	54	0
100	56	38	55	0
100	57	38	56	0
100	58	38	57	0
100	59	38	58	0
100	60	38	59	0
100	61	38	60	0

Tabula equatoris

nequaquam numeri

et si non

ba at

Lunarium Eclipsium computatio

Is ita exponit lunarium eclipsium
considerationem in hoc modo faciem

cum opposicionis quam quærimus nu-
merum qui colligitur in hora me-
diæ temporis in alexandria tam gradum
qui sunt a maxima epicycli longitudine
qui gradus in quantitas horarum quæ
latitudo est in latitudine horæ et po-
equationem quæ per additionem subtra-
ctionem ve fit conscriptimus primum
latitudinis numero in lunarium eclip-
sum tabulas intrabimus & si coincider-
um primorum duorum ordinum nume-
ri ea quæ numero latitudinis in utraque
tabula apponuntur tam in transiuntium
quam in digitorum ordinibus scilicet con-
scribemus deinde cum in equalitatis est
numero in tabulam equatoris intrabi-
mus & quot quot sexagesimas inde assu-
memus totidem capiemus ab excessu digi-
torum & sexagesimarum quas ex utraque
tabula conscriptas habuimus ipsas illas ad-
demus quæ a prima tabula sumptæ sunt si
tamen accideret ut latitudinis nume-
rus in secundam solum modo tabulam in-
cideret quæ in ea sola de digitis primis
sexagesime inveniuntur eas constubemus
inanas diametri quot ex huius equa-
tione digiti sunt totidem duodecim
partes observationem in medio eclipsis
tempore habitura dicemus deinde nullo
equato huius duodecimam semper sui igi-
pro motu solis qui interea fit partem adde-

ba at

mus premiximus per motum lune unius horæ in equalem
qui tunc fuerit & numerus qui per partitionem emerget
horarum erit equalium quas quælibet eclipsis tempora
continebunt in eadem quidem repletionis quæ tempus
earum scilicet ex ordine quarto colliguntur eas vero
quæ ex quinto mediæ temporis more hinc etiam singula-
rum horarum motus qui sunt in principio & in fine
in eadem atque repletionis & subtractione additione ve quæ
quæ in singulis inveniuntur ad medium more tempus
hoc est ad tempus vere opposicionis proxime inveniunt
Postremo cum diametri digiti in breuissima tabulam
intrabimus & duodecimam totam aream partes in ordine
quarto conscriptas inueniemus & limite solarium &
in ordine secundo sed quamuis ratio quidem demonstrat non
semper tempus quod a principio eclipsis usque ad medium ipsius
est equalis illi tempore esse quod est a medio usque ad ex-
tremum pro ea quod equalis transitus in temporibus inter
pro solis & lune in equalitatem sunt tamen quantum ad solu-
tum pertinet nullus dignus cura mapparetur error fiet
quod equalia hæc tempora esse supponimus nam etiam si in
medio circuli fuerint ubi additiones maiores sunt tra-
situs tamen ad tot horas quot horarum totum eclipsis tem-
pus est differentia excessus facit minime sensibile
Quæ autem lunaris latitudinis periculus ab hipparcho de-
monstrata sine errore non sit quoniam minor scilicet
dum illas rationes esse videtur in medio exponitur
Eclipsium motus maior autem quæ per computationem
nostram percipitur ex eisdem rebus ammadu extentis
intelliguntur nam cum ad huius demonstrationem
duas lunaris eclipses per 760 menses factas acce-
perit in quibus quarta lunaris diametri pars in eo-
dem ex ascendere nodo transitu defecit quarum prima
in secundo macedonici anno altera in kalendis sep-

tino tertie secundum Calippum periodi fuit observata
 accipit q idem secundum Latitudinem transitus equaliter
 in utraqz contineatur eclipsi eo q pma facta fuerit in
 luna esset in maxima secunda cum esset in minima
 epicycli Longitudinis & propterea putavit nullam ex ine
 qualitate accidisse diam sed in hoc ipso pnum exauit qm
 etiam non contemenda dia quedam & inaequalitate acci
 disse diam sed in hoc ipso pnum exauit qm facta est quod
 medius motus non equaliter maior qua verum vtriusqz
 inueniatur eclipsibz sed in pma per vltimum gradum pro
 xime in secunda vero per octauam vnius gradus ptem ut se
 cundum hoc latitudinis periculus ut in regas restituit
 faciat 0 h 30 lune circulus 360. Deinde nec differentiam
 qua propt distantias lune obscuracionum magnitudinibus
 accipiuntur inueniatur quae maxima nullis eclipsibz
 fuit pma enim maxima secunda in minima lune distantia
 facta fuit nae enim est eusde quarte partis obscuracionis
 in pma quide eclipsi amiore ostendens distantia nodi
 accidisse in altera vero amiore quare distantia diam
 vnius gradus & ante proxime pns colligi demonstrauimus
 ut etiam hic p tanta diam latitudis reuoluto post in
 regas restituit excedat quantum igitur ad errorem ipm
 pertinet duobz proxime gradibz qui vtrumqz colliguntur
 periodica latitudinis restitutio a veritate aberraret si
 forte vtrqz ad minus aut ad maius diam collegissent
 Verum quoniam altera deficere restituit forte faciebat
 altera excedere unde fortassis etiam hipparchus alteram ex
 altera compensauit sola tertia pte vnius gradus hoc e
 per excessum erroris vtriusqz maior motu qua restitutio
 inueniatur **Solarium Eclipsium computatio 2^a. x**

Ad Lunarium quidem eclipsium consideratio motus
 expositis recte solummodo computabit solarium
 vero computatioem qua pp diuersitates aspectus

144
 lune diffialior est sic faciemus primo enim quot vera
 coniunctionis ips horis equalibus ante uel post meridiem
 exit inueniemus deinde si querimus in duo climata id e
 in regas quoniam sit sub alexandrie meridiano addi
 tione subtractione uel duae horarum equalium quae in duabz
 meridianis secundum longitudinem sunt inueniemus quot
 horis equalibus etiam ibi ante uel post meridiem vere coniunctio
 erit in climate ubi queritur equabimus quod idem prope
 futurum est cum medio eclipsis tempore idqz faciemus via &
 ratione quae nobis iam cum de diuersitatibz dixeremus exposita
 est nam cum ceperimus ex angulorum diuersitatumqz tabu
 la conuenienter tum climati tum horarum a meridianis
 tantie & propterea parti Zodiaci ubi coniunctio fiet & ad
 huc lunari distantie diuersitate aspectus lune quae pmo fit
 in circulo per punctum vernalis & centum lune maxie
 descripto adhuc semper subtrahentes solarem diuersitatem
 in eodem versu conceptam distinemus a reliqua sicut
 demonstratum e per angulum qui inuenitur in ecliptoe Zo
 diaci & circuli maxie per punctum vernalis descripti &
 quae colligit longitudinis solum diuersitas exit cui semper
 addendum conuenienter contentis ab ipsa equinoctialibus
 temporibz superadduntur diam hoc est ipsius excessus
 duarum adiacentium diuersitatum qui in eadem tabula
 inueniuntur diuersitatis dico distantie quae est a puncto
 vernalis & illius quae est a equinoctiali tempore ad
 diuisione quae rursus diuersitatis ipse sunt tandem ptribz
 totius per longitudinis diuersitatis quae ita colligentes
 duodecimam rursus prem suam pro solari motu adde
 mus & totum collectum numerum in horas equales per
 partitionem in equalia lune motus qui in totius hora
 ipsa coniunctioe sunt resoluemus & si diuersitas se
 cundum longitudinem ad successione signore fit ita
 enim demonstrauimus quomodo id distinemendum e

tunc partes quidem quæ in quales fuerat resolute a vera lu-
ne loco qui tempore coniunctionis equatus est auferemus
seorsum a longitudinis & latitudinis atq; in equalitatis & sic
habebimus veros lune motus in tempore apparentis coniunctio-
nis ipsi autem horis dicemus prius apparentem coniunctio-
nem quam veram fore si autem diuersitas longitudinis
ad precedentia signora sit tunc partes quidem et contra ad-
demus motibus lune mouere coniunctionis tempore equa-
tis longitudinis reuersum & latitudinis & in equalitatis seorsum
horas vero habebimus quot apparentis posterioris erit
quasi vera reuersus igitur per horas equales quibus apparet
coniunctio distantiam meridiano eisdem visum quanta
sit diuersitas lune ad circulum qui maximus per punctum
veris & ipsam describitur in istis habemus subtra-
hemusq; a diuersitate inuenta solis diuersitatem quæ ipsi
eidem numero adiacet & ab eaque reliquimus simile
ex angulo qui tunc in sectione circuloz inuenit diuersi-
tatem latitudinis quæ sit quasi in circulo qui ad rectos Zo-
diaci angulos describitur diligenter capiemus partes quæ
collectas in duodecim multiplicantes ad congruetos
obliquos circulo gradus reducemus gradusq; collectos
si latitudis diuersitas ad septentrionem circuli per medium
sit cum luna in eodem ascendente nodo inueniat adde-
mus latitudis motui quæ in tempore apparentis con-
iunctionis equauimus cum vero in descendente similit
subtrahemus si autem diuersitas latitudis ad meridiem
Zodiaci fiat contra quando luna e in ascendente sit
simile subtrahemus si autem diuersitas latitudis autem
reuerſus^{et} nodo tunc diuersitatis gradus subtrahemus a
gradibus latitudis equatis in tempore apparentis con-
iunctionis Quando vero in ascendente addemus sit
& sic habebimus apparentis latitudinis numerum
in tempore apparentis coniunctionis & in hori tabula

145
solarium eclipsium intrebimus & si inter numeros pri-
morum ordinum inuenitur solis eclipsim futuram
asseremus eiusq; medium tempus apparentis coniunctionis
proxime addidemus deinde constipet iam digitis & incide-
tie ac repletionis partibus quæ apparentis latitudinis nū-
adiacent solarium ex ordine utraq; intrebimus etiam um-
nūtero^{maxima} maxima longitudi-
in tempore apparentis coniunctionis in tabulam equa-
tionis & adiacentes illi sexagesimas quot quot sint tot capie-
tes a singulorum constipitorum excessu addemus semper
his quas apima tabula cepimus & factos ex hac equatio-
nibus habebimus quot duodecimarum reuersus solaris diame-
tri partium observatio in medio proxime tempore ipsius eclipsi-
sis erit partibus autem utriusq; transitus duodecima reuersus
eorum parte pro solaris motu addita & facto inde nume-
ro ad horas equales per mequalem unius hore lune motu
reducto habebimus tam incidentie quam repletionis ips
quasi tamē in his temporibus nulla discreta pp diuersitatis
accidat qm in equalitatis quedā sensibilib in his temporibus
non in equalitatis luminarium sed diuersitatum lune
grā per qua maiora etiam solarium utraq; superius pon-
tis semper inueniuntur & ut plurimum inter se in equa-
lia quavis parua sit diligenti tamē ipsam circa succubi-
mure Accidit igitur hoc pp eaq; quasi precedentium
motuum quedam phantalle si nihil proprie ad succel-
sonem induci comprehendat in apparentis lune mo-
tu semper grā diuersitatum fiat Nam siue ante me-
ridianum moueri appareat paulatim ascendens rino-
remq; semper ad ortus diuersitatem faciens tardius ad
successionem videtur progredi siue post meridianum
moueri descendens paululum cursum maiorem
semper ad occasum diuersitatem faciens tardiorē
simile ad successionem progressum facere videtur Cuius

rei per predicta tempora maiora semper sic quam simpliciter
capta erunt cum autem maior semper differentia prop-
ter hos diversitatum excessus in propinquioribus meridi-
no motibus fiat necesse est ut tempora per eclipsium que re-
videntur magis propinquant tunc transit hanc de causa
quando medium eclipsis tempus in ipa meridie inuenitur
tunc solummodo madentis tempus repletionis tempore
equale proxime fiat quando medium eclipsis tempus in
ipam meridie inuenitur tunc solummodo incidentis te-
pus repletionis tempus equale proxime est cum vtriusque
partem tunc precedens diversitatum phantasia equalis
proxime fiat quando autem ante meridiem tunc re-
pletionis tempus cum sit meridiano propinquius maius
efficit ut igitur hec quoque tempora congruentem equationem
existant distantia a puncto veritatis quae in medio eclipsis
tempore futura sit est. Sit verbi gratia tempus utriusque
vna hora equalis & distantia a puncto veritatis graduum
7. queremus igitur in diversitatis tabula sexagesimali diuer-
sitatis 7h gradibus adiacentel luna in maxima longitudine
supposita in qua distantia ex ordine tertio sexagesime lu-
minatur inueniuntur autem sexagesime 72
gradibus 7h apposite & quoniam vtriusque tunc incidentis
tempus repletionis tempus medie per spectum vniusequale
hore ac temporum quindenim supponit hoc si a 7h
gradibus distantie subtraxerimus inueniuntur reliquae
60 gradibus sexagesime diuersitatis 47 in eodem or-
dine adiacere ita in medio in meridianum transitu
h. sexagesimae progressus ex diuersitate colligitur
rursus autem hec ipsa tempora 7h addentes inue-
nimus 60 collectis 47 h. 72 totius diuersitatis sexa-
gesimas in eodem ordine adiacere ut etiam hic pro-
gressum motus ad orientem & 30 earumdem colli-
gi patet & vtriusque rursus per inaequalem lune

146
motum in partibus equalis hore ut dictum est resoluere
vel que ad utroque numero pari colligitur congruenter ad
dentur utriusque temporum incidentie atque repletionis que
medie atque simpliciter capta fuerunt maior quidem tempe-
ri quod est ad meridianum minor autem tempore quod
est ad orientem perspicuum autem est excessus etiam
predictorum temporum sexagesimae est 3 30 hoc est pars
nona proxime vniusequalis hore dum medie tot sexa-
gesimalis luna pertransit. Relinquitur autem ut facile
equales horas si volumus in qualibet distantia in temporaliter
congruenter resolvere modum in grauius qui nobis expo-
nitur in superioribus est idem in animum quae in eclipsibus
De inclinationibus quae in eclipsibus fiunt cap. XI.

Equitur modo ut inclinationes quoque observatione
consideremus quantum intelligentia constat ex
intelligentia declinationis cum earumdem observationum
ad orientem qui per medium signorum est tunc ipsius or-
culi qui per medium est ad orientem quorum vtrumque
in simpliciter temporibus eclipsis maxima & in complexu
hensibile in transgressionibus facit mutationem si quis
fuerit per totum eclipsis tempus inclinationes in utili-
tate scriptari uoluerit cum minuta haec predictio nec
necessaria nec utilis sit nam cum Zodiaci habitudo
ad orientem ex locis punctorum Zodiaci quae in orien-
te aut oriuntur aut occidunt perspicatur necesse est quoniam
vtriusque orientis & occidentis puncta Zodiaci per to-
tum eclipsis tempus mutantur. Sectiones quoque orien-
tis quae eisdem punctis sunt diuersas fieri simpliciter cum
etiam observationum inclinatio ad orientem qui per me-
dium signorum perspicatur in orculo qui per utraque
contraque lune & vmbre aut solis maximus describitur
nec rursus est proprius per centrum lunaris in eclipsi-
lis tempore motum ut oriculus quoque qui per utraque

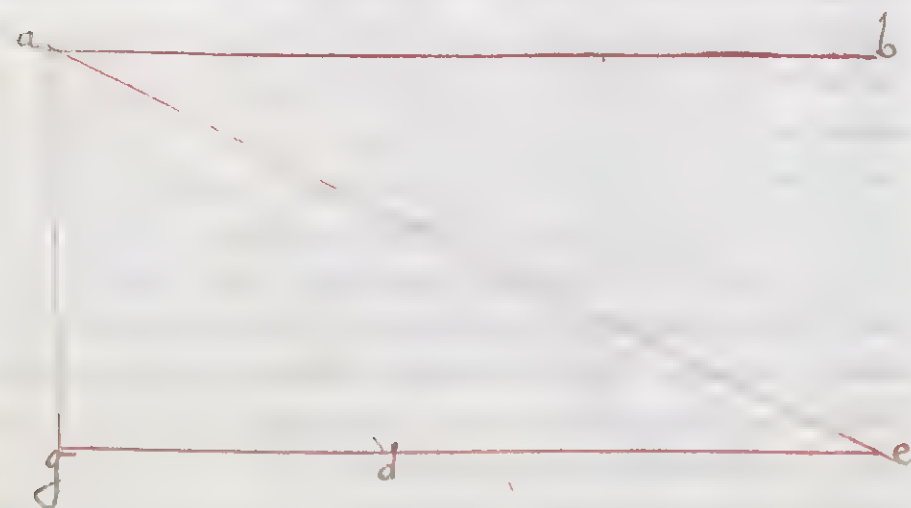

contra descendent alium atq; alium semper sursum ad Zo-
 diacum accipiat ac angulos a sectione ipsorum continue fac-
 tos inaequales faciat. Hec igitur consideratio sufficienter
 fieri uidetur si solummodo in his obscurationibus capiat
 quae super signationem aliquam habent & vniuersaliter
 eorum arcum qui ad orientem per spiciunt possibile
 namq; hinc erit illi qui passionem huius pra oculis
 post per vniuersae declinationis consideratione esse super
 signatur declinationes coniungere ne igitur praetermissis
 peritur hunc locum videamus modos quosdam qua fa-
 cilimes poterimus ad hanc rem inueniendam expla-
 nare conabimur acceperimus ergo super signatur dignas
 predictas esse tum obscuratione primi deficientis quae in
 totius elliptici ipsi principio fit tum extremi deficientis
 quae in principio mox tempore fit tum maximi defici-
 tis quae in medio tpe mox fit tum eius quod primum replet
 quae in fine totius mox tempore fit tum eius quod extre-
 mum repletur quae in fine totius elliptici tempore fit de
 inclinationibus autem illas rursus probatas magis & signa-
 tius notatas acceperimus quae a meridiano & circuli qui
 per medium est ortu & occasu equinoctialibus est huius hye-
 malibus constitutur nam eadem ventorum principia
 differenter sepe ad diuersos se habent possuntq; si quis ita
 velit ab oppositis angulis orientis quae a meridiano sunt
 borealem quidem dicimus quae septentrionalis est australe
 veroque meridionalis de orientibus vero atq; occidentibus
 sectionibus orientis est quidem quae a principio libere atq;
 arietis sunt quae semper equalem quartam partem ab illis
 distant quae a meridiano sunt equinoctialem & ortum &
 occasum nominamus: Eas vero quae a principio capricorni
 tum ortum quam occasum brumale sed differentes cum
 in his distantie per inclinata sunt de determinatione in sta-
 tionum sufficienter habetur quando aut in aliquo dislo-

147
 catione aut inter aliquos esse demonstratur: Ut in
 in motu Zodiaci ad orientem habundat habet: mo-
 & uia quam incipit docuimus distantias in orientem
 motu & occasu a principio singulorum signorum sunt &
 sideramus in utraque parte sectionum quae a equinoctia-
 li sunt in singulis antea climate usq; ad borealiter in
 quibus nobis etiam anguli oppositi sunt & ut facilius hor-
 per spiciamus per spiciamus loco tabule octo circulos in
 eodem contra descriptimus quos in superficie orientis in-
 telligi uolumus qui septem climatum distantias & nota
 continet: deinde duas rectas lineas per omnes circulos
 ad rectos inter se angulos Alteram quae & lateralis est
 quali comune sectionem superficiem orientis et equi-
 noctialis alteram quae recta stat quali comune superfi-
 cium orientis atq; meridiem sectionem praeterimus a
 scriptumq; in extremitatibus exterioris circuli ad laterale
 quidem lineas ortum & ortum equinoctialem Ad eam autem
 quae restat recta stat septentrionem atq; meridiem lineae
 quaeq; equinoctialis Immo per per equate ab ipsa distantia
 per omnes circulos lineas deduximus & in septem cir-
 culorum spatii distantias orientis quae in singulis cli-
 matibus ab equinoctiali inueniunt conscriptimus quali
 quarta pars graduum sit 90 in extremitate autem cir-
 culorum interiore ad meridiem quidem ortum brumale in
 scriptum Ad septentrionem vero estiualem ortum & esti-
 ualem occasum sed propter signorum numerum inter qua-
 tuor spatia alias duas addidimus lineas & in his con-
 scriptum signorum in oriente ab equinoctiali distantias ap-
 posuimus notis singulorum ad circulum exteriorum conscrip-
 tis circa eam meridianam lineam tum parallelorum nomina
 & multitudinem horarum eleuationes poli signauimus
 Borealistimosq; p^m maiores continetq; circuli spatio
 posuimus Vtrum ut etiam obscurationum apparet

ad iterum qui per medium in eadem inatio exportat habet
 mus hoc est angulos qui affectus Zodiaci & circuli maximi
 per vias, circa centum descripti in qualibet super signa-
 tioe sunt computauimus inuenimusque istos per singulos /°

Lune transitus uno oblationis digito differens solum
 modo tamen in eis satis enim est quia in media distantia
 sunt & quasi arcus Zodiaci & obliqui lunaris qui in obsu-
 rationibus continentur paralleli ad sensum sunt. Sit quoque
 recta linea exempli ab recta linea pro arcu Zodiaci
 quod sit ut umbra centrum a et sic supponatur recta
 vero linea q d. e sit pro arcu obliqui lunaris & q ubi
 centrum lune in medio eclipsis tempore replet a vero
 ubi centrum eius sit pro arcu obliqui lunaris & q ubi
 centrum lune in medio eclipsis tempore. vero ubi
 centrum a eius sit quando primo tota deficit aut primo
 repleti incipit hoc est quando ab interiori parte
 umbrae circulum tangit e autem ubi centrum ipsius
 sit quando primum deficere incipit aut e centrum
 repleti aut sol aut luna hoc est quando circuli al-

alterum de foris tangunt & protrahantur a q & a d
 & a e linee q igitur ba q & a q anguli quibus mediu
 eclipsis tempore continetur recti ad sensum sunt a q
 ba e qd angulus tum primum deficientis tum ultimus
 quod repletur continet omnia b a d. autem tum
 ultimus deficientis tum primum quod replet per spi-
 rum est hinc etiam tunc quod a e linea recta
 semidiametros viroque continet circuloz a d vere
 excessum ipsarum. Supponatur igitur eclipsis exempli gratia
 sua in medio tempore medietas solaris diametri obliquet
 & sit a. centrum solis ut a e linea qm media longitu-
 do lune supponitur 32 20 particularum semper colli-
 gatur a q vero medietate solaris diametri minor
 qua ipa 16 qd eademdem qm igitur qualium e a equa
 rectus angulus subtendit 32 20 talium a q. in sup-
 porta oblationis magnitudine 16 qd colligit profe-
 ctu qualium est a e quod rectum angulum subtendit pro
 talium etiam erit a q 62 22 & arcus suus talium 62
 22 qualium est circulus qui triangulo a q e rectangulo
 circumscriptus 360 quare angulus quoque a e q. hoc est
 angulus b a e talium erit 62 22 qualium duo recti
 sunt 360 qualium vero quatuor recti sunt 360.
 talium 32. 1. Sed lunarium rursus eclipsium transit
 a umbra centrum ut qm media summa lune longitudo
 supponitur eademdem semper colligatur a e quidem
 linea 60 a d. vero 26 qd simile & deficit luna p
 12 digitorum transitum ut a q linea rursus minor
 sit qua a d. medietate diametri & colligatur 30 0.
 eademdem qm igitur e a rectum angulum subtendit
 est pro talium q. a. g. sit 20 0 & arcus suus ta-
 lium 19 12 qualium est circulus qui triangulo a q e.
 circumscriptus 360 erit profecto a e q. quoque angulus
 hoc est b a e talium 19 12 qualium est a d qd

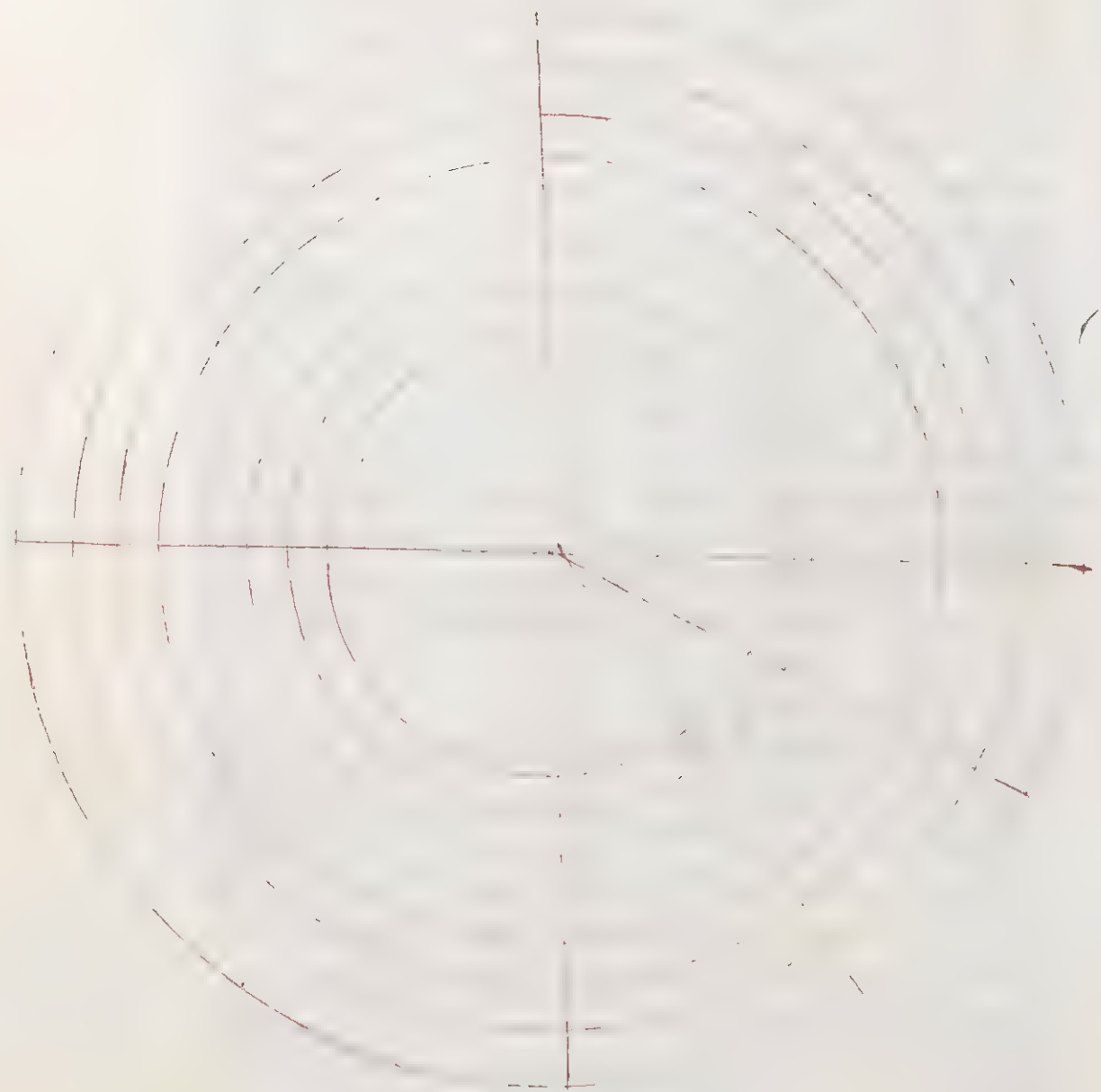
Subtenditur pro huius talium a g qh. & arcus suus talium
 44.2 qualium est circulus qui a g d. rectangulo circam-
 scribitur 360 erit profecto etiam angulus a d. g. hoc
 est b a d talium 44.2 qualium duo recti sunt 360.
 qualium vero quatuor recti sunt 360 talium 22.1 eo-
 dem modo malis quoque digitis magnitudines minoris re-
 to angulorum cepimus prout rectus. nunc ptinus est 90
 quot partium orizontis etiam pars quarta supponit
 tabulam fecimus 22 versuum & quatuor ordinum quorum
 primus digitus diametri obscurantur qui in medio et ipsi
 tempore inveniuntur continebit alter angulos qui in obla-
 ribus sunt et ipsis tum in tempore primi deficientis par-
 ticule tum in tempore ultimi que repletur. tertius angu-
 los qui in lunariis quartus angulos que rursus in luna-
 ribus sunt et ipsis tum in tempore ultime deficientis
 tum in tempore prime que repletur. Sunt autem tam ta-
 bula quam circulorum descriptiones iste:

Sequitur Tabula & circularis orizontis descriptio cap. xij.

149

digitus	primi deficientis & ultimi que repletur	Lune prime deficientis & ultime que repletur	Ultime de- ficientis & prime que repletur	
0	90	0	90	0
1	66	40	72	30
2	46	49	63	10
3	49	16	49	27
4	42	36	44	27
5	36	33	40	14
6	31	1	46	14
7	24	46	42	13
8	20	44	39	2
9	15	41	33	42
10	11	6	32	29
11	6	24	39	23
12	1	47	26	23
13			23	28
14			20	36
15			17	48
16			14	1
17			12	18
18			9	36
19			6	44
20			4	33
21			2	28
22				22
				14
				9
				3
				37
				24
				26
				41
				38
				43
				36
				34

INQUISITIO INCLINATIO^{is} cap. xii.

In igitur singularum & positarum super signa-
 tionum equata modo quo diximus tempora
 & a temporibus orientes & occidentesq; circuli
 qui per medium signorum est partes & ex descriptio po-
 sitiones ipsarum in oriente habeamus quando quidem ce-
 trum lune aut apparent ut in solaribus & lunis aut ve-
 rum ut in lunis in ipso circulo sit qui per medium sig-
 norum est inclinationem quidem in prima solis deficiente partem
 la & in ultima lune tum deficiente tum repleti desine-
 te habebimus ab ipso situ occidentis hunc partem in oriente
 inclinationem vero que est in ultima solis que repletur
 & luna prime deficiente & prima que repletur & ab ipso sit
 orientis quando autem lune centrum non est in circulo
 per medium capiemus ex tabula convenientes & mit-
 titudini de priorum & posteriorum angulorum numero proiciemus
 qz ipsos & communibus orientis & occidentis qui per medium est
 sectionibus si centrum lune ipso borealis est in prima
 deficiente solis & in ultima deficiente lune tanquam ori-
 dentalis sectio ad septentrionem sit in ultima vero
 solis que repletur & prima hinc lune tanquam ori-
 talis sectio ad septentrionem sit & rursus in prima defie-
 te lune tanquam orientalis sectio ad meridiem sit in ultima
 vero lune que repletur tanquam occidentalis ad me-
 ridiem sit in ultima vero lune que repletur tanquam or-
 dentalis ad meridiem sit in vero lune centrum austra-
 lis sit circulo qui per medium signorum est in prima deficie-
 te solis & in ultima deficiente lune tanquam occidentalis sec-
 tio ad meridiem sit in ultima vero solis que repletur et in
 prima lune que repletur tanquam ad meridiem orientalis
 sit Et rursus in prima deficiente lune tanquam
 ad septentrionem orientalis sectio sit in ultima vero

Lune que repletur tanquam ad septentrionem occidentalis sit
& partem ori zontis ex hac directioe constitutam habemus
quo vniuersalius ut diximus luminarium partes que pmas
& vltimas eclipsium atq; repletionum signabunt recipiunt
motum suum fallere sentit

INCIPIT LIBER VII FELI-
CITER: QVOD STELLE NÔ
ERRATICE SEMPER EVND
INTER SE SITV SERVANT:
CAPITVLVM PRIMVM:

VONIAM in superioribus tam
recte q; de declinibus s; phere accidentibus
& ad huc de rationibus motuum solis ac lu-
ne aspectibus q; iporū qui ex motibus per-
spiciuntur tractatum est incipiamus nūc
de stellis consequenter differere. Et pri-
mum de ijs quae non erratice vocantur. ante omnia igitur
illud dicendum q; nomen hoc recte sibi conuenit ut nō
erratice appellentur propterea q; ipse stelle tum breues
figuratae tum similes tum equales inter se distancias conser-
uare semper cernuntur. Q; vero sphaera ipsa tota vbi
quasi fixe circumferuntur ad successionem signorum atque
ad pmi mobilis ortum propriū quendam ordinatumq;
progressum facere videtur non est inconueniens hanc
q; sphaera non erraticam vocari muemini enim ita
se vtrumq; istorum huc ex apparentibus quae tanto tempore

:- cernuntur:-

